

MAO ZEDUNG SAVUNULMADAN MARKSİZM LENİNİZM SAVUNULAMAZ

Dünya İşçi Sınıfı Mao Zedung'un Şahsında Marksizm-Leninizm'e
Yönelen Yeni Oportunist Saldırını da Püskürtecektir

PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birleşin!

9

www.partizanarsiv.net
Yayınları

İÇİNDEKİLER

SAYFA

- Parti Bayrağı'nın Yeni Oportunist Teorisyenleri
Modern Revizyonizmin ve Troçkizmin Batağına Gidiyorlar (!)
«DÜNYA İŞÇİ SINIFI, MAO ZEDUNG'UN ŞAHSINDA
MARKSİZM-LENİNİZM'E YÖNELEN YENİ OPORTUNİST
SALDIRIYI DA PÜSKÜRTECEKTİR (!) » 1
- KEMALİST HAREEKET VE KURTULUŞ SAVAŞININ
DEĞERLENDİRİLMESİ (3) 40
- BİRLİK SORUNU DEV-DEB VE EYLEM BİRLİĞİ
TAKTİKLERİ ÜZERİNE 57

PARTİZAN YAYINLARI

Sahibi: İSMET TOSUN

Sorumlu Müdürü: M.UGUR SÜLÜN

Yönetim Yeri: İsmet Paşa Mah. 3626 sok. No: 8/A GÜRÇEŞME/İZMİR

Dizgi—Baskı: ZAFER MATBAACILIK

Çatalçeşme Sok. Tefvik Birkan İşhanı Çağ/İST

www.partizanarsiv.net

PARTİ BAYRAĞI'NIN YENİ OPORTÜNİST
TEORİSYENLERİ, MODERN REVİZYONİZ-
MİN VE TROÇKİZMİN BATAĞINA
GİDİYORLAR!

Dünya İşçi Sınıfı Mao Zedung'un Şahsında Marksizm-Leninizm'e Yönelen Yeni Oportunist Saldırığı da Püskürtecektir!

Bugün dünya işçi sınıfı, emperyalizm karşısında geçici fakat ağır bir yenilgi almış durumdadır. Son olarak Arnavutluk Emek Partisi (AEP) içinde de anti-Marksist-Leninist bir çizginin hakim hale gelmesi ile, artık sosyalizmin bütün kaleleri içten fethe edilmiş durumdadır.

AEP'nin başını çektiği yeni oportünist akım, bugün Mao Zedung'un şahsında Marksizm-Leninizme yoğun bir saldırı kampanyası açmıştır. Stalin'i savunma kisvesi ile yürütülen bu saldırı, özünde yalnız Mao Zedung'u değil, Stalin'i de sinsice hedef almakta; Marksizm-Leninizmin temellerini dinamitlemeye çalışmaktadır. Yeni oportünist akım, dünya çapında işçi sınıfının mücadelesini çökertmek için emperyalizmin uyguladığı ideolojik saldırı zincirinin son halkasıdır.

Uluslararası proletarya, bir yandan emperyalist savaş tehdidinin yükseldiği, diğer yandan dünya çapında güçlü bir Marksist-Leninist birlik ve önderliğin olmadığı dış şartların da etkisiyle, sosyalizmin inşasında bugün için yenik düşmüştür. Kapitalizmden sosyalizme miras kalan çelişkiler, sosyalizmin tüm kalelerini içten çürütmüştür.

Ancak bu, geçici bir yenilgidir. Bugün sınıfımızın önünde duran esas görev, bu yenilgiyi zafere dönüştürmek, kaybedilen mevzileri geri almaktır. Bu yolda bugün için acil olan adım ise, yeni oportünizmin Mao Zedung'a yönelttiği seviyesiz saldırığı püskürtmektir. Çünkü başını AEP'nin çektiği

bu yeni oportünist akım, yakın zamana kadar Marksizm-Leninizmi savunuyor olmasından yararlanarak işçi sınıfı içindeki samimi unsurları troçkizmin ve modern revizyonizmin batağına çekmeye çalışmakta, her tür Marksizm-Leninizm düşmanı akıma da güç vermektedir.

Bugün dünya çapında, Marksizm-Leninizmin en büyük ve en azılı düşmanı olan modern revizyonizmin merkezi, ana kaynağı, hâlâ sosyal-emperyalist Sovyetler Birliği'dir. Ve, dünya çapında, kendinden önce ve sonra ortaya çıkan her türlü anti-Marksist akım da bugün artık Rus modern revizyonizminden beslenmektedir, onun yedeğine girmiş durumdadır.

Bugün artık her türlü anti-Marksist akımın şu veya bu ölçüde su içtiği bir pınar olan modern revizyonizm, emperyalist savaş etkenlerinin yükselmesinin de etkisiyle, daha düne kadar bu azılı Marksizm-Leninizm düşmanı karşısında durabilmiş birçok parti ve devrimci, demokrat grubu teslim aldı. Mao Zedung'un ölümüyle, Sovyetler Birliği'nde iktidarın bürokrat burjuvazinin eline geçmesinden sonra modern revizyonizme karşı mücadeleyi sürdüren Çin Komünist Partisi (ÇKP) de karşı-devrim safına iltihak etti; devlet cihazı ve parti içinde pusuya yatmış olan Çin bürokrat burjuvazisi iktidarı tam olarak ele geçirdi.

Diğer yandan Vietnam İşçi Partisi de sosyal-emperyalizmin itaatkâr bir aleti, onun yayılmacılığının saldırgan bir maşası

haline geldi. Sovyetler Birliği'nde revizyonizmin iktidara gelişini nasıl Doğu Avrupa'nın halk demokrasilerinin de karşı-devrim safına geçişleri izlediyse, Çin Halk Cumhuriyeti'nin sosyalist sistemden kopuşunu da yeni yeni kopmalar izledi. Bu durum, modern revizyonizmin ve yedeğindeki akımların şimdiye kadar görülmemiş ölçüde güçlenmesine yol açtı.

Dünyada emperyalist ve sosyal-emperyalistler arasındaki çelişkilerin keskinleştiği, emperyalist savaş tehdidinin arttığı şartlarda modern revizyonizmin kısa zamanda bu şekilde güçlenmesi, AEP gibi modern revizyonizme karşı uzun mücadele tarihine sahip bir partiyi dahi panik havasına sokmuş, şaşkına çevirmiştir. AEP, Çin Halk Cumhuriyeti'ni de pençesine alan geriye dönüş ve dolayısıyla modern revizyonizmin güçlenmesi karşısında cereyana göğüs gememiş; bu cereyandan büyük ölçüde etkilenerek modern revizyonist ve troçkist tezler savunur hale gelmiştir. AEP'nin başını çektiği bu akım bugün Marksizm-Leninizme düşman, yeni oportünist bir çizgi olarak sistemleşmiştir.

Bu gelişmeler, bir zamanlar başını ABD'nin çektiği emperyalist tehdit ve saldırganlığın arttığı dünya şartlarında, dünya proletaryasının kalesi Sovyetler Birliği'nin kaybedilmesiyle birlikte birçok komünist partisinin Marksizm-Leninizmden modern revizyonizme çark edişini andırmaktadır. Özellikle sömürge ve yarı-sömürgelerin büyük ilham kaynağı, dostu ve omuzdaşı olan Çin Halk Cumhuriyeti'nde iktidarın bürokrat burjuvazi tarafından ele geçirilmesi karşısında bocalayan AEP, emperyalist savaş tehlikesinin artmasıyla daima güç kazanan sosyal-şövenizmin ağına yakalanmıştır.

Emperyalizm ve proleter devrimleri çağının özelliklerini reddetme temelinde yükselen modern revizyonist ve troçkist akımlar gibi, bunların izinden yürüyen yeni oportünizm de, emperyalist ülkelerdeki proletaryanın kurtuluşu ile sömürge ve yarı-sömürge halklarının kurtuluşu arasındaki bağı koparmıştır. Yeni oportünist cereyana kapılan parti ve gruplar, emperyalist ülkelerdeki devrimi tek yanlı olarak vurgulayıp önpla-

na çıkarmışlar; Marksizm-Leninizme karşı, Ekim devriminin derslerine ve Çin devriminin tecrübelerine karşı hayasız bir ideolojik ve siyasi saldırıya girişmişlerdir.

Bugün Marksizm-Leninizm dünya çapında çeşitli mevzilerden ateş altına alınmış durumdadır. Ayır ayrı görünen, ama burjuvazinin dünya çapındaki ideolojik cephesini oluşturan, Marksizm-Leninizm maskesizle Marksizm-Leninizme cihad açılan başlıca mevzileri şöyle sıralayabiliriz: (1) Merkezinde Rus sosyal-emperyalistlerinin bulunduğu Kruşçev-Brejnev modern revizyonizminin mevzisi; (2) Merkezinde ÇKP'nin bulunduğu ve modern revizyonizmin torna-dan geçirilmiş, yeniden kızilla cilalanmış, «alımlı» ve yeni biçimi olan «üç dünyacı» revizyonizmin mevzisi; (3) Merkezinde AEP'nin bulunduğu, modern revizyonist ve troçkist tezler savunan yeni oportünizmin mevzisi.

AEP'nin bayraktarlığını yaptığı, modern revizyonizmin ve troçkizmin yeni bir bileşkesi olan yeni oportünizm, uluslararası planda yalnızca Kruşçev-Brejnev modern revizyonizmine ve «üç dünyacı» modern revizyonizme güç vermekle kalmıyor. Sosyalizmin tek tek ülkelerde inşa edilemeyeceği karşı-devrimci tezinin savunucuları troçkistlerin ekmeğine de yağ sürüyor. AEP, «Stalinizm» derekesine düşürdüğü bir Stalin «savunuculuğu»nun (!) ardına gizlenerek, Stalin'in yerden yere çaldığı troçkizmin bilinen türkülerini söylüyor. Bu türküleri, büyük Marksist-Leninist Mao Zedung'a yönelttiği açık saldırının nağmeleriyle donatıyor ve böylece, burjuvazinin bugün için Marksizm-Leninizme karşı yürüttüğü mücadelede merkezi hedef aldığı Mao Zedung'a yeni bir ateş hattı açmış oluyor.

Mao Zedung bugün burjuvazi için neden böylesine önemli bir hedef oluşturmaktadır?

Marks ve Engels'in sağlığında Marksizm burjuvazinin açık ve azgınca saldırılarına, haçlı seferlerine hedef oldu. Fakat sosyal pratik, sınıf mücadelesinin kan ve ateşi içinde doğan Marksizmi doğruladı. Tarih, yedi iklim dört bucakta lanetlenen Marksizmi haklı çıkardı. Marks ve Engels'in ölümünden

sonra burjuvazi yeni saldırı taktiklerine başvurdu. Saldırıları gerek cepheden, gerekse cephe içinden daha sinsî bir şekilde sürdürdü. Marksizme saldırısını, Marks'ı savunur görünerek, çağımızın Marksizmi olan Leninizme saldırı şeklinde sürdürdü. Fakat bu saldırılar da teker teker kırıldı. Sınıf mücadelesinin fırtınaları içinde gelişip zenginleşen Marksizm, bir kere daha en parlak şekliyle doğrulandı. Lenin'in ölümünden sonra burjuvazi, Marksizm-Leninizme yönelttiği saldırıyı, Stalin'in şahsında somutlaştırırken, daha önceki ustalara sözde sahip çıkmak; sinsî saldırısını Marks, Engels ve Lenin'in sözde savunulmasıyla maskelemek zorunda kaldı.

Bugünkü şartlarda ise burjuvazi, Marksizm-Leninizme karşı olan nefretini Mao Zedung'a açık saldırı şeklinde kuzmaktadır. Burjuvazi işçi sınıfı saflarında karışıklık yaratabilmek, kaleyi içten fethedebilmek için doğruluğu sosyal pratik tarafından her gün, her saat, her an kanıtlanan Marksizm-Leninizmi toptan karalayamaz. Geçmişte olduğu gibi bugün de, bir ustanın ardına gizlenerek diğerine çamur atmak, dolaylı olarak Stalin'e yönelen saldırısını Stalin dalkavukluğu ile, sinsice Marksizm-Leninizme yönelen saldırısını Marksist-Leninist lafazanlıkla maskelemek zorundadır. Dünya işçi sınıfının önsaflarında çarpışan büyük öğretmenlerinden sonuncusu Mao Zedung'dur. Ve nasıl daha önceleri, bir öncekini savunma kılıfı altında Marksizm-Leninizmin son ustası saldırıların boy hedefi olmuşsa, bugün de Mao Zedung için aynı durum söz konusudur.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, Marksizm-Leninizme kusulan zehir, bugün Mao Zedung'un şahsına, çeşitli cephelerden ve değişik biçimler altında yönelen saldırılarda yoğunlaşmıştır. Bu saldırılar, Mao Zedung'un sinsî düşmanı ve ona Mao Zedung'a sahip çıkma rolünde saldıran Deng Siao-ping'den, Mao Zedung'un azılı ve yeminli düşmanı Brejnev'e; ve Mao Zedung'a Kruşçev-Brejnev ağzıyla saldıran, onların pespaye silahlarını ödünç alan, bu nedenle de aynı katarla bağlanmış olan, başını AEP'nin çektiği yeni oportünizme kadar geniş bir

koro oluşturmaktadır.

Bugün özellikle modern revizyonist ve troçkist tezler savunan yeni oportünist akım, Mao Zedung'a karşı pek gürültülü, pek burnu büyük bir haçlı seferi başlatmış durumdadır. Bu aslında yıldırımın dağa düşmesine benziyor. Bir zamanlar revizyonist Kruşçev'in yıldırımını da böylesine gürültülü ve şavklıydı. Ama bütün dünya, Kruşçev'in bu «haşmetli» (!) yıldırımının Stalin dağına kâr etmediğini gördü. Stalin tarihteki yüce ve şerefli yerini korurken, Kruşçev tüm gericilerin kaçınılmaz kaderini paylaştı; tüm dünyada Marksist-Leninistler tarafından lanetlendi. Ne var ki önce ÇKP'nin, son olarak da AEP'nin modern revizyonizme teslim oluşuyla, Kruşçev döneminin devrim düşmanı çizgisi tekrar tekrar başını kaldırmakta; bu azılı hainin itibarı tekrar tekrar sinsice geri verilmektedir.

Mao Zedung'un ölümünden bir müddet sonra uluslararası komünist hareketin saflarında esen, Çin Devrimi, Büyük Proleter Kültür Devrimi ve Mao Zedung düşmanı cereyan, ülkemizdeki çeşitli küçük burjuva, devrimci-demokrat akımları da etkiledi. Geçmişte Mao Zedung'u göklere çıkaran, onu Marksizm-Leninizmin bir ustası olarak övgülere boğan Halkın Kurtuluşu - Parti Bayrağı, Halkın Yolu - Proleter Devrimci Teori, Devrimci Proletarya, Devrimci halkın Birliği gibi küçük burjuva akımlar, şimdi Çin devrimi ve Mao Zedung düşmanlığında yarış halindedirler. Dergi kapak ve sayfalarından Mao'nun resimlerini indiren, onu bir çırpıda «küçük burjuva», «anti-Marksist», «karşı-devrimci» ilan eden bu zavallı küçük burjuvalarımız, şimdi büyük Marksist-Leninist Mao Zedung'u «çürütmenin» hummalı faaliyetine girişmişlerdir. Fakat bunlar şimdiden gerçeğe saldırmannın aczi içindedirler. 12 Mart dönemlerinin «Tanrının Arabaları»na sarılmaları gibi, sözde Mao'yu vurmak için, yeminli Mao düşmanı modern revizyonist Rus ideologlarının kitaplarına istahla sarılıyorlar. İdeolojik bakımdan aciz oldukları için, bol miktarda yalana, tahrifata, ters yorumlamalara başvuruyorlar.

Bu belkemicsiz küçük burjuvalar geçmişte de Mao Zedung'u sözde ve görünüşte savunuyorlardı. Bugün ise devrim kaçını yüzlerini utanmazca daha da açığa vurmuş; Mao Zedung'u sözde dahi savunamaz hale gelmiş ve Marksizm-Leninizm düşmanı çizgilerini büsbütün sistemleştirmişlerdir. Bunların şampiyonluğunu yapan Halkın Kurtuluşu - Parti Bayrağı oportünistlerinin, geçmişte devrimcileri kandırmak için modern revizyonistlere yönelttiği şu eleştiri, bugün kendilerine pek güzel yaraşmaktadır:

«Modern revizyonistler dün en azgın bir biçimde Stalin'e, «Stalinizm» saldırıyorlardı. Bugün ise gene en azgın biçimde Mao Zedung'a ve «Maoizm» saldırmaktadırlar. Onlar bu saldırılarını Marksizm kisvesi altında saklamaya çalışmakta fakat aşağılık yalanlarla ve en seviyesiz iftiralarla sürdürmektedirler.» (HK, Sy. 22/sf. 8)

Onlar, dün saldırdıkları Rus modern revizyonistlerinin korosuna bugün şevkle katılıyorlar. Ağızlarındaki gerici şarkının «Marksizm-Leninizmin İdeolojik ve Politik Düşmanı: MAOİZM» şeklindeki malum güfteleri yağınları aldatmaya, devrimi baltalamaya yarıyor. Tabii ki devrimci, demokrat, yurtsever küçük burjuva öğrenci ve aydınların küçük bir kanadının dahi olsa rezilce «dönek»leşmesi ve böylesine Marksizm-Leninizm düşmanı bir tutum içine girmesi her şeyden önce emperyalistleri, sosyal-emperyalistleri ve onların çeşitli uzantılarını pek memnun ediyor, işlerini kolaylaştırıyor. Çünkü özellikle sömürge ve yarı-sömürge ülke halklarının emperyalizme ve uşaklarına karşı kullandığı en büyük silah olan Arnavutluk, Vietnam, Kamboçya vb. ülkelerin tecrübeleriyle defalarca doğrulanan Mao'nun halk savaşı teorisi saldırıya uğruyor. Çünkü Ekim Devrimi'nden sonra çağımızın ikinci en büyük olayı olan Çin devrimi saldırıya uğruyor. Çünkü Marksizm'in tarihindeki en büyük dönellik ve ihanetlerden biri olan modern-revizyonizme karşı, Marksizm-Leninizm ve Stalinin şanlı savunusu bu ihanet akımına karşı şanlı mücadele, saldırıya uğruyor. Çünkü proletaryanın, kendi diktatörlüğü altında, geriye dönüş için seferber olan bürokrat burjuvaziye karşı

şu ilk büyük ihtilalci fırtınası olan Büyük Proleter Kültür Devrimi saldırıya uğruyor.

Mao Zedung düşmanı rüzgârı bugün ülkemizde estiren Halkın Kurtuluşu, Halkın Yolu vb. küçük burjuva akımlar, keskin Stalin'ci pozlarında ortaya çıkıyorlar. Fakat ele alıp eleştirdiğimizde, bunların savunduğu görüşlerin hepsinin ya modern revizyonizmden ödünç alınmış, ya da troçkizm markalı olduğu görülecektir. Bugün, siyasi geçmişleri tornistan ve yalpalamalarla dolu olan bu küçük burjuva hareketlerin estirdikleri gerici rüzgârdan, özellikle karşı-devrimci «Aydınlık» revizyonistleri de yararlanmaktadır. Bu tescilli hainler, «Mao Zedung'u Savunma» adı altında, onun dünya proletaryası ve halkları üzerindeki geniş prestijinden yararlanmak amacıyla Mao Zedung'u kendi revizyonist çizgilerinin önüne perde yapmaya ve böylece devrim isteyen unsurların kafalarını bulandırmaya devam ediyorlar. Ne var ki bunların yağınlar üzerindeki gerici etkileri, izledikleri karşı-devrimci azılı ihbar çizgilerinden dolayı sınırlı oluyor.

PARTİZAN, yeni oportünist akımın Mao Zedung'a yönelttiği ideolojik ve siyasi saldırıları cevaplamaya, geciktirdiği bu görevi yerine getirmeye şimdi başlayabiliyor. Özünde hepsi birbirinden farksız olan ve Marksizm-Leninizm düşmanı bu yeni akımın ülkemizdeki temsilciliğini üstlenmek için birbirleriyle gürleşen çeşitli siyasetler arasında, Halkın Kurtuluşu - Parti Bayrağı (HK - PB) oportünistleri bugün diğerlerini geride bırakmışlardır.

AEP'nin verdiği destekle diğer çömezleri alteden, «Enver Hoca'nın Türkiye Şubesi» olma payesini koparan ve bu sahte madalya ile başı tutan HK - PB, geriden nefes nefese yetişmeye çalışan diğer oportünistlere nisbet yapmaktadır. Gerçekten de artık diğer çömezlere bu kapıda ekmek kalmamıştır; AEP'nin sırtını sıvazlaması ile HK - PB yeni oportünist akımın ülkemizdeki en çığırkan sesi olmayı başarmıştır. Bu nedenle biz, Mao Zedung'a bu yeni mevziden açılan pespaye ateşi göğüslemekte, HK - PB'nin ipliğini pazara çıkarmanın önemli bir adım olduğu görüşündeyiz.

Bunlar geçmişte şöyle diyorlardı :

«Mao Zedung yoldaş bizim de yolumuzu aydınlatmıştır ve aydınlatıyor. Bu yoldan saparsak bize lanet olsun. Yaşasın Marksizm-Leninizm ve Mao Zedung fikirleri.» (HK. - 23/sf. 2)

Bugün ise yüzleri kızarmadan şunu söylüyorlar :

«Maocu bir çizgi izlememesine karşın, proleter devrimci yayın organları ve bu arada Parti Bayrağı, özellikle platformuna temel teşkil eden yazılarda Mao Zedung'un küçük burjuva revizyonist görüşlerinden belirli alanlarda etkilendi. Bunlar nisbeten zayıf etkilenmeleri ve çoğu kez aynı yazılar içinde belirli bir eklektisizmin ürünü olarak Marksist-Leninist doğrularla birlikte bulunuyorlardı.» (abc) (PB-20/sf. 30)

Yalnızca bu iki ifadenin kıyaslanması dahi, Mao Zedung'u dün savunur görünenlerin bugün ona yönelttiği saldırının aczini, seviyesizliğini ve pişkinliğini sergilemeye yetmelidir.

Bizim Mao Zedung'a karşı tavrımız, Kruşçev'ci saldırılar döneminde Stalin konusunda takınılan Marksist-Leninist tavrından farklı olmayacaktır. Biz bu büyük Marksist-Leninisti kararlılıkla savunacağız. Nasıl ki Kruşçev'in saldırıları karşısında Stalin'i savunup savunmamak meselesi Marksist-Leninistler için bir varlık yokluk meselesi, Marksist-Leninist olup olmama meselesi idiyse, bugün de Mao Zedung'u savunup savunmama meselesi Marksist-Leninistler için bir varolup olmama meselesidir.

PB'nın 17, 18 ve 20. sayılarında (Temmuz - Ekim 1979) «Mao Zedung Düşüncesi'nin Eleştirisi» başlığıyla bir dizi yazı yayımlandı. Bu yazılar, «Maocu Çizgi»nin Marksizm-Leninizm düşmanlığını (!) teşhir iddiası ile kaleme alınmış. Özet olarak :

«Mao Zedung revizyonizminin köklü bir reddi, bir yönüyle doğrudan Marksist-Leninist çizgimizin sonucudur.» (PB-17/sf. 7)

diyor ve zayıf etkilenmeler dışında PB çizgisinin hiç bir zaman Mao Zedung'un çizgisi olmadığını kanıtlamaya çalışıyor.

Kuşkusuz ki biz, Mao Zedung'un eleştirilemez olduğunu düşünmüyoruz; nasıl ki Stalin'i de eleştirilemez görmüyorsak... Ancak biz bu eleştiriyi, Marksizm-Leninizmin bir iç sorunu, bilimsel yöntemlerle ve bu büyük ustaların Marksist-Leninist çizgisini bir an dahi bulandırmadan yürütülmesi gereken bir görev olarak görüyoruz.

Bugünün meselesi ve buna bağlı olarak bu yazının amacı, yeni oportünist saldırılar karşısında Mao Zedung'u savunmaktır. Mao Zedung'un hataları ve bunların eleştirilmesi meselesi ise, Marksist-Leninist hareket içindeki tartışmaların gelişmesine bağlı olarak ileride ele alınacaktır.

Burada hemen şunu belirtelim ki, bu yeni oportünizmin Mao Zedung'a yönelttiği eleştirilerin hemen hepsi, tıpkı Tito ve Kruşçev'in Stalin'e yönelttikleri eleştiriler gibi son derece pespaye, dayanıksız ve ciddiyetten uzaktır. Parti Bayrağı'nın örneğinde sergileyeceğimiz gibi, her samimi devrimciye parmak ısırtması gereken bir pişkinlikle Marksizm-Leninizme saldıran bu küçük burjuva akımların eleştirileri, iftira, çarpıtma ve yalanları, Çin Devrimi'ni, Büyük Proleter Kültür Devrimi'ni ve Mao Zedung'u değil küçültmek, daha da yüceltmektedir.

Şimdi gelelim Enver Hoca'nın «Emperyalizm ve Devrim» kitabından devşirilen görüşlerle Mao Zedung'a çamur atmaya yeltenen Parti Bayrağı'na!

Böylece, PB bir dönüm noktasından geçmektedir; Mao Zedung'u asla köklü bir biçimde savunmadığını söylemesi bunu göstermektedir. Biz, PB'nın iddiasına katılıyoruz. Doğru! PB Mao Zedung'u, yüzeysel sloganların ötesinde asla savunmamıştır! Ve, PARTİZAN şimdiye kadar defalarca, PB'nın ne «yeni demokratik devrim»i, ne anti-emperyalist, anti-feodal devrimin temel gücü olarak köylülüğün rolünü, ne «halk savaşı»nı, vb. kısacası Mao Zedung'un Marksist-Leninist teoriyi zenginleştirdiği noktaların hiç birini aslında savunmadığını gözler önüne serebilecek için uğraşmıştır.

'UDHD' (Yeni Demokratik Devrim)» derken; «halk savaşı» sloganı atarken; «silahımız parti - ordu - cephe» diye haykırırken, PB'nın özünde Sovyetik tipteki bir devrimin, Rusya gibi kapitalist bir ülkede gerçekleşen türdeki toplu ayaklanmanın hayaliyle yaşadığını, PARTİZAN bıkip usanmadan tekrarlamıştır. PB nihayet sözümüze gelmiş, vaktiyle yaptığı sahtekârlığı bugün kendi ağzıyla itiraf etmiştir. Deyim yerindeyse, «takke düşüp kel» görünmeye başlamıştır; fakat henüz bütün çıplaklığıyla ve pırlıtlısıyla değil.

Çünkü, yeni oportünist akımın borusunu öttüren PB, şimdi de Stalin savunuculuğunu kimselere kaptırmama iddiasındadır. PB, «Maocu çizgi»yi, «böylesi daha 'iyi' olacağı için ya da başkalarının yaptığı gibi güneşin altında iyi bir yer kapmak için reddetmiyoruz» diyor. (PB - 17 / sf. 7). Doğrusu, PB bu sözleriyle, bugün için «güneşin altında yer kapma»nın, Mao Zedung'a çamur atıp, «Stalin'ci» kesilmekten geçtiğini hiç de saklayamamaktadır. Fakat PARTİZAN sıyrılan takkenin peşini bırakmayacak; bu devrim kaçkınlarının büyük Marksist-Leninist Mao Zedung'a yönelttikleri seviyesiz saldırıya kararlılıkla karşı koyacaktır. Nasıl şimdiye kadar PB'nın Mao Zedung'u aslında savunmadığını göstermeyi görev saydıysa; bundan böyle, PB'nın Stalin'i de savunmadığını, Marksizm-Leninizme saldırmak için bu kez de Stalin'in ardına sahtekârca saklandığını göstermeyi görev saymaktadır.

PB, bugün sosyal-faşistlerin ağzından «Mao'cu», «köylü devrimcisi» diye saldırdığı Mao Zedung'u geçmişte de savunmamıştı, çünkü o, Marksizm-Leninizmi savunmuyordu. PB bugün Stalin'i de savunmamaktadır, çünkü PB Marksizm-Leninizmi savunmamaktadır.

PB bugün artık ülkemizde köylülüğün devrimin temel gücü olduğunu açıkça reddetmekte, milli meselenin ve toprak devriminin özünde bir köylü meselesi olduğunu açıkça inkâr etmektedir. Emperyalizm ve proleter devrimleri çağında burjuvazinin emperyalizmi ve feodalizmi tasfiye edebileceğini açıkça savunmaktadır. PB bugün ar-

tık, devrimin ilk hedefinin «sömürücü sınıfların siyasal iktidar dışında bırakıldığı» bir devlet olduğunu yine açıkça ilan etmekte, yani «Yaşasın sosyalizm!» diyerek, «Tek devrim teorisi»nin propagandasını yapmaktadır.

Bütün bunlar troçkizmin belkemiği değil midir? Ve modern revizyonizmin de yapı taşlarını oluşturamaz mı? Bir yandan uluslararası komünist hareketin bunalımlı durumundan yararlanarak böylesine troçkist tezlerin en hararetli şampiyonluğu için adaylığını koymak, diğer yandan da Stalin'e sarılmak mümkün müdür?

Elbette değildir! Ve PB, hâlâ tümüyle kaldırıp atamadığı Marksizm-Leninizm cilası ile alttan sırttan revizyonizmi arasında gitgide barizleşen çelişkilerle boğulup kalacaktır. Şimdiden boğulmaya başlamış, «bütünlüklü çizgi»si, «bugün gelinen yerde» iyice arapsaçına dönmüştür!

Bu yazımızdaki amacımız, Mao Zedung'un şahsında Marksizm-Leninizme yönelen saldırıları püskürtmek için ilk adımı atmaktır. Yazımızda, PB'nın sözde «Mao Zedung Eleştirisi»ne etraflı bir cevap verecek değiliz. Yalnızca, açıkça sırtmaya başlayan modern revizyonist etkilere ve troçkist öze işaret edeceğiz. PB'nın içine düştüğü çelişkiler karmaşasından birkaç örnek verip bu durumdan kurtulmak için diyalektiği nasıl tahrif ettiğine, olayları yer ve zamandan nasıl koparttığına, alıntılar yığınıyla okuyucuyu sersemletmek için nasıl bir gayret sarfettiğine değineceğiz. PB'nın tahrif yöntemi, bugün uluslararası planda pek rağbet gören, fakat asla bilimsellik ve hatırla buriuva namusluluğu ile bile bağdasmanan modern Don Kisotluk yöntemi —yani hayalde varatılan yeldeğirmenlerine en keskin (!) bir hücumu gecis yöntemi— dir. Bu yöntem, PB'na güneşin altında «iyi» bir yer seçilebilir, ama proletervayı bir yana bırakalım, kendi sınıfı olan küçük buriuvazinin çıkarlarına bile zerrece fayda seçilemez.

**TROÇKİZM ve MODERN REVİZYONİZM
MARKSİST - LENİNİST CİLADAKI
ÇATLAKLARI BÜYÜTÜYOR!**

PB'nın üç sayısında yayınlanan, toplam

olarak 205 sayfa tutan ve önemli bir bölümü ilgili-İlgisiz alıntılar yığınından oluşan «Mao Zedung Eleştirisi»nin lafkalabalığı ayıklanınca, Marksist-Leninist teorinin özellikle üç noktada en bayağı yöntemlerle tahrif edildiği ortaya çıkıyor. PB, troçkizmin belkemiğini oluşturan tezleri Marksizm-Leninizm cilasıyla bağdaştırabilmek için sürekli kendi kendisiyle çelişiyor ve sağcı özünü «sol» lafazanlıkla gizlemeye çalışıyor. Fakat, biraz dikkat, biraz sabır ve PB'nın sağ oportünist çizgisinin üç önemli noktası yine de PB'nın bütün çabasına rağmen gözler önüne serilmektedir.

1. PB'nın Köylü Düşmanlığı Troçkizmden Mirastır!

PB, Rusya'da köylülüğün devrimci rolünü inkâr eden ve demokratik devrimin üzerinden atlayarak doğrudan sosyalist proletarya diktatörlüğünün kurulmasını savunan Troçki'yi, Lenin ve Stalin ile birlikte eleştirir görünüyor ve Rusya köylülüğünün gücünü hesaba katmayan, feodalizmin kalıntılarına gözlerini kapayan Troçki gibilerine karşı Lenin'in, «proletaryanın ve köylülüğün demokratik diktatörlüğü» sloganını savunduğunu belirtiyor. (PB - 17 / sf. 12-13). Ve PB, büyük bir pişkinlikle Lenin ve Stalin'in Rusya için söylediklerinin hemen ardından şu alıntıyı aktarıyor :

«Ve Komünist Enternasyonal Programında sorun şöyle ele alınmaktadır: 'Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdeki devrimci mücadelenin kendine özgü koşulları, proletaryanın ve köylülüğün demokratik diktatörlüğü ve bu diktatörlüğün proletarya diktatörlüğüne dönüşmesi için zorunlu olan uzun mücadele dönemi ve milli etkenin bu mücadelede oynadığı belirleyici rol, bu ülkelerin komünist partilerine bir dizi örgütsel görev yüklemektedir. Bu özel görevleri yerine getirmeden proletarya diktatörlüğünün genel görevleri yerine getirilemez» (Komünist Enternasyonal Programı/sf. 76-77)» (abc-P) (PB-17/sf. 14)

Ve böylece PB, Rusya'yı bir çırpıda Komintern Programındaki «sömürge ve yarı-sömürge ülkeler» sınıflamasına sokuveriyor! Yani, devrimcilerin gözünün içine baka baka, iki tip devrimi birbirine karıştırıyor!

Oysa, Komintern Programında, devrim

tipleri açısından, Rusya gibi kapitalist (fakat demokratik devrimini tamamlamamış) ülkeler ikinci tipe, Türkiye ve Çin'in de dahil olduğu yarı-sömürge, yarı-feodal ülkeler ise üçüncü tipe dahil edilmektedir.

Komintern Programı «farklı ülkelerde proletarya diktatörlüğüne geçişin farklı koşulları ve biçimleri şematik olarak şu üç tipe ayrılabilir» dedikten ve birinci tip olarak proletarya diktatörlüğüne doğrudan geçişin gündemde olduğu çok gelişmiş kapitalist ülkeleri belirttikten sonra, ikinci ve üçüncü tip ülkeleri şöyle anlatıyor :

«Yarı-feodal ilişkilerin tarımda düşük ölçüde varlığını sürdürdüğü, ancak buna rağmen sosyalizmin inşası için gerekli maddi önkoşulların belli ölçülerde varolduğu, burjuva demokratik devrimin tamamlanmadığı (abc), kapitalizmin gelişmesinin orta düzeyde olduğu ülkeler (İspanya, Portekiz, Polonya, Macaristan, Balkanlar, vb.) Bu ülkelerden bazılarında burjuva demokratik devrim oldukça hızlı bir şekilde gelişerek sosyalist devrime döntürebilir. Diğerlerinde ise burjuva demokratik devrimin görevlerinden birçoğunu yerine getirmek zorunda olan proletarya devrimi tiplerine gerek duyulacaktır. Birinci gruptaki ülkelerde proletarya diktatörlüğünün hemen değil, ancak proletarya ve köylülüğün demokratik diktatörlüğünden proletaryanın sosyalist diktatörlüğüne geçiş döneminde kurulması mümkündür. (abc) ... Sömürge ve yarı-sömürge ülkeler (Çin, Hindistan vb.) ve bağımsız ülkeler (Arjantin, Brezilya, vb) (*) Bu ülkelerden bazılarında sanayi henüz emekleme aşamasındadır, diğerlerinde ise oldukça gelişmiş olmakla birlikte, çoğunlukla bağımsız sosyalist inşa için gerekli temeli oluşturmaktan uzaktır. Hem ekonomide, hem de siyasi üstyapıda ortaçağın feodal ilişkileri ya da «Asya üretim tarzı» varlığını sürdürmektedir. Kilit sanayiler, hakim durumdaki ticaret, bankacılık ve ulaşım işletmeleri ve plantasyonlar vb. yabancı emperyalist grupların ellerinde toplanmıştır. Bu ülkelerde, feodalizme ve kapitalizm öncesi sömürü biçimlerine karşı mücadele verilmesi, sürekli olarak köylü-toprak devriminin gerçekleştirilmeye çalışılması ve yabancı emperyalizme karşı ve milli bağımsızlık için mücadele edilmesi belirleyici bir önem taşır.» (abc) (Komünist Enternasyonal Programı/sf. 74-75)

(*) «Bağımsız» kavramının, devlet bağımsızlığı olan anlamında, «yarı-sömürge» kavramının ise kısmen sömürgeleştirilmiş anlamında kullanıldığı anlaşılmaktadır. Özellikle II. Dünya Savaşından sonra, milli kurtuluş savaşlarının yoğunlaşmasıyla, emperyalizm açık sömürgecilikten taviz vermeye zorlanmış ve özü aynı kalmakla birlikte yeni-sö-

İşte PB bunu örtbas etmeye çalışıyor! Bu iki tip ülke arasına bir eşit işareti koyuyor!

Üstelik böylece, yalnız Komintern Programını inkâr etmekle kalmıyor; kendi geçmişinin bile gerisine düşüyor.

Çünkü bilindiği gibi Şefik Hüsnü 1930'larda, Stalin'in Türkiye'yi üçüncü tip ülkeler arasında saymasına karşı çıkmış; Türkiye'nin Rusya tipi ülkelere dahil olduğunu iddia etmişti. Ve bir zamanlar PB, Şefik Hüsnü'yü bu yüzden eleştiriyordu! (Bkz: PB - 5)

PARTİZAN daha o zamanlar, PB'nın savunduğu çizginin, Şefik Hüsnü revizyonizminin devamından başka bir şey olmadığını söylüyordu. (BKZ: Pzn - 6). Şimdi takke düşüp kel görünmüştür. Vaktiyle Mao Zedung'u savunur görünme zorunluluğu yüzünden tam olarak açığa vuramadığı yüzünü, PB bugün artık ortaya koymuştur.

Herhalde PB'nın Rusya'nın hangi sınıflamaya girdiği konusunda kuşkusu olamaz. Rusya'nın, «burjuva demokratik devrimin oldukça hızlı bir şekilde gelişerek sosyalist devrime dönüştüğü» ülkelerden (yani ikinci tip ülkelerden) olduğu meydandadır. Şimdi PB buna apaçık cevap vermelidir: Türkiye de aynı sınıflamaya mı dahildir? PB'nın Mao Zedung eleştirisi başından sonuna kadar bu soruya «EVET!» diye haykırmaktadır. PB zaten «yarı-feodal» kavramını da «burjuva demokratik devrimin tamamlanmadığı» anlamında kullandığını, bu açıdan ikinci ve üçüncü tip ülkeler arasında fark görmediğini söylemektedir.

PB ikinci ve üçüncü tür ülkeleri tek bir sınıflamaya soktuğunu, Mao Zedung'un Çin üzerine ve Lenin'in Rusya üzerine olan görüşlerini kıyaslayıp, «Mao Zedung'un tersine, Lenin'in kapitalizmin ortaya çıktığı ya-

mürgecilik, (yani kendi kaderini tayin hakkına sahip ülkelerin diplomatik, ekonomik, askeri, kültürel, vb. yönlerden bağımlı kılınması) ağırlık kazanmıştır. Dolayısıyla bugün kullandığımız anlamıyla «yarı-sömürge» (ya da yeni sömürge) kavramı, Komintern Programındakinden farklıdır. Ve bugün kullandığımız «sömürge, yarı-sömürge ülkeler» tanımını, üçüncü tür ülkelerin tümünü (hem Çin ve Hindistan, hem de Arjantin ve Brezilya gibi ülkeleri) kapsamaktadır.

rı-feodal bir toplumda süren mücadele üzeri ne görüşleri şöyle» (PB-18/sf. 49) diyerek de ortaya koymaktadır. Kısacası PB kendisine kaçış yolu bırakmamıştır: İkinci ve üçüncü türdeki ülkeleri «kapitalizmin ortaya çıktığı yarı-feodal toplumlar» dediği tek bir şemsiyenin altına sokmuştur. Böylece Türkiye gibi ülkelerde, ikinci tip ülkelere farklı olarak, özü toprak devrimi olan anti-emperyalist, anti-feodal devrimin belirleyici önemi, PB için Komintern Programının istenmeyen sayfalarında kalmaktadır. PB, hem «milli meselenin özü köylü meselesidir» tespitini, hem toprak devriminin köylülüğe dayandığını silip atmıştır.

Böylece, Türkiye gibi yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülke ile Rusya gibi, demokratik devrimini tamamlamamış olmasına rağmen kapitalist üretim ilişkilerinin hakim hale gelmiş olduğu ve hatta emperyalist bir ülke arasındaki tayin edici farkı da bir çırpıda yok etmiştir. Oysa bu fark, Rusya'da devrimin hem önder, hem de temel gücü işçi sınıfı iken, Çin ve Türkiye gibi ülkelerde proletaryanın öncü, köylülüğün ise temel güç olmasına yolaçan farkın ta kendisidir!

PB'nın işi gerçekten zordur: Aşağıya tükürse sakal, yukarıya tükürse bıyıktır. PB, Mao Zedung'a saldırmak için Çin ile Rusya arasındaki farkları silivermektedir. Ne var ki Çin gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerle Rusya vb. kapitalist ülkeleri aynı kefeyle koyan troçkist muhalefetle dışa dış mücadeleye eden de Stalin'in ta kendisidir ve PB şu an için Stalin'i savunur görünmek zorundadır! Kısacası PB'nın tüküreceği yer yoktur ve tükürdüğü troçkizm zehiri suratına yapışıp kalmaktadır.

2. PB Çağımızda Burjuvazi Önderliğinde Demokratik Devrimi Hâlâ Mümkün Görüyor!

PB Rusya ile Türkiye arasındaki farkı silmiş olmanın huzuru içinde, her ikisini de kapsayacak sihirli sınıfsal mevzilenme stratejisini Stalin'den aktararak ilan ediyor:

«... proletaryanın burjuva devrimine katılması ve onu bir halk (işçi-köylü) devrimi haline getirmesi temelinde, proletaryanın hegemonyası fikri... özü itibarıyla proletarya ile köylülük arasın-

daki bir ittifak politikası ile ve liberal burjuvazinin tecridi politikası ile burjuva devriminde sağladığı önderlik rolünü ifade eder'. (Stalin)» (PB-17/sf. 14)

Böylece, PB Stalin'in Rusya için önerdiği stratejiyi, demokratik devrimini tamamlamamış olan bütün ülkeleri, kendi tabiriyle bütün «yarı-feodal» ülkeleri kapsayacak şekilde genişletiyor ve bunların tümünde «liberal burjuvazi»nin tecrit edilmesi gereken bir sınıf olduğunu vaaz ediyor! Emperyalist bir ülkenin burjuvazisi ile yarı-sömürge ülkeler burjuvazisini aynı tanımla, «liberal burjuvazi» olarak tanımlamanın hatasını bir an için kenara koyalım; ve PB'nin «liberal burjuvazi» kavramını, yarı-sömürge, sömürge ülkeler için, «milli burjuvazi» olarak okuyalım: «Proletarya ile köylülük arasındaki bir ittifak politikası ve 'milli burjuvazi'nin tecridi'... Gerçekten pek devrimci! Hatta Stalin'in 1930'larda kolektifleştirme hareketine, işe kilise çanlarını sökerek başlayan «sol»ları eleştirirken alay ettiği gibi «Ne kadar da Devrimci!» Ama görelim troçkist muhalefetin Rusya'daki liberal burjuvazi ile Çin'deki milli burjuvaziyi eşitlemesi konusunda Stalin ne düşünüyor.

«Muhalefet Çin'de bir burjuva devriminin gelişmekte olduğunu duymuştur. Bir yandan da Rusya'daki burjuva devriminin burjuvaziye karşı yürütülmüş olduğunu biliyor. Dolayısıyla Çin için formülleri hazır: Burjuvazi ile ortak bütün eylemlere son. Yaşasın komünistlerin derhal Komintang'dan çıkması! (Nisan 1926) Ne var ki muhalefetin unuttuğu bir şey vardır: Çin, 1905 yılının Rusya'sından farklı olarak yarı-sömürge ve emperyalizm tarafından ezilen bir ülkedir. Bu yüzden Çin'deki devrim basit bir burjuva devrimi değil, anti-emperyalist tipte bir burjuva devrimidir. Emperyalizm Çin'de sanayinin, ticaretin ve ulaşımın dizginlerini elinde tutuyor. Sadece Çin'in emekçi kitleleri değil, aynı zamanda Çin burjuvazisinin belli tabakaları da emperyalizmin boyunduruğu altındadır. İşte bu nedenle, Çin burjuvazisi belli koşullar altında ve belli bir süre için Çin devrimini destekleyebilir.» (27 Temmuz 1927) (Milli Demokratik Devrim (MDD)/ sf. 127-128)

«Muhalefetin temel hatası (abç) Rusya'daki, yani diğer halkları ezen emperyalist bir ülkedeki 1905 devrimi ile Çin'deki yani ezilen ve başka ülkelerin emperyalist boyunduruğuna karşı mücadele etmek zorunda olan yarı-sömürge bir ülkedeki devrimi bir tutmasındandır. Bizde, Rusya'da 1905 devrimi, burjuva demokratik bir devrim, olmasına

rağmen, burjuvaziye karşı, liberal burjuvaziye karşı yürütüldü. Neden? Çünkü, emperyalist bir ülkenin liberal burjuvazisi (abç) zorunlu olarak karşı-devrimcidir. İşte bu nedenle, o sıralarda Bolşeviklerin liberal burjuvazi ile geçici bloklar ve anlaşmalar yapması sözkonusu değildi ve olamazdı da. Muhalefet, bundan çıkarak, Çin'de devrimci hareketin her aşamasında aynı çizginin izlenmesini, Çin'de milli burjuvazi (abç) ile geçici anlaşmaların ve blokların hiçbir zaman ve hiçbir şart altında doğru olmadığını ileri sürüyor.» (1 Ağustos 1927) (M DD/sf. 162-163)

İşte Mao Zedung'a saldırabilmek için Rusya ile Çin arasındaki farkları silmenin PB'nin başına ördüğü çorap! PB daha şimdiden Stalin'i de açıkça reddetmek zorundadır. PB daha şimdiden troçkist muhalefetin 1927'deki konumuna açıkça düşmüştür.

Bir an için «hoşgörülü» düşünelim ve PB'nin milli burjuvaziye karşı olan bu «acımasız» (!) tavrının «sol» bir hatadan ibaret olduğunu varsayalım.

Fakat Rusya'daki liberal burjuvazi ile Çin'deki milli burjuvaziyi eşitlemede bu «sol»luk için yalnızca bir yönü — madalyonun bir de diğer yüzü var: Karşı-devrimcilğine, bir ayağının feodal otokraside olmasına ve aşağıdan bir devrimi (yani köylü usulü hal tarzını) gerçekleştiremeyecek olmasına rağmen, Rusya'daki liberal burjuvazi feodalizmi Prusya usulü tasfiye edebilir; yani «yukarıdan devrim»i gerçekleştirebilirdi. Ya bu açıdan Rusya'daki liberal burjuvazi ile Çin'deki milli burjuvaziyi kıyasladığımızda ne görüyoruz? Cevabı yine Stalin'den dinleyelim:

«Çin devriminin ikinci niteliği (*) Çin milli büyük burjuvazisinin had safhada, 1905 döneminde Rus burjuvazisinin olduğuyla kıyaslanmayacak kadar zayıf olmasıdır. Bu, anlaşılabilir bir şeydir. Sanayinin subaşları yabancı emperyalistlerin elinde yoğunlaşmış bulunduğu sürece, Çin'deki milli burjuvazinin zayıf ve geri olmaması imkansızdır. ... Budan şu çıkar ki Çin devriminin başlatıcısı ve yönlendiricisi. Çin köylülüğünün önderliği rolü, kaçınılmaz olarak Çin proletaryasına ve onun partisine düşmek zorundadır.» (abç) (30 Kasım 1926 - Çin'deki Devrimin Beklentileri) (Muhalefet Üzerine/sf. 500-501) (İng. baskı)

(*) Stalin, Çin devrimi ile Rus devrimi arasındaki birinci farkın, Çin devriminin anti-emperyalist niteliği olduğunu belirtiyor.

Bu yönden baktığımızda, PB'nın «sol» lafazanlık ardına gizlemeye çalıştığı sağcı özü apaçık ortaya çıkmaktadır. Rusya'daki liberal burjuvazi ile Çin'deki milli burjuvazi aynı kefeye koymanın sonucu, PB, Çin'de emperyalizmi ve feodalizmi tasfiyede önderlik eden sınıfın Çin burjuvazisi (radikal küçük burjuvazi ve milli burjuvazinin alt kesimi) olduğunu hiç bir maskeye gerek görmeksizin söylemektedir :

«Köylülük ancak proletaryanın önderliğinde tutarsızlıklardan arınabilir. Ama Çin'de olduğu gibi radikal küçük burjuva hareketin (milli burjuvazinin emperyalizm ve feodalizmle bağları en az alt kesiminin radikal hareketiyle de birleşerek) zaferi de mümkündür. Bu hareket, feodalizmi esas olarak tasfiye edip, milli (siyasi) bağımsızlığı elde edebilir ve hatta yine Çin'de olduğu gibi mali sermaye ağlarını parçalayarak ülkenin ekonomik bağımsızlığının geçici olarak elde edilmesine yolaçabilir.» (abç) (PB-18/sf. 53-54)

İşte bu, Mao Zedung'un şahsında Marksizm-Leninizme saldıranların meseleyi en pervasız, en «açıkyürekli» (!) koyuşudur. Çünkü, PARTİZAN PB ve diğer oportünistlerle modern revizyonistleri akraba kılan temelini tam da bu nokta olduğunu şimdiye kadar defalarca tekrarlamıştır: Çağımızda burjuvazi feodalizmi tasfiye edebilir mi edemez mi; emperyalizmle bağları koparabilir mi koparamaz mı? Gerek Kruşçev'ci modern revizyonizmin, ünlü «kapitalist olmayan yol», gerekse üç dünyacı modern-revizyonizmin gelişmekte olan ülkeler» ve «yeni iktisadi düzen» safsataları bu soruya olumlu cevap vermektedir. Ve PB istediği kadar bir yandan «artık ilerici özellikler taşımaya devam etse de milli burjuvazinin önderliğinde demokratik devrimin tamamlanması, emperyalist ve feodal sömürü ve boyunduruktan kurtuluş mümkün değildir. Burjuvazi, artık, köylülüğü feodal boyunduruktan kurtarabilme imkânını yitirmiştir.» (PB - 18 / sf. 40) desin, Mao Zedung'a ve Çin devrimine saldırabilmek için yine bütün kaçış yollarını tıkamıştır :

Mao Zedung önderliğindeki ÇKP proletaryayı temsil ediyor muydu? PB buna «Hayır!» diye cevap veriyor. «Revizyonist Çin Partisininin, bir küçük burjuva partinin Çin devrimini sürüklediği açıktır. Bu devrimde

damgasını vuran proletarya değil, küçük ve orta burjuvazi olmuştur.» (abç) (PB - 18 / sf. 53). Peki, bu devrim emperyalizmi ve feodalizmi tasfiye edebilmiş midir? PB buna da «Evet!» diye cevap veriyor, «Emperyalizmin tahakkümü esas olarak kırılmış, belirli ölçülerde varlığını sürdürmeye devam etmesine rağmen feodal kalıntılar da esas olarak tasfiye edilmiştir.» (PB - 18 / sf. 53). PB gerçi «belirli ölçülerde» kıvırtmaya çalışıyor, ama «esas olarak», anti-emperyalist, anti-feodal devrimin zafere ulaştığını kabul ediyor.

Zaten bize de bundan ötesi gerekli değildir. PB burjuvazi önderliğinde emperyalizmin ve feodalizmin tasfiyesinin mümkün olduğunu kabul etmiş durumdadır. Bu «ikrar» PB'na pahalıya mal olacaktır. Çünkü bu tez, modern revizyonizmin yapı taşlarından biridir ve çağımızın niteliğini, onun «emperyalizm ve proleter devrimleri çağı» olduğu gerçeğini reddetmeye dayanmaktadır.

PB revizyonistleri laf kalabalığını bira-önünde soruyoruz : Siz Ekim devriminin açtığı çağın emperyalizm ve proleter devrimleri çağı olduğunu kabul ediyor musunuz? Siz Ekim devriminin derslerini hâlâ geçerli görüyor musunuz? Büyük Ekim devriminin temel derslerinden biri olarak artık çağımızda burjuvazinin milli (anti-emperyalist) ve demokratik (anti-feodal) devrimi başaramayacağı tespitini, Lenin'in formüle ettiği ve Stalin'in ve Mao Zedung'un kararlılıkla savunduğu bu tespiti görüyor musunuz?

PB revizyonistlerine tüm devrimciler kıp bu soru (aslında yazılarında bütün çıplaklığıyla cevapladıkları bu soru) karşısında net bir tavır takınmalıdırlar.

Kıvırtmacaya yer yok! Burjuva ayak oyunlarına yer yok! Ekim devriminin derslerini reddettiğinizi tabanınıza söyleyin! Çağın değiştiğini onlara «itiraf edin!» Çünkü yazdıklarınızdan sonra başka çareniz kalmamıştır.

Çünkü siz emperyalist ajanı troçkist Lin Biao'nun denediği ve akıbeti belli olan yoldan yürümeğesiniz. Dün onu savunma adına «bir elinizde Kızıl Kitap» Mao Zedung'a

saldırmaktaydınız; şimdi de yine, «bir elinizde Kızıl Kitap» savunma adına O'na, Stalin'e saldırmaktasınız. Tutuğunuz yol belli, gittiğiniz yer bellidir!

3. PB, Demokratik Devrim Aşamasını Atlayan «Tek Devrim Teorisi»nin Yolunu Yapıyor!

PB, nişan tahtasında hedefin bir sağına bir soluna isabet ettiriyor ama hedefi bir türlü vuramıyor. Her sağ atışı da bir «sol» atışla dengelemeye çalışıyor. Önce burjuvazi önderliğinde anti-emperyalist, anti-feodal devrimin zaferini mümkün görüyor; peşinden, proletarya hegemonyasında dahi sömürücüleri demokratik devrime katmayı reddediyor. PB şöyle diyor:

«... biz halk demokrasinden, proletarya ve köylülüğün devrimci demokratik diktatörlüğünden bahsettiğimizde, bu demokrasinin ve diktatörlüğün bağrında doğmuş bulunan ve kesintisiz olarak gelişerek onu dönüştüren proleter sosyalist unsurlar gözönüne alınmadığı sürece, hala burjuva demokrasisinin, burjuva hukukunun sınırları içinde kalıyoruz demektir. ... Ama biz yine, bu tür bir diktatörlükten bahsettiğimizde, aynı zamanda sömürücü sınıfların siyasal iktidar dışı bırakıldığı bir demokrasiden (devletten) bahsediyoruz. Çünkü, işçi-köylü konseyleri (sovyetleri) egemenliğine dayanan, bürokrasi ve militarizmin yok edilmesine dayanan bir siyasal iktidar, sömürücü sınıfların egemenliği ile bağdaşamaz.» (abç) (PB-17/sf. 14-15)

«Sömürücü sınıfların siyasal iktidar dışında bırakıldığı» bir devrimci demokratik diktatörlük, bırakalım bizimki gibi yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkeyi, Rusya gibi emperyalist bir ülke için dahi demokratik devrim aşamasının temel sloganı olarak «sol»dur ve «tek devrim» anlayışından başka bir şey değildir. Ve bu sloganı Rusya'da savunan, köylülüğün katmanlara ayrıldığı için bir bütün olarak devrime katılmayacaklarını iddia eden de Troçki'den başkası değildir. Lenin ve Stalin, Troçki'nin «tek devrim teorisi»nin, Rusya gibi kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olduğu bir ülkede dahi geçersiz olduğunu, ortaya koymuşlardır. Demokratik devrim aşamasında, bırakalım yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkeyi, Rusya'da dahi, zengin köylüler (kulaklar) sınıfsal mevzilenmede devrim cephesindey-

diler. Gerek 1905'te, gerekse 1917 Şubat devrimlerinde, zengin köylülük de proletarya ile birlikte feodal otokraziye karşı yürüdü. Ancak 1917 Şubat'ından sonradır ki zengin köylülük devrimin hedefi haline geldi. Gerek Lenin, gerekse Stalin, bunu tekrar tekrar belirtmişlerdir. Mesela Lenin 1918 Kasım'ında şöyle yazıyordu:

«Evet, köylülüğün tümüyle birlikte yürüdüğü sürece bizim devrimimiz burjuva bir devrimdi. Biz bunun açık olarak bilincindeydik ve bunu 1905'ten beri yüzlerce, binlerce kez söyledik. Biz hiçbir zaman tarihsel sürecin bu gerekli aşamasını ateşe atıp yakmayı ya da yasalarla ortadan kaldırmayı daha denemedik ... ama, 1917'de Nisan ayından itibaren Ekim ayaklanmasından ve iktidarın bize geçmesinden çok önce halka açıkça söyle diyor ve şunu anlatıyorduk: Şimdi devrim yerinde saymaz, çüçükü ülke yol katetmiştir, kapitalizm daha da gelişmiştir, ülkenin tahribi o derecelere varmıştır ki (ister istemez) ilerlememiş, sosyalizme doğru ilerlememiz gereklidir. Yoksa gerçek bir ilerleme kaydetmek, savaşın tükettiği ülkeyi kurtarmak, emekçilerin ve sömürülenlerin acılarını dindirmek olanaksız olur. Herşey bizim önceden söylediğimiz gibi gelişti. Devrimin izlediği yol, düşüncemizin doğruluğunu tanıtladı. İlk önce 'bütün' köylü ile birlikte monarşiye karşı, büyük toprak sahiplerine karşı, feodaliteye karşı (ve bu durumda devrim bir burjuva devrimi, bir burjuva demokratik devrim olarak kalır.) Sonra da, yoksul köylülükle birlikte, yarı-proleterlerle birlikte, bütün sömürülenlerle birlikte, zengin köylüler, kulaklar, spekülatörler (aç-S) dahil kapitalizme karşı, ve bu kez devrim, artık sosyalist bir devrimdir.» (Lenin'den aktaran Stalin-Leninizmin Sorunları (LS)/sf. 205-206)

Stalin, proletaryanın kendi yanına çektiği yoksul köylülük ile geçici hükümeti izleyen zengin köylülük arasındaki bölünmenin ancak 1917 Şubat Devrimi'nden sonra gerçekleştiğini defalarca vurguluyor. (LS / sf. 198-221).

Kulaklar sömürücü değiller miydi? Elbette sömürücü idiler. Kulakların «Çin'deki milli burjuvaziye denk» düştüğünü PB bile kabul ediyor. (PB-17 / sf. 30). «Çin'deki milli burjuvaziye denk düşen kulaklar», emperyalist Rusya'da feodalizmin tasfiyesine katılacak, fakat yarı-sömürge, yarı-feodal Çin'de milli burjuvazi demokratik devrimin itici güçleri arasında yer almayacak, proletarya hegemonyasındaki halk iktidarının dışında bırakılacak! İşte PB Mao Zedung'un

şahsında Marksizm-Leninizme duyduğu düşmanlığın sarhoşluğu içinde böylesine gü-

PB'nın milli burjuvazinin demokratik lünçleşiyor, böylesine çelişkilere düşüyor. devrime katılması konusundaki tahrifat ve çelişkileri saymakla bitip tükenecek gibi değildir. Troçkist «tek devrim» fikrini açık savunmadığı için PB milli burjuvazinin demokratik devrim süreci içinde zaman zaman devrimi destekleyeceğini yarım ağızla kabullenmek zorunda kalıyor ve buna te- kabül edecek devlet biçimini şöyle tarifli- yor :

«Proletarya, köylülük, şehir küçük burjuvazisi ve milli burjuva ittifakına dayanan proletaryanın hegemon rol oynadığı ve yine demokratik halk cumhuriyeti sınıflamasına giren devrimci demokratik diktatörlük» (abç) (PB-17/sf. 15-16)

Ve hemen birkaç sayfa sonra bu devlet tipi hakkında bu defa şunları söylüyor :

«İşçi sınıfının, köylülüğün yanısıra milli burjuvaziyle de gerçekleştirebileceği ittifaka dayanan devlet ... özü itibarıyla proletarya diktatörlüğü olan, proletaryayı egemen kılacak, bürokrasi ve militarizme son verecek Sovyet biçimi örgütlenmeye dayalı, proletarya ve köylülüğün demokratik diktatörlüğünden farklı olarak hala esas olarak burjuva diktatörlüğüne tekabül eden ve dört sınıfın ittifakına dayanan demokratik bir devlet biçimidir.» (abç) (PB-17/sf. 21)

Kaldırım aradaki laf kalabalığını ve ortaya çıkan kavram şudur : «Proletaryanın hegemon rol oynadığı burjuva diktatörlüğü!» Acınacak durum, PB entellektüellerinin böyle çelişkilere düşebilmeleri değil, böyle laflarla hâlâ pek çok samimi devrimciyi peşlerinden sürükleyebilmeleridir. Bunda muhakkak ki bazı sınırlamalar nedeniyle Marksist-Leninistlerin Mao Zedung'un şahsında Marksizm-Leninizme yapılan saldırıları bugüne kadar göğüsleyememesinin de önemli payı olmuştur. PB «teorisyen»leri, meydanı boş bulmuş olmanın verdiği gözü dönmüştükle, yazıp çizdiklerine fazlaca dikkat etmek, tahrifatlarını hiç değilse tutarlı bir biçimde yapmak zahmetine dahi girmeksizin veryansın etmişlerdir.

Fakat her olumsuz şey gibi bu da içinde kendi karşıtı taşımaktadır. Bu sayede PB yüzünü iyice açığa vurmuş, kendini kaybe-

derek sağa sola saldırmış, içindeki Marksizm-Leninizm düşmanlığını dışarıya kusmuştur. Çelişkilerini örtmek için her türlü tahrifata girişmiş; tahrif edecek malzeme bulamadığında kendi yarattığı hayali tezleri Mao Zedung'a mal ederek onlara saldırmıştır. Kimi zaman Marksist-Leninist teorinin işine gelmeyen yönlerini unutmuş, kimi zaman da işine geldiği yönde bu teoriye katkılarda bulunmuştur. PB'nın gözü dönmüş saldırıları «halk savaşı»na ve devrimci şiddete duyduğu nefrette en açık biçimine varmaktadır. Ve Mao Zedung'un sözde bir «küçük burjuva devrimcisi» olduğunu kanıtlayabilmek için takındığı «sol» maske ve bü-ründüğü keskin «sosyalizm» savunuculuğu, PB'nın tahrifatlarının, devrimci şiddete duyduğu nefretin ve sosyalizm konusundaki kara cehaletinin etkisiyle göçüp gitmektedir.

Biz PB'nın tahrifat ve yalan dolanını birkaç noktada örnekleyeceğiz. Bu örneklemeye esas olarak troçkizmden ve modern revizyonizmden devşirdiği çizginin yukarıda çizdiğimiz hattını gizlemek için başvurduğu oyunları sergileyeceğiz. Ve, bu noktalarda Mao Zedung'un nasıl Marksizm-Leninizmi temsil ettiğini göstereceğiz. Ayrıca PB'nın yine Mao Zedung'a saldırmanın gözü dönmüştüğü içinde başvurduğu diğer sahtekarlıklardan bazılarını da kısaca değineceğiz.

YARI-SÖMÜRGE, YARI-FEODAL ÜLKEMİZDE, DEVRİMİN TEMEL GÜCÜ KÖYLÜLÜKTÜR!

Ülkemizde troçkizmden önemli ölçüde etkilenen sağ oportünizmin çıkış noktası, Türkiye'de yarı-feodal üretim ilişkilerinin hakim olduğunu inkâr etmekten geçiyor. Türkiye için sözde «yarı-feodal» tespiti yapan oportünist cephenin tümü de yarı-feodal kavramını genişleterek hakim üretim ilişkilerinin tanımı olmaktan çıkarıyorlar ve «demokratik devrimin tamamlanmamış olması» anlamında kullanıyorlar. Yani oportünistlere göre, Türkiye'de altyapıda (komprador nitelikte de olsa!) kapitalizm hakimdir; fakat henüz altyapı ile üstyapı arasındaki çelişki çözülmemiştir ve Türkiye işte bu anlamda «yarı-feodal»dır!

Bu, troçkist köylü düşmanlığının ülke-miz şartlarına «yaratıcı» (!) bir biçimde uygulanmasıdır. Çünkü, böyle bir yarı-feodal anlayışı, yalnız Türkiye, Çin vb. ülkeleri değil, devrim öncesinin Rusya'sını da «yarı-feodal» kılmaktadır. Böylece, ülkemiz için geçerli olan işçi-köylü ittifakı modeli de Rusya'dakinin aynısı oluvermektedir.

PB bugün artık hiç bir kılıfa gerek duymaksızın, gerek Rusya, gerek Türkiye gibi ülkeler için «kapitalizmin ortaya çıktığı yarı-feodal toplum» (PB-18 / sf. 49) etiketini kullanıyor. Ve Türkiye'nin de aynı Rusya'nın, Lenin'in «Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi»ni yazdığı dönemde içinden geçtiği bir köylülüğün farklılaşması sürecini yaşadığını, dolayısıyla emperyalizmin esas eğiliminin feodalizmi çözmek olduğunu söylüyor :

«... emperyalizmin girişi ile yaygınlık kazanan meta ekonomisi ve ticari üretimi şartlarında - emperyalist sömürü de bu temelde gerçekleşir - köylülük farklılaşmakta, ve büyük kitlesi sefaletle itilmektedir. Ve bu yoksullaşmanın esas hareket ettiricisi, feodal toprak mülkiyeti ve feodal sömürü değil, yıkımın yoğunlaşmasına yolaçan tekelci kapitalist sömürünün gerçekleşmesine de temel teşkil eden meta üretimi örgütlenmesidir ... Bu yoksullaşma meta üretiminin kaçınılmaz gereği olduğu gibi, bir kutbunda zirvesinde mali sermayedarların yer aldığı kapitalistlerin, diğer kutupta mülksüzleştirilen kitlelerin toplandığı kutuplaşma sürecinin de bir görünümüdür.» (abç) (PB-18/sf. 17)

PB, Lenin'in, Rusya'da gelişen kapitalizmin köylüleri nasıl farklılaştırdığını ve daha 19. yy. sonunda emek-sermaye çelişmesini üretim ilişkilerine damgasını vuran çelişki haline getirdiğini anlamak istemeyen Narodniklere karşı söylediği sözlerden de bolca alıntılar yapıyor. Ve, Narodniklerle Mao Zedung arasında akrabalık kurarak özet olarak şu yargıya varıyor :

«Mao Zedung emperyalist ve feodal baskıyı öne sürerek, Çin kırlarında (ve ülke çapında) ticari üretim ve meta ekonomisinin sonuçlarını köylülüğün farklılaşma süreci içine girmesini, anti-kapitalist unsurların ortaya çıkmaya ve gelişmeye başlamasını ve bunun yolaçaacağı sonuçları, anti-kapitalist mücadeleyi tahlillerinin merkezine koymadı. ... Mao Zedung bu konuyu da ... köyde emek-sermaye çelişmesinin, gelişmesi emperyalizm ve feodalizm tarafından engellenen ama ilerleyen oluşumunu gözlerden gizlemeye yönelmiştir. O zaman zaman

köylülerin elindeki para miktarından-geçim şartlarındaki farklılıklar açısından sözetmiş, görünüşte köylülüğün alt tabakalarının işgüçlerini kiralama yönüne gittiklerini yer yer belirtmiş ama esas olarak köylülüğün sadece toprak ağalığı karşısındaki durumunu tespit etmekle yetinmiştir. Örneğin sunuları söylerken: '... yoksul köylüler toprak ağaları tarafından sömürülen kiracı köylülerdir...' (SE/C. 1, sf. 15) Oysa genel olarak Çin ele alındığında köylüler yalnızca toprak ağaları tarafından sömürülmezler. Yalnızca feodal-rant yoluyla sömürülmezler, kapitalist sömürü de gelişmemiş olmasına rağmen ortaya çıkmıştır.» (abç) (PB-18/sf. 12-13)

Mao Zedung'un «emperyalist ve feodal sömürüyü öne sürmesi», Kominter'in Çin için yaptığı tespitlerle tamamen uyum içindedir ve onun Marksist-Leninist çizgisinin bir sonucudur. Bu bir!.. Henüz demokratik devrim aşamasında iken bırakalım yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkeyi kapitalist bir ülkede dahi «anti-kapitalist mücadele» henüz «tahlillerin merkezinde» değildir. Bu iki!.. Mao Zedung genel olarak Çin'de köylülerin «yalnızca toprak ağaları tarafından» sömürüldüğünü asla söylememiştir. Sizin yaptığınız alıntının hemen iki sayfa ardından «köy proletaryası»ndan, yani «işgüçlerini, yıllık, aylık, ya da günlük olarak satan tarım emekçileri'nden söz etmektedir. Bu üç!.. Mao Zedung köylülüğün esas olarak feodal ve yarı-feodal sömürü biçimleri üzerinde durmakla son derece haklıdır; çünkü bu, sömürünün hakim biçimidir. Bu da dört!.. (*)

(*) Burada ayrıca PB'nin Marksist ekonomi-politiği nasıl çarpıtıldığı gerçeği üzerinde maalesef duramayacağız. Mesela PB, «meta ekonomisi ve ticari üretim şartları» adını verdiği şeyin, emperyalist sömürünün gerçekleştiği temel olduğunu söylerken, Marks'ın ve Lenin'in ekonomi-politik tahlillerini çöp sepetine atıyor. Emperyalist sömürü esasında ticaret yoluyla, meta ihrac yoluyla gerçekleşmez. Emperyalist sömürünün özü, asıl yönü, sermaye ihracı, yani modern tefeciliklidir. Tam da bu nedenledir ki, emperyalizmin esas eğilimi, yarı-sömürgelerde kapitalist gelişmeyi engellemek, feodal kalıntıları ayakta tutmaktır. PB'nin 'emperyalist sömürü' üzerine söylediği bu «orijinalite» aslında hiç de «orijinal» bir şey değildir. Bu türkiyü önce, troçkistler, Leninist emperyalizm tahliline karşı; ülkemizde de PDA İbrahim KAYPAKKAYA'nın önderliğindeki Marksist-Leninistlere karşı çı-
ğarmıştır.

PB'nın troçkizm-hayranı teorisyenleri! Bütün zorlamalarınız yetersiz kalıp Mao Zedung'un emek-sermaye çelişkisinden de sözettiğini itiraf etmek zorunda kalınca adı iftiralara başvuruyorsunuz. Onun, Çin'de sınıfları tahlil ederken yarı-proletaryanın bir parçası olarak gördüğü yoksul köylülük için söylediklerini, köylülüğün tümünü kapsıyormuş gibi tahrif ediyorsunuz. Sizin burjuva büyük laflarla aşağılamaya çalıştığınızı, «köylü devrimcisi» diye horlamaya yeltendiğiniz Mao Zedung, köylülüğün bilimsel bir tahlilini yaparak emperyalizmin girdiği şartlarda köylülüğün yekpare bir bütün olarak kalamayacağını tespit etmişti. Ve köylülüğü tam dört kategori altında incelemiştir. (Seçme Eserler (SE) / C. 1, sf. 12 - 18)

Siz yalnızca yoksul köylüler için söylediklerini genelleştirerek zavallılığınızı sergiliyorsunuz. Komintern'e karşı durmaya çalışan troçkistlerin kaderini paylaşmamak için boşuna çırpınıyorsunuz. Okuduğunuz türkü Stalin önderliğinde Komintern'in yerle bir ettiği eski troçkist türküdür ve hiç bir tahrifat sizi de troçkistlerin uğradığı hezimetin bin betesine uğramaktan kurtarmayacaktır. Stalin, Çin'de hakim üretim ilişkilerinin yarı-feodal niteliğini ve yarı-feodal yapıyı ayakta tutan emperyalizmin rolünü hasıraltı etmeye uğraşan Troçki'ye karşı şöyle diyordu :

«Troçki'nin temel hatası, Çin devriminin anlamını ve niteliğini kavramamasıdır. Komintern'e göre, bugün Çin'de toprak tevrimine (*) yol açan başlıca baskı ve tahakküm etkeni, feodalizmin kalıntılarıdır ... Bugün, militarist-bürokratik üstyapısıyla birlikte, feodal kalıntılar, Çin'de baskı ve tahakkümün temel biçimini meydana getirdiği için, tamamen bu nedenle, Çin bugün muazzam bir güce ve hızla sahip bir toprak devrimini yaşıyor. Peki toprak devrimi nedir? Toprak devrimi, doğrudan doğruya, burjuva demokratik devrimin temeli ve özüdür. ... Fakat burjuva demokratik devrim, Çin'de sadece feodal kalıntılara yönelmiyor. Aynı zamanda emperyalizmi de hedef alıyor. Çünkü Çin'deki bütün mali ve askeri gücüyle emperyalizm,

Çin'de feodal kalıntıları ve bunların bütün bürokratik-militarist üstyapısını destekleyen, teşvik eden, geliştiren ve koruyan güçtür... Dolayısıyla bugün, Çin'deki devrim, devrimci hareketin iki kolunun, yani feodal kalıntılara karşı hareketle emperyalizme karşı hareketin bir birliğidir. Çin'deki burjuva demokratik devrim feodal kalıntılara karşı mücadele ile emperyalizme karşı mücadelenin bir birliğidir.» (abç) (MDD/sf. 96-97)

İşte PB'nın şaşkın yazarları Mao Zedung'a karşı Komintern'i ve Stalin'i savunduklarını iddia ederken, bindikleri dalı böyle kesiyorlar. Çünkü onların dil uzattıkları «emperyalist ve feodal sömürüyü öne sürme» çizgisi, yani Mao Zedung ve ÇKP tarafından benimsenen Marksist-Leninist çizgi, Stalin önderliğinde Komintern'in troçkistlere karşı dışa dış bir mücadele vererek sistemleştirdiği çizgiydi. Mao Zedung 1928'de bu çizgi hakkında şöyle diyordu :

«Komünist Enternasyonal'in ve Partimizin Merkez Komitesinin talimatlarına göre Çin'deki demokratik devrimin muhtevası, milli devrimi tamamlamak için emperyalizm ve onun Çin'deki şaşıkları olan savaş ağalarının iktidarını yıkmak ve toprak ağası sınıfının köylüler üzerindeki feodal sömürüsünü tasfiye etmek için toprak devrimini gerçekleştirmektir.» (SE/C. 1, sf. 72)

«Komünist Enternasyonal'in Çin hakkındaki kararına tamamen katılıyoruz. Çin'in hala burjuva demokratik devrim aşamasında olduğuna şüphe yoktur. Çin'de köklü bir demokratik devrim programı, dışta tam anlamıyla milli kurtuluşa ulaşmak için emperyalizmin yıkılmasını, içte de şehirlerde komprador sınıfının iktidar ve nüfuzunun yok edilmesini, köylerdeki feodal ilişkilerin ortadan kaldırılmasını sağlamak amacıyla toprak devriminin tamamlanmasını ve savaş ağaları hükümetinin yıkılmasını kapsamaktadır.» (abç) (SE/C. 1, sf. 112)

PB'nın troçkist mantığı, Komintern'in, Stalin'in ve Mao Zedung'un tersine emperyalizmin yarı-sömürgeleştirdiği Çin gibi bir ülkedeki esas eğiliminin, feodalizmi çözmek değil, feodal kalıntıları «desteklemek, teşvik etmek, geliştirmek ve korumak» olduğunu gizlemeye çalışmaktadır. Sorun bu iki eğilimin de varlığını tespit etmek değildir. Sorun bu eğilimlerden hangisinin esas olduğunu tespit etmektir. Marksist-Leninistler daha 1972'de esas yönü tespit etmişler ve bunu ülkemizde Marksist-Leninist siyasetin temel taşı olarak her türlü oportünist saldırıya karşı savunmuşlardır. İbrahim KAY-

(*) Orijinalde bu kavram, «tarım devrimi» olarak geçmektedir. Bu cümle orijinalde şöyledir : «Komintern'e göre, bugün Çin'de tarım devrimine yolaçan başlıca etken, Çin'de sömürü ve baskının, feodalizmin kalıntılarının egemenliğinde olmasıdır.»

PAKKAYA, 1970'lerin başında, bugünkü PB'nın rolünü oynayan PDA'yı eleştirirken şöyle diyordu :

«... kapitalizmin gelişmesi ve feodal ilişkilerin kısmen çözülmesi, emperyalist sömürünün işleyişinin tabii, kaçınılmaz ve kendiliğinden, doğal sonucudur. Emperyalizmin sömürü ve talan amacıyla ihraç ettiği sermaye, kendiliğinden feodal ilişkilerde kısmi bir çözülmeye yol açmaktadır. ... İşin öteki yüzü ve asıl yüzü ise şudur: Emperyalist ülkeler, geri kalmış ülkelere sermaye ihraç ederken, buralarda demiryolları vs. inşa ederken, yüksek faiz bedellerini, düşük toprak fiyatlarını, düşük ücretleri, ucuz hammaddeleri düşünmektedirler ve onların asıl amacı, bütün toprakların ve hammaddelerin rakipsiz sahibi olmak, buraları sömürgeleştirmek, emekçi halkları köleleştirmektir. Emperyalizmin esas karakteri ve amacı budur.» (abc) (Bütün Yazılar/sf. 49-50)

PB'nın troçkist mantığının gizlemeye çalıştığı gibi emperyalist sermaye herhangi bir sermaye değil, «azami kâr gayesi güden» (Stalin — Sosyalizmin Ekonomik Sorunları), «muazzam tefeci sermaye»dir. (Lenin — Emperyalizm). Çin gibi, Türkiye gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde emperyalizmin asıl eğilimi kapitalizmi geliştirmek değil, Mao Zedung'un Çin için belirttiği şekilde, ülkenin «bir ucundan bir ucuna bir komprador ve tüccar-tefeci sömürü sebebi» kurmaktır. (SE / C. 3, sf. 311). PB'nın karikatürize etmeğe çalıştığı gibi Mao Zedung hiç bir zaman Çin'de sömürünün salt «feodal-rant» yoluyla olduğunu söylememiştir. O, doğru olarak, feodal-rantın ilkel nitelikte tefeci ve tüccar sermayeleri ile içiçe geçtiğini ve hakim sömürü biçiminin böylece ortaya çıkan yarı-feodal sömürü olduğunu söylemiştir. Bu tespit, Stalin'in ve Komintern'in tespitleriyle tam bir uyum içindedir. Stalin şöyle diyordu :

«Çin köyünde ticaret (*) sermayesi var mıdır? Evet vardır. Üstelik varolmakla kalmaz, köylüyü en az bir feodal ağa kadar sömürür. Ama ilkel birikim tipindeki (abc) bu ticari sermaye Çin köyünde, kendine özgü bir biçimde feodal ağaların hakimiyeti ile toprak ağalarının hakimiyeti ile içiçe geç-

(*) Orijinalde bu kavram, «tüccar» sermayesi olarak geçmektedir. Bilindiği gibi, ticaret sermayesi modern bir sermaye biçimidir; tüccar ve tefeci sermayeleri ise Marks'ın deyimıyla «ortaçağın ikiz kardeşleri», yani ilkel sermaye biçimleridir.

miştir. Ticaret sermayesi tıpkı feodal ağalar gibi köylülere ortaçağdan kalma sömürü ve baskı yöntemleri uygulamaktadır.» (MDD/sf. 61)

Stalin'in bu sözlerini PB da aktarıyor. (PB - 18 / sf. 10). Fakat, aktarıırken, çok önemli bir noktayı, «ilkel birikim tipindeki» sözleri atlıyor. PB bunu, tüccar sermayesinin ne olduğunu bulanıklaştırmak ve «meta üretimi örgütlenmesi» gibi ne idüğü belirsiz, acayip kavramlara zemin hazırlamak için yapıyor. PB, nasıl emperyalist sermayeyi, herhangi bir «sermaye» gibi gösteriyorsa, tüccar sermayesini de kapitalist üretim ilişkilerine eşit kılıyor. Oysa tüccar sermayesi «ilkel sermaye»dir. İlkel sermaye biçimleri olan tüccar ve tefeci sermayeleri, Marks'ın Kapital'in 1. cildi sonunda ve 3. ciltte özel iki bölümde etraflıca anlattığı gibi, kapitalizmin «tarih öncesi biçimleri»dir. Tüccar ve tefeci sermayelerinin hakimiyeti de kapitalist üretim ilişkilerinin hakimiyeti demek değildir. Tersine, «kapitalizmin henüz iki ayağı üzerinde» doğrulmamış olduğunun göstergesi ve kanıtıdır. İşte biz yarı-feodal üretim ilişkilerinin hakimiyetinden söz ederken, oportünistlerin tersine, emeğin sömürülüşünün hakim biçiminin yarı-feodal olduğunu söylüyoruz. Yarı-sömürge, yarı-feodal iktisadi yapının temel taşı küçük üreticinin feodal toprak rantına ve tefeci faizine dönüşen artı-emeğidir diyoruz.

İşte yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkede demokratik devrimin temel gücünün köylülük olması bu tespitin doğrudan bir sonucudur. Bu, Mao Zedung'un Marksist-Leninist çizgisidir. Bununla taban tabana zıt olan çizgi ise devrimin temel gücünün köylülük olduğunu reddeden troçkist çizgidir. Stalin bu iki temel çizgiyi şöyle özetliyor :

a) Komintern'in çizgisi : Çin'de feodal kalıntıların hakim baskı ve tahakküm biçimi olarak varlığını, güçlü toprak devriminin tayin edici önemini, feodal kalıntıların emperyalizmle bağlarını, emperyalizmi hedef alan Çin devriminin burjuva demokratik niteliğini dikkate alan çizgidir.

b) Troçki'nin çizgisi : Feodal militarist baskının hakim önemini inkar eden, Çin'de devrimci toprak mücadelesinin tayin edici önemini görme-yen ve Çin devriminin anti-emperyalist niteliğini, sadece, Çin'in gümrük özerkliğini isteyen Çin ka-

pitalizminin çıkarlarıyla açıklayan çizgidir.» (MDD/sf. 101)

Ülkemizde, birinci çizgiyi 1972'den bu yana kararlılıkla savunan, yalnızca Marksist-Leninistler olmuştur. İkinci çizginin savunucuları ise, önceleri «Halk Savaşı» maskesi altında ve bugün artık açık açık, şampiyonluğunu şimdi PB'nın yaptığı oportünistler olmuştur. Mesele bu kadar basittir; ayırım çizgisi bu kadar net ve kesindir.

PB, Stalin tarafından bu kadar acımasızca mahkûm edilen troçkist çizgiyi savunmak için nasıl bir taktik izliyor? Elbette her zamanki gibi karalamaya başvurarak! Bunun için PB, Mao Zedung'a asla savunmadığı görüşleri mal ediyor; ve sonra başlıyor bu kendi yarattığı tahrifat yığınlarına saldırmaya. PB'nın iddiasına göre, Mao Zedung devrimde köylülerin önderliğini savunuyormuş! PB'nın buna getirdiği gülünç kanıtlar şöyle :

«Köylülüğü merkezine alan eklektik ütopyayı ve sözde 'Çin köylüsünün sosyalizmi gerçekleştirmesi' anlayışını savunan Mao Zedung, köyün şehri, köylülüğün işçi sınıfını kurtaracağını iddia etti... İşçi sınıfına dayanma ve bazen ettiği lafların ötesinde onun önderliğini savunma yerine zaman zaman tüccarların ve öğrencilerin ve esas olarak da köylülüğün önderliği fikrini savundu. 'Yüz milyonlarca köylü... ayaklanacaktır... Her devrimci parti ve her devrimci yoldaş sınanacak ve kitlelerin verdiği karara göre ya kabul edilecek ya da reddedilecektir.' (SE/C. 1, sf. 24) Bu, köylülerin işleri kendilerine göre ayarlamalarının, başka bir deyişle devrimde öncülük etmelerinin tam bir savunulmasıdır.» (abç) (PB-18/s. 29)

O zaman PB yazarları, biraz daha «tutarlı» olun ve yalnız Mao Zedung'u değil, Stalin'i de bir köylü devrimcisi ilân ediverin! Çünkü **proletarya devrimi** sırasında köylülüğün durumundan söz ederken Stalin şöyle diyordu :

«Bu dönemin ayırdedici özelliği, köylülüğün daha da devrimleşmesi, Sosyalist-devrimcileri sınamayı göziünün açılması (abç), Sosyalist-Devrimcileri bırakması, köylülüğün sonuna kadar devrimci ve ülkeyi barışa götürebilecek biricik güç olan proletarya ile doğrudan doğruya birleşmesidir.» (aç-S) (LS/sf. 54)

Köylülüğün temel güç olmadığı Rusya'da dahi, üstelik de proletarya devrimi sırasında köylülerin «devrimci partileri» sına-

ması, «köylülüğün önderliği» olmuyor mu? PB'nın troçkist mantığına göre, Stalin köylülerin sosyalist devrimde öncülük etmelerinin «tam bir savunucusu» olarak nefretle lanetlenmelidir!.. Oysa, gerek Mao Zedung'un, gerek Stalin'in savunduğu aynı Marksist-Leninist özdür. Ve, işçi-köylü (Stalin'in sözünü ettiği dönemde, işçi-yoksul köylü) ittifakını sağlayabilmek için proletaryanın izlemesi gereken siyasete ışık tutmaktadır.

PB'nın, Mao Zedung'un köylülerin önderliğini savunduğuna «kanıt» olarak getirdikleri diğer bir alıntı ise şu :

«Yoksul köylülerin önderliği mutlaka gereklidir. (aç-PB) Yoksul köylüler olmadan devrim olmaz. (O, yoksul köylülerin devrimde katılması sorunuyla önderliği sorununu birbirine karıştırmaktan hoşlanıyordu-PB). Onların rolünü inkar etmek, devrimi inkar etmek demektir. Onlara saldırmak, devrimde saldırmak demektir.» (SE/C. 1, s. 35'ten aktaran: PB-18/sf. 29)

İşte PB zavallılığını gücü yetmeyince yine sahtekârlığa başvurarak kanıtıyor! Bu alıntının alındığı Hunan'daki köylü hareketi ile ilgili raporu okumuş olan herkes bilir ki Mao Zedung'un burada sözünü ettiği devrimin önderliği değil, köylük bölgelerde kurulan köylü birliklerinin önderliğidir!

Mao Zedung yoksul köylülerin önderliği ile onların «devrimde katılmasını» hiç bir zaman karıştırmadı. O demokratik (tarım) devrimin özünde bir köylü meselesi olduğunu savundu ve «yoksul köylüler olmadan devrim olmaz» şiarını yükseklerde tuttu. Bu, Lenin ve Stalin'in hem demokratik hem de sosyalist devrimlerde yoksul köylülüğün tayin edici (çünkü onlar olmadan proletarya devrimi başaramazdı) önemi üzerine söylediklerinin özlü ifadesinden başka bir şey değildir. Menşevik-troçkist kırması köylü düşmanı çizgileriyle PB'nın başından beri tahrif etmeye çalıştığı tam da budur.

Mao Zedung'un, köylülüğün önderliğini savunduğu iddiasının peşinden köylülüğün kendi kendini kurtaramayacağına dair sayfalarca nutuk çeken PB, nihayet Mao Zedung hakkında şu gülünç yargılara varıyor:

«Mao Zedung, sözde sürekli Troçkizmin eleştirisi ardına gizlenip, köylülüğün çıkarları ve mücadelesini ve mutlaklaştırdığı burjuvazi ile birliği

düşünce ve eyleminin merkezine koyarken, Marksizm-Leninizmi değil küçük burjuva demokrasisini savunmaktadır.» (abç) (PB-18/sf. 38)

«Mao Zedung, kapitalizmin ortaya çıktığı bir toplumda, iki farklı toplumsal savaşın her türlü iradi çabaya karşın cereyan edeceği ve ettiği gerçeğini, küçük burjuva hayallerle karatmaya çalışmıştır... Daima genel halkçı perspektifine uygun hareket ederek, burjuvaziye karşı mücadeleyi göz ardı etmiş, böylelikle onu tecrit ve köylülüğü kazanma görevinin yerine getirilmesini mümkün olmaktan çıkarmıştır.» (abç) (PB-18/sf. 43)

Yani Mao Zedung, köylülüğün kazanılmasını engellemişmiş!!!

En devrimci çağında Fransız burjuvazisi bile köylülüğü peşine takmadan feodalizmi tasfiye edememişti!

Çin burjuvazisi ne olağanüstü, ne sihirli bir güce sahipmiş ki Emperyalizm ve Proleter Devrimleri Çağında, ne proletaryanın önderliği ne de köylülüğün kazanılması yerine getirilmeden, hem emperyalizmi, hem de feodalizmi tasfiye edebildi!

O Mao Zedung ne ilâhi kuvvete sahip bir «küçük burjuva demokrati»ymiş ki, neredeyse tek başına, yüz milyonlarca nüfusa sahip Çin'i emperyalizmin ve feodalizmin boyunduruğundan kurtardı!

Mao Zedung köylülüğün önderliğini savunan bir köylü devrimcisi midir, yoksa köylülüğün kazanılmasının önüne engel olmuş bir burjuva demokrati midir? Karalama telaşı içindeki PB teorisyenleri için bir söylediğini iki satır aşağıda reddetmenin hiç önemi yoktur. PB, gözü dönmüş bir halde Mao Zedung'un proletarya önderliğini reddettiğini kanıtlamaya ve kendi troçkist köylü düşmanlığını böylece gözlerden gizlemeye çalışmaktadır :

«Kuşkusuz, partinin şehirlerde, işçi sınıfı için de bu kadar kötü durumda olmasının esas nedeni, kendi sınıf menfaatlerine ve bakış açısına uygun olarak, Mao Zedung'un Partinin yönetimini de ele geçirdikten sonra 'kırların temel (aç-PB) mücadele alanı olması' ve işçi sınıfının köylülük tarafından 'kurtarılması'nı ifade eden 'şehirlerin kırlardan kusatılması' tezlerinde teorileştirilmeye çalışılan proletarya içinde çalışmayı ve onu örgütlemeyi reddeden anlayışlarını ona egemen kılmasıdır.» (PB-17/sf. 31)

Biz, sözü fazla uzatmadan, işçi-köylü ittifakının yarı-sömürge yarı-feodal bir ülke

de nasıl ele alınması gerektiği konusunda Mao Zedung'un Marksist-Leninist görüşlerini aktaralım :

«Proletarya önderliği devrimde zafere ulaşmanın biricik anahtarıdır. Partiyi proletarya temelinde oturtmak ve kilit bölgelerdeki sanayi işletmelerinde Parti kolları kurmak Partinin bugünkü önemli örgütsel görevlerindedir; fakat aynı zamanda, şehirlerdeki mücadeleye yardımcı olmanın ve devrim dalgasını yükselişini hızlandırmanın başlıca ön şartları özellikle köylük bölgelerdeki mücadelenin geliştirilmesi, küçük bölgelerde kızıl siyasi iktidarın kurulması ve kızıl ordunun kurulup genişletilmesidir. ... Yarı-sömürge bir ülke olan Çin'de, köylü mücadelesi işçilerin önderliğinde gelişmezse devrim başarısızlığa mahkumdur, ama köylü mücadelenin işçilerin gücünü aşması hiç bir zaman devrime zarar vermez.» (abç) (5 Nisan 1929) (SE/C. 1, sf. 142-143)

İşte PB yazarlarını çileden çıkaran tezler bunlardır. Çünkü Çin Devrimi bu tezler ışığında zafere ulaşmıştır. Dolayısıyla bu tezler, doğruluğu tarih tarafından kanıtlanmış tezlerdir. PB yaptığı bütün sahtekârlık ve tahrifata rağmen Çin Devrimi'nin zafere ulaştığını gizleyememektedir. Ne var ki bu tezler ile PB'nın çizgisi birbirini karşılıklı olarak dışalayan iki zıt kutuptur. Ve sonuç olarak, Çin Devrimi'ni gözlerden gizleyemediği için, PB Mao Zedung'un sözlerini gizleyip tahrif etme, Çin Devrimi'nin yanlış teoriye rağmen (!) zafere ulaştığını savunma gibi acınacak bir zavallılığa düşmektedir.

EMPERYALİZM ve PROLETER DEVİRİMLERİ ÇAĞINDA BURJUVAZİ DEMOKRATİK DEVRİMİ ZAFERE GÖTÜREMEZ!

PB yazarları Çin Devrimi'nin burjuvazi önderliğinde emperyalizmi ve feodalizmi tasfiye ettiğini söyleyerek emperyalizm ve proleter devrimleri çağının özelliklerini tümüyle kaldırıp atmış ve revizyonist bakış açılarını ortaya sermişlerdir. Ekim Devrimi'nin uluslararası önemini reddetmişlerdir. Nedir Ekim Devrimi'nin uluslararası önemi?

Ekim Devrimi, milli meseleyi, burjuva demokratik devrimin bir parçası olmaktan çıkarıp, proleter-sosyalist devrimin bir par-

çası haline getirmiştir. Böylece demokratik devrimlerin tarihindeki üçüncü aşamayı açmıştır.

1789 Fransız Devrimi ile başlayıp 1848 ayaklanmalarına kadar süren, burjuvazinin devrimci niteliğini hâlâ yitirmediği; köylülüğü (ve hâlâ çok güçsüz olan) proletaryayı peşine takarak feodallere karşı yürüdüğü, aşağıdan devrimin başını çektiği birinci aşama; 1848 ayaklanmalarında proletaryanın gücünü görüp kendisini neyin beklediğini anlayan ve feodallere karşı işçi sınıfı ve köylülük ile birleşmek yerine, işçi sınıfına karşı feodallerle birleşip burjuva-feodal üstyapıyı giderek dönüştürmeye razı olmak zorunda kalan burjuvazinin yukarıdan devrimleri gerçekleştirebildiği ikinci aşama (bu iki aşama, burjuvazinin şu veya bu ölçüde devrimci bir nitelik taşıdığı ve burjuva demokratik devrimleri tamamlamaya çalıştığı tüm bir tarihsel döneme, «burjuva demokratik devrimleri çağı»na aittir.); ve nihayet 1917 Ekim Devrimi'nin tarihte yepyeni, «emperyalizm ve proleter devrimleri çağı»nı açması ve burjuvaziyi demokratik devrimin önderliğinden tamamen koparıp almasıyla, ancak proletaryanın önderliğinde demokratik devrimleri mümkün kılması ile açılan üçüncü aşama!

PB, Mao Zedung'u savunma iddiasında olduğu sürece Ekim Devrimi ile açılan bu dönemin niteliğini sözde kabul etmişti. Hatta bugün hâlâ Marksist-Leninist cilayı tümünden silip atamadığı için yarım ağızla burjuvazi önderliğinde demokratik devrimin zaferi mümkün değildir demektir. Fakat bu gitgide zayıflayan ve silikleşen bir ses haline gelmiştir. Ve PB'nın revizyonist yazarları hâlâ iki seçenek olduğunu, Rusya'nın demokratik devrim döneminde yaşadığı iki yol ihtimalinin, bugün ülkemiz için hâlâ geçerli olduğunu sinsice kafalara kazımaya uğraşmaktadırlar :

«Kesintisiz sosyalizme yönelen demokratik devrimde UDHD'de çağımızda demokratik devrim aşamasındaki tüm ülkelerde devrimin kilit sorunu, kuşkusuz proletaryanın köylülüğü burjuvazinin etkisinden kurtarıp peşine takip takamayacağıdır. Lenin, '... iki devrim süresince Rusya'nın bütün siyasal tarihi boyunca aynı esas sorunun kendin ortaya koyduğu görülür: İşçi sınıfı mı köylüleri sosya-

lizme doğru ileri götürecektir, yoksa liberal burjuvazi mi onları kapitalizmle uzlaşmaya doğru geriletecektir?' (İşçi sınıfı ve Köylülük - s. 309) diyor.» (PB-18/sf. 41)

PB'nın keskin «sol»culukla örtbas etmek istediği gerçek şudur: Bugün artık ikinci ihtimal yoktur! Bizimki gibi yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkede burjuvazinin köylülüğü kapitalizmle uzlaşmaya doğru geriletmesi dahi mümkün değildir; çünkü bu dahi, burjuvazinin yukarıdan bir devrimle olsun feodalizmi ve emperyalizmi tasfiyesini gerektirir. Ne var ki milli nitelikteki ve objektif olarak bu tasfiyeyi gerçekleştirmekten çıkarı olan burjuvazi bu görevi yerine getiremeyecek kadar cılız ve güçsüzdür.

Dolayısıyla geriye bir tek ihtimal kalmaktadır: emperyalizmin ve feodalizmin tasfiyesi ancak proletarya önderliğinde mümkündür.

PB'nın «sol» lafazanlıkla karalamaya çalıştığı Mao Zedung, onun, bugün hâlâ karartmak için uğraştığı bu gerçeği daha 1920'lerde dile getiriyordu!

Halkın gücüne güvenmeyen, proletaryanın önderliğine inanmayan, demokratik devrimi —bütün keskin laflara karşın— burjuvaziden uman sizin gibi sahtekârların örtbas etmek istediği gerçeği, Ekim Devrimi'nin dünyayı iki büyük cepheye böldüğünü daha o zamandan Marksist-Leninist çizginin ana hattı olarak saptamıştı.

Ve Çin Devrimi bu gerçeğin kavranması, ÇKP'nin bu Marksist-Leninist çizgiyi benimsemesi sayesinde zafere ulaştı.

Şöyle diyordu Mao Zedung 1926'da :

«... Bugünkü dünya şartlarında iki büyük güç, yani devrim ve karşı-devrim nihai bir mücadeleye girmişlerdir. Her iki taraf da büyük birer bayrak dalgalandırmaktadır: bunların birisi Üçüncü Enternasyonalin dalgalandırdığı ve dünyanın bütün ezilen sınıflarının etrafında toplandığı devrimin kızıl bayrağı, diğeri ise Milletler Cemiyetinin dalgalandırdığı ve dünyanın bütün ezen sınıflarının etrafında toplandığı karşı-devrimin beyaz bayrağıdır. Ara sınıflar, bir kısmının sola dönerek devrime katılması, bir kısmının ise sağa dönerek karşı-devrime katılması ile, hızla parçalanmaya mahkumdurlar. 'Bağımsız' kalabilmeleri imkansızdır. Dolayısıyla Çin'deki orta burjuvazinin kendisinin önder olacağı 'bağımsız' bir devrimi düşünmesi boş bir hayaldir.» (abc) (SE/C. 1, sf. 13)

İşte PB'nin «keskin» yazarları, yarım asırı aşkın bir süre sonra hâlâ bu boş hayalin peşinde koşmakta, orta ve küçük burjuvazinin damgasını vurduğu, proletarya önderliğinde olmayan bir Çin Devrimi'nin emperyalizmi ve feodalizmi tasfiye ettiğini söylemektedirler.

PB, keskin «sol» görünüm ile örtmeye çalıştığı bir sağ lafazanlıkla milli burjuvazinin yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkede demokratik devrim aşamasındaki konumunu sürekli bulandırmaya çalışmaktadır.

Oysa sorun şu kadar basittir : Milli burjuvazinin demokratik devrimden objektif olarak çıkarı var mıdır? Demokratik devrim emperyalizmi ve feodalizmi tasfiye edeceğine göre, evet vardır. Milli burjuvazinin bu devrimi zafere götüreceği gücü var mıdır? Zayıflığı, feodalizmle olan bağları ve emperyalizm karşısındaki acizliği yüzünden, hayır yoktur!

O halde proletaryanın görevi bellidir : demokratik devrimde önderliğini sağlamak ve milli burjuvaziye devrime katılmaya zorlamak! Proletarya bunu ancak emperyalizme ve feodalizme karşı kararlı bir mücadele yürüterek ve tarım devriminin başını çekerek başarabilir. Proletarya bu görevlere sınıksız sarıldığı takdirde proletaryanın hegemonyası kaçınılmaz olarak gerçekleşecektir; çünkü milli burjuvazi bu görevlere sahip çıkacak durumda değildir.

Sefil sağcılığını burnu büyük sözlerle örtmeye çalışan PB! Senin iddianın tersine, Çin devriminde proletaryanın hegemonyası, daha 1927'de gerçekleşmeye başlamıştı. Devrimci hareketin merkezinin Kanton'dan Vuhan'a kayması üzerine Stalin şöyle diyordu :

«Komünist Partisi toprak devriminin önderi olmaktadır. (*) Proletaryanın hegemonyası, bir istek olmaktan çıkıp bir gerçek olmaktadır. (Temmuz 1927) (MDD/sf. 137-138)

Çin devrimi ancak bu sayede, Komünist Partisi'nin tarım devriminin en önünde yürütmesi, esas olarak bir köylü ordusu olan kızıl orduyu proleter siyasetin kumandasına sokması ve emperyalizme karşı birleştirile-

bilecek bütün güçleri kendi önderliğinde seferber etmesi sayesinde zafere ulaştı. Bu şartlar sağlanmasaydı, Çin Devrimi'nin zaferi boş bir hayal olurdu.

Ekim Devrimi ile Çin Devrimi'nin önderliğinde meydana gelen değişmeyi anlatan Mao Zedung, Çin Devrimi'nin zaferinin de anahtarını vermektedir. Çin Devrimi somut ve muazzam bir eserdir. PB gibi cüce bir siyasi hareketin gücü, ne bu muazzam esere kara çalmaya, ne de Mao Zedung'u gözden düşürmeye yetemez!..

Mao Zedung, Ekim Devrimi'nden sonra proletarya önderliğinin zorunlu hale gelmesini; fakat milli burjuvazinin de proletarya hegemonyası altında devrime katılmasının şartları bulunduğunu şöyle anlatıyor :

«1919'daki 4 Mayıs Hareketinden önce (bu olay 1914'teki Birinci Emperyalist Dünya Savaşından ve 1917'deki Rus Ekim Devriminden sonra meydana gelmiştir) burjuva demokratik devrimin siyasi önderleri (aydınları aracılığıyla) küçük burjuvazi ve burjuvaziydi... 4 Mayıs hareketinden sonra ise milli burjuvazi devrime katılmaya devam ettiği halde, Çin burjuva demokratik devriminin siyasi önderi artık burjuvazi değil, proletaryaydı. Çin proletaryası, olgunlaşması sonucu ve Rus Devriminin etkisine geldi. 'Kahralsun emperyalizm' sloganını ve line geldi. 'Kahralsun emperyalizm' sloganını ve burjuva demokratik devrimin bütünü için geniş kapsamlı bir programı öne süren ÇKP idi. Toprak devrimini gerçekleştiren de sadece ve sadece ÇKP idi. ... Çin burjuvazisi, eski Çarlık Rusya'sındaki burjuvaziden ayrılır. Çarlık Rusya'sı başka ülkelere saldırıda bulunan askeri-feodal bir emperyalizm olduğu için, Rus burjuvazisi devrimci bir nitelikten yoksundu. Orada proletaryanın görevi burjuvaziyle birleşmek değil, ona karşı çıkmaktı. Ama Çin milli burjuvazisinin belli dönemlerde ve belli ölçülerde devrimci bir niteliği vardır, çünkü Çin saldırıya uğrayan sömürge ve yarı-sömürge bir ülkedir. ... Fakat bunun yanısıra Çin milli burjuvazisinin, sömürge ve yarı-sömürge bir ülkede bulunduğu ve dolayısıyla iktisadi ve siyasi yönden son derece çetimsiz bir burjuvazi olduğu için devrimin düşmanlarıyla uzlaşma eğilimi gibi bir niteliği de vardır. Devrime katıldığı zaman bile emperyalizmden tamamen kopmaya yanaşmaz ve üstelik köylük bölgelerdeki toprak rantı yoluyla sürdürülen sömürüyle çok yakından ilişkisi vardır. Dolayısıyla emperyalizmi ve hele feodal güçleri kesin bir şekilde devirmeyi ne ister, ne de bunu yapabilecek durumdadır. ... Çin'de emperyalizmi ve feodal güçleri yıkmak için halka önderlik etmeyi başarırca, halkın güvenini onun kazanacağı açıktır... Tarih, Çin

(*) Orijinalde bu cümle, «Komünist Partisi tarım devriminin önderi olmuştur.» şeklinde geçmektedir.

burjuvazisinin bu sorumluluğu taşıyamayacağını ve bunun kaçınılmaz olarak proletaryanın omuzlarına yükleneceğini kanıtlamıştır.» (Ocak 1940) (abç) (SE/C. 2, sf. 349-351)

PB, boyuna posuna bakmadan tarihin kanıtladığı bu gerçeği tersine çevirmeye çalışıyor! Mao Zedung'a çamur atmaya yeltenirken kişi, inandırıcı olabilmek için, hiç değilse «seviyeli» saldırmaya uğraşır!..

Fakat PB meydanı boş bulmanın sevinciyle tedbiri elden bırakmıştır. Tarihin kanıtladığı gerçekleri tersine çevirmede, Çin Devrimi'ne kara çalmaya daha 1960'ların başında başlayan modern revizyonistler çok daha ustadırlar. PB yazarları, kısa yoldan karşı-devrim saflarına iltihak ederek «Maocu» edebiyatına modern revizyonistler ve troçkistlerle kolkola o cepheden devam ederse, hiç değilse bu işi daha başarılı yapmanın yollarını öğrenebilir ve Marksist-Leninist cilanın verdiği sıkıntının tümünden kurtulabilir. Kendilerine tavsiyemiz bu yolu tutmaları ve kendilerine o cephede iyi bir yer kapmalarındır. Çünkü yakında onların bu seviyesiz ve beceriksiz saldırıları halk saflarında on para etmeyecektir.

TEK DEVRİM TEORİSİ DEVRİM YAPMAMA TEORİSİDİR!

PB, Mao Zedung'un «yeni demokratik devlet» anlayışına karşı çıkararak, demokratik devrimin işçi-köylü Sovyetleri temeli üzerinde kurulmuş, yalnızca emekçileri içeren bir devlet biçimini hedeflemesi gerektiğini iddia ediyor. Daha önce de belirttiğimiz gibi, bu slogan, emperyalist Rusya için dahi «sol»du; PB'nın bu keskin «sol»culuğunun Çin gibi ülkeler için ne kadar gülünç düşüğünü anlamak için bu kıyaslamayı yapmak kâfidir. PB'nın «yeni demokratik devlet» tezine yönelttiği ithamlar, onun troçkist «tek devrim» anlayışını sergilemektedir:

«Mao Zedung'un yazılarında ister 'halk cumhuriyeti', ister 'demokratik cumhuriyet', isterse 'yeni demokratik devlet' başlığı altında ele alınsın, oldukça sistemli ve giderek geliştirilen bir devlet anlayışı vardır... Bu devlet, proletaryanın demokratik devrim için önerdiği proletarya diktatörlüğünün özgül bir biçimini oluşturan ve bağrında proletar-

ya diktatörlüğünün unsurlarını taşıyan işçi-köylü ittifakı ve işçi-köylü sovyetleri (abç.) temeli üzerinde kurulmuş ve sömürücü sınıfları siyasi iktidarın dışında tutan proletarya ve köylülüğün devrimci demokratik diktatörlüğünden daha geri bir devlet biçimidir; başka bir deyişle, özü itibariyle proletarya diktatörlüğüne tekabül etmeyen bir devlet biçimi... milli burjuvaziyle ittifak süreci içinde doğan (ve yine devrimci demokrasiye tekabül eden) çeşitli devlet tipleri, devrim süreci içinde geçilmesi zorunlu aşamalara tekabül eden ve bu yüzden proletarya tarafından reddedilmese de devrimin gelişme süreci içinde eskiyecek, kaldırılıp atılacak geçici ara biçimler olarak değerlendirilir ve devrimci proletarya bunları hiç bir zaman mutlaklaştırmaz (abç)» (PB-17/sf. 16-17)

Önce şunu belirtelim ki proletarya, yalnız milli burjuvazi ile ittifak süreci içinde doğan devlet tiplerini değil, bütün devlet tiplerini ve bu arada proletarya diktatörlüğünü de, «eskiyecek, kaldırılıp atılacak, geçici ara biçimler» olarak değerlendirir. Çünkü, proletaryanın amacı PB gibi keskin «sol»culuk ardında pasifizmin siyasetini yapmak değil, komünizme varmaktır. Ve bu yolda, hiç bir devlet tipini mutlaklaştırmaz!

İşçi-köylü Sovyetlerinin bizimki gibi ülkelerde demokratik devrim aşamasında kurulmasına gelince, Sovyetler'in en belirgin özelliği, emekçilerin ayaklanma ve iktidar organları olmalarıdır. Oysa emperyalist baskı, yalnız emekçilerin değil, milli burjuvazinin de demokratik devrime katılmasını mümkün kılar. Bu durumda, demokratik devrimde, Rusya gibi ülkeler için geçerli olan Sovyetlerde örgütlenmeyi vaaz etmek, devrime katılabilecek olan milli burjuvaziyi daha baştan safdışı bırakmaktır.

Ayrıca, Sovyetler ancak burjuva demokratik devrimden sosyalist devrime doğrudan geçiş için şartların olgunlaşmış olduğu durumlarda yaşayabilirler. Çünkü, Stalin'in vurguladığı gibi, «proletarya devrimi olmazsa, Sovyetler'in gülünç bir Sovyet müsvedesine dönüşmesi kaçınılmazdır.» (MDD / sf. 109).

Burada tayin edici olan, emperyalist baskının bulunup bulunmaması, dolayısıyla da demokratik devrimin itici gücünü oluşturacak geniş bir devrimci cephe kurulup kurulamayacağıdır. Nitekim Stalin, bu açı-

dan Rusya ile Çin'in farkına işaret ederek şöyle demektedir :

«Belki de o sırada Rusya'da, bugün Çin'deki solcu Guomintang türünden geniş bir devrimci örgüt bulunsaydı, 1905 yılında sovyetler kurulmayacaktı. Ama, o sırada Rusya'da böyle bir örgüt bulunamazdı, çünkü Rus işçi ve köylüleri milli baskı altında değillerdi; tam tersine bizzat Ruslar başka milliyetleri eziyorlardı. Oysa sol Guomintang gibi bir örgüt, yabancı emperyalistlerin milli baskı uyguladığı şartlarda ortaya çıkabilir; çünkü bir ülkenin devrimci unsurları böyle geniş bir örgütte ancak o zaman birleşirler.» (MDD/sf. 113-114)

PB emperyalist baskıyı hiçe sayarak, milli baskı altında olmayan, tersine ezen bir ulusa mensup olan Rus işçi ve köylülerinin demokratik devrim aşamasındaki araçlarını, bizimki gibi yarı-sömürge bir ülkeye ayne uygulamaya kalkmaktadır.

Proletarya devrimi olmazsa Sovyetler gülünç bir Sovyet müsveddesine dönüşeceğine göre, PB ülkemizdeki demokratik devrimi, sosyalist devrim için şartların olgunlaşacağı bilinmez bir tarihe ertelenmektedir.

Bütün bunlara ilâveten PB, Rusya'da bile demokratik devrime katılmış olan zengin köylüleri de, «somürücüdür» diyerek elinin tersiyle itmektedir.

Kısacası, PB Sovyetler temeli üzerinde kurulmuş bir devlet biçiminin değil, «Sovyet müsveddesi» temeli üzerinde kurulmuş bir Troçkist devlet hayalinin propagandasını yapmaktadır.

Kendi «tek devrim teorisini» ve Troçkist devlet anlayışını örtbas edebilmek için, PB her zamanki bilimsel (!) yöntemiyle Mao'yu şöyle suçlamaktadır :

«... çağımızda, son tahlilde —özünde— proletarya ya da burjuva diktatörlüğüne tekabül etmeyen hiç bir devlet biçimi olamaz ve hiç bir 'halk devleti', 'halk egemenliği' bu genellenin dışında değildir. Çin'li revizyonistlerin tamamen demagogik amaçlarla Sovyet revizyonistlerinin 'Bütün halkın devleti' ... üzerine kopardıkları oportünist yaygaraları uzun uzadıya eleştirdiğini hatırlayanlar, onların bu oportünist anlayıştan bağımsız olduklarını düşünebilirler. Ama bu revizyonizmin sınıfsal uyum görüşünden hareketle sınıflarüstü devlet hayalini yayan, iktidarda daima burjuvaziye yer veren ve burjuva devleti gizlemek üzere 'halkın devleti'nden söz eden Maoçu revizyonizmin eklentisizmi, 'başkalarına Marksizmi, kendilerine liberaliz-

mi' uygulayan oportünizmini, faydacılığını anlamamak demektir.» (PB-17, sf. 20)

PB buradan yola çıkarak Mao Zedung'un, dünyadaki devlet tiplerini üçe ayıran; burjuva ve proletarya diktatörlüğü altındaki cumhuriyetlerin yanısıra üçüncü tür olarak «birkaç devrimci sınıfın ortak diktatörlüğü altında cumhuriyetler»i (SE / C. 2, sf. 348) sayan Mao Zedung'dan alıntı yapıyor ve muzaffer bir edayla, «işte!» diyor Mao Zedung'un 'halk devleti' anlayışı, «Sovyet revizyonistleriyle aynıdır»!

Mao Zedung, siyasetini, «proletarya önderliğinde birkaç sınıfın ortak diktatörlüğü» olarak tanımladığı yeni demokrasinin ekonomisinden söz ederken, «devlet teşebbüsleri sosyalist bir niteliğe sahip olacak ve bütün milli ekonominin önder gücünü meydana getirecektir.» (SE / C. 2, sf. 354) demektedir, ve yeni demokrasinin kültürü hakkında da «ona komünist ideoloji rehberlik etmektedir.» (SE / C. 2, sf. 380) tespitini yapmaktadır. Mao Zedung Çin Devrimi'nin proleter-sosyalist dünya devriminin bir parçası olduğunu ve bu devrimin proletarya önderliği olmaksızın gerçekleşmeyeceğini vurgulamakta (SE / C. 2, sf. 381) ve yeni demokrasinin konumunu şöyle özetlemektedir :

«Bugünkü dönem için Yeni Demokrasi ve gelecek bir sosyalizm; bunlar aynı komünist ideolojinin rehberliğindeki organik bir bütünün iki parçasıdır.» (SE/c. 2, sf. 363)

Bu şartlarda, «birkaç devrimci sınıfın ortak diktatörlüğü»nde hegemonyanın kime ait olduğu açık değil midir? Mao Zedung üçüncü tür devletten bahsederken, şartların henüz proletaryanın tek başına iktidar olacağı kadar olgunlaşmadığı; dolayısıyla proletarya hegemonyasında birkaç devrimci sınıfın diktatörlüğünün sağlandığı türü kastetmektedir.

Bu, PB'nın gülünç bir şekilde formüleştirdiği gibi «proletarya hegemonyasında burjuva diktatörlüğü» (yani özü itibariyle burjuva diktatörlüğü) değil özü itibariyle de proletarya diktatörlüğüdür.

Bu, PB'nın sözünü ettiği devrimci işçi-köylü diktatörlüğüne «bir geçiş türü» değil, devrimci işçi-köylü diktatörlüğünü de içine

alan daha genel bir kavramdır. Bunu anlamayan, Leninist kesintisiz devrimin alfabetinden habersiz demektir.

Bütün bir kapitalizmden komünizme geçiş süresince özü proletaryaya diktatörlüğü olmak zorunda bulunan devleti «bütün halkın devleti» diye yutturmaya çalışan modern revizyonistlerin sözleri ile Mao'nun kastettiği proletaryaya hegemonyasındaki «birkaç devrimci sınıfın ortak diktatörlüğü» arasına bir eşit işareti koymak, siyasi sahtekârlığın en adi bir örneğidir!

Aynı PB'nın keskin laflarla M-L'e saldırarak sağcılığını gizlemek istemesi gibi, Menşevikler de Bolşeviklerin demokratik devrim taktiğine saldırıyor ve işçilerle köylüler arasında «irade ortaklığı» olamayacağını söylüyorlardı. İşçilerle köylülerin ortak diktatörlüğüne karşı çıkıyorlardı. Lenin onlara şöyle cevap veriyor :

«Dünyadaki her şey gibi, proletaryaya ve köylülüğün devrimci demokratik diktatörlüğünün de bir geçmişi bir de geleceği vardır. Geçmişi otokrasidir, serflikler, monarşidir ve ayrıcalıktır. Bu geçmişle mücadelede, karşı-devrime karşı mücadelede, proletaryaya ve köylülüğün 'ortak iradesi' mümkündür, çünkü çıkarlarda ortaklık vardır. Onun geleceği özel mülkiyettir, ücretli işçinin patronuna karşı mücadelesidir, sosyalizm için mücadeledir. Bu durumda irade birliği imkansızdır. Burada yolumuz otokrasiden cumhuriyete değil, küçük burjuva cumhuriyetinden sosyalizme gider.» (İki Taktik/sf. 71)

PB'nın menşevizm mirasçıları yeni demokrasinin geçmişini reddedip yalnızca geleceğini görüyorlar; dolayısıyla da yeni demokrasinin bizzat kendisini reddedip doğrudan sosyalizmi hedefliyorlar. Oysa, yeni demokrasinin geçmişi, emperyalizm, feodalizm ve komprador kapitalizmdir; komprador burjuvazi ve toprak ağalarının faşist diktatörlüğüdür.

Bu geçmişle mücadelede yalnızca işçilerin, (yoksul ve orta) köylülerin, küçük burjuva aydınların değil, milli burjuvazinin de irade birliği mümkündür. Bu irade birliğinin sağlanıp sağlanamayacağı ayrı bir sorundur. Fakat proletaryaya objektif olarak mümkün olan bu birliği gerçekleştirmeye çalışmalıdır. Bunu reddeden ve sürekli olarak «başlangıçtan itibaren burjuvaziyi sınıf

olarak ortadan kaldırmaya» hazırlanılmasını (PB-17 / sf. 42), «anti-kapitalist mücadelenin tahlillerin merkezine» konmasını (PB-18 / sf. 12) isteyen mantık, troçkist «bir darbeye her ikisini birden gerçekleştirme» mantığıdır; «tek devrim» mantığıdır. Ve Mao Zedung'un Çin'deki troçkistleri eleştirirken söylediği gibi :

«Tek devrim teorisi aslında hiç devrim yapma teorisinden başka bir şey değildir ve mesele nin özü de budur.» (SE/C. 2, sf. 361)

HALKIN SAVAŞI: HALK SAVAŞI

PB'nın Marksizm-Leninizm düşmanı çizgisi devrimin yolu konusunda iyice coşup taşıyor. «Halk savaşı»na saldırısıyla PB kendini iyiden iyiye ele veriyor :

«Mao Zedung'a, özellikle ona övgüler düzen Çin'li revizyonistlere ve onların çeşitli ülkelerdeki takipçilerinin propagandalarına göre, halk savaşının babası Mao'dur. Onlara göre, ilk halk savaşı, Mao'nun görüşlerine uygun olarak Çin'de ortaya çıkmıştır; ve proletaryanın büyük öğretmenleri Marks, Engels, Lenin ve Stalin halk savaşından hiç söz etmedikleri gibi, halk savaşı ve devrim teorisini geliştirmemişlerdir. Halk savaşıyla, Çin devrimci pratiği de değil, yalnızca Mao Zedung'un eklektik küçük burjuva savaş teorileri ve halk savaşı «stratejisi» olarak formüle ettiği anarşizan düşünceler kastedildiğinde bu iddiaların doğruluk payı olduğu kuşkusuzdur... Halklar ondan önce savaşmışlar, daha savaşacaklardır da (abç) Bu Mao'nun iradesine bağlı değildir... Paris proletaryasının yenilgisiyle son bulan bu iç savaş, acaba savaş değil miydi, yoksa halkın değil, yönetici sınıfların savaşı mıydı?» (abç) (PB-20/sf. 3-4).

İşte PB en sonunda baklayı ağzından çıkarıyor : **Halkın savaşı - Halk Savaşı!** Bu, Türkiye devrimcilerinin iyi bildikleri bir türküdür. Samimi devrimcileri peşinden sürükleyebilmek için lafta «halk savaşı»nı savunur görünmek zorunda kalan kariyerist şeflerin sonunda düşmesi kaçınılmaz olan bataktır! Bu batağa bir kez düşenin fiyakası bozulur; keskinliği sökmez olur!

Biz bunun örneklerini PDÄ'da, HB'de gördük. PB ilk değildir; muhtemelen son da olmayacaktır!

«Halk savaşı» sloganına önce kitleleri kandırmanın bir aracı olarak sarılan bütün

bu dönemler daha sonra bunun geriye tepen bir silah olduğunu görmüş ve ellerini ateşe değmişçesine geri çekmişlerdir. Çünkü bu sloganın peşinden giden samimi devrimciler, bir süre sonra oportünist şeflerin teslimiyetçi çizgisine karşı çıkmaktadır. İşte bu noktada devrim dönemleri taktik değiştirmektedirler. Hepsinin de izlediği yol aynıdır: Halk savaşının içeriğini inkâr etmek; onu, köylülüğün temel güç olduğu şartlarda kırın kenti kuşattığı somut bir devrimin yolu olmaktan çıkarmak; anlamını muğlaklaştırıp halkın her tür savaşı haline getirmek!

Bu mantık sadece Çin devrimini değil, Vietnam, Arnavutluk ve Kamboçya gibi ülkelerin devrimlerini de kaçınılmaz olarak karalayan gerici bir mantıktır. Bu mantık, PB gibi troçkizm hayranlarının köylülüğün devrimci rolünü küçümsemelerinden kaynaklanmaktadır.

Yeni oportünist akımın Mao Zedung'un halk savaşı teorisini karşı-devrimci ilân etmesiyle o karşı-devrimci olmaz. O, ÇKP önderliğindeki Çin devriminin özlü bir ifadesidir. Onun temelinde, mayasında her şeyden önce emperyalizme, komprador kapitalizme ve feodalizme karşı onyıllarca dövüşen Çin işçi ve köylülerinin kanı, alınteri, fedakârlıkları, acıları vardır; dünya proletaryasının tecrübeleri vardır. O, Çin'in tarihi somut şartlarının gereği olarak kırlardan şehirlere doğru gelişen, ideolojik, siyasi, kültürel, ekonomik ve askeri alanda cereyan eden uzun süreli savaşın özlü bir ifadesidir.

PB oportünistleri Çin devriminin böyle bir seyir izlemesine ve bunun teorileşmesine ateş püskürüyorlar. Bu onların, tıpkı Troçki gibi, sömürge ve yarı-sömürgelerdeki devrimle, kapitalist-emperyalist ülkelerdeki devrimi bir ve aynı tutmalarının doğal sonucudur. Onlar, Çin devriminin dengesiz gelişmesine ve uzamasına yol açan objektif şartları çarpıtıyorlar. Çin devriminin Ekim devrimi gibi ilk adımda toplu ayaklanma ile şehirleri ele geçirme, ardından da kırlara yönelme yolunu izlemeyeceğini örtbas etmeye çalışıyorlar. Böylece toplu ayaklanma maskesiyle, pasifist çizgilerini meşrulaştıracaklarını umuyorlar.

Halkın gücüne güvenmeyen, umudunu düşman ordusunun parçalanmasına bağlayan devrimi bilinmez geleceğe erteleyen ve devrimci şiddetten ödün kopan bu devrim kaçınıkları birer birer kitlelerin şamarını yemekte dirler. PB da bundan kurtulamayacaktır. O zaman, hiç bir destek, hiç bir payan da ona fayda etmeyecektir. «Halk savaşı» stratejisini karalamak için yaptığı tahrifat ve sahtekârlıkların hesabı ondan bir sorulacaktır. Bu sahtekârlıklar öylesine gözü dönmüş bir şekilde yapılmış ve devrimci şiddete duyduğu nefreti PB öylesine kendisini kaybederek kustumuştur ki, tahrifatlarını tek tek belirtmeye, Mao Zedung'a mal ettiği saçma sapan görüşlerin sahteliğini Mao Zedung'dan alıntılarla kanıtlamaya dahi gerek yoktur. Türkiye'de devrimci hareketle az çok tanışıklığı olan, Mao Zedung'un halk savaşı teorisini az çok bilen ve PARTİZAN'ın bu konudaki görüşlerini okumuş ya da duymuş olan her samimi devrimci, PB yazarlarının pişkinliği karşısında zaten hayretler içinde kalacaktır. PB yazarları şöyle diyorlar:

«Ayaklanan kitlelerin gerici tarafından ezilemeyen ve gelişen silahlı savaşını Stalin, 'Çin devriminin kendine özgü niteliklerinden biri' olarak değerlendirdi. Mao Zedung'a gelince, O, sözde Çin'deki durumdan ve Stalin'in değerlendirmesinden kalkınarak yanlış teorik sonuçlara vardı. Devrimin yolu sorununu, taktiğin konusu olan bu sorunu, (abç) yalnız Çin içinde değil, genel olarak yarı-sömürge, yarı-feodal ülkeler için 'halk savaşı stratejisi' adı altında mutlaklaştırdı. Buna göre geri ülkelerde halk savaşı, belirsiz uzunlukta ve neye hizmet edeceği belli olmayan bir savaştı. Kitlelerin silahlı ayaklanmasının dışında bir şeydi, kitlevi karakterden yoksundu; savaşa iradî olarak girişilebilirdi, devrim durumunun olgunlaşmış olması şart değildi; mücadele biçimlerinin, silahlı mücadelenin aldığı boyutlara değil, kişilerin isteklerine bağlıydı.» (PB-20/sf. 5)

Buradaki yoğun iftira furiasının çoğu Partizan tarafından önceden cevaplandırıldığı için tekrar üzerinde duracak değiliz (Bkz: P-4 ve P-5). Yalnız iki noktaya değinmek istiyoruz.

Birincisi; devrimin yolunun «taktiğin» bir sorunu olduğu! Doğrusu Marksist-Leninist teoriye yaptıkları bu taze katkı için troçkizm ve revizyonizm PB'na teşekkür

borçludur. Çünkü PB bu tespitiyle sosyo-ekonomik yapının devrimin yolu konusundaki belirleyici önemini reddetmekte, ülkelerin sosyo-ekonomik yapılarına göre devrim tiplerini çizen Komintern Programına tepeden bakmakta ve taktığın, stratejik bir devrim aşamasında «onlarca kere değişebilen» ve hareketin kabarması ve alçalmasına, devrimin hızlanması ve yavaşlamasına göre saptanacak çeşitli mücadele biçimlerini konu aldığını söyleyen (LS / sf. 73 - 74) Stalin'e karşı çıkmaktadır! Ya da, PB'na göre, bir ülkede devrimin yolu belli bir devrim aşamasında «onlarca kere» değişebilir!

Yani şimdi PB'na göre, proletarya partisinin devrimin yolunu tespit etme gibi bir sorunu olmamalıdır. Çünkü PB, proletarya önderliğindeki bütün devrimler için tek bir strateji tanımaktadır: «halkın top yekün genel ayaklanması»! Bunun çeşitli biçimleri, örneğin Sovyetik devrim ile halk savaşı arasındaki farklar ise taktik farklılıklardır! Ve bu «önemsiz ayrıntılar» devrimin gelişmesi içinde somut olarak tespit edilmelidir.

Devrimci teorinin önemini böylesine karikatürize eden PB, bu farklılıklarla bugünden uğraşamayacağını söylüyor. Zaten PB'na bakarsanız bütün ayrımlar abes, bütün tahliller tali... PB, yarı-feodal üretim ilişkileriyle kapitalist üretim ilişkileri, ezen uluslarla ezilen uluslar, demokratik devrim ile sosyalist devrim arasındaki farkları temize havale ettikten sonra kapitalizmin dengesiz gelişmesi ile yarı-feodal ekonominin dengesizliği arasındaki farkı da yalnızca nicel bir farka indiriyor!

Kendi zavallı haline bakmaksızın Mao Zedung'un ekonomi bilgisinin «sıhğı»na dil uzatan, Mao Zedung'un «kapitalist ekonomi birleşik ekonomidir» sözlerini alaya alan PB, o çamurla sıvamaya kalktığı Mao Zedung'un bu sözleriyle, kapitalist ülkelerle yarı-feodal ülkeleri ayıran farkı özetlediğini göremeyecek kadar siyasi kördür.

Evet! İşte tam da bu sizin örtbas etmeye çalıştığınız farktır ki kapitalist ülkelerle yarı-sömürge, yarı-feodal ülkeler arasında nitel bir farka yol açar. Birincisinde «dengesizlik» üretimdeki bir dengesizlik (sektörler arasında vb.) iken, ikincisindeki «denge-

sizlik» üretim ilişkilerindeki bir dengesizliktir. İkinci durumda mahalli ekonominin varlığına yol açan, dolayısıyla Kızıl Siyasi İktidarların yaşamasını mümkün kılan etkenlerden birisini oluşturan da işte bu üretim ilişkilerinin dengesizliği; yani teodal ve yarı-feodal üretim ilişkilerinin, birleşik bir ekonomi —kapitalist ekonomi— yaratılmasının önüne dikilmesidir. Bütün nitel farklılıkları kuşa döndürüp muğlaklaştıran PB'nın şaşkın yazarları, pratığın karşısına koyduğu farklılıkları görünce ne diyebileceklerini bilemeyip iyice zavallılaşıyorlar.

«Yerel devrimci iktidarların ortaya çıkması da Çin'in orijinalitesi değildir. Ama bu iktidarlar, örneğin Almanya'da uzun süre yaşayamamışken, Çin, Vietnam gibi ülkelerde yaşayabilmiş ve ülke çapında devrimin gelişmesini hızlandırabilmişlerdir.» (PB-20/sf. 15)

«Genel ayaklanma süreci içinde yerel devrimci iktidarlar, örneğin, Engels'in söylediği gibi, 1849 Almanya'sında ve 1905 Rusya'sında ortaya çıkmıştır. Ama bunlar, uzun süre ayakta kalamadı ve yıkıldılar. Oysa örneğin, Çin'de böyle yerel devrimci iktidarlar oldukça uzun süre yaşayabildiler ve Mao'nun eklektik teorisi bir yana bırakılırsa, devrimci pratik bunların, ayaklanmanın yaygınlaştırılması için bir dayanak teşkil edebileceklerini gösterdi.» (abç) (PB-20/sf. 19).

Bu ne «haddini bilmez» devrimci pratiktir ki, PB'nin görüşlerini doğrulamak yerine Mao Zedung'un «eklektik teorisi»ne uymaktadır!

Bu ne «teori»ye uymayan pratiktir ki, PB'nın çabasına rağmen Almanya'da ve Rusya'da farklı, Çin ve Vietnam gibi ülkelerde farklı davranmaktadır!

Devrimin yolu sorununun «taktik» bir sorun, halk savaşı stratejisi ile toplu ayaklanma stratejisi arasındaki farkın da «taktik» bir fark olduğu konusuna en iyi cevabı PB'nın teorik kalıplarına uymayan devrimci pratik verdiğinden biz bu konuda şimdilik daha fazla söz söylemiyoruz!

Gelelim, devrimin yolu sorununun «kişilerin isteklerine bağlı» olmasına. PB'nın «insan iradesi» tanımını gerçekten kişiye parmak ısırtacak cinstendir:

«Mao'nun iddiasının tersine mücadele biçimlerinin ortaya çıkması, ne emperyalist, feodal ya da faşist baskının bulunup bulunmamasına ne de demokrasinin varlığı ya da yokluğuna bağlı de-

gildir. Çünkü mücadele biçimlerini insan iradesi yaratmaz... İster bireysel, ister kitlevi karakterde olsun silahlı mücadele kitle mücadelesinin yükselmesinin belirli bir aşamasında ortaya çıkabilir. Mao Zedung bazen bu doğrultuda düşünceler de ileri sürmesine rağmen, esas olarak, silahlı mücadelenin ortaya çıkmasını gerici baskının varlığına bağlamış ve teoride mücadele biçimlerinin iradi olarak tespit edilmesi gerektiğini belirtmiştir. Kapitalist ülkelerden farklı olarak geri ülkelerde 'esas mücadele biçimi savaş, esas örgütlenme biçimi ordudur' Mao'cu tezi bunu ifade etmektedir.» (abç) (PB-20/sf. 11)

Emperyalizm, feodalizm, faşizm ve demokrasî, demek «insan iradesidir!» Eh, pes doğrusu... Siz bütün bunlara insan iradesi diyorsanız, mücadele biçimlerinin iradi olarak belirlendiği elbette doğrudur. «İradi olmayan» ne kalıyor ki geriye?

Sizin «geri ülkeler» diye muğlaklaştırıp bulanıklaştırdığınız yarı-sömürge ve yarı-feodal ülkelerde gerçekten de 'esas mücadele biçimi savaş, esas örgütlenme biçimi ordudur'. Sizin köylü düşmanı troçkist mantığınızın bunu kabul etmemesi son derece doğaldır; çünkü bu tespit devrimin temel gücünün köylülük olmasının kaçınılmaz bir sonucudur. Yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde Milli Demokratik Devrim'in özünün köylü meselesi olması çift yönlüdür: Hem milli meselenin özü köylü meselesi olduğu, hem de demokratik devrimin özü tarım devrimi olduğu için bu böyledir. Stalin şöyle diyor:

«...Köylülük milli hareketin esas ordusunu meydana getirir... köylü ordusuna sahip olmayan tek bir güçlü milli hareket yoktur ve olamaz da. Milli mesele özünde bir köylü meselesidir denirken kastedilen budur.» (Stalin'den aktaran Mao Zedung. SE/C. 2, sf. 386)

Yine Stalin, Çin Devrimi'nin temelinin toprak devrimi ve bu devrimin savaşçıları'nın da onmilyonlarca köylü olduğunu söylemektedir. (MDD / sf. 100 - 101)

İşte Stalin Çin Devrimi'nin özelliğinin başındanberi silahlı devrim ile silahlı karşıdevrimin karşı karşıya olması olduğunu tespit ederken, bu temelden hareket ediyordu. Mao Zedung'un yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde «esas mücadele biçimi savaş, esas örgütlenme biçimi ordudur» derken kastettiği de bundan başka bir şey değildir. Bu

konuda Mao Zedung ile Stalin arasında tam bir uygunluk vardır. Stalin'i savunduğunu iddia eden PB ise, Mao Zedung'a saldırmayın heyecanı içinde ister istemez Stalin'e de dil uzatmaktadır.

«Geri ülkelerde baştan itibaren savaşacaksınız, şartların elverişli olup olmaması önem taşıyor! Buralarda mutlaka köylük bölgelerde üsler kuracaksınız, çünkü düşman baskısı burada daha az yoğun! İşçi sınıfının mücadelesi, zaten tayin edici değildir, savaş köylü savaşıdır!» (PB-20/sf. 8)

Tahrifat kısmını bir tarafa bırakırsak, doğru! Gerçekten de yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde, esas mücadele biçimi savaş, esas mücadele alanı kırılık alanlardır ve savaş özünde köylü savaşıdır! Fakat bütün bunların gerçekleşmesi için proletaryanın önderliği şarttır ve Çin devrimi işte bütün bu şartlar yerine getirildiği için zafere ulaşmıştır. Çin devrimi, Mao Zedung'un bu Marksist-Leninist çizgisi izlendiğinde zaferler kazanmış; PB'nin kafadarları Vang Ming gibilerinin toplu ayaklanma çizgisi izlediğinde ise yenilgiler almıştır. PB, yenilgilerle zaferler arasındaki farka neyin yol açtığını da diğer bütün «farklar» gibi laf kalabalığına getiriyor.

«Çin devriminin şehirlerde uğradığı yenilgiler (bunun sebepleri ayrı bir araştırma konusudur) ve örgütlerinin dağıtılması, buna karşılık Çin kırında patlak veren güçlü köylü toprak devriminin başarıyla gelişmesi ÇKP'de küçük burjuvazinin -köylülüğün- egemenliğini kolaylaştırdı. Bu şartlarda kurulan ve gelişen Halk Kurtuluş Ordusu, zorunlu olarak esas itibarıyla bir köylü ordusuydu.» (abç) (PB-17/sf. 31)

Yane ordusu olacaktı?

Elbette köylü ordusu olacaktı!

Köylü ordusunun olmasının nedeni ÇKP'nin «iradesi» değildi.

Bunun nedeni, tam da devrimin şehirlerde uğradığı yenilgilerdi.

Boşuna kendini zahmete sokup araştırmaya girişme PB!

Çin devriminin şehirlerde uğradığı yenilgiler, senin tahrif ettiğin yarı-sömürge, yarı-feodal yapının sonucuydu.

Ama sen ki ne kapitalist ülkelerde yarı-sömürge, yarı-feodal ülkeler, ne toplu ayaklanma ile halk savaşı arasında fark görmüyorsun!

Yenilgi ile zafer arasındaki farkı sana nasıl anlatalım?

1931-1935 arasındaki ÇKP'ne hakim olan ve 5. saldırı hareketi sırasında Kızıl Ordu'nun ağır bir yenilgi almasına, Partinin, ordunun ve üs bölgelerinin onda dokuzunun yitirilerek 300.000 kişilik kızıl ordunun 30.000 kişiye düşmesine neden olan Vang Ming çizgisi de bu farkları anlamıyordu!

Anlamadığı içindir ki yenilgiye yol açtı! Çin devriminin zaferi dünya proletaryasının malıdır; ve proletaryanın ülkemizdeki öncü müfrezesi olan Marksist-Leninistler size Vang Ming'in troçkist çizgisini ülkemizde sınama şansı vermeyeceklerdir.

Sizin bugün modern revizyonistlerin pespaye silahıyla «Maocu çizgi» diye sövüp saydığınız Marksist-Leninist görüş, 1935'de ÇKP'ne hakim hale geldi ve sizin bile kabul etmek zorunda kaldığınız gibi ÇKP'nin feodalizmi ve emperyalizmi tasfiyesini mümkün kıldı.

Bırakın alıntı kalabalığıyla ahkâm kesmeyi! Bırakın ustalardan birini diğerine karşı kullanarak büyüklük taslamayı!

Cevap verin neden sizin önerdiğiniz öneren Vang Ming Çin devrimini yenilgiye götürdü de, alçakça saldırdığınız Mao Zedung zafere kavuştu?

Sizin halkın top yekün ayaklanması diye evrenselleştirdiğiniz ve Vang Ming gibilerinin de önerdiği çizgiyi, Mao Zedung daha 1930'da şöyle eleştiriyordu :

«Partimizdeki bazı yoldaşlar bugünkü durum doğru olarak nasıl değerlendirileceğini ve ne yapmak gerektiği meselesinin nasıl çözüleceğini hâlâ bilmiyorlar... Ülke çapında kitleler kazanıldıktan ya da hemen hemen kazanıldıktan sonra, Kızıl Ordu'nun da katılmasıyla ülke çapında büyük bir devrim haline geleceğini düşündükleri bir ülke çapında silahlı ayaklanma başlatmak istiyorlar...

Bu teorinin kaynağı, esas olarak, Çin'in, bir çok emperyalist gücün üzerinde hakimiyet kurmak için çekiştikleri yarı-sömürge bir ülke olduğunu berrak bir şekilde kavramamalarında yatmaktadır. Bu berrak bir şekilde kavrandığı takdirde ...Kızıl ordunun, gerilla kuvvetlerinin ve kızıl bölgelerin kurulmasının ve büyümesinin, yarı-sömürge bir ülke olan Çin'de, proletarya önderliğindeki köylü mücadelesinin en yüksek biçimi, yarı-sömürge bir ülkede köylü mücadelesinin büyümesinin kaçınıl-

maz sonucu ve ülke çapında devrim dalgasının yükselişini hızlandırmada şüphesiz en önemli etken olduğu... anlaşılacaktır.» (SE/C. 1, sf. 136-137)

Çin devriminin 1934'de yenilgisine yol açanlar, «ülke çapında silahlı ayaklanma»yı savunanlardı.

Çin devriminin zaferini sağlayan ise, Mao Zedung'un «halk savaşı» stratejisiydi.

«Halk savaşı» stratejisine dil uzatan PB'nı hâlâ Marksist-Leninist gören samimi devrimciler, devrimci pratiğin bu değerli dersi üzerinde uzun uzun düşünmelidir.

MAO ZEDUNG, SALT ASKERİ BAKIŞ AÇISINA DAİMA KARARLILIKLA KARŞI ÇIKMIŞTIR!

«Halk savaşı»nın ellerini yakan ateşini söndürebilmek için, PB yazarları Mao Zedung'u salt askeri bakış açısına sahip olmakla, partiyi orduya tabi kılmakla suçluyor ve şöyle diyorlar :

«Mao Zedung, gücünü her zaman esas olarak ordudan aldı ve parti içi mücadelelerde ona dayandı. Buna karşılık, ülkenin en büyük sanayi kentti olan Şanghay kurtarıldığında, buradaki parti hücrelerinin tümünün sayısının üç-beş tane olduğu bilinmektedir. Kuşkusuz, partinin şehirlerde, işçi sınıfı içinde bu kadar kötü durumda olmasının esas nedeni, kendi sınıf menfaatlerine ve bakış açısına uygun olarak Mao Zedung'un partinin yönetimini ele geçirdikten sonra 'kırların temel mücadele alanı olması' ve işçi sınıfının köylülük tarafından 'kurtarılması'nı ifade eden 'şehirlerin kırlardan kuşatılması' tezlerinde teorileştirilmeye çalışılan proletarya içinde çalışmayı ve onu örgütlemeyi reddeden anlayışlarını ona egemen kılmasıdır.» (PB-17/sf. 31)

Gerçekleri hayasızca tersyüz eden bu oportünistlerin geçmişte, «Mao Zedung Hunan parti sekreteri olarak bu eyalette 20'den fazla sendikayı örgütledi» (HK - 22 / sf. 8) diyerek düzdükleri övgüleri yüzlerine çarpmak dahi gereksizdir. Çünkü, bunlar sınıf tabiatları gereği, övgülerini de, yergilerini de, «güneşin altında iyi bir yer kapma»nın hesaplarıyla yapmaktadırlar.

Biz, bütün devrimciler önünde, Mao Zedung'un parti-ordu ilişkisini tamamen Marksist-Leninist temelde kavradığını, siyasetin belirleyici önemini, proletaryanın ideolojik önderliğini daima savunduğunu bir

kez daha vurguluyoruz. Mao Zedung'un gücünü her zaman ordudan aldığı adı bir iftiradır!

Ve biz, PB yazarlarına, bir zamanlar İbrahim yoldaşın PDA dönemlerine söylediğini söylüyoruz: Biz sizi, bu iftiranızı kanıtlamaya çağırıyoruz! Siz bunu kanıtlayamadığınız takdirde, sizin yüzünüze tükürmeye hakkımız olacaktır!

Mao Zedung'un, siyasetin silahlara kumanda etmesi için bütün devrimci yaşantısı boyunca verdiği mücadele ortadadır. O, salt askeri bakış açısına sahip olanları eleştirirken şöyle diyordu:

«Bu arkadaşlar, askeri meseleleri ve siyaseti birbirine karşıt şeyler olarak görmekte ve askeri hareketin siyasi görevleri yerine getirme araçlarından sadece biri olduğunu kabul etmemektedirler... Dolayısıyla bu yoldaşlar, örgütsel olarak, Kızıl Ordunun siyasi çalışma yapan bölümlerini askeri çalışma yapan bölümlerine tabi kılıyor ve 'Ordu Karargahı ordu dışındaki meselelere de bak-sın' sloganını ortaya atıyorlar. Gelişmesine izin verildiği takdirde bu fikir, kitlelerden kopma, hükümeti ordunun kontrol etmesi ve proletarya önderliğinden uzaklaşma tehlikelerini içermektedir. Bu, tıpkı Guomindang ordusu gibi, savaş ağalığı yolunun tutulması olacaktır.» (abç) (SE/C. 1, sf. 123-124)

Siyasetin silahlara kumanda etmesi nasıl sağlanıyordu? Meselâ 1928'deki yazılarında Mao Zedung, Komünist Partisi Örgütlerinin doğru siyaseti olmaksızın hiç bir kalıcı askeri zaferin kazanılamayacağını önemle vurguluyordu. Bu örgütler, bir yandan ordunun içindeki Parti Örgütleri, diğer yandan ise mahalli Parti Örgütleri idi. Mahalli parti örgütleri Bölge Parti Komitesi'ne, ordu parti örgütleri ise Ordu Komitesi'ne bağlanıyordu. Aynı ayrı kongrelerde seçilen bu iki komite ise Merkez Komitesi tarafından atanmış üyelerden oluşan bir Cephe Komitesi'ne bağlıydı.

Cephe Komitesi kimlerden oluşuyordu? Mao Zedung, 1928'de kurulan Cephe Komitesinin, Mao Zedung ve Çu Teh'in yanı sıra, Mahalli Parti Merkezinin sekreterini, bir işçi, bir de köylü yoldaşı içerdiğini söylüyor ve şunları ekliyor:

«Sekreterliğine Mao Zedung'un getirildiği bu komite, şimdilik bir sekreterlik, bir propaganda

bölümü, bir örgütlenme bölümü, bir işçi hareketi komisyonu ve bir de askeri işler komisyonu kurmuştur... Kanımızca, proletaryanın ideolojik önderliği meselesi çok önemlidir. Hemen hemen tamamen köylülerden oluşan sınır bölgesi illerindeki Parti örgütleri, proletaryanın ideolojik önderliği olmazsa doğru çizgiden saparlar.» (abç) (SE/C. 1, sf. 112) (25 Kasım 1928)

PB yazarlarının devrim yapmak gibi sorunları yoktur. Dolayısıyla onlar, ne bir ülkede köylülüğü temel güç olmasının anlamı üzerine kafa yormakta, ne de Mao Zedung önderliğindeki ÇKP'nin zengin tecrübelerinden gerekli dersleri çıkarma zahmetine girmektedirler. Onların kafa yorduğu tek şey, devrimin yolunu, yönünü nasıl karartabilecekleri, devrimcilerin zihnini nasıl bulandırabilecekleridir.

Eğer hal böyle olmasaydı, Mao Zedung'un ordu ile parti arasındaki ilişkide partinin önderliğini nasıl gözbebeği gibi koruduğunu siyasetin silahlara kumandasını ve proletaryanın ideolojik önderliğini her tür sapmaya karşı nasıl savunduğunu çarpıtmaya çalışmazlardı.

PB yazarları, yarı-sömürge, yarı-feodal bir ülkede; köylülüğün temel güç olduğu bir ülkede köylü kitleleriyle bağ kurmanın yollarını elbette düşünmek istemezler. Çünkü bu onları, sıcak kahve köşelerinden, rahat öğrenci kantinlerinden çıkaracaktır! Çünkü bu onları, gerilla savaşına hazırlık döneminin meşakkatli yoluna, Kızıl Ordunun temellerini atmak için kolları sıvamaya zorlayacaktır! Ve bütün bunlar, PB'nin küçük burjuva sınıf tabiatı ile taban tabana zıttır.

Bütün bu zahmete gireceğine, «Emperyalizm ve Devrim» kitabından devşirmiş cümlelerle Mao Zedung'un partiyi orduya tâbi kıldığını, kanıtlayıverirsin; Çin Kızıl Ordusuna «köylü ordusu» diye kara çalıverirsin - Olur biter!

Çin'de temel örgülenme biçimi elbette orduydü. Ama nasıl bir ordu?

Görevi yalnızca savaşmak olmayan bir ordu:

«Onlar (salt askeri bakış açısına sahip bir kısım yoldaşlar) kızıl Ordunun görevinin Beyaz Ordununki gibi sadece savaşmak olduğunu düşünüyorlar. Çin Kızıl Ordusunun, devrimin siyasi gö-

revlerini yerine getirmek için kurulmuş bir siyasi güç olduğunu anlamıyorlar. Özellikle bugün, Kızıl Ordu kesinlikle kendini sadece savaşmakla sınırlandırmamalıdır. Düşmanın askeri gücünü yıkmak için savaşmanın yanısıra, kitleler arasında propaganda yapmak, kitleleri örgütlemek, silahlandırmak, onlara devrimci siyasi iktidarı kırmalarında yardımcı olmak ve Parti Örgütleri kurmak gibi önemli görevleri de üstlenmelidir.» (abç) (SE/C. 1, sf. 123)

Üretimden kopuk olmayan bir ordu:

«Kızıl Ordu, aynı zamanda hem düşmanla çarpışmak, hem de kendi ihtiyaçlarını sağlamak zorundadır.» (SE/C. 1, sf. 78)

Ve, en önemlisi, daha önce de vurguladığımız gibi, proletaryanın ideolojik önderliğindeki, Partinin kumandasındaki bir ordu!

Çin gibi yarı-sömürge, yarı-feodal bir sosyo-ekonomik yapıya sahip olan ve köylülüğün temel gücü oluşturduğu Türkiye'de de kitlelerin esas örgütlenme biçimi ordu, esas mücadele biçimi ise savaştır. Ordu esas olarak köylü ordusudur ve proletaryanın kumandası altındadır. Proletaryanın kumandası, proletarya partisinin önderliğiyle sağlanır. Ve, ordu ile partinin bu ilişkisi, bizimki gibi ülkelerde, işçi-köylü ittifakının ta kendisidir!

Bu gerçeği karartmaya, ne yeni oportünizmin, ne de onun ülkemizdeki başemsilcisi PB'nin gücü yetmeyecektir.

MAO ZEDUNG'UN «SOSYALİZMİN ADININ DAHI EDİLMESİNİ YASAKLADIĞI» ADI BİR İFTİRADIR!

«...Mao Zedung, proletaryanın sosyalist mücadelesini tümünden reddetmekte, demokratik devrimi sosyalist devrimden kopararak, demokratik devrim aşamasında bulunduğu gerekçesiyle sosyalizmin adının dahi edilmesini yasaklamakta; genel bir halk devrimini savunmakla yetinmekte ve proletaryayı, halkın burjuva demokrasisinin içinde erimeye mahkum etmektedir.» (abç) (PB-18, sf. 42)

Ey PB'nin peşinden giden devrimciler!

Daha düne kadar büyük Marksist-Leninist gördüğünüz, kızıl düşüncelerini savunduğunuz Mao Zedung meğer «Sosyalizmin adının dahi edilmesini yasaklayan» bir hainmiş!

Bugünün hesabını sormuyorsanız bile dünün hesabını sorun PB yazarlarından, bunca kişiyi «sosyalizmin adının dahi edilmesini yasaklayan» birinin ardından nasıl sürüklediniz diye!

Mao Zedung'un sosyalizm düşmanı olduğu bir iftira, hem de en bayağı bir iftiradır. Mao Zedung daha 30 Haziran 1949'da, iktidar henüz tamamen ele geçirilmemişken şöyle diyor:

«Biz burjuvazinin siyasi partilerinin karşıtıyız. Onlar sınıfların, devletin ve partinin ortadan kalkmasının söztünü etmekten korkuyorlar. Biz tam tersine bunların ortadan kalkmasını sağlayacak şartların yaratılması için vargücümüzle çalıştığımızı açıkça söylüyoruz. Komünist Partisinin önderliği ve halk diktatörlüğünün devleti, bu şartlardandır. Bu gerçeği kabul etmeyen, komünist değildir.» (SE/C. 4, sf. 443)

Mao Zedung 1949'da iktidarın ele geçilmesiyle, milli burjuvazi ile olan çelişkinin baş çelişki olduğunu tespit etmiş; ancak henüz toprak devrimi tamamlanmamış olduğundan ve milli burjuvazi ile «toprak ağalarına karşı çıkma, yerel zorbaları devirme ve toprak dağıtma temelinde kurulan» ittifak geçerliliğini koruduğundan, bu siyaset hayata geçirilmemişti. (Bkz. Seçme Eserler/c. 5, Sf. 568) Bu nedenle 1950'de Mao Zedung «milli burjuvaziyle siyasi, iktisadi ve örgütsel bakımdan bir birleşik cephe kurmuş bulunuyoruz» (SE/C. 5, sf. 26) diyordu. PB'nin alıntı yaparak altını çizdiği şu sözleri de Mao Zedung yine aynı dönemde söylüyordu:

«Milli burjuvaziyle bir yandan mücadele etmeli, diğer yandan birleşmeliyiz. (aç-PB) Bunu kadrolara açık seçik kavratmak ve milli burjuvaziyle, demokratik partilerle, demokrat kişilerle ve aydınlarla birleşmenin doğru ve gerekli olduğunu gerçeklere dayanarak ortaya koymalıyız... Bunlarla birleşmek, emekçi halkın çıkarıdır.» (6 Haziran 1950) (SE/C. 5, sf. 37)

1952'de ise yeni kurtarılmış olan bölgelerde dahil olmak üzere, toprak ağalarının ve yarı-feodal zengin köylülerin topraklarının yoksul ve orta köylülere dağıtımını tamamladı; yani demokratik devrimin görevleri tamamlandı. Milli burjuvaziye tarafsızlaştırma siyasetinin süresi doldu ve Mao Zedung açık olarak şunu ilan etti:

«Toprak ağası sınıfının ve bürokrat-kapitalist sınıfın alaşağı edilmesi sonucunda, işçi sınıfı ile milli burjuvazi arasındaki çelişme Çin'deki baş çelişme durumuna gelmiştir, dolayısıyla bundan böyle milli burjuvazi bir ara sınıf olarak tanımlanmamalıdır.» (abç) (6 Haziran 1952) (SE/C. 5, sf. 87)

Görüldüğü gibi Mao Zedung «Bundan böyle» diye de vurgulamaktadır ve PB'nın alıntı yaparak Mao Zedung'un eklektisizmine örnek diye sunduğu «...işçi sınıfı ile milli burjuvazi arasındaki çelişmeler uzlaşmaz çelişmelerdir» tespitini de 12 Ağustos 1953'de yani artık milli burjuvazinin bir ara sınıf olarak tanımlanmaması gerektiğini söyledikten sonra yapmıştır. PB bu alıntıları birbirinin peşi sıra diyor; ve sonra da Mao Zedung'un Marksist-Leninist formülasyonları, asıl görüşlerini gizlemek için yaptığını öne sürüyor. (PB-17/sf. 24-25) Sözleri, söylendiği somut tarihsel şartlardan koparınca elbette öyle olur. Mao Zedung'a olayları yer ve zamandan koparıp metafizik düşünüyor diye dil uzatanların şu acınacak haline bakın!

PB, tarihi gerçekleri tahrif etmeye, Mao Zedung'un, «yalnızca yeni demokrasinin pekiştirilmesinden yana» olduğunu idia ederek sürdürüyor. 1952 öncesinde ve sonrasında ÇKP'nin bu konudaki siyasetinin değiştiğini örtbas etmek için, partinin 1953 de Kao Kang ve Liu Şao-çi gibilerinin başını çektiği «yeni demokratik toplum düzenini sağlam bir biçimde yerleştirin» şeklindeki sağ oportünist çizgiye karşı açtığı mücadeleyi gözden gizlemeye çalışıyor. Oysa Mao Zedung sosyalist üretim ilişkilerinin hakim kılınmasına kadarki geçiş dönemini kastederek 15 Haziran 1953'de şöyle diyor:

«Geçmiş dönemi çelişmeler ve mücadelelerle doludur. Bugünkü devrimci mücadelemiz geçmişteki silahlı devrimci mücadeleden de daha derindir. Bu, kapitalist sistemi ve diğer sömürü sistemlerini ebediyen mezarlarına gömecek bir devrimdir. 'Yeni demokratik toplum düzenini sağlam bir şekilde yerleştirin' şeklindeki düşünce, mücadelemizin gerçeklerine aykırıdır ve sosyalizm davasının ilerlemesini engellemektedir.» (abç) (SE/C. 5, sf. 105)

ÇKP, sosyalizmin temellerini bu sayede attı; tarımdaki kooperatifleşmeyi bu perspektifle ele aldı. Çin halkının tarihe geçen

büyük atılımı ve üretici güçlerdeki muazzam gelişme yine bu sayede sağlandı.

PB ise, kendi sınıf niteliğine tamamen uyan bir burjuva kibirlilikle, Çin'de proletaryanın sosyalizmin inşası yolunda elde ettiği her zafere kara çalmaktan geri kalmıyor. PB'na sorarsanız Çin'de 1953-56 yıllarında gerçekleştirilen mülkiyet ilişkilerindeki köklü dönüşüm sosyalist değil kapitalist niteliktedir. Sanayide sosyalist sektörün hegemonyası altındaki devlet kapitalizmi «Çinde devrimden sonra kurulan devlet, özü itibariyle de olsa proletarya diktatörlüğüne denk düşmemiş» olduğu için «kollektif kapitalizmi temsil etmiştir» (PB-17/sf. 50) Tarımda kooperatif dönüşüm ise, zengin köylülerin sömürü aracı olan kooperatif kapitalizmden ibaret olmuştur. vs. PB'nın rastgele savurduğu bu karalamaların etraflıca ele alınması, daha ilerdeki bir görev olarak önümüzde durmaktadır. Burada sadece PB «teorisyen»lerinin, sosyalizmin inşası ve sosyalist ekonomiden ne kadar bi-haber olduklarını (daha doğrusu, sosyalist ekonomi ile ilgili Marksist-Leninist görüşleri nasıl revizyondan geçirdiklerini) göstermek; onların «bilimsel» (siz tahrifat ve karalama; ardından da bu hayali yeldeğirmenlerine saldırma şeklindeki donkişotluğunu anlayın!) yöntemini sergilemek için hemen göze çarpan bir iki örnek üzerinde duracağız.

PB revizyonistleri, kapitalist ekonomiyi uysal bir hayvan gibi kullanmaktan sözeden Lenin'i unutarak, Mao Zedung'un Çin'de devlet kapitalizmini gerçekleştirmek ve sosyalist dönüşümün tek mümkün aracı olarak devlet kapitalizmini görmek şeklinde ki görüşüne hayasızca saldırıyorlar ve onu, proletaryayı burjuvaziye satmakla suçluyorlar. O zaman gerçekten dönüp Lenin'in NEP (Yeni Ekonomik Politika) taktiğini incelemek gerekir. Lenin NEP'i, sanayisi uzun savaş yıllarında yıkılmış, tarımında ise küçük bireysel mülkiyetin ağırlıkta olduğu bir ülkede, proletarya diktatörlüğü olan siyasi üst yapı ile, üretici güçlerin ve üretim ilişkilerinin geri seviyesi arasındaki çelişmeyi aşmanın bir yolu olarak formüle etmişti. NEP'in belkemiğini, bir yandan kapitalist iktisadi sosyalist sanayinin yeniden inşası

için kullanmak diğer yandan küçük bireysel üretimi ve bu temelde yükselen bireysel köylü mülkiyetini ykarak, toplumsallaşmış tarım üretimini gerçekleştirmek oluşturuyordu. Lenin birincisi için tek yolun devlet kapitalizmi olduğunu, ikincisi için ise tek yolun kooperatifleşme olduğunu döne döne vurgulamıştı. (Bkz. Aynı Vergi/İşçi Sınıfı ve köylülük) NEP'in anafikri budur. Çin'de sosyalist dönüşüm mücadelesi incelenirken bu ana fikrin izlenip izlenmediği araştırılmalıdır. Çünkü, kuşkusuz geçmiş kapitalist olan bir ülke ile geçmiş yarı-sömürge, yarı-feodal olan bir ülkede, üretimin sosyalist mülkiyet biçimleri altında toplumsallaştırılması belirli farklılıklar gösterecektir. Bu farklılıkları ön plana çıkarıp meselenin özünün aynı olduğunu gizlemeye kalkışmak, ancak PB gibi bilim düşmanı, proletarya ve komünizm düşmanı oportünistlerin yöntemidir.

Mao Zedung, 1953'de «kapitalizmin sosyalizme dönüşmesi, devlet kapitalizmi yoluyla gerçekleştirilecektir» (SE, C. 5/sf. 27) perspektifini koyarken, Lenin «kapitalizm ile sosyalizm arasında devlet kapitalizmin den başka bir ara basamak yoktur» tezini izlememekte midir? «Güneş altında iyi bir yer kapma» telaşı ile başı dönmemiş her dürüst devrimci, Mao'nun koyduğu perspektifin Leninist olduğunu teslim edecektir. Mao Zedung, geri bir ülkede sosyalizmin inşası için kapitalist iktisadın geçici bir dönem kullanılmasının zorunluluğu şeklindeki Leninist tespiti tamamiyle kavramıştır. O şöyle diyor:

«Lenin, köylük bölgelerdeki kendiliğinden kapitalist güçlüklerle baş edebilmek üzere daha fazla mamul madde sağlamak amacıyla proleter devlet iktidarının devlet kapitalizmiyle bir ittifak kurmasını tasarlıyordu. Burjuvaziyle ittifak yapmamız ve şimdilik (abc) kapitalist işletmelere el koymaktan kaçınarak bunları kullanmak, kısıtlamak ve dönüştürmek siyasetini benimsememiz, köylülerin ihtiyaçlarını karşılamak ve tahıllarını ve hatta bazı sanayi maddelerini satmada gösterdikleri isteksizliğin üstesinden gelmek için daha fazla mamul madde elde etme hedefini gütmektedir... Kapitalistler herhangi bir hammaddeye sahip değildir; oysa devlet sahiptir. Hammadde istiyorlarsa, mamul mallarını devlete satmak ve devlet kapitalizmini kabul etmek zorundadırlar. Bunu yapmayı

reddederlerse, onlara hammadde vermeyiz... Bu, burjuvazinin izlemek istediği kapitalist yolu kapatmaktadır; yani serbest pazarların açılmasını, hammaddelerin serbestçe satın alınmasını ve mamul malların serbestçe satılmasını engelleyecek, ayrıca burjuvaziye siyasi bakımdan tecrit edecektir... Bu iki ittifak... arasında köylülerle ittifakımız en önemli temel ve birincil olarak; öte yandan burjuvaziyle olan ittifakımız geçici ve ikincildir. Bizimki gibi geri bir ülke için her iki ittifak da şu anda vazgeçilmezdir.» (11 Ekim 1955) (SE/C. 5, sf. 241-242)

Kuşkusuz bu uzun alıntı, Marksist-Leninist ekonomi politik tahlili içerdiği için PB sahtekarlarının «gözünden kaçırılmıştır.» PB, gözden kaçırılmadığı yerlerde de Mao Zedung'un Marksist-Leninist görüşlerini «eklektizm» adı ile geçiştirmeye çalışıyor. Yukarılarda bunun bir dizi örneğini sergiledik; ama tahrifatlar yazmakla bitmiyor. PB'nin tahrifatları ve modern donkişotluğu, en kabasından en incesine kadar geniş bir yelpaze gibi uzanıyor. İşte bir örneği daha (Çin'de tarımda kooperatif dönüşüm ile ilgili olarak) :

«... Mao Zedung aslında emekçi köylülüğün sosyalizmle bütünleştirilmesinin aracı olan kooperatiflere zengin köylülerin ve hatta toprak ağalarının kabul edilmesini savunarak kırlardaki sömürücü unsurların da «sosyalizme bütünleşmesi» için çaba harcamaktadır:

«...sağlamlaştırılmış kooperatifler, toprak ağaları ile zengin köylüleri, davranışlarına göre grup ve aşama aşama ele almaya başlayabilirler. Tutumu iyi olanlara dürüst olup yasaya uyanlara kooperatif üyeliği tanınabilir.» (SE/C. 5, sf. 258)

«Toprak ağaları ve zengin köylülerin de kabul edileceği kooperatifler toprağın ve diğer temel üretim araçlarının özel mülkiyeti temelinde kurulmuşlardı. Ve kollektif kapitalist kurumlardan başka birşey temsil etmiyorlardı. Bunu bizzat Mao Zedung söyle itiraf ediyor» (abc) «Özel mülkiyet altındaki toprağın, koşum hayvanlarının ve büyük tarım araçlarının hisseler halinde birleştirildiği bugünkü kooperatifler, özel mülkiyet temelinde kurulmuşlardır.» (SE/C. 5, sf. 156)» (PB-17/sf. 49)

Bu sıkıcı ve uzun alıntı PB vari sahtekarlığın en mükemmel (!) örneklerinden biridir.

PB yazarı, Çin'de kurulmuş olan kooperatiflerin «kollektif kapitalist kurumlar» olduğunu ve bunu bizzat Mao'nun «itiraf etti»ğini yazıyor ve ne zaman ne için söylediğine bakmaksızın Mao'dan bir alıntı ak-

tarip «öldürücü darbesini» vuruveriyor!

Mao Zedung ve ÇKP neyi savunmuştur? Mao, bireysel küçük üretimin toplumsallaştırılmasının zorunluluğunu ve bunun adım adım, ilkel kooperatiflerden sosyalist kooperatiflere; oradan da kollektiflere doğru olması gerektiğini savunmuştur. İkel kooperatif, ürünün hem emek hisselerine, hem de üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet hisselerine göre üleşildiği; içinde sosyalist bir unsur (emeğe göre paylaşım) taşıdığı halde henüz özel mülkiyet temelinde olan bir toplumlaşma biçimidir. Mao Zedung, revizyonist fikirleri mahkum etmek için, ilkel kooperatiflerin bu özelliğini en açık bir şekilde, PB'nın yaptığı alıntıda ortaya koymuş ve buradan sosyalist kooperatiflere durmaksızın geçilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Hem de nerede? Tam da PB'nın, başındaki ve sonundaki cümleleri atarak aktardığı alıntıda! Sahtekar PB; bilmez misinki «yalancının mumu yatsıya kadar yanar» ve bu ülkede senin sahtekarlıklarını suratına çarpacak sağlam bir Marksist-Leninist hareket vardır! Alıntının tümü şöyledir:

«Bugünkü kooperatifler yarı-sosyalist niteliktedir, oysa kooperatiflerin dışında kendi başlarına çalışan köylüler tamamen özel mülkiyet sistemi altındadır. Dolayısıyla ikisi arasında bir çelişme vardır... Özel mülkiyet altındaki toprağın, koşum hayvanlarının ve büyük tarım araçlarının hisseler halinde birleştirildiği bugünkü kooperatifler, özel mülkiyet temelinde kurulmuşlardır. (PB'nın alıntı yaptığı cümle) (Pz.n) Dolayısıyla, kooperatiflerin içindeki sosyalist etkenlerle özel mülkiyet arasında da bir çelişme, giderek çözülmesi gereken bir çelişme vardır. Gelecekte, bugünkü yarı-kamu, yarı-özel mülkiyet, kollektif mülkiyete doğru ilerleyince bu çelişme çözülecektir. Önce sosyalizmin nüvelerini taşıyan karşılıklı yardım ekiplerinden, yarı-sosyalist ve sonra tamamen sosyalist kooperatiflere (hala kollektif çiftlikler değil, tarım üreticileri kooperatifleri diyoruz) geçerek sağlam adımlar atıyoruz» (SE/C. 5, sf. 156-1953)

Sosyalist kooperatifi de şöyle tanımlıyor Mao Zedung: «Toprağın ortak mülkiyet altında bulunduğu, yani kooperatife ait olduğu, ileri kooperatifler» (SE/C. 5 sf. 154). Bu kooperatiflerde ürünün paylaşımı, emek hisseleri temelinde olmaktadır. Ve bu tür kooperatifler, 1957 başında Çin tarımında

esas hale gelmiştir! Ve ancak ondan sonradır ki Mao Zedung şu objektif gerçeği tespit etmiştir:

«Tarımın kooperatif dönüşümü başarıyla tamamlanmış ve bu, ülkemizdeki, sosyalist sanayileşme ile bireysel köylü tarımı arasındaki büyük çelişmeyi (abç) çözmüştür» (29 Şubat 1957) (SE/C. 5, sf. 457)

İşte, mekan ve zamandan koparılmış tek bir cümleye dayanarak Mao Zedung'u karalamaya çalışanların mumu, ancak buraya kadar yanabilmiştir. Mao Zedung'un Lenin, Stalin ve Komünist Enternasyonal programı (1928) ile tam uyum halindeki derin Marksist-Leninist kavrayışı kısaca budur.

PB ise, Mao Zedung'un kooperatifçilik anlayışını, «bütün halkın devleti'nin yönetimi altında toprak ağaları ve zengin köylülükle birlikte toprağın ve üretim araçlarının özel mülkiyeti temelinde sahte sosyalizm» (PB-17/sf. 49) diye karalıyor. Çin'deki 1957 öncesinin yarı-sosyalist kooperatifleri ile Sovyetler Birliği'nde ancak 1930'lar da yığınsal olarak kurulan sosyalist kooperatifleri (kolhozları) karşı karşıya koyuyor ve bu kıyaslamadan yola çıkarak bilgiç bir tavırla, Çin'deki kooperatiflerin sömürüyü tasfiye etmeye değil, tersine pekiştirmeye yol açacağını iddia ediyor.

PB böylece Leninizmle alay ediyor ve kendi cehaletini sergiliyor. Ona en iyi cevabı Stalin veriyor:

«Açıktır ki, yığın halinde kolhoz hareketi olmadığı sürece, 'büyük yol'u, kooperatiflerini, alım-satım kooperatifleri gibi, daha aşağı biçimleri temsil ediyordu. Ama, kooperatifin daha yüksek biçimi, kolhoz biçimi sahneye çıktıktan sonra 'büyük yol'u bunlar temsil ettiler... köylerdeki sosyalist gelişmenin yolu, Lenin'in kooperatifler planı yoludur; o plan ki, daha aşağı biçimlerinden tutun da (alım-satım kooperatifleri gibi) daha yüksek biçimlere kadar (kolhozcu üretim gibi) tarım kooperatiflerinin her biçimini kucaklamaktadır. Kolhozları kooperatiflere karşı birşeymiş gibi göstermek, Leninizmle alay etmek ve kendi cehaletini ortaya koymaktır.» (LS/sf. 340)

Çin'deki yarı-sosyalist kooperatiflerin kolhozların daha geri bir biçiminden başka birşey olmadığı ve her ikisinin de aynı Marksist-Leninist ideolojinin önderliğindeki

devrimci siyasete, üretimi adım adım toplumsallaştırma siyasetine dayandığı apaçık ortadadır.

Yeter ki kişide bunu görebilecek kadar devrimci ateş, gördüğünü kabul edebilecek devrimci dürüstlük kalmış olsun!

Yine aynı konuyla ilgili ikinci aşağılık tahrifat, Mao Zedung'un kooperatifleri sömürücülerin egemenliği altına soktuğu; Lenin ve Stalin'in ise kulakların kollektiflere girmesine bile kesinlikle izin vermediği şeklindeki tahrifattir.

İlk önce Mao gerçekte ne demiştir, bir kaç alıntıyla ve tarih sırasına göre aktaralım:

«Şu anda kooperatiflerin henüz kurulduğu ya da henüz hakim durumda olmadığı her yerde, köklü burjuva fikirlere sahip hali-vakti yerinde orta köylüler (abç) kooperatife girmeye zorlanırsa, ya da... yönetimi ele geçirmek amacıyla sızarlarsa, ya da... kötü nitelikte kooperatifler kurarlarsa bu, son derece zararlı olur. Bu, yoksul ve orta köylülerin önderliğinin sağlanmasına büyük zarar verir, oysa bütün kooperatiflerde bu önderliği gerçekleştirmek zorunludur (abç)» (SE/C. 5, sf. 237-7.6.1955)

Bu alıntı Mao Zedung'un, bırakalım toprak ağası ve zengin köylülerin kooperatiflere girmesini, hali-vakti yerinde orta köylüler karşısında bile ne kadar hassas davrandığını ortaya koyuyor. Devam edelim:

«Önümüzdeki bir kaç yıl boyunca, kooperatif dönüşümün esas olarak tamamlanmadığı bütün bölgelerde toprak ağaları ve zengin köylüler kesinlikle kooperatiflere kabul edilmemelidir. (abç)» (SE/C. 5, sf. 220-31.7.1955)

Mao Zedung ancak esas olarak kooperatifleşmiş bölgelerde ve sağlamlaştırılan, yani yoksul ve aşağı orta köylülüğün önderliğinin pekiştiği kooperatiflerce sömürücülerin, tavırlarına göre gruplara ayrılarak ele alınabileceğini söylüyor, fakat bunların yönetimi gaspetmesine izin verilmemesini ısrarla belirtiyor:

«...Sağlamlaştırılmış kooperatifler toprak ağalarıyla zengin köylüleri, davranışlarına göre, grup grup ve aşama aşama ele almaya başlayabilirler... /PB'nın alıntı yaptığı cümle/ (Pz.n) Kooperatiflere kabul edilen ağalardan ya da zengin köylülerden hiç biri yönetici göreve getirilmeyecektir. /PB'nın atlattığı cümle/ (Pz.n) (SE/C. 5, sf. 258-11.10.1955)

Mao Zedung kooperatiflerin sömürücülerin yönetimi altına girerek «kollektif kapitalist kurumlar» haline gelmesine karşı son derece hassas davranmış, bunu kapitalist yol ile sosyalist yol arasındaki mücadelenin bir sorunu olarak ön planda tutmuştur. O şöyle diyor:

«Bir kooperatifteki önderliğin bileşimine gelince, önderliğin üçte ikisi şimdilik yoksul köylülerle eskiden yoksul köylü olan bütün yeni aşağı-orta köylülerden, kalan üçte birisi ise eski aşağı-orta köylülerle eski ve yeni orta köylülerden oluşmalıdır» (SE/C. 5, sf. 316/21.11.1955)

Gerçek bu derece açıkken, PB revizyonistlerinin diktikleri hayali yeldeğirmenlerine Marksist-Leninist ustalardan alıntılarla saldırmaya kalkışması nafi bir çaba değil mi?

Bir de kısaca, Stalin'in hiç bir zaman kulakların kolhozlara kabul edilmemesi gerektiği sözüne değinelim. Stalin, PB'nın yaptığı alıntıda gibi, kulakların kolhozlara alınmamasını söylemiştir. Ama bu, kolhozların kurulma aşamasına özgün bir sorundu ve tıpkı Mao'nun tavrı gibi, son derece doğru bir tutumdur. Ama kolhozlar sağlamlaştıktan sonra, kulaklar herhangi bir emekçi gibi kolhozlara alınmıştır. Alınmayı ne yapılıyordu? Rusya'da yüzbinlerle, Çin'de milyonlarla ölçülen zengin köylülerin özel mülkiyetlerine ve tarımına izin verilmemesine göre, bu aileler açlığa mı terk edilecekti? Yoksa kitle şeklinde katledilecekler miydi? Hayır hayır PB revizyonistleri! Onlar, emek yoluyla eğitilmek üzere kolhozlara ve kooperatiflere alınmak zorundaydı ve de öyle olmuştur. Sorun, kulakların kolhozlara ya da sosyalist kooperatiflere alınıp alınmaması değil, onlara karşı bir ideolojik-siyasi mücadele ile ve emek yoluyla onları yeniden kalıba dökmek ve onların kollektiflerin yönetimini gaspetmesini engellemektir (ki bunun yolu da, proletaryanın siyasi önderliği ve emekçi köylülerin yönetiminden geçer). Stalin, 1933 kışında, kulakların mülkiyetine el konulduktan sonra onların kolhozların içinde, yıkıcı faaliyetlerine devam ettiklerine dikkati çekiyor.

«Sınıf düşmanı, kolhozların dışında aranıyor... Kulak'ı afişlerden tanıdığımız gibi arıyoruz... Onları kolhozların uzağında aramamak gerekir, onlar kolhozun ta içine yerleşmiştir, orada ambarcılık, vekilkaçlık, saymanlık, sekreterlik vb. gibi işleri elerinde tutuyorlar...

Demek ki, yalnız sosyalist örgütlenme biçimi olarak kolhozların kendisi söz konusu değildir, ama her şeyden önce, bu biçime akan içeriktir; her şeyden önce, kolhozların başında kimin olduğu ve onları kimin yönettiğidir» (LS/sf. 500-501)

PB yazarları, Mao Zedung'a saldırırken aslında Stalin'e de saldırmakta, Marksizm - Leninizmi ayaklar altına almaktadırlar; hem de en ahmakça bir biçimde!

Onların yöntemi, modern revizyonistlerin, Troçkistlerin her türlü proletarya düşmanlarının yöntemidir. Onların yöntemlerinin gidecekleri safada daha şimdiden işaret etmektedir.

Mao Zedung'un sosyalizmi anlamadığı konusunda ahkam kesen, Çin'de sosyalizmin inşası için tutulan yola kara çalmaya uğraşan PB yazarları, sosyalizm hakkındaki «teorik» (!) tespitleriyle kara cahilliklerini sergileyerek daha da gülünçleşiyorlar. PB'na göre, sosyalist toplumun temel çelişmesi, alt yapı ile üst yapı mı, üretici güçler ile üretim ilişkileri mi, sınıflar mı? Ne ile ne arasında olduğu, ne idüğü belirsiz bir hilkat garibesidir.

«Ve toplumda var olan uzlaşmaz karşıtlıklar komünizmin ikinci aşamasına kadar, yani sosyalizmin tüm süreci boyunca devam etmez. Sosyalist toplumun temel çelişmesi, bir önceki kapitalist toplumun temel çelişmesi olan burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişmenin yerini alan sınıfsız topluma ilerleyişle, yani sınıfların, proleter devletin devlet olarak sönmeye doğru yol almasıyla, sosyalizmde var olan emekçi sınıflar ve proletarya diktatörlüğü arasındaki uzlaşabilir çelişkidir.» (PB-17/sf. 68)

PB'nın formülasyonu şöyle: Bir yanda: Sınıfsız topluma ilerleyiş; diğer yanda: Emekçi sınıflar ve proletarya diktatörlüğü. Tabiri caizse; bir yanda: Mangal tahtası, diğer yanda: Bayram haftası!

Öyle bir temel çelişme ki bir yanında, temel çelişmesini açıklamak istediğimiz «sınıfsız topluma ilerleyiş»in bizzat kendisi yer alıyor. Toplumsal bir süreç, kendisinin temel çelişmesinin karşıtlarından birini oluş-

turuyor! Yani, «köpek bir köpektir» tanımlamasındaki kadar boş, totolojik bir tanımlama. İş bununla da bitmiyor. Bu kibirlerinden yanına varılmaz «diyalektisyen»lerimiz, «sınıfsız topluma ilerleyiş»in karşıtını da sosyalizmde var olan emekçi sınıflar ve proletarya diktatörlüğü» olarak tanımlıyor. Şimdi biz bu muhteşem (!) temel çelişki tanımına, Lenin'in deyimiyle (Mao'nun adını anmıyoruz; çünkü onlar, Lenin'i savunduklarını iddia etmektedirler!) «zıtların mücadelesi» kanununu uygularsak ne elde ederiz? «Sınıfsız topluma ilerleyiş» ile mutlak bir mücadele içine girmiş olan «emekçi sınıflar» (ki proletarya da buna dahil) ile «proletarya diktatörlüğü»! Bu zıvaların materyalist diyalektikle en ufak bir benzerliğinin olmadığı gün gibi ortadadır. Mao Zedung'a ve onun şahsında M-L'me saldırma telaşında PB revizyonistleri, en basit diyalektik kanunları bile çiğnemekten, tanımaz hale getirmekten kendilerini alıkoyamıyorlar! PB'nin yönteminin bilimsellikten, diyalektik materyalizmden en ufak bir etkilenmesi bile artık kalmamıştır.

Oysa sosyalizm altında da, temel çelişme üretici güçlerle üretim ilişkileri, altyapı ile üstyapı arasında olmaya devam eder. Ne var ki, bunlar artık, toplumun uzlaşmaz karşıt sınıflara bölündüğü üretim biçimlerinde olduğu gibi uzlaşmaz çelişkiler değildirler. Dolayısıyla doğru ele alındıkları takdirde barışçıl yöntemlerle çözülebilirler ve şiddete gerek göstermezler.

Sosyalizm, Marx'ın tanımıyla, «komünizmin ilk evresi»dir. (Bkz. Gotha Programının Eleştirisi) Daha bu aşamadan, üretim araçlarının ortak mülkiyeti esas olarak sağlanmıştır. Dolayısıyla çalışmaya eklemek yoktur; yani, «herkesten yeteneğine göre» şiarı şimdiden gerçekleşmiştir. Fakat, üretici güçler henüz toplumun bütün üyelerine «ihtiyacı kadar» tüketim maddesi dağıtılabilecek düzeyde gelişmemiştir. Bu yüzden dağıtımda, «herkese emeği kadar» şiarı hakimdir. Herkes ne kadar çalışıyor-sa o kadar tüketecektir.

Üretici güçlerin en temel ögesi, yani emek, henüz yeteneğine göre üretip, ihtiyacı kadar tüketecek düzeye ulaşmamıştır.

Neden? Çünkü henüz, kafa emeği-kol emeği, kır-kent vb. işbölümleri sürmektedir. Dolayısıyla, maddi değerlerin üretiminde çalışan her işçinin, aynı zamanda bir kafa emekçisi, aynı zamanda bir yönetici olmasının şartları olgunlaşmamıştır. Yani, kişinin işbölümüne boyuneğişi henüz sürmektedir.

İşte bu yüzden sosyalizm altında, üretici güçlerle, herkesin ancak emeği kadar tüketmesini ve işbölümüne boyuneğmesini gerekli kılan üretim ilişkileri arasında çelişki vardır. Gerek tüketim maddelerinin dağıtımında, gerekse insanların faaliyetlere dağılımında (işbölümünde) kapitalist toplumun izleri, yani «burjuva hakkı» sürmektedir.

Tam da bu nedenle, sosyalist toplumda hala, proletaryanın politik kumandasına, yani proletarya diktatörlüğüne gerek vardır. Çünkü, burjuva hakkının varlığı, burjuva ideolojisinin tutunabileceği bir mevzi oluşturur. Bu yüzden de sosyalizm altında «kapitalist yol» tehdidi hala varlığını sürdürür. Sosyalizm altında proletarya diktatörlüğünün esas görevi, «burjuva hakkı»na ve bu sayede varlığını sürdüren burjuva ideolojisine karşı denetimi sürdürmektir.

PB, acaip sosyalizm tanımıyla, Marksizm-Leninizmin bütün bu tezlerini, özellikle Stalin ve Mao Zedung önderliğindeki sosyalizmi inşa tecrübeleriyle zenginleşen bütün bu teoriyi tanınmaz hale getiriyor. Üstelik Stalin'i de kendi çarpık görüşlerine suç ortağı etmeye yeltenerek, sosyalizm altında proletarya diktatörlüğüne emperyalist kuşatma nedeniyle ihtiyaç duyulduğunu iddia ediyor ve şöyle diyor:

«Üretim araçlarının kollektifleştirilmesi ve burjuvazinin mülksüzleştirilip sınıf olarak ortadan kaldırılmasıyla artık ülke içinde bir uzlaşmaz sınıf karşıtlığı temelinden söz edilemez. Ama proletarya diktatörlüğü hala gereklidir. Uluslararası burjuvazinin varlığını sürdürdüğü ve dünya çapında kapitalizm ile sosyalizm arasındaki çelişmenin henüz çözümlenmediği şartlarda; uluslararası burjuvazinin içeriden kuşatma yoluyla dışarıdan sosyalizmi yıkma çabalarını engellemenin aracı yine proletarya diktatörlüğüdür ve o giderek sönecektir.» (PB - 17/sf. 34)

Oysa Stalin, üretim araçlarında ortak mülkiyetin esas olarak sağlandığı yani burjuvazinin mülksüzleştirilip sınıf olarak ortadan kaldırıldığı ve sosyalist üretim ilişkilerinin kurulduğu dönüm noktası olan 1934'teki Zafer Kongresi'ni (17. Kongre) izleyen dönemi kastederek 1939'da şöyle demektedir:

«Bu dönemin özsel (abç) görevi, sosyalist ekonomiyi ülkenin tümünde örgütlemek ve kapitalist unsurların son kalıntılarını ortadan kaldırmak; kültür devrimini örgütlemek, ülkenin savunması için kusursuz olarak yenileştirilmiş bir ordu örgütlemek idi.

...sömürü kaldırıldığına, sömürücüler artık var olmadıklarına ve artık baskı altında tutulacak kimse bulunmadığına göre, ülke içindeki askerî bastırma işlevi (abç) gereksiz duruma gelmiş, ortadan kalkmıştır. ...Ülkenin dış saldırıya karşı askerî savunma işlevi, olduğu gibi korunmuştur. ...Devlet organlarının iktisadi örgütlenme, kültürel ve eğitimsel çalışma işlevi de, aynı biçimde, korunmuş ve büsbütün geliştirilmiştir. Şimdi devletimizin özsel görevi, ülke içinde, barışçıl bir iktisadi örgütlenme, kültür ve eğitim çalışması yapmaktır. (abç) Orduya, cezai organlarımıza ve haberalma örgütlerimize gelince, onların sivri ucu artık ülkenin içine değil, ama dışarıya, dış düşmanlara karşı çevrilmiştir.» (LS/sf. 731)

Stalin, Leninist proletarya diktatörlüğü öğretisine dayanarak, sosyalizm döneminde proletarya diktatörlüğünün özsel görevini, «ülke içinde barışçıl bir iktisadi örgütlenme, kültür ve eğitim çalışması yapma» olarak tanımlıyor. Bu, sosyalizm altında, proletarya diktatörlüğünün asıl işlevinin kapitalist yol tehdidine karşı barışçıl mücadele olduğunu, emperyalist kuşatma nedeniyle varlığını sürdüren askerî bastırma işlevinin ise ikinci plana düştüğünü apaçık göstermektedir.

PB yazarları, sosyalizmde proletarya diktatörlüğünün varlık nedenini emperyalist kuşatma ile açıklayarak, Stalin ve Mao Zedung önderliğindeki sosyalizmi inşa tecrübelerini hiçe sayıyorlar. Onların Mao Zedung'a sıvamaya çalıştığı «bütün halkın devleti» savunuculuğu, aslında tam da kendilerine yaraşmaktadır. Çünkü, proletarya diktatörlüğünün varlığını emperyalist kuşatmaya bağlamanın varacağı yer, Kruşçev-Brejnev revizyonizminin bütün halkın

devleti anlayışının ta kendisidir. Çünkü, Kruşçev-Brejnev revizyonistleri de aynen Parti Bayrağı'nın mantığıyla, Sovyetler Birliği'nde devletin hala gerekli olmasını, kapitalist yola karşı değil, dış tehdide karşı mücadele ile açıklamaktadırlar.

Mao Zedung'un «sosyalizmin lafının dahi edilmesini» yasakladığı iftirasıyla sosyalizm savunucusu kesilen PB, sosyalizm hakkındaki kara cahilliğini, Marksizm-Leninizme katkı olarak sunduğu «artı-ürün teorisi» (!) ile büsbütün parlak bir biçimde sergiliyor:

«Bilindiği gibi, üretici güçlerin gelişmesiyle, herkesin ihtiyacına yetecek üretimin sağlandığı toplum aşaması, aynı zamanda sınıfların ve devletin sona erdiği topluma tekabül eder. Bu aşamaya, yani komünizmin ikinci aşamasına gelinceye kadar, sosyalist toplumda da artı-ürün yaratılır ve bulunur. Eğer proletarya diktatörlüğü pekiştirilip, sosyalist ekonomi durmadan mükemmelleştirilip geliştirilemezse ve tüm burjuva alışkanlıklarına, burjuva ideoloji ve kültürüne karşı sürekli bir mücadele yürütülmezse toplumda var olan artı-ürünün toplumun bir kesitinin eline geçmesi ve diğer toplumsal kesim üzerinde sömürü ve tahakküm kurulması kaçınılmaz olur. Ve artı-ürün tekrar sömürünün ve insanın insan üzerinde tahakküm kurmasının aracı haline gelebilir. Dolayısıyla toplumda yeniden uzlaşmaz çelişkiler doğar.» (abç) (PB, 17/ sf. 68-69)

PB, komünist toplumda gerçekleşecek olan «herkese ihtiyacı kadar» şiarını, yani herkesin, hiçbir kısıtlama olmaksızın ihtiyacı kadar tüketmesini, komünizmde artı-ürün yaratılmaması ve artı-ürün bulunmaması olarak yorumluyor. Yani komünist toplumda birdenbire emek «ihtiyacından fazlasını» üretme yeteneğinden yoksun kalıyor; ve dolayısıyla toplumun bir kesiminin elkoyabileceği «artı-ürün» de yok oluyor! Ve Parti Bayrağı, kapitalizme geri dönüş tehlikesi kalmamasını da, artı-ürünün yokolmasına bağlıyor.

Fakat bu gülünçtür, ve baştan aşağı sakat bir «teori»dir!

Stalin, «Sosyalizmin Ekonomik Sorunları»nda, daha sosyalizm aşamasında, gerekli-emek ve artı-emek ayırımının geçerliliğini yitirdiğini belirtiyordu. (Bkz. Son Yazılar) Neden? Çünkü, gerekli-ürün ve artı-ürün (ya da bunlara karşılık dü-

şen gerekli-emek, artı-emek) kavramları, kapitalizm altında işgücünün meta olmasından kaynaklanan kavramlardır. Gerekli emek, işgücünün yeniden üretimi için gerekli olan, yani ücrete karşılık düşen emek miktarıdır. Artı-emek ise, kapitalistin karşılığını ödemeksizin elkoyduğu emek miktarıdır. Sosyalizm altında üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti sağlandığına göre, işgücü de meta olmaktan çıkmıştır ve herkes yeteneğine göre çalışmakla yükümlüdür. Herkese emeğine göre yapılan ödeme kesinlikle ücret değildir; çünkü bu ödemenin miktarı kapitalizm altında ücretin miktarını belirleyen aynı yasayla saptanmaz.

Sosyalizm altında toplumsal ürünün tümü emekçilere aittir; dolayısıyla, gerekli-emek ile artı-emek arasındaki ayırım ortadan kalkmıştır. Toplumsal emeğin tümü gerekli emek haline gelmiştir. Toplam toplumsal üründen, üretimin sürdürülmesi ve genişletilmesi için gerekli fon çıktıktan sonra, geriye kalan tüketim fonundan önce, kültürel, idari vb. toplumsal harcamalar yapılır; kalan ise emekçiler arasında kattıkları emek miktarına göre üleşilir.

Demek ki PB'nın mantığına göre hareket edersek, daha sosyalizm altında, «toplumda yeniden uzlaşmaz çelişkiler» doğması imkansızdır; çünkü daha sosyalizm altında gerekli-ürün, artı-ürün ayırımı yok olmuştur! İşte modern revizyonist mantığın kişiyi en sonunda götüreceği yer budur!

Hayır PB!

Geriye dönüş senin ortaya attığın acaip formüle göre gerçekleşmez. Geriye dönüşün nedeni, üretim araçlarının mülkiyet hakkını işçi sınıfı adına elinde tutan sosyalist devletin yozlaşması, bir burjuva diktatörlüğüne dönüşmesidir.

Kapitalizmin izleri silinmediği sürece, işçi sınıfı, üretici güçlerin nasıl kullanılacağına ve gelişeceğine, üretimden doğan maddi değerlerin nasıl kullanılacağına, doğrudan doğruya değil, dolaylı olarak karar verir. Bu vasıta, sosyalist devlettir. Burjuva ideolojisi sosyalist devlet içinde kokuşmaya yol açtığı, devlet görevlilerini bürokratlaştırdığı takdirde, devlet işçi sınıfının

devleti olmaktan çıkar. Yoz unsurlar bürokrat burjuvazi olarak örgütlenmeye başlar; giderek proletaryanın öncü müfrezesini de zehirleyip teslim alınca devleti, burjuvazinin işçi sınıfını sömürmesinin aracı haline getirirler.

Böylece üretim araçları burjuvazinin kolektif aracı olan devletin özel mülkiyeti altına girer; devlet kapitalizmi kurulur. Ve, üretici güçlerle üretim araçları arasındaki çelişki yeniden uzlaşmaz hale gelir.

Bu tehdit ne zaman ortadan kalkar? Ancak, işçi sınıfı üretimin yönetimini fiilen eline alabilecek duruma geldiğinde; yani bir vasıta olarak devlete gerek kalmadığında. Diğer bir deyişle komünizme ulaşıldığında...

İşte tam da bu hedefe yönelik, proleter kültür devrimlerini gündeme getirir. Stalin, «devletimizin özsel (yani onun özünü tanımlayan) görevi» «kültür devrimini örgütlemek»tir derken tam da bunu kastediyordu. Çin proletaryası Mao Zedung'un önderliğinde tarihte eşi görülmemiş bir devrimci harekete atılıp, Büyük Proleter Kültür Devrimini yürütürken, sadece parti yönetimini önemli ölçüde ele geçirmiş revizyonistleri temizlemekle kalmıyor, kafa-kol, kır-kent, yönetilen-yönetici vb. çelişmeleri çözmek üzere devrimci deneyimlere girişiyordu.

Siz PB'nin cüce siyaset adamları ise, dünya proletaryasının tarihi tecrübelerine, Kruşçev modern revizyonistlerinden; ABD tekeli burjuvazisinden daha seviyesiz ve daha gözü dönmüşcesine saldırıyorsunuz. Sizin tahrifatlarınız, karalamalarınız saymakla bitmez! PARTİZAN daha önce sizin kullandığınız bu silahın karşı-devrimci Aydınlığın paslanmış silahı, kullandığınız cephanenin de, PDA'nın iftira ve karalama cephanesi olduğunu bütün çıplaklığıyla sergilemişti. (Bkz. P-4, 5) Ve size demiştik ki, bu karşı-devrimci silahı elinizden bırakın, yoksa gideceğiniz yer karşı-devrim cephesidir. Bugün bu silahı bırakmak yerine daha da geliştirip ona sarıldınız. Bu sizi karşı devrime bir adım daha yaklaştırdı. Yolunuz açık olsun!

● PB'NİN «ÖZELEŞTİRİ»Sİ ÜZERİNE BİRKAÇ SÖZ.

PB şimdiye kadar bütün revizyonistlerin kullandığı aynı yöntemi kullanarak bir ustaya karşı diğerini çıkarma, bir ustanın şahsında Marksizm-Leninizme yönelttiği saldırıyı diğer bir ustanın ardına gizlenerek yürütme sahtekarlığına başvurmaktadır.

Kruşçev Stalin'e saldırırken sözde Lenin'e sahip çıkarak; Kautsky, Bernstein Lenin'e saldırırken sözde Engels'e sahip çıkarak aynı yöntemi izlemişlerdi. PB da Mao Zedung'a saldırırken sözde Stalin'e sahip çıkıyor. Sözde Stalin'i Mao Zedung'a karşı savunarak şöyle diyor:

«Ve, Kruşçev'in anti-Stalinist kampanyasına dolu dizgin katılan Mao Zedung, bu karşı-devrimci faaliyetiyle de, ancak anti-Marksist, anti-Leninist teori ve pratiğinin yeni bir kanıtını sunmuştur.» (PB-17/sf. 62)

Bu da, PB'nin diğer karalamaları gibi adi bir iftiradır. Çünkü Mao Zedung, SBKP 20. Kongresinin hemen ardından, 15 Kasım 1956'da şöyle diyordu:

«Sovyetler birliği komünist partisinin 20. Kongresi ile ilgili olarak bir kaç şey söylemek istiyorum. Bence iki tane 'kılıç' var; biri Lenin, diğeri Stalin. Ruslar şimdi Stalin kılıcını attılar... biz Çin'liler o kılıcı atmadık... Lenin kılıcı da bazı sovyet yöneticileri tarafından bir dereceye kadar terkedilmemiş midir? Bence önemli ölçüde terk edilmiştir.» (SE/C. 5, sf. 388-389)

PB, Mao Zedung'un Stalin kılıcını fırlatıp attığı iftirasından medet umuyor! PB bu konuda da Kautsky ve Bernstein'ların, Kruşçev'lerin izini sürme niyetinde olduğunu ortaya koyuyor!

Proletarya davasının, komünizmin düşmanları, Marksizm-Leninizmin düşmanları, neden bu yöntemi kullanıyorlar? Neden Marksist-Leninist bir usta şahsında Marksizm-Leninizme saldırırken, diğer bir ustanın ardına saklanmak zorunda kalıyorlar? Emperyalizmin tam bir tahlilini yapan Lenin, bunun cevabını vermiştir.

Lenin artık tekeli burjuvazinin Marksizm-Leninizmi açıktan açığa revizyona tabi tutamayacağını, açıktan ona dil uzatamayacağını, çünkü burjuvazinin çöküş çağın-

da olduğunu göstermiştir. Bu nedenle de Lenin, oportünizm hakkında Engels'in sözlerinin (oportünizmin işçi sınıfı saflarındaki bir sapma olduğu şeklindeki sözlerinin) geçerliliğini yitirdiğini belirtmiş ve artık onun, proletarya saflarında emperyalist burjuvazinin ideolojik ajanı olduğunu ortaya koymuştur.

İşte bu nedenledir ki çağımızın bütün revizyonistleri, troçkistleri ve oportünistleri Marksist-Leninist maskesi takarak Marksizm-Leninizme saldırmak zorunda kalmışlardır. Bir Marksist-Leninisti diğer bir Marksist-Leninistin karşısına koymaya kalkarak Marksizm-Leninizmi yıkmaya çalışmak zorunda kalmışlardır.

PB'nun Mao Zedung'a karşı Stalin'i savunma görünümünü altında her ikisine de saldırması, Marksizm-Leninizmi yıkmaya çalışması, kimseyi şaşırtmamalıdır. Çünkü çağımızda Marksizm-Leninizmin düşmanlarının bundan başka kullanabilecekleri etkili bir yöntem kalmamıştır.

Dün Mao Zedung'u aslında savunmadığı halde savunduğunu iddia eden PB, bugün Mao Zedung'u lafta da savunamaz hale gelmesi üzerine, sahtekarca Stalin'e sarılmış ve «özelestiri» adını verdiği bir kaç savfalık piskinlik ve ibret belgesini, bu deşikliğin bir «açıklaması» olarak piyasaya sürmüştür.

Üç bes kavramın ismini değistirdiğini belirtmekten ibaret olan ve «Maoculuğun Teorik Alandaki Etkileri Üzerine» başlığını taşıyan özelestiri müsveddesinde PB şöyle diyor:

«Kırların esas alınması ve şehirleri kuşatması gibi Maocu formülasyonların kullanılması, teorik alanda, küçük burjuva ideolojisinin bir biçimi olarak Maoculuğun etkilerinin belirli ölçülerde varlığını sürdürdüğünü göstermiştir. Ama proleter devrimci hareket, küçük burjuva ideolojisine, revizyonizme ve maceracılığa karşı mücadelesinde esaslı bir zafer kazanmıştır. Ve teorik alanda varlığını sürdüren ve belirli ölçüde eklektisizme yolaçan bazı etkilenmelerin dışında, teoride olduğu gibi özellikle de pratikte doğru düşünce ve faaliyet içindeydi. (abc) ...Maocu «Halk Savaşı» anlayışının etkisinin olduğu açıktı, ama, bu etki, olduğu kadarıyla da, teoride, ve küçük burjuva ideolojisinin giderilmesi kaçınılmaz olan kalıntısı durumundaydı.» (PB-20/sf. 37)

Ey PB'nın peşinden giden devrimciler! Dün PB'nın «halk savaşı»nı yalnız lafta savunduğunu söylüyorduk!

Hala sahtekarlığına kanıp peşinden gidiyordunuz. İşte PB kendi ağzıyla bunu itiraf ediyor!

Bugün PB'nın toplu ayaklanmayı da lafta savunduğunu, aslında toplu ayaklanma şarlatanlığını kendi sağ pasifizmini örtmek için kullandığını ve devrimi bilmez bir geleceğe ertelediğini söylüyoruz.

Onun yeni oportünist çizgisinin bu gişle karşı-devrime varacağını söylüyoruz, uyanın artık!

Uyanın ve görün PB'nın boş palavralarının altında yatanı! Görün onun, bugün «işçi sınıfı içinde çalışma» diye böbürlendiğinin de tıpkı dün «halk savaşı» kisvesi altında yutturduğu «pratik» gibi aslında bir gençlik hareketinden ibaret olduğunu!

PB dün halk savaşını nasıl lafta savunuyorduysa, fakat «pratikte doğru (!) düşünce ve faaliyet içinde» idiyse; bugün de o, toplu ayaklanmayı lafta savunmaktadır; fakat «pratikte» toplu ayaklanma ile de ilgisi olmayan bir pasifizizm içindedir.

Dün en keskin sözlerle Mao Zedung'u ve Marksizm-Leninizmi savunur görünen, onun «tüm yarı-sömürge ve yarı-feodal ülke devrimcilerinin yoluna ışık» tuttuğundan, onun «kızıl düşünceleri»nden dem vuran PB, bugün büyük bir vurdumduymazlıkla, Mao Zedung'u zaten hiç bir zaman gerçek anlamda savunmamış olduğunu söylemektedir.

PB bugün de Stalin'i ve Marksizm-Leninizmi savunduğunu söylüyor! Stalin yatığı yerden başını kaldırıp baksa, muhakkak SBKP MK'nin 1929 Nisan genişletilmiş toplantısında, Buharin'i beceriksizce savunmaya çalışıp yarardan çok zarar veren Rozit'e söylediğini söyler, «Eksik olsun ayının dostluğu» derdi!

Mao Zedung'a yönelttiğin seviyesiz saldırı yüzünü iyice açığa çıkardı PB! Eksik olsun senin gibilerin Mao Zedung'a ve Marksizm-Leninizme «dostluğu»!

Bundan böyle keskin lafların da fazla para etmeyecek!

Karşı-devrim safına doğru çıktığın yol-

culukta devrimcileri peşinden götüremiyecaksin!

Fakat orada «Maocu» küfrünü birlikte

savunabileceğin «akıllı» (!) dostlar bulacağın muhakkak!

Yolun açık olsun!

PB'NİN ÖZELEŞTİRİ ANLAYIŞINDAN ÖRNEKLER!

SÖZDE YENİ DEMOKRATİK DEVRİM TEORİSİ

«Mao Zedung, Çin devriminin zengin pratiği içinde bütün bu şartların tam ve doğru bir tahlilini gerçekleştirerek Lenin'in emperyalizm döneminin özgül koşullarında işçi sınıfı önderliğinde, işçi-köylü temel ittifakına dayanan ve demokratik halk iktidarının kurulmasını hedef alan demokratik devrim teorisini geliştirdi ve yeni demokratik devrim (UDHD) teorisini formüle ederek onu sömürge, yarı-sömürge, yarı-feodal geri tarım ülkelerinin koşullarına uyguladı. Çin devrimi böyle gerçekleşti. Bu teori bugün de tüm yarı-sömürge ve yarı-feodal ülke devrimcilerinin yoluna ışık tutuyor. Ve onlar tarafından her geçen gün yeni deneylerle zenginleştirilerek pratik içinde sürekli doğrulanıyor.» (abç) (Eylül 1978/UDHD, sf. 36-37)

«Mao Zedung ve revizyonist Çin partisinin iki önemli böbürlenme konusu, 'Mao Zedung düşüncesi'nin Marksizm-Leninizmin evrensel gerçeğini Çin devrimci pratiğiyle birleştirmekle kalmadığı, aynı zamanda, Marksizm-Leninizmin yeni ve en yüksek aşamasını temsil ettiği ve bunun başta gelen kanıtlarından birisinin Mao Zedung'un sözde 'yeni demokratik devrim' teorisini formüle etmiş olduğudur. Bize göre 'MZD' Marksizm-Leninizmin evrensel ilkelerinden tam bir kopuş olduğu gibi; o, Çin toplumunun, özellikle toplumun ekonomik örgütlenmesinin yapısal sorunlarına ilgisiz kalmış, hangi ekonomik sosyal dayanak aracılığıyla ve yerine ne konulmak üzere değiştirilmeye çalışılacağı sorunlarına yüzeysel, eklektik ve muğlak cevaplar vermiştir. Görünüşte herkesin önerisi ise, yalnızca en kaba burjuva düşünceler olmuştur.» (Ağustos 1979/PB-18, sf. 17)

Çin'de olduğu gibi küçük ve milli hareketifeodalizmi ve emperyalizmi tasfiye edebilir (!)

«Emperyalizmin hakimiyeti ve ona bağlı olarak komprador nitelikte bir kapitalizmin gelişmesi, bu ülkelerde demokratik devrimin kapsamını genişletmekle birlikte onun özünü değiştirmez. Çünkü, emperyalizmin ülkede hakimiyetini kurmasına yol açan feodalizmin hakimiyeti olduğu gibi, bundan böyle geri bir tarım ülkesi olarak kalmaya mahkum olmuş olan ülkede emperyalizme karşı yürütülen mücadele de esas olarak bir köylü meselesi olarak kalmaya devam eder. Milli mesele hala özünde bir köylü meselesidir... sömürge, yarı-sömürge geri tarım ülkelerinde feodalizmin tam olarak tasfiyesi artık burjuvazi önderliğindeki cılız devrimci atılımlarla imkansızdır. Bu meselenin hali yalnızca işçi sınıfı ve onun devrimci partisi öncülüğünde geniş köylü ve emekçi yığınlarını seferber edecek köklü bir devrimle, ulusal ve demokratik bir halk devrimiyle, halk savaşı yolundan geçilerek mümkündür.» (abç) (Eylül 1978 / UDHD, sf. 35-36)

«...Mao Zedung'un ve Mao Zedung Düşüncesi'ni kendisine teorik temel edinen revizyonist Çin Partisinin, bir küçük burjuva partinin Çin devrimini sürüklediği açıktır. Bu devrime, damgasını vuran proletarya değil, küçük ve orta burjuvazi olmuştur. Çin devrimi esas olarak bir köylü devrimi olarak gelişmiştir. ...Köylülük ancak proletaryanın önderliğinde tutarsızlıklarından arınabilir. Ama Çin'de olduğu gibi radikal küçük burjuva hareketin (milli burjuvazinin emperyalizm ve feodalizmle bağları en az alt kesiminin radikal hareketiyle de birleşerek) zaferi de mümkündür. Bu hareket, feodalizmi esas olarak tasfiye edip, milli (siyasi) bağımsızlığı elde edebilir ve hatta yine Çin'de olduğu gibi mali sermaye ağlarını parçalayarak ülkenin ekonomik bağımsızlığını geçici olarak elde edebilmesine yol açabilir.» (abç) (Ağustos 1979/PB-18, sf. 53-54)

«Anarşik ve kitle kuyrukçusu sözde 'Kültür Devrimi'» (!)

«Proleter Kültür Devrimi kesintisiz devrim teorisinin parlak bir uygulamasıdır. O, sosyalizmin mi, yoksa kapitalizmin mi galebe çalacağı kesinlikle belli oluncaya kadar ve sınıf mücadelesi sona erinceye, yani sınıfsız, komünist topluma ulaşuncaya kadar, yeryüzünden sömürü ve zulüm büsbütün ortadan kaldırılıncaya kadar kesintisiz olarak sürdürülmelidir. Ondan vazgeçmek demek, kapitalist geri dönüş yoluna girmek, devrimi kapitalist yolcu iktidar sahiplerine teslim etmek demektir. Ondan vazgeçmek demek, Mao Zedung'un kırmızı yolunu terk etmek, Kruşçev'in karayüzü dönekliliğini benimsemek demektir.» (Eylül 1978/UDHD, sf. 41)

«(UDHD broşüründe) ÇKP 9. Kongresinin anarşik ve kitle kuyrukçusu sözde 'Kültür Devrimi' üzerine görüşleri methediliyor ve Stalin Rusya'sında kültür devriminin bir okuma-yazma seferberliği seviyesinde kaldığı söyleniyordu. Bunlar, Maoçu etkilenmeyle Stalin'e güvensizliği de içinde taşıyan hatalı tespitlerdi ve teoride kanunun eklektik ve hatalar içeren kavranışından ve bilgi yetersizliğinden (Çin'deki olaylar hakkında) kaynaklanıyordu. Kuşkusuz, 'kapitalist yolcu iktidar sahiplerine' karşı 'Kültür Devrimi' önerisi, sosyalist devrim ve proletarya diktatörlüğü altında sınıf mücadelesinin sürdürülmesine ilişkin Marksist tezlerin hatalı kavranışına bağlıdır ve bu terkedilmelidir.» (Ekim 1979) (PB-20/sf. 38)

«Mao Zedung revizyonizminin reddi M-L çizgimizin sonucudur» (!)

«Ulusal Demokratik Halk Devriminin tarihi çizgisi kısaca yukarıda anlatıldığı gibidir. O, ancak Marks, Engels, Lenin, Stalin ve Mao Zedung'un kırmızı düşüncelerinden bir an vazgeçilmeksizin son hedefi olan komünizme ulaştırılabilir.» (abç) (Eylül 1978/UDHD, sf. 41)

«Yakın zamana kadar belirli bir bilgi ve kavrayış yetersizliğinden kaynaklanarak Mao Zedung'u Marksist-Leninist olarak adlandırmamız ve ondan yine belirli alıntılar yapmamızdan bağımsız olarak, çizgimiz, aynı zamanda 'Mao Zedung Düşüncesi'nin de bir değişkeni olduğu revizyonist ve küçük burjuva ideoloji ve tezlerle esasta bir çelişme içindedir, onların temellerinin inkarı üzerinde yükselmiştir ve «üç dünya teorisi»nde olduğu gibi, bugün Mao Zedung revizyonizminin köklü bir reddi, bir yönüyle doğrudan M-L çizgimizin bir sonucudur.» (abç) (Temmuz 1979/PB-17, sf. 7)

- LENİN : Demokratik Devrimde Sosyal-Demokrasinin İki Taktiği - (İng. Baskı) International Publishers, New York (1969)
- STALİN : Leninizmin Sorunları, Sol yayınları, Ankara (1977)
- STALİN : Milli Demokratik Devrim, Aydınlık yayınları - İstanbul (1977)
- STALİN : Muhalefet Üzerine, (İng. baskı) Foreign Languages Press, Pekin (1974) (Milli Demokratik Devrim kitabından yapılan çeviri düzeltmeleri için bu kaynak kullanılmıştır.)
- MAO ZEDUNG : Seçme Eserler, (5 Cilt) Aydınlık yayınları, İstanbul, (1976-1978)
- KOMÜNİST ENTERNASYONAL PROGRAMI : Aydınlık yayınları, İstanbul, (1977)

Kemalist Hareket Ve Kurtuluş

Savaşının Değerlendirilmesi (3)

III. 1908 DEVRİMİ VE I. EMPERYALİST DÜNYA YILLARI

1908 devrimini kökleriyle, daha iyi kavramak için devrimin öncesine bir göz atmak, gelişmeleri birinci meşrutiyet öncesinden alarak 1908'e kadar irdelemek gerekir. Uzun süreli mücadeleler sonucunda gerçekleşen 1908 devrimi, Osmanlı halklarının uyanışında önemli bir adım olduğu için bu ana başlık altında, Yeni Osmanlı hareketini ve birinci meşrutiyeti de kısaca anlatmak gerekir.

Komprador burjuvaziyle milli ticaret burjuvazisinin gelişme süreci, aynı zamanda bunların ve özellikle ikincisinin büyük derebelere, feodal aristokratlara karşı (iktidarı paylaşma veya ele geçirme) mücadelesi sürecidir. Meta ihracının büyümesi ve metaların pazarlarda güvenlik içinde serbestçe dolaşımı önündeki her türlü engelle karşı tüm güçleriyle mücadele eden batının kapitalist ülkeleri, 19. yüzyılın ilk yarısında, Osmanlı ülkesinde de kompradorlarla birlikte bu yönde belirli bir çaba gösterdiler. Batının sanayicileri ve ticaret burjuvazisi, ihraç ettikleri malların güvenlik içinde, serbest dolaşımıyla kendileri için son derece gerekli olan tarımsal üretimi engelleyen iç gümrüklerin kaldırılmasını istiyorlardı... Sarayla içli-dışlı olan aristokrat feodallerin, büyük derebeylerin, mültezim-sarrazfların ticaret üzerindeki her türlü baskı ve sınırlamalarının kırılmasını istiyorlardı. Bunun yanında çok büyük bir gelir kaynağı olan vergileri toplamak, bunu, feodal israfın tasallutundan kurtarıp sermayenin kanalına akıtmak istiyorlardı. Sultanın vergi politikası tarımsal üretimi temelinden yıkıyordu. Keyfi vergiler, eşkiyavari feodal yağma ve çapul, dayanılmaz angarya, üre-

timi ve yığınların satın alma gücünü yıkıyor, can ve mal güvenliğini ortadan kaldırıyor. Sultanın cezaevleri, istenen vergileri ödeyemeyen ve varını-yoğunu kaybeden köylülerle tıklım tıklımdı.

Batılı kapitalistler elbetteki feodallerin büyük toprakları ellerinde tutmalarına, köylüler üzerinde baskı kurmalarına ve onları sömürmelerine karşı değillerdi. Ama bir şartla: Yukarıda ileri sürülen istekleri yerine getirmek; baskı ve sömürüyü kendileriyle işbirliği içinde, sömürgeciliğin çıkarlarına tabi olmak şartıyla yürütmek gerekirdi. Onlar kendi mallarının büyük feodaller tarafından da pazarlanmasına, kendilerinin bir acentası gibi çalışmalarına, feodallerin hem bu ticaretten hem de sahip oldukları tarım ürünlerinin kendilerine satışından paylar almalarına canı gönülden razıydılar. Ve zaten batının mucizeler yaratan burjuvazisine imrenen ve onun sermayesi karşısında ağzı sulanan ama bir türlü de hakimiyeti elden bırakmak istemeyen (merkezi ve liman şehirlerine yakın mahalli) büyük feodaller, batılı kapitalistlerle doğrudan işbirliği içindeydiler.

Batılı sömürgeci devletler azınlık ve Türk kompradorları aracılığıyla hem merkezi iktidarı hem de mahalli iktidarı büyük feodallerle paylaşmak ve giderek hakimiyet kurmak yolundaki mücadelelerine ülkeye girişleriyle birlikte atıldılar. Birbirleriyle rekabet eden çeşitli sömürgeci şirketler, kendilerine bağlı kompradorlar aracılığıyla devlet iktidarlarının önemli mevkilerini ele geçirmek için hem büyük feodallere hem de rakiplerine karşı mücadele ediyorlardı. Fakat genel olarak çeşitli sömürgeci ülkelere bağlı kompradorlar başını Sultanın çektiği feodal hakimiyete karşı mücadelede «sözbirliği» içindeydiler. Aynı şir-

ketler ve kompradorlar mahalli iktidarların (seçimle kurulacak meclislere kendi adamlarının da girmesi şeklinde) feodallerle paylaşılmasını öneriyorlardı. Kompradorlar çoğunlukla azınlıklardan geldiği ve azınlıklara mensup tüccarların çoğu batı mallarını pazarladıkları için azınlıklarla müslüman tüccarlar arasında eşitliğin sağlanması hatta azınlık tüccarlara ayrıcalıkların tanınmasını istiyorlardı:

Türk milli ticaret burjuvazisine gelince, iç gümrüklerin kaldırılmasını, can ve mal güvenliğinin sağlanmasını, keyfi vergi toplama ve feodal zulmün kalkmasını o da istiyordu. Bu noktada kompradorları destekliyor, onlarla birlikte hareket ediyordu. Bununla birlikte o, sömürgeci ve komprador baskı ve soyguna da karşıydı, ve sömürgeciler bunların insiyatiflerini kırmak kendilerine daha çok mecbur kılmak için iş gümrükleri kendileri ve kompradorlar için kaldırırken bunlar için uzun bir dönem kaldırmadılar.

Gerek tanzimat reformlarının gerekse Yeni Osmanlılar hareketinin ve birinci Meşrutiyet'in temelinde yatan gerçekler yukarıda sıraladığımız gerçeklerdir. Bu genel açıklamadan sonra şimdi gelelim Yeni Osmanlılar hareketine ve Birinci Meşrutiyete.

A — YENİ OSMANLILAR HAREKETİ VE BİRİNCİ MEŞRUTİYET

Fransız ve İngilizci «liberal» kompradorların ilk siyasi hareketi Yeni Osmanlılar hareketidir. 1860'larda filizlenen bu hareketin sözcülerinden yurt dışında mücadele edenlerin başında Mısır Hidivinin kardeşi ve bir Fransız kapitalistiyle birlikte Mısır'daki şeker fabrikalarının sahibi, eski nazırlardan feodal-komprador Mustafa Fazıl Paşa'yla «liberal» kompradorların sözcüleri olan Namık Kemal, Ziya Paşa ve benzerleri geliyordu. Bunların bağlı oldukları yurt içi komprador güçlerin başını ise İngilizci Mithat Paşa çekiyordu. Zaten Mithat Paşa, «liberal» komprador hareketin önderi durumundaydı. Bu siyasi hareketin içinde cesitli milliyetlere mensup milli ticaret burjuvazisinin de temsilcileri vardı. Bu hareket esas olarak Fransız ve İngilizci olmak üzere

iki komprador kanattan oluşuyordu. Harekete damgasını vuran «liberal» kompradorlardı. Bunlar genellikle tek başına veya yabancı kapitalistlerle birlikte fabrika, maden ocağı sahibi olan, yabancı sına ve ticari şirketlerin hissedarı, idare meclisi üyesi veya Türkiye temsilcisi durumunda bulunan, batı mallarını pazarlayan, tarım ürünleri ihraç eden kompradorlardı. Bunların «radikal» kesimlerinin sözcüsü Namık Kemal'di. Feodal-kompradorlar ise, feodal sömürünün hüküm sürdüğü büyük topraklara sahip olan veya sürü, celep, besleyen fakat bunun yanında sömürgeci ticari şirketlere tarım ürünlerini satan, bu şirketlerin hissedarı olan, yabancı kapitalistlerle ortaklaşa, fabrika, maden ocağı vs. işleyen kompradorlardı. Bunlardan bazıları, devlet imkanlarından yeterince yararlanamadıkları, büyük feodallerin, büyük feodal-kompradorların gadrine uğradıkları için, «Liberal» kompradorların yanında yer alıyorlardı. Muhalefetteyken meşrutiyeti savunan bu unsurlar iktidara geçince genellikle mutlakiyete eğilim duyarlar.

Yeni Osmanlıların yayınladıkları gazete ve kitaplarda yer alan temel görüşlerini şöyle sıralayabiliriz:

1 — Ülkede despotizm ve keyfi yönetim, yani mutlakiyet hüküm sürmektedir. Sultanın uyruğu «zaptolunmaz zalimler» ve «bu zalimlerin keyfi davranışı altında ezilen ve açığı çeken zavallılar» olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Ticaretin, tarımın, mali durumun ve el sanatlarının günden güne kötüye gitmesinin ve yıkılmasının sebebi mutlakiyet yönetimidir. «...hıristiyan uyrukların ayaklanmaları, bütünüyle, dış düşmanların arabozuculuğu yüzündendir. Bununla birlikte, şimdiki yönetimin de bunda katkısı büyüktür.» (Sovyet Gözüyle Jön Türkler, sr. 63), (aktaran Petrosyan).

2 — İmparatorluğun içinde bulunduğu kötü durumdan kurtulması için bir «hür düzen»in kurulması gereklidir. Bu «hür düzen» hem ticaretin, tarımın, mali durumun düzelmesini sağlayacak, hem tüm imparatorluk uyrukları arasında eşitliği sağlayacak, hem de Avrupa devletleriyle ilişkileri düzelterek ve onların kötü duruma yapı-

cakları müdahaleyi engelleyecektir. Tabi bu «hür düzen»e, «güçlenen ve gelişen Avrupa devletlerinin tarihi örnek» (age sf. 65) olmalıdır.

3 — «Hür düzen»in gerçekleşmesi için de herşeyden önce ve esas olarak bir anayasa ve Osmanlı uyruklarının seçimle oluşturduğu bir meclisle sultanın sınırsız ve keyfi yetkilerinin (despotizmin ve keyfi idarenin) sınırlandırılması gerekir.

Kompradorların içinde Ziya Paşa ve benzerleri Sultanın yetkilerinin sınırlandırılmasına karşı çıkıyor, meclisi Sultanın bir danışma organı olarak görüyor; onu, Sultana, rüşvetçi, zimmetçi, dalevereci «memurlara» karşı mücadelesinde (!) bir yardımcı organ seviyesine indiriyorlardı. Komprador burjuvazinin diğer kesimleri ile milli ticaret burjuvazisinin çoğunluğu ise Sultanın yetkilerinin sınırlandırılmasını savunuyorlardı.

Genel olarak çeşitli milliyetlere mensup «liberal» - kompradorların siyasi hareketi durumunda olan Yeni Osmanlılar çeşitli milliyetlerin Osmanlı İmparatorluğu içinde birlikte yaşamasını istiyorlardı ve milli hareketlere kesinlikle düşmandılar. Bundan dolayı bunların savundukları görüşler Pan-Osmanizm olarak da adlandırılıyordu. Bunun yanında «liberal»-komprador hareketin içindeki Türk kompradorlarının sözcülüğünü yapanlar bütün milliyetlerin Osmanlı imparatorluğu içinde birliğini savunmanın yanında, alttan alta Pan-Türkizmin temellerini atma faaliyeti içindeydiler.

«Liberal»-komprador hareketin sözcüleri içinde, meşrutiyeti gerçekleştirme yolu konusunda değişik görüşler vardı. Bazıları Sultan Abdülaziz'le konuşup onu ikna etmeyi, meşrutiyeti ilan etmeye zorlamayı öneriyordu. Bazıları ise baskıyla onu çekilmeye zorlamayı veya bir komployla tahtından indirip yerine ondan daha «liberal» görüşlü olan V. Murat'ı geçirerek meşrutiyeti ona ilan ettirmeyi düşünüyordu. Hiçbir komprador, Sultanı halk hareketini kullanarak düşürmeyi aklından bile geçirmeyi istemiyordu. Çünkü bu ateşle oynamaktı. Sultanın zalim millî boyunduruğu altında inleyen ve ayaklanmak için fırsat kollayan

Balkanlar ve benzeri yerlerdeki ezilen milletlerin böyle bir durumda ne yapacaklarını çok iyi biliyorlardı. Sömürgeciler, feodaller ve kompradorlar tarafından soyulup söğana çevirilen geniş köylü yığınlarının, esnafın zanaatkarların ve işçilerin böyle bir durumda mücadeleyi nerelere vardiirabileceklerini, böyle bir hareketi kontrol altında tutamayacaklarını çok iyi biliyorlardı. «Liberal»-kompradorların radikal kanadının sözcüsü diyebileceğimiz Namık Kemal halk hareketinden korktuğunu gizlememektedir:

«Lakin bilir misiniz ki, ben neden korkarım? «açlık susuzluk ayaktakımının canına kâr eder ve bir kere onlar silaha sarılacak olursa, alimallah İstanbul kanaraya döner. Bu bahane ile belki devlet de biter. Hemen Cenab-ı Hak muhafaza etsin» (Aktaran D. Avcioğlu, T. Düzeni-I, sf. 235) Bu konuda milli ticaret burjuvazisinin bir kanadı, meşrutiyet yerine Cumhuriyeti öneriyor ve genel olarak «liberal rejimin kurulmasının salt halk hareketinin yardımıyla olabileceğini kabul ediyordu» (Aktaran Petrosyan, age, sf. 68)

«Liberal»-komprador hareketin korktuğu meselelerden birisi de, Rusya dahil Avrupa ülkelerinin, İmparatorluğun içinde bulunduğu iflas, çöküş ve iç karışıklık durumundan yararlanarak doğrudan bir müdahalede bulunma ve imparatorluğu paylaşma ihtimaliydi. Böyle bir durumun, yani imparatorluğu parçalayarak sömürgeleştirme durumunun komprador burjuvazinin çıkarlarının temelden baltalanması olacağı acıktı. Onlar iktidara hakim olan büyük feodal aristokratları, «meşrutiyeti kabul etmezseniz, yabancı müdahalesi olur» şeklinde tehdit ediyorlardı. Bununla birlikte onlar müdahalenin kendi başları darda kalır ve ancak kendileri isterse olabileceğini de kabul ediyorlardı. Namık Kemal şöyle diyordu: «Avrupa'yı işimize vükela isterse karıştırır, isterse lakırdısını bile söyletmez» (D. Avcioğlu, age., sf. 235)

Başta İngiliz Fransız sömürgecileri olmak üzere Avrupa devletlerinin mali tutsağı olan Osmanlı devleti 1875'in sonlarında tam anlamıyla mali iflasını ilan etti. Ekonomik buhran, çekilmez hale geldi. 1875'de Bosna ve Hersek'de büyük bir köylü isyanı patlak verdi; aynı yılın eylülünde Bulgarlar ayaklandılar. Balkanlarda da Sultanın

amansız milli boyunduruğuna karşı büyük bir uyanma, hareketlenme vardı. Başta Rus Çarı olmak üzere batı devletleri bu hareketleri, Osmanlı İmparatorluğunu daha çok yağmalamanın, iyice köleleştirmenin veya parçalamanın bir aracı olarak kullanmak istiyorlardı. Ekonomik kriz ve Balkanlardaki hareketler, sömürgeci devletlerin Osmanlı İmparatorluğuna müdahalesini gündeme getirmişti. 1876'nın ilk aylarında siyasi kriz had safhaya vardı. İngilizci ve Fransızci kompradorlar Sultana muhalif bir kısım feodal-komprador ve feodalın de desteğini alarak İngiltere ve Fransa'nın da baskısıyla önce Rus yanlısı ve Sultanın bir numaralı adamı Sadrazam Mahmut Nedim Paşa'yı görevinden aldılar (Mahmut Nedim'in düşürülmesinde feodal baskı ve sömürü altında inleyen ve yavaş yavaş uyanan İstanbul öğrencilerinin ve halkının gösteri yürüyüşlerinin de payı vardır). Ertesi gün Mahmut Nedim Paşa'nın yerine İngilizci kompradorların temsilcisi Mithat Paşa'yı getirdiler. 10 gün sonra ise bir darbeyle Sultan Abdülaziz'i tahtından indirerek yerine meşrutiyeti ilan ettirmek kaydıyla V. Murat'ı getirdiler. Bunun da rahatsızlanması üzerine II. Abdülhamit'i tahta oturtular. İngilizci ve Fransızci «liberal»-kompradorlar, devlet iktidarında, feodal aristokrasivi, büyük feodalleri, mültezimleri vs. geriletmiş, önemli mevziler elde etmiş, fakat devlet iktidarına tam anlamıyla ortak olamamışlardı.

B — ABDULHAMİT DÖNEMİ VE 1908 DEVRİMİ

Abdulhamit'in tahta çıkmasıyla birlikte iktidarı paylaşma pazarlıkları iyice kızıştı. Birinci kampın basını, sözcülüğünü Mithat Paşa'nın yaptığı İngilizci ve Fransızci «liberal» - kompradorlar çekiyordu. Bu kampa ayrıca Sultan ve merkezi feodaller tarafından devlet imkanlarından yeterince yararlanılmayan bir kısım feodal-komprador, feodal, ulema ve milli ticaret burjuvazisi ver alıyordu. İkinci kampın basını, sözcülüğünü Sultanın yaptığı feodal saray aristokrasisi çekiyordu. Büyük feodallerin, mültezimlerin, ulemanın ve feodal-kompradorların çoğu bu ikinci kampa yer alıyordu.

Bu kampın içinde, Osmanlı Bankası, Alman kapitalistleri, Çarlık otokrasisiyle ve çeşitli ülkelere mensup bazı ticari ve sınai kuruluşlarla sıkı işbirliği içinde olan menfaat grupları yer alıyordu. Öyle durumlar oluyordu ki, mesela diyelim ki bir İngiliz şirketi ve ona bağlı komprador, devlet imkanlarından yeterince yararlanamadıkları için iktidarı elinde tutan Sultan'a ve şurasına karşı (onların hakimiyetini sınırlama ve önemli iktidar mevkilerini ele geçirme yönünde) mücadele ederken; iktidarı şu veya bu ölçüde paylaşan ve Sultanla ilişkileri iyi olan, işleri tıkırında giden şirket ve bunlara bağlı kompradorlar iki kamp arasında duruma göre ya «tarafsız», ya da birinci kampa karşı «mutemayil», ya da «hasmane» bir siyaset izliyorlardı. Fakat genel olarak kompradorlar, mal ve can güvenliğinin sağlanması, merkezi ve mahalli feodallerin yetkilerinin sınırlandırılması vs. konularında hemfikirdiler.

Birinci kampa ikinci kamp arasında çetin pazarlıklar sürüyordu. Pazarlıkların sürdüğü bir zamanda Sirbistan ve Karadağ'la yapılan savaşın kazanılması pazarlık masasında ikinci kampın prestijini artırdı. Fakat sonunda «reform(!)» isteyen Avrupa devletlerinin baskı yapmasıyla Sultan Abdülhamit, esas olarak Mithat Paşa'nın hazırladığı, kendisinin de kör-topal hale getirdiği anayasanın kabulüyle birlikte (23 Aralık 1876'da) I. Meşrutiyeti ilan etti. Ama bu aynı zamanda Sultanın meşrutiyeti ortadan kaldırma mücadelesinin başlaması demekti. O. kaybettiği mevzileri yeniden ele geçirmek için çok yönlü faaliyetlerini sinsi sinsi, adım adım yürütmeye başladı. En sonunda Sultanın beklediği an gelip çattı. Balkanlardaki milli ayaklanmaları kendi çıkarları için bir kaldıraç olarak kullanmaya çalışan, «liberal»-komprador hareketi ve meşrutiyeti «eli kılıcının kabzasında» sabırsızlıkla seyreden Çar'ın Osmanlı İmparatorluğuna savaş açmasını ve bu savaşın kazanmasını fırsat bilerek meclisi kapattı ve başta Mithat Paşa olmak üzere «Liberal»-komprador hareketin sözcülerinin birçoğunu İstanbul'dan sürdü. Sultan, kaybettiği mevzileri yeniden Rus işbirlikçisi Damat Mah-

mut Paşa'yla birlikte ele geçirdi. 4 Şubat 1878'de Marx, K. Liebknecht'e yazdığı mektupta Mahmut Paşa'yı «eski saray rejiminin bir simgesi» olarak gösteriyor, onun işbirlikçiliğini de şöyle ifade ediyordu :

«...MAHMUT PAŞA, savaşın gerçek yöneticisi olarak kaldı. Bu da, RUS KABİNESİNİN BİZZAT KENDİSİNE KARŞI SAVAŞ YÖNETMESİ gibi bir şeydir» (Aktaran, Petrosyan age, sf. 107)

Artık Sultan, otuz yıl sürecek olan zalim diktatörlüğünü gerçekleştirmiş bulunuyordu.. Genel olarak Jön Türk hareketi, özel olarak da Türk kompradorlarının ve Türk milli ticaret burjuvazisinin siyasi hareketi olan İttihat ve Terakki Cemiyeti bu dönemde doğup geliyecekti. Bu dönemin anlatımına geçmeden önce otuz yıl ayakta kalan Abdulhamit diktatörlüğünün sınıfsal yapısına bir göz atalım.

Diktatörlüğün tepesinde, postunu Yıldız Sarayına sermiş (başında Sultanın bulunduğu) saray aristokratlarından, en iri feodal-komprador ve derebeylerden oluşan bir feodal oligarşi vardı. Bunlar özellikle Osmanlı Bankası, Doyçe Bank, Krup-Konzern gibi dev finans kuruluşlarıyla sıkı işbirliği içindeydiler. Bunların hemen altında, feodal bürokrasinin (özellikle Bab-ı Ali'nin (hükümetin)), ordunun, hafiye ve zaptiye teşkilatlarının en üst kademelerinde yuvalanmış, silah ve cephane siparişleri, istikraz anlaşmaları vs. sırasında bol rüşvet ve komisyonlarla semiren, tekellerinde tutukları izin tezkerelerinin, imtiyaz fermanlarının ve ihalelerin satışıyla şişen, yabancı banka ve şirketlerin idare meclislerinde «iş» gören nazırlardan, sakallı ve bol madalyonlu paşalardan oluşan bir avuç rantiyer asalaklar tayfası yer alıyordu. Tabii bunların çevresinde iltizam işlerini tekele alan sarraflardan, mültezimlerden, borsa simsarlarından, spekülatörlerden, tefecilerden vs. oluşan bir soygun ağı yer alıyordu. Diktatörlüğün, bölgelerdeki dayanaklarını, «medeniyet» rüzgârından nasibini almamış en iri Kürt, Çerkez, Arap, Arnavut vs. bey, ağa, şeyh ve aşiret reisleri oluşturuyordu. Sultanın, düzenli ordularından, kırmızı fesli hafiye örgütünden, zaptiye kollarından Ar-

navut tüfekçileri ve Kürt devşirmesi Hamidiye alaylarından meydana gelen militer gücü «eşek anırtmaz, çerçi çağırtmaz» ilkesini, Osmanlı halkları üzerinde kan ve zindanla uyguluyordu.

Tabii ki hesapsız borçlanmalara giren, eski borçların faizlerini yeni borçlanmalarla ödeyebilen, borçlandıkça borçlanma sözleşmeleri ağırlaşan, hiç bir mali itibarı kalmayan, iflas etmiş bir feodal ve komprador devletten ancak bu beklenebilirdi. Sultan Abdulhamit, atalarından devraldığı (Avrupanın mali tutsağı haline gelmiş) Osmanlı devletini, 30 yıllık saltanatında iyice köleleştirdi ve yıkımın eşiğine getirdi. İlk önce fethedilen ülkelerin haracını, arkasından ise devletin en önemli gelir kaynaklarını «alacaklı» devletlerin örgütü Duyun-u umumiyyeye teslim eden Sultan, yarı-sömürge yapıyı sömürge yapıya çevirme yolunda büyük adımlar attı. Yabancı Bankaların ve bunlara bağlı şirketlerin tüm ülkeye yayılmış olan şubeleri ülkenin her türlü zenginliğini sülük gibi emiyordu. İmparatorlukta ki yabancı bankaların sayısı her geçen gün artıyordu. 1888'de Fransız-Avusturya-Macaristan Selanik Bankası açıldı. 1906 da «Alman Doğu Bankası» kuruldu. «Viyana Bankası»nın İstanbul'da bir şubesi açıldı. Bu yıllarda kurulan yabancı bankaların sayıları 10'u geçiyordu.

Abdulhamit döneminde devlet iktidarını paylaşma mücadelesi ve (pazarlar, madenler, demiryolları, siparişler, ihaleler vs. üzerinde) yağma dalaşı esas olarak iki büyük finans-kapital kuruluşu arasında cereyan ediyordu. Bu kuruluşlardan birincisi Osmanlı Bankası, ikincisi ise Doyçe Bank'la Krup-Konzern'di. Diktatörlüğün kilit noktalarını elinde tutan Saray aristokratlarının, en gözükanlı feodal-kompradorların ve derebeylerin bir kanadı esas olarak Osmanlı bankasıyla İngiliz ve Fransız Banka ve Şirketleriyle işbirliği yaparken; diğer kanadı da Doyçe Bank ve Krup-Konzern başta olmak üzere diğer Alman Banka şirket ve tekelleriyle işbirliği içindeydi. Fakat her kanat, aynı zamanda, duruma göre, esas işbirliği yaptığı kuruluşun rakipleriyle de,

(tali olarak) işbirliği yapabiliyordu. Mesela esas olarak Osmanlı Bankasıyla işbirliğini sürdüren bir feodal-komprador, şartlara göre Doyçe Bank'la da tali derecede bir işbirliğine girebiliyordu. Tabii bir kompradorun İngilizci mi Fransızcı mı yoksa Almancı mı olup olmadığını tayin eden şey, esas olarak onun, kiminle işbirliğine girişmesiydi.

İktidarının ilk dönemlerinde esas olarak İngiltere ve Fransa'yla işbirliği içinde olan Abdulhamit, Almanların Osmanlı İmparatorluğu'nda etkinliklerinin artmasıyla birlikte adım adım Almanlara yaklaşmaya, onlarla olan işbirliğini geliştirmeye ve giderek (1900'lerden itibaren) Alman işbirlikçisi bir siyaset izlemeye başladı.

Sultan'ın karanlık ve kanlı diktatörlüğü, ayakta kalmak için otuz yıl boyunca Osmanlı halklarına, işçi, köylü ve aydınlarına karşı envai çeşit baskılara, kan kusturma metodlarına, «böl ve yönet» taktiklerine, satın alma yollarına baş vurdu. Fakat tüm bu baskı ve sindirme yolları halkların uyanışını, örgütlenişini ve mücadeleye atılışını önleyemedi. Abdulhamit mutlakiyetine karşı ilk Jön-Türk örgütlenmesi 1889 da gerçekleşti. Namık Kemal ve Ziya Paşa'nın meşrutiyetçi görüşlerinden ve ayrıca posta yoluyla ülkeye giren İran burjuva-liberalistlerinin yayınlarından etkilenen İstanbuldaki bir grup askeri tıp okulu öğrencisi Abdulhamiti tahttan indirmek amacıyla bir meşrutiyetçi örgüt kurdular. Önde gelen kurucular, İbrahim Temo, İshak Sukuti, Abdullah Cevdet ve örgütün başkanı hukukçu Hersekli Ali Rüştü'yü. Daha sonraları «ittihat ve terakki» adıyla ortaya çıkacak olan örgüt, yavaş yavaş diğer askeri okullarda (Harbiye, Bahriye, Mülkiye, Baytariye, Topçu ve Mühendishane) faaliyete girişti. Örgütün üyeleri arasında sonraların meşhur ittihatçılarından posta memuru Talat (Paşa) da vardı. Örgütün yurt dışındaki kolunun sözcülüğünü Ahmet Rıza yapıyordu. Bu grupta Selanik'li Nazım ve Birinci Meşrutiyet meclisinin milletvekillerinden Suriyeli (Hristiyan) Halil Ganem de vardı. Sonraları kendisini İttihat ve Terakki Cemiyeti olarak ilan eden bu örgüt, milli ticaret burjuvazisinin ve yeni yeni palazlanmakta olan

bir kısım Türk kompradorun siyasi hareketti durumundaydı. Bu hareket içinde tek-tek Türk olmayan kompradorlar da yer alıyordu. Fakat harekete onderlık eden ve ağırlıkta olan milli ticaret burjuvazisinin en zengin kanadıydı.

Sadece Türkler arasında değil, Sultanın gaddar milli boyunduruğu altında inleyen, ezilen milletler arasında da uyanma ve örgütlenme faaliyetleri tizleniyor, giderek büyüyordu. Bu konuda en taal Ermenilerdi. 1889'da Ermeni milli burjuvazisinin devrimci kanadı tarafından İsviçre'de Hınçak Komitesi kuruldu. Bu Komite Doğu'da Ermeni bölgelerinde faaliyet gösteriyordu. 1888'de milli zulmün ve vergi yükünün ağırlığı altında ezilen Ermeniler Van'da ayaklandılar. Fakat ayaklanma kanlı bir şekilde bastırıldı. 1890'da Ermeniler Tiflis'te burjuva-milliyetçi Taşnaksutyun (Ermeni Devrim Komiteleri Federasyonu) kurdular. Aynı yıl Erzurum'da ayaklandılar. Bu ayaklanma da gaddarca bastırıldı. Yine aynı yıl İstanbul'da Ermeni milliyetçileri Osmanlı devletiyle işbirliği yapan bazı işbirlikçi Ermenileri öldürdüler. Doğudaki Ermeni ayaklanmalarının Kürtleri de etkileyeceğini düşünen Abdülhamit, hem Ermeni ayaklanmalarını batırmak, hem Kürtlerin gelişen milli bilincini kendi çıkarları doğrultusunda kanalize etmek ve her iki millet arasına düşmanlık tohumları ekerek bunların kendisine karşı birleşmelerini imkansız hale getirmek amacıyla yeni taktiklere baş vurdu. Kürt aşiret reislerinin komutasında, 1891'de, Hamidiye alaylarını kurdurdu. Çar'ın kazak birliklerini andıran ve herbiri 1200 kişiden oluşan 36 alay kuruldu. Sultan birçok milli ayaklanmayla halk ayaklanmasını bu alaylarla bastırıldı.

Ermeni ayaklanmalarını genellikle Ermeni kırımları izliyordu. Bu kırımlarda bölgesel ticaret, mesela zengin hayvan ticareti, Avrupaya yapılan hayvan ihracatı milli Türk ve Kürt ticaret burjuvazisinin, feodal-burjuvazisinin eline geçiyordu. Mesela 1894-1895 Ermeni kırımında bölgesel ticaret büyük çapta Türklerin eline geçti. Sultan, Ermeni Kırımını (Ermenilerin Bab-ı Ali'ye yürümelerini ve daha sonra Osmanlı bankası-

nı basmalarını) bahane ederek İstanbul'da da yürüttü. Aynı günlerde İbrahim Temo ve arkadaşları, «Osmanlı İttihat ve Terakki Cemiyeti» imzalı bir bildiri yayımlayarak Ermenilerin «saygıdeğer devletin en yüksek katı olan Bab-ı Ali'yi» basmalarını kınadılar. Ve bildiride ayrıca «despotik yönetim»e de çattılar :

«Biz Türkler, tüm Osmanlılar gibi, bu despotik yönetimden kurtulmak istiyoruz. Örgütümüz bu amaç uğruna eylem veriyor. Gelin, bugün Babı Aliye yürüelim ve Ermenileri kınayalım. Ezginin, kıyıcılığın merkezi olan, Şeyhülislamın konağına ve Yıldız Sarayına saldıralım. Despotları ortadan kaldıralım...» (Petrosyan age, 180) diye halka seslendiler.

İttihat ve Terakki Cemiyeti güçlendikçe, cemiyetin liderliğini bazı yüksek bürokratlar, zengin din adamları ele geçirmeye başladılar. Mesela Harbiye Bakanlığı muhasebesinde görevli Hacı Ahmet Efendi, derviş şeyhi Naili Efendi bunlardandı.

Cemiyet 1894-1895 yıllarında ağır baskılara uğradı. Üyelerinin birçoğu tutuklandı, sürgüne gönderildi, bir çoğu ise yurtdışına, özellikle Paris'e kaçtı. Cemiyetin ileri gelenleri (A. Rıza, H. Ganem, Selanikli Nazım vs.) 1895'de, cemiyetin yayın organı durumunda olan Meşveret'i çıkardılar. Gazetenin ilk sayısında Cemiyet'in programı niteliğinde bir yazı yayınlandı. Cemiyet ileri gelenleri yazıda, «yönetici hanedanı devirmek yanlısı» olmadıklarını, «Osmanlı İmparatorluğunun tüm vatandaşlarını kapsayan» reformlar istediklerini, bunların barışçıl yollarla gerçekleşmesini istediklerini, «kuvvet yoluyla varılan çözümler»in kendilerine uzak olduğunu (age., sf. 183), ve ayrıca «Osmanlı otoritesi yerine yabancı güçlerin dolayısıyla müdahale etmeleri teklifine karşı» olduklarını (Jön-Türkler ve 1908 ihtilali, E.E. Ramsaur, sf. 41) açıklıyorlardı. Cemiyetin İstanbul kolu yukarıda belirtildiği gibi halka Yıldız Sarayı'na saldırma ve despotları ortadan kaldırma çağrısı yaparken Paris Kolu, «kuvvet yoluyla varılan çözümler»e karşı çıkıyordu. Bu, İstanbul'daki milli ticaret burjuvazisinin o dönemde Abdulhamit'e muhalif bazı kompradorların etkisi altında az kalmasından, şe-

hir küçük burjuvazisinin ihtilalci baskısını üzerinde hissetmesinden ve içinde bulunduğu o günkü şartların despotizmin ancak zorla yıkılabileceği gerçeğini kendisine dayatmasından dolayı böyleydi.

İttihat ve Terakki Cemiyetlerinin İstanbul'daki merkez komitesi, 1896'da Ermeni sorununun had safhaya vardığı bir dönemde, bir darbeyle Sultanı devirme kararı aldılar ve bu yönde hazırlıklara giriştiler. Merkez komitesi başkanı Hacı Ahmet İstanbul'da I. Tümen Komutanı Kazım Paşa ve bazı subaylarla anlaştı. Şeyh Naili de bir kısım ulema ve kadıyı çevresinde topladı. Fakat Sultan, darbe hazırlığını önceden haber alarak Cemiyetin ileri gelenlerini ve bunların ilişki kurdukları askeri ve sivil bürokratları tutuklayarak imparatorluğun çeşitli bölgelerine sürdü. Böylece Cemiyet, İstanbul'da büyük bir darbe yedi. Bu tarihten sonra İttihat ve Terakki Cemiyetinin faaliyet merkezi yurt dışına, Paris'e ve Cenevre'ye kaydı. Cemiyet yurtdışında Sultan'a karşı etkili bir siyasi mücadele başlattı. Bir yandan Ahmet Rıza'nın çıkardığı Meşveret, diğer yandan da Murat'ın çıkardığı «Mizan» gazeteleri gizlice ülkeye sokuluyordu. Bu arada İttihat ve Terakki'nin yurtdışı örgütü içinde, iki kanat arasında başını Ahmet Rıza'nın çektiği kanatla, Mizan'cı Murat'ın çektiği kanat arasında bir mücadele geliyordu. Birinci kanat esas olarak milli Türk ticaret burjuvazisinin en zengin kesimlerini ve bir kısım toprak ağalarını temsil ediyordu. Bunların içinde Türk kompradorları da vardı. Mizan'cı Murat ise esas olarak Sultanın yağma sofrasından yeterince yararlanamayan ve birkaç yağlı kemiğe fit olmaya hazır yeni yetme Pan-islamist feodal-kompradorları ve bir kısım toprak ağalarını temsil ediyordu. Abdulhamit, Paris ve Cenevre'deki Jön-Türklerle karşı ilkin adam ve matbaa satın alma, Avrupa hükümet adamlarına Jöntürkleri sınır dışı etmeleri için «rica» da bulunma şeklinde Sultanvari mücadele yollarına başvurdu. Daha sonra ise Avrupadaki Jöntürklerle, reformları yapacağına, genel af çıkaracağına dair söz verdi. Ancak bir şartla: Kendisine karşı yürütülen mücadeleyi durdurmak...

Jöntürkler Sultanın bu teklifini, «ateş-kese razı olmak ama silahsızlanmamak» kaydıyla kabul ettiler. Tabii bu arada Sultan önemli bir başarı sağladı, Mizan'cı Murat'la uzlaştı. Daha doğrusu onu kibarca satın aldı. Bir zaman sonra Sultanın Jöntürlere verdiği sözü tutmaması üzerine «ateş-kes» de haliyle bozulmuş oldu ve durgunlaşan mücadeleye yeniden başlamış oldu. Ancak söz konusu «ateş-kes» kararı partinin büyük güç kaybına, şehir küçük burjuva aydınlarının partiye olan güvenlerinin sarsılmasına yol açmıştı. Mizan'cı Murat ve yandaşlarının Sultanla uzlaşması veya Sultan tarafından satın alınması, İttihat ve Terakki Partisi içinde Ahmet Rıza'nın inisiyatifini ve prestijini artırıcı bir rol oynadı. Bu arada Sultanın gittikçe şiddetlenen ve çürüyen despotizminden kaçanlar, Paris, Cenevre, Londra gibi Avrupa şehirlerinde toplanarak gruplar oluşturmaya, yayın organları çıkarıp bunları emperyalist devletlerin elindeki posta servisleri vasıtasıyla ülkeye sokmaya başladılar. 1899'un aralığında Sultanın kayınbiraderi, 1852'nin adliye nazırı, birçok ganimet paylaşımında ve özellikle Bağdat demiryolu imtiyazı mücadelesinde Almancı Abdulhamit'le İngilizlerin sözcüsü olarak çatışan Türk kompradoru Damat Mahmut Paşa ile oğulları Prens Sabahattin ve Lutfullah kaçarak Paris'e geldiler ve Ahmet Rıza'nın yanında mücadeleye katıldılar. Bunları başkaları izledi. Fakat Sultan da vazgeçirme ve satın alma siyasetini ısrarla uyguladı. 1897'de Kahire'deki Jöntürklerin gazetesini, 1899'da ise Avrupada çıkan Osmanlı dergisini satın aldı. Dergiyi çıkaranların (Abdullah Cevdet, Tunalı Hilmi, Çerkez Mehmet Reşit vs.) herbirine bir geçim kapaşı sağlayarak onları susturdu.

Artık 1900'lardan itibaren Avrupa'da, Osmanlı İmparatorluğunun çeşitli milletlerine mensup çeşitli örgütler ve guruplar oluşmuş ve Sultana karşı belirli bir çizgide mücadeleye girmiş bulunuyordu. Bunların içinde en örgütlü ve en militan Ermenilerdi. Kürtler Londra'da Abdurrahman Bedrihan'ın önderliğinde Kürdistan adlı bir dergi çıkarıyorlardı. Abdurrahman yıllarca Türk egemenliğine ve zulmüne karşı direnen ve

1840'da sultan Abdülmecit'e boyun eğdiren meşhur Bedrihanlardandı. Bunların Osmanlı dergisini çıkaranlarla da ilişkileri vardır. Ayrıca İttihat ve terakki hareketi içinde yer alan Şeyh Naili ve kardeşi Abdulkadir (Şehy Sait isyanı'nda Kemalistler tarafından asıldı) Kürt idi. Ama bu ikisi için, Ermeniler gibi militan bir milliyetçi hat izleme sözkonusu değildi. Bunlar esas olarak Osmanlılık ve meşrutiyetçilik hattını izliyorlardı.

Yurtdışındaki çeşitli siyasi gurupların bir kongre çatısı altında toplanmaları, İngilizci «liberal» Türk kompradorlarının sözcüsü durumunda olan ve çeşitli milliyetten kompradorların da ortak çıkarlarını ve birliğini savunan Prens Sabahattin ve Kardeşi Lutfullah tarafından yapılan bir çağrıyla başladı. Sabahattin çeşitli milliyetlerden örgüt ve gurupları, «Türkiye'de adalet ve hürriyetin yeniden kurulmasının yollarını görüşmek üzere çağırıyordu. Tüm grup, örgüt ve partiler çağırıyor. Hemen hemen olumlu karşıldılar.

I. Jöntürk veya Osmanlı Meşrutiyetçileri Kongresi (1902)

Kongre Pariste toplandı. 47 Türk, Arap Rum, Kürt, Ermeni, Arnavut, Çerkez ve Musevi katıldı. Kongre başkanlığına Prens Sabahattin seçildi. Tüm delegeleri birleştiren ortak nokta, zalim Abdulhamit mutlakiyetine son verme isteğiydi. Kongrede esas olarak iki kanat mücadele etti. Bu kanatlardan birisi, başını İngilizci kompradorların çektiği ve çeşitli milliyetlere mensup kompradorların ortak çıkarlarını savunan ve sözcülüğünü Prens Sabahattin ile İsmail Kemal'in yaptığı birinci kanattı. Diğeri ise, sözcülüğünü Ahmet Rızanın yaptığı kompradorlarla direkt ilişkiler içinde bulunan en zengin milli Türk ticaret burjuvazisinin ve bir kısım toprak ağalarının bulunduğu kanattı. Bu ikinci kanatta, bazı Türk kompradorları da yer alıyordu. Bu iki kanat arasındaki mücadele esas olarak Mutlakiyetin yıkılması konusunda, Avrupa emperyalistlerinin müdahalesine taraftar olup olmama konusunda çıktı. Prens Sabahattin, üstü kapalı olarak İngiliz emperyalistleriyle bir

müdahale konusunda anlaşmayı şöyle öneriyordu :

«biz ...çıkarları çıkarımıza uygun bir hükümetle daha önceden anlaşmış olmalıyız. Yani içeride bir eylem başlattığımız zaman, bundan yararlanmaya çalışacak hükümetlerin müdahalesini önleyecek hür ve demokrat hükümetlerle şimdiden uyumalıyız ve ancak bundan sonra devrim hareketine geçmeliyiz» (Sov. Göz. J. türkler, petrosyan, sf. 218)

Hiç şüphesiz ki bu müdahale emperyalistlerin ülkeyi işgal etmesi şeklinde olmayacaktı. Zaten Sabahattin'in böyle bir şey önermesi söz konusu değildi. Çünkü böyle bir öneri onun temsil ettiği sınıfların o günkü çıkarlarıyla çelişirdi. Söz konusu müdahaleden kasıt, darbenin bir veya birkaç emperyalist tarafından fiilen desteklenmesi ve darbeden sonra kendilerince bastırmamaya çalışacak güçteki karşı koymaların yine emperyalistler tarafından bastırılmasıydı. Abdulhamit'e muhalif azınlık kompradorların ve bir kısım büyük toprak ağalarının Kongredeki diğer temsilcilerin Sabahattin'in bu önerisini candan desteklediler. Ahmet Rıza ve grubu bu öneriye karşı çıktı. Fakat Sabahattin'in önerisi çoğunlukça kabul edildi. Ve Kongre kararlarına bir «sonuç» paragrafı olarak eklendi. Ahmet Rıza ise bu karara karşı itirazında «hayal kırıklığına» uğradıklarını belirterek şöyle dedi:

«Kongrenin çoğunluğu Türkiye'de ıslahat yapılması için büyük devletlerden 'iyi niyetli' bir müdahale isteyecek kadar kendini aşağılamış bulunuyor. Büyük devletlerin bizim ülkemizin çıkarlarıyla çatışan kendi çıkarlarını önplana alacağına inanan biz azınlık grubu ise, Osmanlı İmparatorluğunun bağımsızlığına dokunacak herhangi bir müdahaleye kesinlikle karşıyız» (EE. Ramsaur. age. sf. 87)

Kongre'de delegeler, özet olarak şu kararları aldılar: (1) Abdülhamit'in zalim mutlakiyet rejiminde Osmanlı halklarının hiç bir sorumluluk payı yoktur; (2) İmparatorluğun çeşitli halkları ve ırkları, «Hattı Hümayun ve uluslararası anlaşmalarca tanınacak haklardan» eşit olarak yararlanacaktır; (3) Şu üçlü amaca yönelmek görev olacaktır: «A) Osmanlı İmparatorluğunun bütünlüğünün ve bölünmezliğinin sürdürülmesi, B) ... İç işlerinde düzen ve barışın sağlanması; C) ... 1876 Anayasasına saygı beslenmesi»; (4) «Uluslararası anlaşmalara ve özellikle Berlin antlaşmasına» saygı beslemek ve «Bu antlaşmanın Türkiye'nin iç düzeniyle ilgili konulardaki görüşlerini İmparatorluğun bütün eyaletlerini kapsar duruma getirmek» (age., sf. 85)

Kongre çeşitli milliyetlere mensup kompradorların zaferiyle sonuçlandı. Gerçi Ermeni ticaret burjuvazisi ayrılmaktan yanaydı fakat kendi lehlerine olan uluslararası anlaşmaların uygulanması, Ermeni Kırımına karşı çıkılması gibi kararların çıkması ayrılma yönündeki mücadeleyi güçlendireceği için onlar da kongreden önemli kazançlarla çıktılar. Burada şunu da belirtmeliyiz, kompradorların ve milli nitelikteki ticaret burjuvazisinin temsilcilerinin toplandığı bir kongrede elbetteki emekçi yığınların, işçi ve köylülerin sorunlarına ilişkin hiçbir tartışma olamaz ve karar alınmazdı. Özellikle toprak meselesi tartışılmazdı. Bu bakımdan kongreye katılan sınıfların köyü mutlakiyete karşı çıkarken burjuva demokrasisini istediklerini söylemek, kongrenin sonuçlarından bu anlamı çıkartmak büyük hata olur.

Kongre'den hemen sonra Ahmet Rıza ve taraftarlarının örgütü olan İttihat ve Terakki'ye karşı Sabahattin ve arkadaşları «Teşebbüs-ü Şahsi ve Adem-i Merkeziyet Cemiyeti»ni kurdular. Ve kongreden itibaren İngiliz emperyalizminin desteğinde bir askeri darbeyle Abdulhamit'i devirmenin hazırlığı içine girdiler. Alman emperyalizmi karşısında gerileyen devletin en canalıcı birçok mevkilerini Almanlara ve işbirlikçilerine kaptıran İngiltere, uşakları aracılığıyla Abdulhamit'in başını çektiği Almancı kompradorları devletin önemli kilit noktalarından uzaklaştırmaya kararlıydılar. Ancak Prens Sabahattin'in İngiliz bankası Turkish National Bank'tan aldığı paralar kudretini göstermedi. 1903'de planlanan askeri darbe, söylendiğine göre Recep Paşa'nın cayması yüzünden ertelendi. Bu tarihten sonra da 1905'e kadar Jöntürk hareketinde kayda değer bir gelişme olmadı.

1905-1907 Dönemi :

Uyanma, Örgütlenme, Ayaklanma

1905'de Rusya'da burjuva demokratik devrimi oldu. Lenin'in dediği gibi bu devrim, «... bütün Asya'ya, Türkiye'ye, İran'a, Çin'e yayıldı.» Bu devrim, Osmanlı halklarının uyanışında önemli bir rol oynadı. Sultan, devrim ateşinin ülkeye sıçramasını engellemek için dört bir yana emirler yağdırdı, sınır boylarını ve gümrükleri, zaptiye ve hafiye pençesine aldırdı. Rusya'yla ilgili haberlere sıkı bir sansür uyguladı. Okumaya gelen müslüman öğrencileri içeri sokmadı. Karadeniz'de isyan bayrağıyla dolaşan Potemkin Zırhlısı'nın boğazlardan geçişine karşı ilgili birlikleri alarına geçirdi.

1905 Devrimi Osmanlı ordusunu da etkiledi. Özellikle Karadenizdeki Rus donanması denizcilerinin devrimci çıkışları, bu etkilemede önemli bir rol oynadı. Mesela Çar'ın, teğmen P.P. Şmidt'i asması üzerine 28 Osmanlı kara ve deniz subayının teğmenin ailesine gönderdiği mektup bu etkilemenin ne kadar derin olduğunu gösteriyor. Mektupta şöyle deniliyordu :

«...Üğruna en değerli yoldaşlarımızın canlarını verdikleri Kutsal yurttaşlık hakları için kanımızın son damlasına dek savaşacağız. Hep birlikte insanca yaşama hakkımızı elde etmek için, Rusya'da olan olayları Türk halkına tanıtmak, anlatmak için tüm gücümüzle yapacağımız savaşa selam olsun... Halkı için canını veren Smidt'in şanlı adı, kuşaktan kuşağa söylenecek. Soluğumuzu, Rus halkının soluğuna katarak haykırıyoruz: Kahrolsun ölüm cezası! Yaşasın Yurttaşlık Özgürlükleri!» (Y. A. Petrosyan, age, sf. 232)

Ordu saflarında despotizme karşı direnme biçimleri, paşalara karşı koyma, emirlere uymama, firar etme vb. şekillerde oluyordu. Mesela 1906'da 800 askerin Yemen'e gitmeyi reddetmesi, yine Yemen'e götürülen askerlerin gemide isyan çıkarak geriye dönmeleri, 450 askerin Ahmet Paşa'nın evini basmaları gibi olaylar bunlardan birkaçıdır. Ordudaki uyanışı Sultan geniş tutuklamalarla engellemek istiyordu. Mesela 1906'nın mart ayında 200'den fazla karacı subayın tutuklanması buna bir örnektir. Ordudaki kaynaşma 1907'de (Kafkaslarda ve İran'da devrimci hareketlerin de etkisiyle) daha da artmıştır.

«Viyana'da çıkan 23 Temmuz 1908 tarihli Neue Freie Presse gazetesi şöyle demekteydi: 'Bir önceki yol boyunca çevredeki askeri birliklerin topyekün katıldıkları onyediy büyük ayaklanma ve isyan olayı başgöstermiş, bunlardan çoğu birkaçgün sürmüştü. Bundan başka sayısız küçük çapta ayaklanma ve gösteriler de olmaktadır, E.E. Ramsaur' age' sf. 149)

1906 ve sonraki yıllarda, gerek ordu içinde gerekse ordu dışında Jöntürk veya İttihat ve Terakki çizgisinde, bağımsız komiteler, cemiyetler kuruldu. Mesela üyeleri beşinci ordu subaylarından oluşan Şam'da Vatan adlı gizli bir cemiyet kuruldu. Yafa ve Kudüs'te de örgütlendi. Yine bu örgütlerle sıkı ilişki içinde olan, Mustafa Kemal'in girişimiyle Vatan ve Hürriyet Komitesi kuruldu. Bunun bir kolu da Selanik'te, yine M. Kemal'in girişimiyle örgütlendi. Aynı devrede, Rahmi (sonraların İzmir valisi), Posta memuru Talat (Sonraların meşhur üçlülerinden Talat Paşa) İsmail Canbulat, Mithat Şükrü tarafından Osmanlı Hürriyet Cemiyeti kuruldu. Bu Cemiyetle ilk ilişki kuranlar içinde Cemal (Üçlülerden C. Paşa) ve fethi (Sonraların adliye nazırı) da vardı. Sultan açığa çıkardığı örgütleri, komite ve kişileri, derhal İmparatorluğun çeşitli bölgelerine sürüyordu. Sürülenlerin birçoğu sürgün yerlerinde eski faaliyetlerini devam ettiriyorlardı. Ülkeye gizlice sokulan İttihat ve Terakki'nin yayın organları «Şura-i Ümmet»le «Meşveret»in dağıtımına yol açıyor veya yardımcı oluyorlardı. Bu diğer milliyetlerden tüm meşrutiyetçiler için böyleydi.

1905 devrimiyle 1907 İran devrimi sadece Osmanlı ordusunu değil, aynı zamanda Osmanlı halklarını da etkiledi. 1906-1907'de derin ekonomik krizin ve gittikçe ağırlaşan vergilerin altında ezilen vatanlar, Rusya ve İran devrimlerinin ve Jöntürk propagandasının da etkisiyle milliticaret burjuvazisinin önderliğinde, birçok yerde ayaklandılar. Peşpeşe yapılan Ermeni kırımlarıyla, bölgesel ticareti önemli ölçüde ele geçiren, ve gittikçe palazlanan Türk milli ticaret burjuvazisi bu ayaklanmaların bazılarında önemli bir rol oynadı. Fakat çeşitli milliyetlerden tüccarların despotizme karşı eylem birliği savunuluyor ve bunun gereği bi

eylem içinde yerine getiriliyordu. Ermeni kırımları furyasında kendi sınıf kardeşlerinin mallarına ve ticari imkanlarına el koyan Türk ve Kürt tüccarları, despotizmden kurtuluş meselesi kendini dayattığında Ermeni tüccarlarıyla hemencecik «yurttaş» oluyor ve onlarla Sultana karşı omuz omuza aynı türküyü, özgürlük türküsünü söylüyorlardı.

Anadoluda ilk ciddi ayaklanmaları, esas olarak Erzurum milli ticaret burjuvazisinin örgütü olan «Can-Verir» başlattı. Harekete önderlik eden bu tüccar örgütünün başlıca taleplerini şöyle sıralayabiliriz: 1 — Anayasanın yürürlüğe konması, meclisin toplanması, yani Sultanın temsil ettiği sınıfların hakimiyetinin sınırlandırılması; 2 — üzerlerindeki ağır vergilerin kaldırılması; 3 — Merkezden tayin edilen soyguncu, kaniçici valilerin geri alınması, il yönetimi ve il maliyesi üzerinde denetim kurma haklarının tanınması; 4 — Mutlakiyetin özellikle Kürdistan'daki kanlı gürzü olan, Kürt büyük feodallerinin komutası altındaki Hamidiye alaylarının dağıtılması. Bu son talep, çeşitli milliyetlerden halkların, özellikle Hamidiye Alayları tarafından yediden yetmişe vahşice kırımlara uğrayan Ermeni milletinin hararetle talebiydi.

Mutlakiyete karşı 1906-1907 yılları boyunca süren halk hareketlerinin kararlılığını ve çapını, mutlakiyete hangi oranda darbe vurduğunu kavramak açısından bazıları belirtmekte yarar vardır. 1906 ekiminde, Erzurum'da yığinsal gösteriler oldu. Hükümet gösteri yöneticilerini tutukladı. Buna karşılık olarak da halk valiyi, bölge polis komiserini tutuklayıp bir polisi öldürdü. İl garnizonunun göstericilere sempati duyduğunu bilen hükümet tutukluları salıvermek zorunda kaldı. Nisan 1907'de İstanbul'daki Rus Büyükelçisi sunları yazıyordu:

«Kafkasya'da doğup başlayan ihtilalci hareketler, geçen yıl, Erzurum il'inde etkisini gösterdi... Can-Verir adlı örgüt, yönetim yetkilerinin kötüye kullanılmasını önleme ve batmış durumdaki halkın ödediği çok ağır vergilerin kaldırılmasını sağlama amacıyla, gerek bölge yönetimine, gerekse Osmanlı hükümetine karşı giriştiği savaşı yavaşlatmadı. Bu örgütün yanı sıra, halkın çoğunluğunca çeşitli gruplar kuruldu. Ve bu grupların propagan-

daları ordu içine bile sızıp yayıldı.» Y. A. Petrosyan, age, sf. 236)

Doğudaki halk hareketlerinin başlamasında, Ağustos 1906'da Meşrutiyetin ilanı ile sonuçlanan İran'daki olayların da önemli bir etkisi vardı: 1907 Martında yine Erzurum'da başını «Can-Verir» in çektiği, birçok yığinsal gösteri oldu. Halk, vergilerin kaldırılmasını, Vali Nazım Paşa'nın ve yiyici, zalim memurların görevlerinden alınmalarını istiyordu. 15 martta halktan 20 bin kişi telgrafhaneyi kuşattı ve Sultan'ı bizzat telgraf aygıtının başına çağırdı. Hükümet, kenti fiili olarak ele geçiren halkın tüm isteklerini kabul etmek zorunda kaldı. Artık ülkenin diğer illerinde (Kastamonu, Sinop, Trabzon, Diyarbakır, Bitlis, Van) de yığın hareketleri oluyordu. Yığın hareketlerinin iyice yaygınlaştığı 1907'de «Can-Verir» örgütü, bir bildiriyle tüm müslüman ve hıristiyan halkın dikkatini Rusya ve İran'daki devrimci olaylara çekerek, herkesi despotizme, satılmış yiyici yüksek bürokratlara karşı ortak eyleme çağırdı. Bu durum Sultanı çok korkuttu. Hükümet Erzurum'un içinde ilçe ve köylerinde kitlesel tutuklamalara başladı. Tutuklananların içinde çok sayıda tüccar ve molla vardı. Rus konsolosuna göre 1907'nin kasımında tutuklanan 92 kişiden 80'ini tüccar ve başka zenginler oluşturuyordu.

Sultan halk hareketi karşısında şanına(!) ve otoritesine ters düşen geri adımlar attı. Bazı soyguncu valileri ve memurları görevlerinden aldı. Halk hareketinin en güçlü merkezini oluşturan «Erzurum'da büyük baş hayvanlardan alınan vergilerle, özel vergileri kaldırma kararını verdi» (age., sf. 237) Sultan, hareketi bölmek için Türklerle Kürtleri Ermenilere karşı kışkırtma taktiğine başvurdu fakat bu sökmedi. Rus büyük elçisi Sultanın «halkı kışkırtıp, Ermeniler üzerine saldırtmak, Erzurum'daki Ermeni halktan alınan vergilere sert önlemler koymak, sonra da onları vergi müddürlüğünün bu keyfi davranışlarına karşı protesto yapmama kışkırtmak yollarına» (age., sf. 237) başvurduğunu yazıyordu.

İmparatorlukta devrimci yığın hareketlerinin yükselmesi, yurtdışındaki Os-

manlı Meşrutiyetçilerinin birinci kongre- den sonra tavsayan mutlakiyete karşı bir- likte mücadele etme isteklerini yeniden kı- zıştırdı. Ermeniler başta olmak üzere bazı milliyetlere mensup grup veya örgütler ye- ni bir kongrenin toplanması gereğinde bir- leşiyorlardı.

II. Osmanlı Meşrutiyetçileri Kongresi (1907)

Kongrenin toplanması için ilk öneri Er- meni ticaret burjuvazisinin örgütü «Taş- nakzutyan»dan geldi. İttihat ve Terakki, Taşnakzutyan, Teşebbüs-ü Şahsi ve Adem-i Merkezîyet Cemiyetlerinden temsilcilerin oluşturduğu hazırlık komisyonu, İmpara- torluğun politik bağımsızlığı, Meşrutiyetin kurulması ve parlamentonun toplanması meselelerini görüşmek için 27 Aralık 1907'- de Paris'te kongreyi topladı.

Kongre'de birçok mesele tartışılarak karara bağlandı ve bunlar bir bildirgeyle İmparatorluk uluslarına açıklandı. Bildirge, İmparatorluğun çeşitli milletlerine mensup kompradorların ve milli ticaret burjuvazi- sinin en zengin kanadının 'Abdulhamid'in başında bulunduğu komprador-feodal oli- garşiye karşı kinini ve taleplerini dile ge- tiriyordu. Kongreciler, Sultanı, kendi kliği- ni, topladığı ölçsüz ve haksız vergilerle zenginleştirmekle suçluyorlardı. Feodal ve eşkiyavari vergilendirme yöntemine ateş püskürüyorlardı. Köylerde ticaret için ge- rekli olan «düzenlik ve güvenliğin», «ha- berleşme araçları»nın yokluğuna değini- yor, tefecilikten, tahıla el koymaktan yakı- nıyorlardı. Ve tüm bunların «çiftçiliği» yık- tığını açıklıyorlardı. Köylünün sanavi mal- larını alma gücünü yıkan tarım ürünleri ticaretini baltalayan despotizme lanet oku- yan kompradorlar ve milli ticaret burjuva- ları bildirgede şöyle yakınıyorlardı :

«Bir zamanlar dünyanın zahire ambarı olan son derece uygun doğa koşullarına sahip bölgeler, bugün bomboş... İmparatorluğa hırsla dadanan uluslara- rası bankerlere sağlanan imtiyazlar, genel zengin- liğe değil, birkaç doymak bilmez kişinin iyi kazanç- lar sağlamalarına yardımcı oluyor» (age, sf.264)

«Bir zamanlar dünyanın zahire amba- rı olan, son derece uygun doğa koşullarına

sahip bölgeler, bugün bomboş... İmparator- luğa hırsla dadanan uluslararası bankerle- re sağlanan imtiyazlar, genel zenginliğe de- ğil, birkaç doymak bilmez kişinin özel ka- zancılar sağlamalarına yardımcı oluyor» (age., sf. 264)

Tabi burda «genel zenginlik»ten kasıt çeşitli milliyetlere mensup kompradorlar, milli ticaret burjuvaları, toprak ağaları ve az sayıdaki milli sanayicilerdir. Kongreci- ler aynı zamanda, can güvenliğini ortadan kaldıran, daha önemlisi Emperyalist dev- letlerin ellerine, imparatorluğa müdahale etme gerekçesi veren kırımları, milletleri birbirine kırdırma politikasını kınıyorlardı. İmparatorluğun parçalanması, onlar için yağma pazarlarının, ticari alanların daral- ması demektir. Onların en çok korkutan da buydu. Bildirgede şöyle diyorlardı :

«Bu yok edici politika, imparatorluğun toprak- larının azalmasına neden olmaktadır. Ve eğer bu durum bir süre daha böyle giderse, Arnavutluk ve Makedonya, Arabistan ve Ermenistan gibi, daha bir çok yer çok kısa bir süre içinde, kaçınılmaz ola- rak, İmparatorluktan zorla kopartılacak ve toprak- larını sömürge bölgelerini ya da parasal kazançla- rını artırmak için can alan aç gözlü devletlerin eli- ne geçecektir.» (age, sf. 265)

İmparatorluğun çeşitli milliyetlerine mensup kompradorların, milli ticaret bur- juvalarının, toprak ağalarının ve az sayı- daki sanayicilerin çoğunluğunu temsil eden «kongre delegeleri, bildirgeme, ülke- nin» Entellektüel, ekonomik ve sosyal yaşa- mını fena halde felce uğratan Abdulhamit despotizminin yıkılması için «bundan böyle ihtilalci yollara başvurma» kararı aldıkla- rını belirtiyor ve bu yolları şöyle sıralıyor- lardı :

- «1 — Hükümete karşı silahlı direnme,
- «2 — Devlet memurları, polisler vb. görevlile- rin de katılmalarıyla düzenlenecek politik grevler yoluyla silahlı direnme,
- «3 — Vergi ödememe yoluyla pasif direnme,
- «4 — Askerin, ne halkın, ne de devrimcilerin üzerine yürümemesini sağlayacak ordu içi propa- ganda,
- «5 — Genel ayaklanma,
- «6 — Koşulların gerektireceği öteki hareket biçimleri» (age, sf. 266)

1902 Kongresinde, meşrutiyetin ilanını

Sultanın ikna edilmesi gibi benzeri barışçıl yollara bağlayan (Ahmet Rıza ve Şurekası) veya emperyalistlerin desteğinde bir askeri darbeyle devirmeyi öneren (Sabahattin ve şurekası gibi) Kongrecilerin yukardaki yolları önermeleri şaşırtıcı değildir. Çünkü, 1902 ila 1907 arasında dünya 1905 gibi önemli bir devrime ve ayrıca İran devrimine şahit olmuştur. Bu devrimlerden ilham alan Osmanlı İmparatorluğu halkları, yukardaki direnme biçimlerine (genel ayaklanma hariç) birçok yerde baş vurmuşlardır. Ve hayat, Kongrecilerin önüne, Sultana meşrutiyeti kabul ettirmek için halkın bizzat hayata geçirdiği bu direnme biçimlerine baş vurup vurmama ikilemini koymuştur. Onlar amaçlarına ulaşmak için yığınların baş vurduğu direnme biçimlerini kabul etmek, yığın mücadelelerini Sultana karşı bir baskı ve tehdit aracı olarak kullanmak gereğine inanmış, bunu karar haline getirmişlerdi. Gerçi halk hareketinin, kontrollü kullanılmadığı taktirde geri tepen tehlikeli bir silah olduğunu biliyorlardı. Ama onlar isteseler de istemeseler de böyle bir hareket vardı. Bu hareketleri kontrol altında despotizme karşı bir silah haline getirmek en iyiydi. Şüphesiz ki Rusya'daki barikat savaşları ve Potemkin Zırhlısı'nın kahramanca ayaklanması kongreciler için, Ahmet Rıza'nın deyişiyle «korkunç»tu ama «korkunç» olan bu olay, kendilerinin ağzını sulandıran bir başka olaya, «Car'ın, «özgürlükler» ve devlet dumasına değin bildirisi»ne vol acmıştı. Yine İran halkının mücadelesi, İran'da Meşrutiyetin ilanına vol acmıştı. Bundan dolayı çeşitli millivetten kompradorların, milli ticaret burjuvalarının, toprak ağalarının ve az sayıdaki sanavcilerin çoğunluğunu temsil eden kongreciler bildirmede mücadeleva herkesi çağırıyorlardı :

«Herkesi çağırıyoruz —özgür araştırma olanağından yoksun bilim adamları, toprak ve ekmeğe yoksun, yasal olmayan vergilerle, ezilmiş, bitmiş, hazine memurlarınca soyulup yağmalanmış köy ve kent emekçileri, malını güvenlik ve özgürlük içinde taşıyamayan tüccarlar' başlarındaki evendiler tarafından kendi vatandaşları üzerine yürümeye zorlanan aç, çıplak, aylıklarını alamayan askerler, sözün kısası, korkunç boyunduruk altında ezilen tüm imparatorluk uluslarına sesleniyoruz— gelin,

bu herşeyiyle onlar için uygun olan yüzkarası tiranlık rejimini devirmek için bu kutsal savaşta birleşin, gelin; özgürlük, reform, devrim fikirleriyle, bizimle birlikte siz de coşun» (age, sf. 265-266)

Kongre, çeşitli milliyetlerden halkların mutlakiyete karşı birlikte mücadele etmesi gerektiği anlayışını yaymanın ötesinde, pratikte örgüt temsilcileri olarak ittifak halinde, Sultana karşı genel halk muhalefetine önderlik edemedi. 1908 devriminin önderliğini İttihat ve Terakki Cemiyeti ele geçirdi.

1908 Devrimi ve Sonrası

Genel olarak Rumeli, özel olarak da (1902-1903 ayaklanmalarından sonra Osmanlı Bankasının mali kontrolüne verilen) Makedonya, 1908 Devrimi'nin merkezi oldu. Bunun esas sebebi kapitalizmin buralara daha çok girmesi ve bu bölgenin çok milliyetli bir bölge, Anadolu ve dolayısıyla Asya ile Batı Avrupa arasında bir geçiş bölgesi olmasıdır. İmparatorluğa dahil diğer ezilen milletlerin gizli örgütlerinden ayrı olarak İttihat ve Terakki Cemiyeti bu bölgede birbirinden bağımsız komiteler, cemiyetler halinde yaygın bir şekilde örgütlenmişti. Örgütlenme esas olarak üçüncü ordu içinde yürütülüyordu. Bu örgütlenme hakkında bilgi veren E.E. Ramsaur «Edirne'de ... İsmet İnönü başkanlığında ve Kazım Karabekir Paşa, Seyfi Paşa ve Hüseyin Kadri Bey yönetiminde merkezler» oluştuğunu (age., sf. 134) Selanikte, Serez'de, Drama'da, Üsküp'te ve benzeri yerlerde, örgütlenmeler olduğunu belirtmekte ve şöyle demektedir :

«Her kasaba yada köy, çevresindeki kırık arazi için emir veren, propaganda ve aday seçimini yöneten bir merkez sağlamakta idi. Köy ne kadar uzaksa komiteler o kadar açıktan açığa çalışıyorlardı. Üye sayısı gittikçe ve hızla artmaktaydı. Çoğunluğu üçüncü orduya mensup subaylar meydana getiriyordu; ancak sonraları başkaları da alınmaya başlandı. Çok kısa bir süre sonra, Türkiye'nin Avrupa topraklarında hükümeti devirmeye, and içmemiş tek bir Türk subayı kalmamıştı.» (age, sf. 134)

Rumeli ve Makedonya'daki İttihat ve Terakki kollarını veya örgütlerini, Sultanın etrafında kümelenen ve devletin her

türlü imkanlarından yararlanan büyük ticareti, hükümet müteahhitliğini vs. tekelinde bulunduran bir avuç büyük feodalın ve kompradorun baskısı altında bunalan milli nitelikteki tüccarlar (mesela Selanikli, Manastırlı tüccarlar) bir kısım kompradorlar (özellikle Türk kompradorları) ve toprak ağaları, çiftlik beyleri (mesela Serez Beyleri) finanse ediyor, destekliyordu. Manastır başta olmak üzere birçok yerdeki milli ticaret burjuvazisinin en zengin kanadı, 1908 öncesinde, iktidardaki uşaklarını ve dolayısıyla mutlakiyeti destekleyen Almanya'ya karşı içlerinde soğukluk, İngiliz, Fransız emperyalizmine karşı ise sempati besliyorlardı. İnönü hatıralarında bu durumu şöyle ifade ediyor :

«Meşrutiyet ilan edildiği zaman sempatismis daha çok Fransa ve İngiltere'ye karşı idi... Almanya'ya gelince, biz Almanya'yı ilk zamanlar İstibdad'ın yardımcısı olarak görüyorduk (T. Düzeni, D. Avc. sf. 251)

İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin temsil ettiği milli ticaret burjuvazisinin ve toprak ağalarının bir kanadı da (mesela Selanik ticaret burjuvazisi gibi) Almanlara (dolaylı ve dolaysız ticari ilişkilerinden dolayı) sempati duyuyordu. Kaldı ki İttihat ve Terakki Cemiyeti içinde Almancı kompradorların belirli bir etkinleri de vardı.

1908'in ilk günlerinden itibaren Rumeli ve özellikle Makedonya'daki devrimci faaliyetler yoğunlaştı. İttihat ve Terakki Cemiyeti birbirinden bağımsız, dağınık güçlerini birleştirmeye, kendisine daha merkezi bir karakter kazandırmaya hızla devam etti. Balkanlar, emperyalist devletlerin dikkatlerini yoğunlaştırdıkları ve üzerinde gizli pazarlıklar yürüttükleri, patlamaya hazır bir barut fıçısı haline gelmeye başladı. 1908'in ocağında Avusturya-Macaristan, Sultan'dan, Selanik'e demiryolu yapma imtiyazını aldı. Bu, Avusturya'nın Makedonya'yı hakimiyeti altına alması demekti. Uluslararası planda, İmparatorluğu çoktan beridir Almanya'ya kaptıran İngiltere, Rusya ile birlikte Almanya ve yandaşlarının Balkanlarda, Anadolu ve Ortadoğu'da daha fazla güçlenmesini engellemek için pazarlıklara başladı. Mütteliklerini tek tek za-

yıf düşürmek ve koparmak suretiyle Almanya'yı tecrit etmek, çembere alarak yayılmasını önlemek siyasetini hızla uygulamaya başladı. Genç ve iştahlı Almanya'nın hızlı ve hırslı bir şekilde yayılması, İngiltere, Fransa ve Rusya'yı pazarlarını korumaya, üçünün de çıkarlarını tehdit eden Almanya'ya karşı birlikte mücadele etmeye zorladı.

Balkanların ve özellikle Makedonya'nın kaynadığı bir dönemde, Rus Çarıyla İngiltere Kralı, Revel'de (Haziran 1905) Osmanlı'nın hassas bölgesi Makedonya'ya dair bir «reform» planını görüşmek için bir araya geldi. Bu olay, Türk milli ticaret burjuvazisini, Türk kompradorlarını ve toprak ağalarını telaşa düşürdü.

Onlar, İngiliz ve Rus emperyalizminin genel olarak Osmanlı İmparatorluğunu parçalamak için özel olarak da Makedonya'yı ilhak etmeyi görüşmek için bir araya geldiklerini ileri sürerek bu durumu yabancı elçilikler nezdinde protesto ettiler. Osmanlı İmparatorluğunu parçalama yönündeki emperyalist faaliyetlerin, İttihat ve Terakki Cemiyetinin (meşrutiyeti getirmeyi amaçlayan) İhtilalci hareketi daha önce başlatmasında önemli rolü oldu. Bir emperyalist müdahaleden korkan Osmanlı meşrutiyetçileri, en teşkilatlı ve güçlü oldukları bölgede, emperyalist müdahale ihtimalinin en güçlü olduğu Rumeli gibi hassas bir bölgede, askeri birliklerin ayaklanarak dağa çıkması, yığınların da bunları gösterilerle desteklemesi şeklinde despotizme karşı başkaldırdılar. Meşrutiyetçiler emperyalist devletlere «Osmanlı reformist Partileri» imzasıyla çağrıda bulundular. Emperyalistlere, despotizme son vererek meşrutiyeti kuracaklarını bildirdiler. Ve Avrupa devletlerinden «Türk halk kitlelerinin yararına yeni çabalar» göstermelerini istediler. İttihat ve Terakki Cemiyetinin Selanik komitesi de «Avrupa devletleri»ne hareketin niteliği ve amaçları hakkında bilgi veren bir mektup gönderdi. Mektup yazarları, «Avrupa devletleri»nin, «... olayların akışına müdahale etmeyecekleri umudunu beslediklerini ifade ediyorlardı.»

Emperyalistler, milli ticaret burjuvazi-

sinin, bir grup kompradorun ve toprak ağalarının bu «iyi niyetli» yaklaşımlarına rağmen endişe içindeydiler. İngiliz ve Fransız emperyalistleri, Abdulhamit'in başını çektiği diktatörlüğün esas olarak Alman işbirlikçisi bir siyaset izlemesine rağmen, Abdulhamit'in başını çektiği diktatörlüğün esas olarak Alman işbirlikçisi bir siyaset izlemesine rağmen, Abdulhamit'e yönelen 1908 burjuva demokratik hareketine düşmandılar. Onlar, hareketin inisiyatifini elinde tutan milli ticaret burjuvazisinin halk yığınlarının desteğini de alarak kendi çıkarlarını tehdit edeceğinden korkuyorlardı. Özellikle İngiliz emperyalistleri hareketin İmparatorluk dışında da etkili olacağından korkuyorlar ve hareketi iğdiş etmeye çalışıyorlardı. İngiliz Dışişleri Bakanı Grey, meşrutiyetin ilanından 6 gün sonra şöyle diyordu :

«Türkiye gerçekten Meşrutiyet idaresini kurar ve bunu yaşatıp Kuvvetlenirse bu halin sonuçları şimdiden hiç birimizin göremeyeceği derecede daha ileriye varır. Bunun Mısır'da etkileri müthiş olur; ta.. Hindistan'da da kendini hissettirir» (Ben de Yazdim, C. Bayar, Cilt-3, sf. 903)

Bunun için Rumeli'de başlayan hareketin uzayarak geniş yığınları harekete geçirmemesi için ellerinden geleni yaptılar.

Rumeli'de Sultanın kuvvetlerini sindiren, mahalli iktidarı ele geçiren, bu bölgedeki imparatorluk ordularına hakim olan İttihat ve Terakki Cemiyeti, ele geçirdiği her yerde meşrutiyeti ilan etti. Büyük çapta güçlenen Cemiyet, Sultanı 1876 Anayasasını yürürlüğe koymasını ve meşrutiyeti ilan etmesi için zorladı. Rumeli'deki orduların İstanbul üzerine yürümesi tehlikesini hesaba katan Sultan, durumu kurtarmak için 23 Temmuz 1908'de meşrutiyeti ilan etmek zorunda kaldı. Aynı gün Lenin şunları yazdı :

«Türkiye'de Jön Türklerin başını çektiği devrimci hareket, Orduda başarı sağlamıştır. Gerçi bu, sadece yarım bir zaferdir, hatta o bile değildir, çünkü Türkiye'nin II. Nikolası ünlü Türk anayasasını yürürlüğe koyma vaadiyle şimdilik durumu kurtarmıştır» (Türkiye Üzerine; Lenin, Stalin, Mao, Dimitrov, sf. 47)

Meşrutiyetin ilanı, Alman emperyaliz-

minin geçici olarak gerilemesine yol açtı. Almanların gerilemesinden yararlanan İngilizler, onların terk etmek zorunda kaldıkları bazı önemli mevzileri ele geçirdiler. Mesela Sadrazamlık makamını terk eden Almancı Ferit Paşa'nın (bir İngiliz diplomatının deyimiyle Herrn Von Ferid'in) yerine İngilizci Kamil Paşanın gelmesi ve birçok iktidar mevkilerinin İngiliz işbirlikçilerinin eline geçmesi buna bir örnektir. Devrimden bir ay sonra bir İngiliz diplomatı Londra'ya şunları yazıyordu :

«Sultanı ve etrafındakileri etkileri altında bulunduran Alman dostlarımızın büyük üzüntüsüne rağmen artık top ayağımıza geldi». (C. Bayar, age, sf. 908)

Prens Sabahattin'in sözcülüğünü yaptığı bir kısım Türk ve azımlık kompradorlar, eski mutlakiyetçi feodal-kompradorlar ve büyük feodaller aracılığıyla İngilizler Fransızlarla birlikte Alman işbirlikçilerini geri letmeye çalışıyorlardı. Bu arada İngilizler, İttihat ve Terakki içindeki işbirlikçileri aracılığıyla Arnavutluk, Manastır, Draga ve Kosova gibi yerlerdeki İngiliz sempatizanı milli ticaret burjuvazisinin kesin desteğini almaya ve onların liderlerini işbirlikçi bir konuma getirmeye çalışıyorlardı. Devrimden iki ay sonra, yani eylül ayında Osmanlı Bankasıyla yapılan istikraz sözleşmesi İngiliz etkinliğini artırıcı bir rol oynadı. Daha önce esas olarak Almanlarla işbirliği içinde olan birçok komprador İngilizlere yanaşmaya başladı. Bu duruma bağlı olarak Abdulhamit'in de siyaseti değişmeye ve giderek İngiliz «yanlısı» bir hat izlemeye başladı. O günlerde Sultan'ın, Mithat Paşa'nın İngilizci oğluna şöyle dediği belirtiliyor:

«Almanya'ya karşı takip ettiğim fikirde ne kadar aldandığımı bugün itiraf ediyorum. Siyasetimi değiştirdim. Bundan sonra artık İngilizleri takip edeceğim. Memleketin selametini İngilizlerle hareket etmekte görüyorum.» (D. Avcioglu, age, sf. 251)

1908 hareketinin geriletmediği Alman emperyalizmi, büyük bir güç haline gelen milli ticaret burjuvazisinin en zengin kanadının örgütü İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne hakim olmak yönündeki faaliyetlerini yoğunlaştırdı. Almanlar, kendilerine sempati du-

yan Selanik ticaret burjuvazisine dayanarak, İttihat ve Terakki içinde belirli etkinlikleri olan Mahmut Şevket Paşa ve Enver (Paşa) gibi işbirlikçileri aracılığıyla Cemiyeti kendilerinin İtaatkar bir aleti haline getirmeye dört elle sarıldılar. Osmanlı Ordusunu öteden beri Almanların eğitmesi, silah ve teçhizatını esas olarak Almanların «karşılması», Cemiyeti ele geçirmede Almanlar için avantaj sağlıyordu.

Fakat gerek İngiliz, Fransız emperyalizminin gerekse Alman emperyalizminin bu hakimiyet mücadelesine rağmen meşrutiyetin ilanını takip eden aylarda milli ticaret burjuvazisinin en üst kesiminin örgütü olan İttihat ve Terakki Cemiyetinin devlet iktidarında önemli bir ağırlığı vardı. Cemiyet, bizzat hükümeti kurmamıştı ama hükümet üzerinde önemli bir baskısı ve otoritesi vardı. Zaten meşrutiyetin ilk aylarında iktidarı, esas olarak İngiliz, Alman ve Fransız işbirlikçileriyle milli ticaret burjuvazisi paylaşıyordu. Bunların hiç birisi devlet iktidarının tartışmasız hakimi değildi. Fakat İngiliz emperyalistleri üstün duruma geçmişlerdi; kesin hakimiyeti ele geçirmek için de uğraşıyorlardı.

Alman emperyalistlerinin desteklediği ve uşakları aracılığıyla hakim olmaya çalıştığı İttihat ve Terakki Cemiyeti ile İngiliz işbirlikçileri (Prens Sabahattin, Kamil Paşa, Ahrar Fırkası vs.) arasındaki iktidar mücadelesi 1909'un başlarında iyice kızıştı. İngilizci Sadrazam Kamil Paşa 10 Şubatta Cemiyet'in kabinedeki taraftarlarını ve sempatanlarını (Manyasızade Refik, Ziya Paşa, Hasan Fehmi, H. Hilmi Paşa) görevlerinden alarak, yerlerine kendi taraftarlarını getirdi. İttihat ve Terakki bu kabine değişikliğine şiddetle karşı çıktı. İttihatçıların hakim olduğu meclisin baskısıyla İngiliz kurdu Kamil Paşa istifa etmek zorunda kaldı. Bu İngiliz tekellerinin önemli bir darbe yemesi demektir. Kamil Paşa'nın düşürülmesiyle birlikte İngiliz basımı İttihat ve Terakki'ye karşı saldırıya girişti. Yeni sadrazam Hüseyin Hilmi Paşa'nın Kabinesi, İttihat ve Terakki Cemiyetinin devlet iktidarında yeni mevziler ele geçirdiğinin bir göstergesiydi.

İttihatçılar tarafından meşrutiyetin ilanından itibaren tasfiye edilen asalaklar tayfası, yani, devlet imkanlarına kene gibi yapışan Abdulhamitçi rüşvet düşkünü bürokratlar, büyük derebeyler, spekülâtörler, tefeciler, şeyhler, mollalar vs. sözkonusu iktidar kavgasından yararlanarak İngilizlerin de teşvikiyle toparlanmaya başladılar. Kamil Paşa'nın düşürülmesiyle mevzi kaybeden İngiliz emperyalistleri, işbirlikçileri (Sabahattin, Ahrar Fırkası, Abdulhamit vs.) aracılığıyla zaten ayaklanmak niyetinde olan sözkonusu gerici potansiyeli, Almanlara eğilimli milli ticaret burjuvazisinin ve Almancı kompradorların gücünü kırmak yönünde kullandı. 31 martta (1909) patlayan isyan, İttihat ve Terakki Cemiyetini hedef aldı. İngiliz emperyalizminin işaret parmağına göre hareket eden gerici güçler cemiyete karşı sindirme ve teröre giriştiler ve İstanbulda cemiyetin gücünü kısa zamanda kırdılar. Sadrazamlıktan istifa eden Hüseyin Hilmi Paşa'nın yerine İngiliz işbirlikçisi Tevfik Paşa'yı getirdiler. 31 mart isyanı, içte ve dışta çok güç duruma düşen, «çaresiz» kalan, sürekli olarak İngiliz işbirlikçileriyle çekilen milli ticaret burjuvazisinin en üst kesiminin Almanlara sempati duyan kanadının (ki bunlar İttihat ve Terakki'de inisiyatifi ellerinde tutuyorlardı) Almanlarla daha sıkı işbirliğine girmesine ve giderek de kısa zamanda Alman işbirlikçisi haline gelmesine yol açan önemli etkenlerden birisi oldu. İstanbul'da güç kaybeden İttihat ve Terakki, güçlü olduğu Makedonya'da toparlandı. Almancı Mahmut Şevket Paşa'nın komutasındaki Hareket Ordusunu İstanbul üzerine gönderdi. (Mustafa Kemal bu ordunun Kurmay başkanıydı.) İstanbul'a giren ordu, İttihat ve Terakki'nin kaybettiği mevzileri ele geçirmesinin ötesinde, yeni mevziler kazanmasına ve İngilizleri önemli ölçüde geriletmelerine yol açtı. Bu, gerçekte, milli ticaret burjuvazisinden ziyade Almancı kompradorların işine yaradı. 31 Marttan hemen sonraki günlerde Berlin'den dönen Enver Paşa'yla Von Der Goltz paşa, İttihat ve Terakki Cemiyetinin Alman işbirlikçilerince kesin ele geçirilmesinde önemli bir rol oynadılar. Hüseyin

ğın Hilmi Paşa'yı yeniden sadrazamlığa getiren İttihatçı kompradorlar, Abdulhamit'i görevinden alarak Saraydaki önemli mevkileri de ele geçirdiler. Kabinede ise İttihatçı Cavit'le (maliye) Talat (iç işleri) köşe başlarını tutmuşlardı.

Bir yandan İngiliz, Fransız, diğer yandan da Alman emperyalizminin çıkarlarını koruyan Hakkı Paşa'nın sadrazam olduğu (12 ocak) 1910 yılında İttihat ve Terakki Cemiyeti ilk önce Fransız emperyalizmine borç para için avuç açtı. Fransızların çok ağır şartlar ileri sürmesi üzerine bu sefer de İngilizlere avuç açtılar. Fakat Fransızlarla önceden anlaşan İngilizler maliye bakanı İttihatçı Cavid'in isteğini kabul etmedi; onu Fransızlardan borç almaya yöneltmek istedi. Fakat Cavit kabul etmeyerek Almanya'ya yanıştı. «Alman bankalarının temsilcileri 1 Kasım'da İstanbul'a geldiler. 7 Kasım'da 1 milyon altınlık bir borç için anlaşma yapıldı... Fiat 36'dan kesilmişti; faiz % 4 olacaktı... Cavit Bey bu konuda şöyle söylüyordu: «... Almanya'nın bu tutumu, o sırada çok zor bir durumda olan Türk hükümeti tarafından şükranla karşılandı.» (İttihat ve Terakki, Feroz Ahmed, sf. 125)

Muhalefete karşı merkezîyet ve devlet tekeline savunan İttihat ve Terakki, 31 mart ayaklanmasından sonra devlet iktidarında önemli mevkileri ele geçirmesine ve güçlenmesine rağmen hala her şeye tamamen hakim değildi. Devlet iktidarında İngiliz ve Fransız işbirlikçilerinin hala önemli bir ağırlıkları vardı. Hatta İngiliz ve Fransız iş-

birlikçileri 1910'un sonları - 1911'in başlarında Alman işbirlikçisi İttihatçıları bir ölçüde gerilettiler. İttihat ve Terakki içindeki İngilizci kanadın muhalefeti bu gerileyişte etkin bir rol oynadı. 1911'de İttihat ve Terakki aleyhtarı İngiliz işbirlikçisi güçler birleşerek Hürriyet ve İtilaf Partisi'ni kurdular. İngiltere veya Fransaya sempati duyan, daha çok İngilizci ve Fransızcı kompradorlarla ticari ve sinai ilişkiler içinde olan milli ticaret burjuvazisi bu partinin kuyruğuna takıldı.

1911'in eylül sonunda Alman müttefiki İtalyan emperyalistlerinin Osmanlılara savaş açması Alman işbirlikçisi İttihatçıları güç duruma düşürürken, İngiliz işbirlikçilerinin durumunu olumlu yönde etkiledi. İngiliz ve Fransız işbirlikçileriyle Alman işbirlikçileri bu savaş karşısında aralarında tam olmasa bile belirli bir uzlaşmaya giderek savaşın çatlamasıyla istifa eden Hakkı Paşa hükümeti yerine, Sait Paşa hükümetini oluşturdular. Zaten 1911'de İmparatorluğun çeşitli yerlerindeki olaylar (Arabistan'daki ayaklanma, Arnavutluk ve Makedonya'daki kritik durum vs.) Almancı İttihatçılarla bunların yedeğinde yürüyen Alman sempatzanı milli ticaret burjuvazisinin temsilcileri olan İttihatçıları, İngiliz ve Fransız işbirlikçileriyle birlikte (bu olaylara karşı) hareket etmeye zorluyordu. İmparatorluktan kopan her pazarın hem kompradorların hem de milli ticaret burjuvazisinin aleyhine olduğu açıktı.

Birlik Sorunu Dev-Deb Ve Eylem Birliği Taktiklerİ Üzerine (2)

Geçen bölümde proletarya hareketine has bir sorun olan «birlik» sorununun çeşitli yönleri üzerinde durmuştuk.

Bu sorun iki yönlü bir görevi proletaryanın önüne koymaktadır. Proletaryanın öncülerinin, yani komünistlerin birliğinin sağlanması; bu, proletaryanın öncü siyasi partisinin içerisindeki birliğin gerçekleşmesi demektir. İkincisi, proletaryanın ve ülkemizde sayıca proletaryadan kabarık olan diğer emekçi yığınların hareket birliğinin sağlanması; bu, proletaryanın ve diğer emekçi yığınların belli kesimlerini etkisi altında bulunduran halk siyasetlerini, tek tek eylemlerde, kitlesel kampanyalarda proletarya partisinin çizgisine katma girişimi demektir.

Bunlardan birisi, proletarya partisinin bütün yaşantısına has bir olgu iken; diğeri, yani eylem birlikleri ve ondan daha içerikli olan ortak eylemler, «geçici ve kısmi anlaşma»lar kapsamı içerisinde ele alınması gerekli olan taktiklerdir. Proletarya bu taktiklerden, karşı-devrime karşı işçi sınıfının ve diğer emekçi yığınların hareket birliğini sağlayabilmek ve dolaylı olarak öncü siyasi partisini güçlendirmek amacıyla yararlanır; onu kullanır. Bu yüzden ne pahasına olursa olsun bir «eylem birliği»nden yanadır. Eylem birliği taktiğinin kullanılmasından sınıf bilinçli proletarya hareketinin sayısız çıkarı olduğundan, o, bu taktiğin hayata geçmesinde zorlayıcı ve önder unsur olmak durumundadır. Küçük burjuva oportünizminin temsilcileri ve «proletarya» adına konuşan her seviyeden revizyonist ise eylem birliğinden kaçan unsur olmaktadır.

«Birlik» sorunu bu iki yönüyle, görünüşte halkın «birleşmesi», «birliği» gibi görünse de, halkın devrimci birleşik cephesi

(HDBC)'den farklıdır. HDBC halk sınıflarına ait çeşitli (ve bazanda aynı sınıfın) sınıflara ait siyasetler arasındaki bir «eylem birliği» değildir; ondan çok daha içerikli, silahlı mücadele içerisinde işçi-köylü temel ittifakına dayanan ve işçi sınıfının önderliğinde halk sınıflarının birleşik mücadelesinin aracıdır. Son çözümlemede milli burjuvazinin «yola getirilmesi» ya da devrime kazanılması sorunu olan HDBC, devrimin stratejik (temel) sorunlarından ve silahlardan biridir.

Geçen bölümde bunları genel hatlarıyla da olsa incelemiş; bu konudaki Marksist-Leninist kavrayışın ne olduğunu, nasıl olması gerektiğini ortaya koymuştuk. Eylem birliği konusunda değişik formülasyon ve isimler altında sürdürülmeye çalışılan küçük burjuva-menşevik yorumların açığa çıkarılması için geçmişte savunulan «Dev-Güç», «Sosyalist Kurultay», «PDB» girişimlerinin tek tek incelenmesi; proletarya hareketinin o zamanlar bu menşevik tezlerle karşı sürdürdüğü mücadelenin belgelerinin ve yorumlarının yeniden hatırlatılması gerekli hale gelmiştir. Geçen bölümde bunları da inceleyeceğimizi belirtmiştik.

Bu iki açıdan önemlidir: İlk olarak, eylem birliğinin en amansız düşmanları ve aynı zamanda bu konuda sürdürdükleri sahate «birlik»çi propagandayla nitelikleri iyice belgelenmiş olan küçük burjuva gruplara manevra alanı bırakmamak için. Çünkü onlar «eylem birliği» düşmanlığının teorisini tam da bu kavramları tanımaz hale sokup, carpıtarak formüle edebiliyor ve devrimci kitlelerin bilincini bulandırabiliyorlar. HDBC yerine eylem birliğini gecirmeye uğrasarak devrimin önümüze koyduğu görevlere yan cizebiliyor; bununla devrimcilerin güçlerini boş yere heder edebiliyorlar.

İkinci olarak, dHB hala devam eden DEV-DEB üzerine yazdığı ve dergimizi de eleştirdiği bir seri yazıda şu iddiada bulunuyor: Yukarıda adı geçen ve her türlü çarpıtmaya uğrayan ve bize bu karışıklık içinden onları çekip çıkarma görevini yüklenen kavramlar (daha başka deyişle belli anlayışların isimleri) arasındaki ayırım mekaniktir.

Biz başından bu yana kavramlar üzerinde spekülasyonla meselenin özünün üzerinin örtülmesi çabasına karşı çıktık ve hala da karşıyız. Bunun ne denli seviyesiz ve gülünç bir şey olduğunu, ne yazık ki bugün bizi kavramlar arası mekaniklik yaratmakla eleştiren HB gibilerinden tüm Türkiyeli devrimciler öğrenmiştir. Mesela HK ve HB birbirlerine «proleter devrimci» dedikleri ve hatta aynı özü temsil eden sloganları ortak hale getirelim diye vaaz verdikleri dönemde bile ve hala «Milli DHD» ve «Ulusal DHD» ayırımları üzerinde «siyasal platform» oluşturdular; bu kelime ayrılığının özünü «adım adım» doldurdular. Grupların farklılığını göstermek için «milli»ye karşı «ulusal» alternatifini bulmak için çaba sarfetmek gerçekten bir saçmalık ve bu noktalarda varlık şartı yaratmak durumunda olan küçük burjuva unsurların acizlik belgesidir. Biz tüm bu saçmalıklarla uğraşmayacak kadar kendimizden eminiz ve buna gerek bırakmayan ve proletarya hareketinin dışındaki bircümle oportünistten kelimelerle avıran ideolojik, siyasi ve örgütsel temelimiz var.

Burada sorun her sevi yerli yerine oturtmak sorunudur. Belirli anlayışların kuşa isimlendirilmesi olan bu kavramların Marksist-Leninist içeriğinin açığa çıkarılmasıdır. Eğer bizlere rağmen, belirli kavramlar belirli özlere temsil ediyorsa ve bunlar üzerinde bir karışıklık yaratılmışsa, görev bu karışıklığı önlemek; kavramların gerçek özünü açığa çıkartmaktır. HB bunu mekaniklik yaratma diye eleştirirken, aslında tüm oportünistler gibi tanınmaz hale getirdiği bu kavramların gerçek anlamının ortaya çıkmasıyla «liberal CHP'yle ittifak» politikasını, iğrenç kuyrukçu rolünü gizlemek istemektedir. Eleştirisi bu gerçeğin a-

çığa çıkmasını önlemeye yöneliktir.

Yine geçen bölümde proletarya hareketinin bu soruna da başından beri doğru bir şekilde yaklaştığını belirtmiştik. İ. Kaypakkaya yoldaş önderliğinde birlik sorununun özü ve çeşitli yönleri Marksist-Leninist bir bakış açısıyla değerlendirilmiş; «Devrimci Güçbirliği», «Sosyalist Kurultay» gibi revizyonist şiarlara karşı mücadele içinde kavrayışımız daha da derinleştirilmiştir. (*) Bugün biz, günümüzün ihtiyaçlarına cevap verebilmek için bu kavrayış temelinde meseleleri sadece biraz daha genişletiyoruz, o kadar...

1972'lerde yazdığı yazıda İ. Kaypakkaya yoldaş milli burjuvaziyle ittifakı o günkü gücüne ve şartlara bakmadan mümkün gören TİİKP revizyonistlerinin kuyrukçuluğunu açığa çıkarıyordu. RSDİP İkinci (Birlik) Kongresinde Plehanov'un burjuvazinin rolü ve «sosyal-demokratlar»la olan ilişkisi üzerine sunduğu karar tasarısını destekleyen Lenin'in, bu tasarıya karşı çıkan ve başka bir tasarıyı destekleyen Martov'a karşı söylediği şu sözleri aktarıyordu:

«Birlik Kongresi'nde Martov yoldaş da, Plehanov'un karar tasarısına karşı şu kanıtı ileri sürdü: Bu tasarıya başlıca itiraz, bu tasarımın başlıca kusuru, istibdada karşı mücadelemizde, liberal demokratik unsurlarla ittifaktan sakınmamanın görevimiz olduğu gerçeğinin unutulmasıdır. Lenin yoldaş bunu bir Martinov eğilimi olarak görülebilir...»

«Taşıdığı 'cevher' zenginliği bakımından bu sözler, gerçekten nadir bulunur cinstendir.

1) Liberallerle ittifaka (aç-L) dair cümle tam anlamıyla karmakarışıktır. Kimse ittifaktan söz etmiş değildir Martov yoldaş, sadece geçici ve kısmi anlaşmalar söz konusu olmuştur. Bu, tamamen farklı bir şeydir. 2) Eğer Plehanov'un tasarısı, inanılmaz bir ittifak'tan söz etmiyorsa... bu onun kusuru değil değeridir...» (aç-İ.K.) (1)

İ. Kaypakkaya yoldaş, Lenin'in «Liberal ve Liberal-demokratik eğilim» tanımlarının içeriği hakkında söylediği «burjuvazinin siyasal yönden en az ilerici kesimleri adına konuşan eğilim, liberal; burjuvazinin daha ilerici kesimleri ile küçük-burjuvazi adına

(*) Bakınız: İ. Kaypakkaya - Seçme Yazılar, sf. 98-99, 276-278, 290, 303-304, 327-328, 405-416

(1) Lenin'den alıntı/İ. Kaypakkaya - S. Yazılar sf. 414-415/Ocak Ynl.

konuşan eğilimde liberal-demokratik eğilim»dir açıklamasına dayanarak orta burjuvazinin sağ, sol ve küçük burjuvazinin rollerini açığa çıkarıyordu. Bütün bunlardan hareket eden İ. Kaypakkaya «bugün» «burjuvaziyle sadece 'geçici ve kısmi anlaşmalar' mümkün olabilir» sonucuna varıyordu. İttifak kavramının sınıflararası bir «birlik», diğerinin ise «geçici ve kısmi bir anlaşma» olduğunu; bu ikisinin farklı olduğunu doğru ve isabetli bir şekilde tespit ediyordu.

İttifak, proletaryanın asla vazgeçmediği ve HDBC'ni yaratmak yolunda uyguladığı, devrimin temel politikalarından birisidir. Ve bu ittifak ülkemizde toprak devrimi temelinde silahlı mücadele içinde oluşan işçi-köylü temel ittifakının üzerinde yükselecektir. Masa başında ve barışçı temellerde değil. «Geçici ve kısmi anlaşma» ise defalarca belirttiğimiz gibi «eylem birliği» ve «ortak eylem»den başka bir şey değil; onun kendisidir. Bu ikisinin gerçekleşme temelleri ve oluştuğu koşullar birbirinden farklıdır.

Bu farklılığın karartılması temelinde, ülkemizde yıllardır işbirlikçi revizyonistler bazı «eylem birlik»lerini «cephe» diye, «ittifak» diye göstermeye çalıştı ve devrimci yığınların bir cephe uğruna; devrimin ortaya koyduğu gerçek görevleri omuzlamalarını önlemiş ve «cephe» adına cephenin en azılı düşmanlık çizgisini sürdürmüşlerdir. Revizyonist cephenin istisnasız tüm elemanları (ve bizi bu ayırımları mekanikleştirmekle suçlamaya kalkışan dHB revizyonistleri) bu ayırımların «karıştırıcı»lığı rolünü hala sürdürüyorlar. İşte örnekleri :

«...DEVİRİMCİLERİN EYLEM BİRLİĞİ sağlandığı ölçüde toplumsal muhalefet güçlü bir kesimde sesini duyuracak, örgütlendiği ölçüde emperyalizmin ve oligarşinin saldırılarını geriletecek...» (KURTULUŞ, s. 56)

«Bilindiği gibi DİSK yöneticilerinin 'demokratik güç ve eylem birliği' çağrısı belli siyasi gelişmelerin, tabandan işçi kitlelerinin zorlamasının siyasi hareketlerin güç ve eklem birliği çalışmalarını zorlu sonucu olmuştur.» (Emeğin birliği, s. 10) (abç)

«... En geniş halk güçlerinin direnişini ve ortak eylemini örgütlemeye getirmektedir.» (Devrimci yol, s. 28) (abç)

«... Bütün halk kitleleri egemen sınıfların yeni saldırılarını püskürtmek, mevcut mevzileri ge-

nişletmek ve devrim mücadelesini ilerletmek için halk güçlerinin ortak bir platform temelinde bir araya gelmesini, bu temelde sürekli ve kalıcı bir eylem birliği oluşturmasını istemektedir.» (Halkın Kurtuluşu, s. 161) (abç)

«İttifak 'Eylemde birlik, propaganda ve ajitasyonda yasaklama' ilkesi üzerinde kurulmuştur.» (H. Birliği, sö 2) (abç)

«Biz halkın birliği siyaseti taraftarları olarak; Halkın Yolu ve Halkın Kurtuluşu siyasetleri taraftarlarının bu tavırlarını gözden geçirmelerini ve tutarlı, ilkel ittifaklar yapmalarını istiyoruz.» (HB, s. 2) (abç)

«Halkın Birliği, bir ittifakın, hangi meselede ve hangi nitelikteki kuvvetlerle gerçekleştirileceği sorununa verilecek cevabın tayin edici olacağını belirtir. Biz sadece proleter devrimcileri ilgilendiren bir soruna, bir eyleme başka hiç bir gücün karıştırılması taraftarı değil ve buna kesinlikle karşısız.» (HB, s. 4) (abç)

«Bugün ittifaklar, uzlaşmalar meselesinde anlayış birliği yoktur. Bu durum, her eylem, miting vb. de sorun olmakta, faşizme ve sosyal faşizme karşı birliği zayıflatmaktadır.» (H. Birliği - H. Yolu ortak açıklaması/HB, s. 3) (abç)

H. Yolu'nun devamı olduğunu iddia eden dH. Yolu ve diğer bazı gazetelerde ise, saatlerce aramamıza rağmen, bu konuda herhangi bir cümlecige rastlamak mümkün olmadı. D. H. Yolu revizyonistleri zaten iyice parçalanıp ufalanmış, bugün tabanını «devrimci hapisane»de tutarak varlıklarını sürdürmeyi en olumlu davranış görme tavrına girmişlerdir ve eylem birliği diye bir sorun tanımıyorlar.

Yukarda yaptığımız alıntılar, revizyonistlerin «birlik» konusunda tam bir kaos yaratan bilinçli ve «cahilce» sözlerini göstermektedir. Bunlar «ittifak», «birlik», «eylem birliği», «ortak eylem» gibi olguları birbirine karıştırarak, yarattıkları bu toz bulutu içinde çeşitli küçük burjuva amaçlarını gerçekleştirmeye çalışıyorlar. Ashında bu çabalar yalnızca günümüze has bir olgu değil; tam tersine temelleri geçmişe dayanan işbirlikçi siyasetlerde ifadesini bulan «Dev-Güç», «Sosyalist Kurultay», «Proleter Devrimcilerin Birliği» girişimlerinin devamıdır.

Şimdi, konumuzun daha iyi anlaşılabilmesi için İ. Kaypakkaya'dan da geniş alıntılar yaparak bu tezleri incelemeye çalışalım.

BÖLÜM : 2

A) DEVRİMCİ GÜÇBİRLİĞİ (DEV - GÜÇ)

Bu şiar, «Proleter Devrimci Aydınlik»ın henüz «Aydınlik Sosyalist Dergi»den ayrı bir yayın olarak çıkmadığı ve M. Belli revizyonizminin, TİP revizyonizmine karşı gelişen devrimci muhalefet üzerindeki hakimiyetinin devam ettiği şartlarda ileri sürülmüştü. Dolayısıyla da M. Belli'den D. Perinçek'e, D. Gezmiş'ten M. Çayan'a uzanan revizyonist cephenin tüm unsurları tarafından savunuluyordu.

«Mihriçi Dev-Güç anlayışı, proletaryanın bağımsız siyasi örgütlenmesini yani proletarya partisini reddetmek demektir; halk ordusunu reddetmek demektir; işçi-köylü ittifakını reddetmek demektir; işçi sınıfını, yoksul köylüleri ve devrimci gençliği, burjuvazinin uysal bir aleti haline getirmek demektir; bu güçleri, bir burjuva darbesi için kaldıraç olarak kullanma kurnazlığı demektir! Proleter devrimciliği (!) adına, reformcu orta burjuvazinin, hatta İnönü gibi bir kısım komprador burjuvazi ve toprak ağaları temsilcilerinin, Kadri Kaplan gibi bir kısım anti-komünist unsurların borusunu örttürmek demektir.

«Dev-Güç, proletarya önderliğinde halkın birleşik cephesi olmadığı gibi, proletarya ile burjuvazi arasında zaman zaman yapılabilecek olan «geçici ve kısmi bir anlaşma» da değildi. Burjuva kuyrukçuluğu ve teslimiyetçilikti. Böyle bir ihanet girişimini, revizyonistler halkın birleşik cephesi olarak ilan ettiler. «Varsın bir kısım CHP yöneticileri 'ortak cephe'ye katılmasın diyemiyoruz, millici olan herkes katılsın (!) Sınıflararası bir ittifak olan devrimci güçbirliği almış yürümüşdür» diye reklam ettiler (bak: ASD, sayı 7, s. 18). «Dev-Güç Kurtuluş Savaşından sonra sosyalistlerle Kemalistler arasındaki ilk somut güçbirliği hareketi olarak tarihi önem de taşımaktadır» diye reklam ettiler (ASD, sayı 13, s. 9).

«Dev-Güç girişimi yaşamadı ve çöktü. Ama Dev-Güç zihniyeti, bir kısım kaşarlanmış revizyonistlerin kafasında yaşamaya devam etti. Devrimci kadrolar, halkın birleşik cephesinin esas olarak sınıflararası ittifak olacağını, bu ittifakın temelini işçi-köylü ittifaklarının teşkil etmesi gerektiğini kavrayınca, revizyonistler, dümen değiştirdiler: «Halkın birleşik cephesi başka şeydir, devrimci güçbirliği başka şeydir» diye, burjuva kuyrukçuluğunu ve teslimiyetçiliğini yeni bir kılıfla maskeleyemeye çalıştılar (bak ASD, sayı 12-14).» (aç-İK) (*)

TİİKP revizyonistleri ise, niteliklerine tümüyle uygun olan bu tezi, çeşitli düzelt-

melerle sonuna kadar yaşatmak için, büyük bir çaba harcadılar:

«Bu burjuva kliği, gerici saldırılar karşısında başı sıkıştıkça «devrimci güçbirliği» çığlıkları atıyordu. CHP ile, tabii senatörlerle, TİP ile, DİSK ile ve diğer reformcu burjuva örgütleriyle güçbirliği kurmayı «cephe» politikasının temeli yaparak, Mihriçi Dev-Güç maskaralığını diriltmeye çalışıyordu. «Silahımız devrimci güçbirliğimizdir» (PDA, sy. 18) diye manşet atarak, halkın üç silahından ikisi, parti ve halk ordusu bir kenara itiliyordu. Ve üstelik, halkın birleşik cephesi yerine, «güçbirliği» adında ne olduğu belirsiz bir şey geçiriliyordu. Bu bir maskaralıktı, çünkü doğru yolda ilerleyen bir komünist partisi, bu partinin önderliğinde halkın silahlı kuvvetlerinin inşası bir yana bırakılarak, burjuvaziyle istikrarlı bir ittifak kurmak boş bir hayaldir. Ancak belli somut meselelerde geçici ve kısmi anlaşmalar mümkün olabilir.

«Güçbirliği adına yapılan bütün gevezeliklerin sonucu, zaman zaman ortak imzalı bildirimler yayınlamaktan bir adım ileri gidememiştir. Kaldı ki, bu bile, proletarya ile milli burjuvazi arasında bir anlaşma değildir. Çeşitli burjuva ve küçük-burjuva kliklerinin kendi aralarındaki anlaşmalardan ibarettir. PDA revizyonistleri, bu yoldaki başarıları (!) yayın organlarında abartarak reklam ettiler. Devrimci gençliğin, gerici zorbalığa karşı, kendini savunmak için giriştiği mücadeleyi, «güçbirliğini kundaklamak» olarak niteledi» (**)

«Revizyonistler, aynı anlayışı, bugün yine devam ettiriyorlar. Anti-faşist mücadele bayrağı altında, hala şehirlerde reformcu burjuvaziye kuyruk olmaya çalışıyorlar. Daha iyi anlaşılması için revizyonist kliğin zihniyetini özetleyelim: Devrimci güçbirliği (buna bazen «demokratik güçbirliği» diyorlar), faşizme karşı mücadele vasıtasıdır. Her dönemde yapılır. Devrimci güçbirliği, işçi-köylü temel ittifakına dayanmaz. Burjuva ve küçük-burjuva örgütlerle ve kişilerle yapılır.

«Güç birliği yapmaya her zaman hazırım» (YİKC, s. 105).

«Güçbirliği her dönemde yapılabilir. Biz güçlenmeden güçbirliği yapılmaz görüşü yanlıştır» (12 Mart'tan Sonra Dünyada ve Türkiye'de Siyasi Durum, s. 95).

Halkın birleşik cephesi, anti emperyalist ve anti-feodal mücadelenin aracıdır. «Halkın devrimci cephesi işçi-köylü ittifakı temelinde kurulur ve gelişir.» (12 Mart'tan Sonra Dünyada ve Türkiye'de Siyasi Durum s. 95). «Bir veya birkaç bölgede kırsal siyasi iktidar kurulmadan cephe olmaz, gibi görüşler, tek vantil burjuva düşüncesinin kalıntısıdır ve tabiatıyla yanlıştır.» Cephe bugünden gerçekleştirilebilir. Çünkü, «cephe, devrimin dostlarını ve

(*) İ. Kaypakaya-age, sf. 405- 406

(**) İ. Kaypakaya-age, sf. 272-273

duşmanlarını doğru tesbit etmeyi ifade eder. Doğru düşmanı doğru tesbit etmek ve buna uygun bir siyaset izlemek, devrimin her aşamasında temel meseledir» (oportünizm ve ikiyüzlülük örneği genelemeden).

«revizyonizmin, demokratik güçbirliği ve cephe konusundaki görüşleri bunlardır.» (***)

I. Kaypakkaya yoldaşın da belirttiği gibi, bu «Dev-Güç» safsatasıyla revizyonistler, halkın devrimci birleşik cephesinin anlamını karartmakta; ikincisinin yerine birincisini geçirmeye çalışmaktadırlar.

Proleter devrimcilerin, proletarya önderliğinde, proletarya-köylülük temel ittifakı üzerinde yükselen halkın birleşik cephesi şeklindeki cephe anlayışlarının yerine; «ittifak» adına burjuva demokratlarının kuyrukçuluğu anlamına gelen «Dev-Güç» safsatasını geçirmeye çalışmışlardır.

Daha sonraları ise, Marksist-Leninistlerin mücadelesi sonucu adım adım gerilemişler; «evet, Dev-güç» halkın birleşik cephesi değildi ama, devrimci güçbirliğiydi» diyerek, eski kuyrukçu anlayışlarını devam ettirebilmek için ağız değiştirmişlerdir. Ancak revizyonist öz değiştirilmediği için, bu tür tezlerle hayat veren sınıf işbirliği ve kuyrukçuluk siyasetinde Dev-Güç daima yaşamıştır. Günümüzde de küçük burjuva devrimcilerinin «ittifak» politikalarına, «cephe» anlayışlarına yön veren M. Belli, D. Perinçek patentli tezler olmaktadır. Yıllarca sonra ortaya yeni Perinçekler, Belliler olmak için can atarak çıkan revizyonistler, bir yandan tüm maskeleri parça parça edilmiş olan M. Bellilere, D. Perinçeklere küfrederken, diğer yandan o eski tezleri cilalayıp büyük reklamlarla yeniden piyasaya sürmektedirler. Bunun en çarpıcı örneğini HK HB-HY revizyonistlerinin, «Sosyalist Kurultay»ın «günümüz koşullarına» uydurulmuş daha ince bir kopyası olarak piyasaya sürdükleri «PDB» safsatasıdır.

B) SOSYALİST KURULTAY»

«Dev-Güç» safsatasının yaşamasının artık bir «mucize» haline gelmesinden, yani tümüyle yerle bir olmasından sonra; TİİKP revizyonistleri bu kez «demokratik»

çevreleri eğil de, çepere daha daraltılmış olarak «proleter çevreleri» birleştirmenin bir aracı olarak «Sosyalist Kurultay» şiarına sarıldılar.

Bu dönemde, 15-16 Haziranla işçi sınıfının mücadelesi doruğuna ulaşıyor; halk hareketi giderek geliyordu. Türk hakim sınıflarının iktisadi buhranı giderek derinleşiyordu. Köylülerin toprak işgalleri, gençliğin mücadelesi önemli boyutlara ulaşmıştı. Bu mücadelelere önderlik edebilecek olan işçi sınıfının siyasi örgütlenmesi yoktu. İşçi sınıfı adına konuşan çeşitli revizyonist klikler parlamentarizm ve reformizmin sınırları içinde **çarpınıyor**; halk hareketi ilerlediği her nokta da her türden sapmayı ezerek geliyordu. 15-16 Haziran mücadelesi işte böyle bir ortamda, işçi sınıfının o büyük gücünün ortaya serildiği ve bu mücadeleden ders çıkarabilen Marksist-Leninist kadroların bilincinde önemli bir sıçrama yarattığı; proletarya hareketinin şekillenmesinde tayin edici bir rol oynadığı tarihi bir dönüm noktası oldu.

15-16 Haziranın ardından 3 ay süren sıkıyönetim ve azgınlaşan faşist terör, küçük ve orta burjuva devrimci grupları şaşkına döndürdü. 15-16 Haziran ve ardından gelen sıkıyönetim, bir çok tarihi dersin yanı sıra (Bkz. İ. Kaypakkaya-age., sf. 273-274-275), devrimci çalışmaların en zor şartlarda bile en az aksaklıkla yürütülebilmesini sağlayacak olanın, ancak kanundışı-gizli bir temelde çalışmalarını inşa etmekle olabileceğini kesin olarak göstermiştir.

Marksist-Leninistler bu dönemden böyle dersler çıkarırlarken; D. Perinçek yönetimindeki TİİKP revizyonistleri, sıkıyönetimin hemen ardından «Sosyalist Kurultay» şiarını ortaya atıyor, legal yayınları güçlendirme kararı alıyorlardı.

«Ve tam bu sırada «Sosyalist Kurultay» şiarı atıldı. Bütün itirazlara rağmen, haftalık derginin yeniden yayınlanması kararı alındı. Oysa, aylık PDA ve İşçi-Köylü, bütün kadroları yutuyordu. Yine tam bu sırada, «İşçi-Köylü çalışma komiteleri kuralım» şiarı atıldı.» (*)

(*) İ. Kaypakkaya-age, sf. 276

(***) İ. Kaypakkaya-age, sf. 406-407

«Revizyonistler, legal bir partinin sayısız faydalar sağlayacağını söylüyordu! Sayısız faydaların başında da yine legal bir yayın organı olan, yani hakim sınıfların müsadeseyle çıkan İşçi-Köylü gazetesinin dağıtımı ve satışı geliyordu. Revizyonizmin başı olan bay A.Z., o günlerde bir tartışmada aynen şöyle demişti: «Eğer legal bir parti kurmazsak, bir ay sonra İşçi-Köylü'yü çıkaramayız». Bu bay, İşçi-Köylü'yü ilelebet çıkaracağını mı sanıyordu?

«Bütün revizyonist klikleri bir araya toplayacak olan «Sosyalist Kurultay», her derdin devası olmuştü. Proletarya hareketinin (!) örgütlenme problemini çözecekti! Bütün «proleter çevreleri» (bu baylar kendileri gibi reformist-revizyonist kliklere artık bu ismi veriyorlardı) birleştirerek Türkiye çapında devrimci hareketi dağınkılıktan kurtaracaktı! Ülke çapında örgütlenmeyi sağlayarak «halk savaşı»nın ön şartlarını (!) yaratacaktı. Oysa, halk savaşına hazırlanmanın bir tek yolu vardı: O da önder kadroların önemli bir kısmını köylük bölgelere göndermek, köylüleri silahlı mücadele için gerilla örgütleri içinde teşkilatlamak, illegal örgütlenmenin ve faaliyetin diğer bütün biçimlerini ve her türlü legal faaliyeti köylük bölgelerdeki silahlı mücadeleye tabi kılmak, Sosyalist Kurultay gibi saçmalıklarla zaten mevcut olan legalizmi iyice perçinlemek değil.

«Sosyalist Kurultay, eğer mümkün olsaydı, bir ihanet kurultayı olurdu. Çünkü sadece, iyice azgınlaşan faşist saldırganların kabaran iştahlarına bütün kadroları tabakta meyva sunar gibi sunmaya yarardı. Silahlı mücadelenin ön şartlarını yaratmaya veya ona önderlik etmeye değil.

«Kaldı ki, Sosyalist Kurultay sloganı aynı zamanda boş bir hayaldi. Azgınlaşan gerici saldırılar, çeşitli revizyonist klikleri iyice birbirine düşürmüştü. Devrimci işçi, köylü ve aydın kadrolar, bu klikler arasında şaşkınlık içinde bocalayıp duruyordu. Devrimci kadroları doğru bir çizgi etrafında birleştirmek ve revizyonizmi tecrit etmek, Sosyalist Kurultay gibi bir tartışma toplantısında sağlanamazdı. Bu tür tartışma toplantıları o günlerde sık sık oluyordu ve çekişmeleri kızıştırmaktan ileri gitmiyordu. Ancak Marksist-Leninist temeller üzerine kurulmuş sağlam bir çekirdeğin yönettiği devrimci bir pratik ve bu pratikle bir arada yürütülen ideolojik mücadele devrimci kadroları toparlayabilir, revizyonizmi tecrit edebilirdi. Ve bu da bir anda değil, nisbeten uzun bir mücadele sürecinde mümkün olurdu. Sosyalist Kurultay'ın mümkün olmayacağı, pratikte de görüldü. Sadece revizyonist klikler arasında barış isteyen ilkesiz ve pasifist unsurların iştahını kabarttı, o kadar.» (*) (aç-İK)

«Sosyalist Kurultay çorbası. Nisan Toplantısı'nda bir kere daha pişirilip sürüldü önümüze. Marksist-Leninistler, mevcut legalizmi daha da güçlendireceği, silahlı mücadele şartlarının mevcut olduğu bir ortamda bu mücadeleyi ertelemeye

yarayacağı, kadroları artan faşist baskılara yem edeceği, ayrıca proletarya partisinin örgütlenme probleminde bu şekilde çözüm getirilemeyeceğini, üstelik kurultayın boş bir hayal olduğu gerekçesiyle karşı çıktılar. Önder kadroların önemli bir kısmının derhal seçilmiş köylük bölgelere gönderilmesini, bunların köylüler arasında, gerilla birimleri örgütleyerek silahlı mücadeleye girişmesini, diğer örgütlenmelerin bu mücadelenin seyri içinde ve bunu destekleyecek şekilde ele alınmasını istediler. Sosyalist Kurultayla legal bir parti örgütlenmenin, legal imkanlardan faydalanmak olmayacağını, legalizme batmak olacağını, halihazırda hiç bir ciddi illegal örgütlenme ve faaliyet olmadığını belirttiler.

«Revizyonistlerin iddiaları şuydu: Silahlı mücadelenin başlaması için ülke çapında örgütlenmek lazımdır! «Bir kıvılcım bütün bızkırı tutuşturur» amma «bozkırın da kuru olması lazımdır» (!) Ülke çapında teşkilatlanma ve bozkırı kurutma problemini, bir çırpıda, Sosyalist Kurultay halledecekti! Ve silahlı mücadele için sonderece elverişli şartlar yaratacaktı (!).» (*)

«Revizyonistler, sözkonusu toplantıda, yani sıkıyönetimden iki hafta önce, Sosyalist Kurultay ve legal yayıncılığı güçlendirme kararı alarak ihanetlerini doruğuna vardıldılar. Ne var ki, onların, proleter çizgisine karşı kazandıkları bu zafer (!) uzun sürmedi. İki hafta sonra gelen sıkıyönetim, dergi ve gazeteyi kapattı. Gerici Sosyalist Kurultay halâlini çöp tenekesine fırlatıp attı. (**)

TİİKP revizyonizminin şefi ise, yayınlanan «örnek» polis ifadesinde bunu, «Neticede: **SOSYALİST KURULTAY** teşebbüsümüz 1970 yılı sonuna doğru tamamen akim kaldı. Bu yolla parti yaratma fikri başarısızlığa uğramış oldu» diye değerlendiriyor-du. (***)

D. Perinçek 1973'lerden sonraki dönemde bu revizyonist şiarı bir kez daha ileri sürmüş ve doğruluğunu savunmuştur. Bu defa ise, daha sonra bu şiarın özünün savunulmasıyla oluşturulan «PD. bloku»nun elemanlarını «birleştirmek» amacına yönelmişti. Ama proletarya hareketi tarafından, «Sosyalist Kurultay» da dahil, tüm tezlerinin ipliği iyice açığa çıkarılmış olan TİİKP revizyonistleri, asıl amaçlarına bu kez de nail olamadılar.

TİİKP'in bir diğer amacı ise daha sonra legalleştirerek TİİKP adını verdikleri burjuva klübünü oluşturma şartlarını yarat-

(*) İ. Kaypakkaya-age, sf. 277-278

(*) İ. Kaypakkaya-age, sf. 303-304

(**) İ. Kaypakkaya-age, sf. 305

(***) İki Lider İki Örnek, sf. 88/Le-Ya Ynl.

maktı. Böylece onlar sosyalist kurultay şiarıyla gerçekleştiremedikleri legal parti kurma düşlerini, nihayet yıllar sonrası, ama yalnızca kendi çorbalarıyla gerçekleştirmiş oldular.

C) «PROLETER DEVRİMCİLERİN BİRLİĞİ» (PDB)

«Proleter Devrimcilerin Birliği» (PDB) şiarı üzerinde daha da genişçe durmak gereklidir. Çünkü bu tez bir yanıyla TİİKP revizyonizminin ideolojik etkisiyle biçimlenmiş bir tez olarak değerlendirilmesi gereken, aynı zamanda ondan çok daha sinsi ve devrimci kitleler önünde daha tehlikeli bir girişim olarak anlam kazanmıştır.

1976 yılları, 1970'lerin «sol» maceracı küçük burjuva örgütlerinin, hızla sağa kayışlarının doruğuna vardığı bir dönem oldu. Geçmişten doğru dersler çıkarabilme yeteneğinden yoksun olan küçük burjuva önderler, revizyonizmin bir başka türüne kayarken, ilk anda TİİKP revizyonizmiyle karşılaşmışlardı. Bu şebekeyle, sonraları belgeleri çarşaf çarşaf yayımlanan «birlik» görüşmelerine katılmışlardı.

Bu dönemde küçük burjuva saflarda estirilen sağcı rüzgardan güç alan D. Perinçek azgın bir şekilde proletarya hareketine saldırıyor; bugün açıkça kanıtlandığı gibi İ. Kaypakaya'nın ortaya koyduğu görüşlerin tayin edici etkisinin bu örgütlere yansımaları önlemeye çalışıyordu. Estirilen sağ rüzgârı topluyor ve bir fırtına olarak tekrar bu örgütlerin üzerine yönlendiriyordu. Bunun sonuçlarını birlikte yaşadık; gerek HY ve gerekse HK ve HB'den önemli bir bölüm devrimci bugün TİİKP saflarında karşı-devrimin birer hizmetkârı olarak görev yapmaktadırlar.

Bütün bu gelişmelerin sorumlularından birisi de HB revizyonistleridir. HB revizyonistleri, Marksist-Leninist Hareketin ideolojik-siyasi ve örgütsel temelini reddeder ve ona karşı küçük burjuva yöntem ve bakış açısıyla bir «program» oluşturarak, «PDB» blokunun kurulmasında önemli bir rol oynamışlardır. Bunlar proletarya hareketini tasfiye etme, dağıtma amacıyla yo-

la çıkmışlar ve böylece Marksist-Leninist Hareketin bu oportünist gerici çabaya karşı yeterince mücadele edebilme imkânını yok etmişlerdir. Proletarya hareketine ağır bir darbe indirerek; ona karşı ihanet bayrağını kaldırdıkları için, HB revizyonistlerinin sorumluluğu bizim açımızdan diğerlerinden çok daha büyüktür. Bugün o, proletarya hareketinin İ. Kaypakaya önderliğinde ortaya konulan temelini sarılıp gelişmesine paralel olarak, geriye «dönüş» işlemine başlamış ve nihayet «İ. Kaypakaya'yı savunma» noktasına gelip dayanmıştır. Bu revizyonist tasfiyeci hizbin «İ. K.'yı savunuyoruz» demagojisinin, kendi varlığına son verecek kötü bir taktik olduğunu hem siyasi alanda ortaya koyacağız ve hem de daha bölünme aşamasından (HB-dHB) başlamak üzere bugüne kadar saflarında aldattıkları devrimcilerin parça parça proletarya hareketi saflarında toplanmaya başlamasıyla bizzat sosyal pratik tarafından ortaya koyulmaktadır, bundan sonra da koyulacaktır. Bu yüzden burada yeri gelmişken, «İ. Kaypakaya'yı savunmakla», «PDB» içerisinde yer almak arasındaki «uyum»a okuyucunun dikkatini çekmekle yetiniyoruz. Ve onların, «PDB»nin oluşmasına temel teşkil eden ve kendileriyle birlikte PDB bloku içindeki diğer kafadarları olan HK ve HY'na «proleter devrimci» payesi bahşeden görüşleriyle İ. Kaypakaya arasında nasıl bir «uyum»un olabileceği üzerinde bir kere daha düşünmeye davet ediyoruz.

«Sosyalist Kurultay» bozuntusu «PDB» büyük şaşalarla ilan edildiğinde; aynı zamanda bu girişim, onun daha büyük bir ayrılıkla sonuçlanacağını da ilanı anlamına geliyordu. Çünkü bu girişim proletarya partisine ve onun ortaya koyduğu Marksist-Leninist ideolojik-siyasi-örgütsel temele karşı, sözde «proletarya» adına oluşturulmaya çalışılan gerici bir barikattı ve küçük burjuva önderlerin bölücü emelleri ve küçük hesapları üzerinde yükseliyordu. Şarlatan bir idealistlikle HK-HB-HY revizyonistlerinin birbirlerini «proleter devrimci» ilan etmesi gibi gülünç temellere dayanıyordu. PDB'nin en büyük talihsizliği ve iflası-

nı kaçınılmaz kılan şey, «Sosyalist Kurultay» bozması bir tez oluşunun yanısıra, 1976 Türkiye'sinde İ. Kaypakkaya tarafından ortaya konulan Marksist-Leninist bir ideolojik-siyasi-örgütsel temelin bulunması ve bu «birlik»in ona karşı «mücadele» etme zorunluluğu idi. Bu durum ister-istemez «PDB»ci oportünist cephenin önünde iki yol bırakıyordu: Ya HY'nun şeflerinin yaptığı gibi Marksizm-Leninizmin ateş hattından karşı-devrim cephesine atlayarak kurtulmak; ya da HK ve HB revizyonistlerinin yaptığı gibi Marksizm-Leninizme açık saldırıdan daima geri durarak, sahtekarca da olsa İ. Kaypakkaya'nın ortaya koyduğu temelden «ödünç» tespitler alarak yaşamlarını sürdürmeye çalışmak. 1976 yıllarından itibaren olan gelişmeler incelendiğinde, söylediğimiz bu şeylerin, hem HY ve hem de HK ve HB revizyonistleri için doğrulanmış açıkça görülecektir.

HK revizyonistleri yakın zamana kadar İ. Kaypakkaya'nın ortaya koyduğu Marksist-Leninist temele karşı hiç bir zaman açık bir mücadele yolunu seçememişlerdir. Tersine onlar bugünkü aşamaya varıncaya dek, proletarya hareketinin bir çok tezini içini boşaltarak alıp kullanmış, kullanmak zorunda kalmışlardır. Bugün ise Marksizm-Leninizmin ideolojik saldırısından korunmak için çeşitli gerici yöntemlerin kurtarıcılığına sığınma yolunu tutmuş, adım adım 1972 TİİKP'nin yerine aday olmak için ilerlemektedirler.

HB revizyonistleri ise, diğerlerinden daha belkemicsiz bir küçük burjuva grup olarak, sahtekarlığın her yolunu «mübah» sayarak «kürkçü dükkanı»na dönme ve proletarya hareketinin saldırılarından kendini bu yöntemlerle koruma yolunu tutmuşlardır. İ. Kaypakkaya'nın ve onun ortaya koyduğu temelin «küçük burjuva» ilan edilmesinden; bu temelin Marksist-Leninist olduğunun yeniden «keşfi»ne... HB revizyonistlerinin katettikleri ve proletarya hareketinin saldırılarından korunmak için benimsedikleri yolun başlangıç ve bitişindeki sınırlarında işte bunlar yazılıdır.

Her halükarda «PDB» girişimi dağıl-

maya mahkumdu ve gelişmelerin yönü bu doğrultuda olmuştur. Devrimci hareketin 3 yıllık geçmişi içinde yer alan tüm devrimcilerin içinde yaşadığı bu gelişmeler göz açıp kapayıncaya kadar, PDB mimarlarının birbirlerini «oportünist» olarak dangalamalarıyla sonuçlanmıştır.

Bugün PDB tezlerinden arta kalan şey, sadece oportünist basının sayfa başlıkları ve yazılarıdır. Aradan uzun bir zaman geçmesine rağmen, bu safataların eleştirisi görevini, oportünist basının şimdi unutturulmak istenilen sayfalarını aralayarak yerine getirelim.

I—) «PDB»ciler «PDB» İle Neleri Gerçekleştirmek İstiyorlardı?

PDB'cilerin amaçlarını onlardan öğrenelim :

«Proleter devrimcilerin birliğine ve proletarya partisinin oluşturulmasına giden yolda, bu gün üzerine görev, faşizme ve sosyal faşizme karşı ortak mücadele temelinde eylem birliğini, eylemde birlik, propaganda ve ajitasyonda serbestlik ilkesine göre gerçekleştirmek, geliştirip yaygınlaştırmaktır.» (HB, sf. 3) (abc)

«... 'biz proleter devrimcilerin birliği' rı şalesine, ülkemizde proletarya partisinin oluşturulması meselesi açısından bakıyoruz.» (HB, s. 4) (abc)

«Proleter devrimcilerin birliği için atmamız gereken somut adımlar ideolojik mücadeleyi kesintisiz sürdürerek, eylem birliğini geliştirmek olmalıdır. Halkın Birliği, Halkın Kurtuluşu ve Halkın Yolu faşizme ve sosyal-faşizme karşı mücadele temelinde eylem birliğini geliştirmeli, yaygınlaştırmalı ve sürekliliğini muhafaza ve daha üst bir düzeye çıkarma yolunda çabalarını artırmalıdır.» (HB, s. 4) (abc)

Bu söylenenlere, 1977 Haziran Erken seçimleri öncesinde oluşturulan «PDB» seçim blokunun amaçları açıklanırken söylenen; «böyle bir blokun gerçekleşmesi, ... başdüşmanlara karşı kurulan halk cephesinin siyasi ve örgütsel platformda oluşturmanın bir adımı, daha da önemlisi, proleter devrimcilerin birliğinin sağlanması ve proletarya partisinin oluşturulması yönünde bir eylem birliği olacaktır.»/(abc) şeklindeki sözleri de eklersek, «PDB»cilerin asıl amaçlarını genel hatlarıyla, ama öz olarak anlamış oluruz.

Demek ki «PDB»cilere göre, bu yazımız-

da esas konumuzu teşkil eden «eylem birliği»nin oynayacağı roller şunlardır:

1) Proleter devrimcilerin birliğinin sağlanması.

2) Proletarya Partisinin oluşturulması.

3) Baş düşmanlara karşı kurulan halk cephesinin siyasi ve örgütsel platformunun oluşturulması yolunda bir adımın atılması.

Burada, revizyonistlerin «proleter devrimcilerin birliği» denilen şeyin, «ve» diyerek ayırdıkları «proletarya partisi» sorunundan ayrı bir şey olmadığı gerçeğinden bile habersiz oldukları ya da söylediklerinin ne anlama geldiğini anlamayan cahillikleri ve bu durumlarına bakmaksızın bir de «proletarya partisi» oluşturmaya kalkışmaları meseleleri üzerinde daha fazla durmayı gereksiz buluyoruz. Çünkü daha önce de bunlar üzerinde durmuştuk.

Yukarıya alıntı olarak aldığımız sözler, «eylem birliği» konusunda tam bir revizyonist karmakarışıklığı yansıtmaktadır. Eylem birliği; böyle bir taktik araçla gerçekleştirilmesi imkansız olan görevlere memur edilmekte; tek tek eylemlerdeki birlik olmaktan çıkarılarak, «faşizme ve sosyal-faşizme karşı» «birlik»; «başdüşmanlara» (!) karşı halk cephesi içindeki «birlik» haline dönüştürülmektedir. Aşlında eylem birliği taktiğine bu tür görevler yüklemek demek bu «görev»leri gerçekleştirmeye asla niyet beslemiş olmamak demektir. Zaten gelişmeler incelendiğinde bu revizyonist grupların, «proleter devrimcilik» gibi kuruntularını bir yana atarsak, küçük burjuva temelde bile bir birlikten yana olmadıklarını görürüz. Çünkü onlar en hararetli bir tarzda «PDB»ciliği savunurlarken bile; aralarında hiç bir nitelik ayırımı olmadığını söylüyor; ardından ise grupçuluklarının asısı anlamına gelen «HB taraftarı proleter devrimciler», «HK taraftarı proleter devrimciler» vb. gibi ifadelerle, birbirlerinden «farklı» olduklarını tabanlarındaki devrimcilere haber veriyorlardı.

H. Kurtuluşu ülkemizdeki devrim aşamasını «ulusal DHD» olarak isimlendirirken, HB ilk sayısından itibaren bu devrim

aşamasını «Milli DHD» olarak isimlendiriyordu. Sonrada kalkıp «mevcut şartlarda grupçuluğun bir tezahürü olarak aynı muhtevayı ifade eden farklı sloganlar türetmek yaygın bir durumdur. Proleter devrimciler farklı ideolojik-siyasi muhtevası olmayan sloganları aynılaştırmalıdır» diyordu. (H B, s. 4) (abç)

Biz bu örneklerin üzerinde bir çok defa durduk. Çünkü bu örnekler küçük burjuva unsurların teşhirinde çok tipik örnekler olarak varlıklarını bugüne dek sürdürmüşlerdir. Buna benzer sözler söyleyen HK revizyonistleri de, HB revizyonistleri de «UDHD», «MDHD» ayırımı (!) üzerinde varlıklarını devam ettirmişler ve «PDB»ci olarak yola çıkan bu dergiler, «PDB» şiarını devrimcileri aldatmak ve boş vaatlerle oyalamak amacıyla attıklarını ispatlamışlardır. Uzunca bir süre sakız gibi ağızlarında çiğnendikten sonra nihayet kaldırılıp çöp tenekesine fırlatılan «PDB» safatasının «hazin» sonu, bunun en açık kanıtıdır.

Sonuç olarak, «PDB» söylendiği gibi «proletarya partisini», «halk cephesini»; «ve» (!) «proleter devrimcilerin birliği»ni sağlamak amacına yönelik değildi. Onun amacı; ülkemizde 1972'lerde İ. Kaypakaya ve yoldaşları tarafından kurulan proletaryanın Marksist-Leninist Partisinin varlığını inkar etmek; ülkemizde hala bir «proletarya partisi»nin olmadığına sözde meşru bir zemin hazırlamak; «proleter devrimcilerin birliğini sağlamak», «proletarya partisini inşa etmek» gibi sahte sloganlarla tabanlarını, devrimci kitleleri aldatmak. böylece kendi grup yapılarına «Marksist-Leninist Hareketler», «Proleter Devrimci Hareketler» adı altında mesruluk kazandırmak; «birlik»ci öörünümler altında kendi ayrılıklı özlerini kamufle ederek parsa toplamaktan başka bir sev değildi.

II—) PDB «Sosyalist Kurultay» Bozması Bir Şiardır!

Daha önce, TİİKP tarafından 1970'lerde ileri sürülen «sosyalist kurultay»ın amaçlarını ortaya koymuştuk. «PDB» tezinin «amaçladığı görevler» daha yakından incelendiğinde, onun, «sosyalist kurultay» boz-

ması ve 1976'lardaki bir uzantısı olduğu açıklıkla görülebilir.

«Sosyalist Kurultay» legal bir parti kurmanın aracı olarak ileri sürülmüştü; «PDB» ise «illegal» (!) bir parti kurmanın.

«Sosyalist Kurultay» ideolojik-siyasi çizgilerine bakmaksızın tüm revizyonist-reformist çevreleri «proleter çevreler» olarak ilan edip, onları toparlama amacına yönelmişti; «PDB» ise ideolojik-siyasi ve örgütsel çizgilerine bakmaksızın «esas olarak» 3 gazete (HK-HB-HY önceleri HS'de vardı) etrafında toplanmış olan ve diğer siyasetler içerisinde ve hatta «Aydınlık içerisinde» bulunan «proleter devrimci» (!) çevreleri.

«Sosyalist Kurultay» «farklı ideolojik siyasi çizgilerin» tartışılması ve «doğrunun ortaya çıkarılması» (!) nın bir aracı idi; «PDB»ye göre ise «doğrunun» hakim olması, «proleter devrimcilerin eylem birliği» çabası içinde ve bununla birlikte sürdürülecek «ideolojik-siyasi mücadele» -siz koltukların paylaşılması mücadelesi olarak anlayın- sonunda olacaktı, vb.

Bu iki tezin arasındaki temel farklılık, sadece onları savunanların sınıfsal nitelikleridir. Aydınlık revizyonistleri bu tezi ileri sürdükleri dönemde milli burjuva çizgisinin temsilcileri, diğerleri ise küçük burjuvazinin çeşitli kesimlerinin temsilcileri idi. Bu açıdan bakıldığında, eğer bu tezler hayat bulup gerçekleşseydiler, her ikisi de proletaryaya karşı daha üst düzeyde gerici birlikleri temsil edeceklerdi. Ancak onlar, ülke gerçeklerine ters, revizyonist tezler olarak sosyal pratik içinde hayat alanı bulamadılar ve doğmadan köktüler.

III—) «PDB», Tarihin Tekerleğinin Geriye Çevrilmeye Çalışılması Temelinde Ortaya Çıktı

«PDB» çabası neden gerçekleşemedi? Ya da daha doğrusu neden gerçekleşemedi?

Çünkü o, tarihin tekerleğini geriye çevirmeye çalışan küçük-burjuva idealizminin üzerinde yükseliyordu; ülkemizin gerçeklerini; mevcut siyasi durumu; proletarya adına hareket edenlerin hemen karşıla-

rında İ. Kaypakkaya'nın ortaya koyduğu Marksist-Leninist temeli bulacaklarını göstermiyorlardı.

«PDB»ciler bu şiarı, AEP'in tarihinde yeralan AKP'nin kuruluşuyla ilgili bir bölümden almışlar ve onu «uygulamaya» girişmişlerdir. Böyle bir girişimin nasıl ucuz bir taklitçilik olduğunu görebilmek için AEP tarihinden konuyla ilgili bölümlere bakmalıyız.

Orada «komünist» olarak adlandırılan kişi veya grupların önemli bir bölümü Marksizm-Leninizmin genel çerçevesinden başka bir şey bilmiyorlardı ve Marksizm-Leninizmi kavrayışları son derece sığdı. Ülkedeki sınıf mücadelesinin gelişmesine paralel olarak yaşanması gereken ve kaçınılmaz olan ideolojik-siyasi ve örgütsel saflaşmanın sınırı sonderece alt seviyede idi. İdeolojik-siyasi seviyenin hangi noktada olduğunu gösteren ve AKP'nin 1941'de kuruluşundan sonraki dönemi kasteden şu alıntı öğreticidir :

«Geçici Merkez Komitesi, komünist grupların yayınlarını bütün anti-Marksist, Troçkist ve anar-sist eserlerden temizlemekle görevlendirildi. «Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik) Tarihi, Kısa Ders» ve Karl Marks, Friedrich Engels, Vladimir İlyic Lenin ve Jozef Vissaryonovic Stalin'in bazı eserlerinin Arnavut dilinden yayınlanması ve incelenmesinin örgütlenmesi görevi de bu komiteye verildi.» (*)

İdeolojik-siyasi seviyenin son derece geri olduğu bir çok ülkede; sınıf mücadelesinin gelişmesine paralel olarak, uluslararası komünist hareketin geçirdiği gelişmeler bir anlamda «tekerrür» etmek durumundadır. Bilindiği gibi Lenin ve Stalin önderliğindeki RSDİP içerisinde uzun bir dönem menşevikler, troçkistler ve bir çok anti-marksist «hizipler» yanyana yaşamışlardır. Hatta Lenin, parti içindeki bu «hiziplerin» tasfiye edilmesine karşı çıkmış; menşeviklerin MK'da olduğu dönemdeki bu girişimi siddetle eleştirmiştir. Bolşeviklerin tüzüğünde, deyim yerindeyse, her hizip için bir yer sağlandığı; bunların P. içinde kalmalarını sağlayan hükümlerin getirildiği görül-

(*) AEP Tarihi, sf. 91/Bora Ynl.

mektedir. 1908'lerden, Bolşeviklerin ayrı bir konferansla her türlü bağlarını keserek saf-larındaki anti-marksist hizipleri attıkları 1912 Prag konferansına kadar olan gelişmeler kabaca böyledir.

Bu dönemin özelliği ideolojik-siyasi ve örgütsel politika hakkında sürdürülen yoğun bir uzlaşma mücadele ve bolşevizmin, yani Leninizmin, sadece Marksizmin stratejik meselelerinde değil; proleter devriminin sayısız taktiklerinde de tümüyle olgunlaşma sürecinin yaşanmasıdır. Bu süreç 1912'lerde tamamlandığında ve «ben komünistim» diyen unsurların bu saflaşmada yerlerini belirleyebilme imkanı Marksizm-Leninizmin tüm temel ve taktik sorunlarında ortaya çıktığında, artık kapanmıştır. Bu dönemden sonra hiç kimse Lenin ve Stalin'in anti-Marksist-Leninist gruplarla Parti içinde kalınması gerektiği gibi bir koşul ileri sürdüklerini gösteremez. Buna örnek verilebilecek tek bir mesele Troçkistler sorudur. Troçki ve troçkistler, Stalin volda-sın önderliğinde yoğun bir mücadele ile tes-hir edildikten ve bu mücadele içinde saf-lasma tam olarak belirlenip, Troçki Mark-sizm-Leninizme aykırı görüşler üzerinde ilerleterek sistemli bir tarzda emperyaliz-min ajanlığı rolünü üstlendikten sonra, bu durum da ortadan kalkmıştır.

Bir örnek de Vietnam'dan. Vietnam'da başlangıçta tam üç tane K. Partisi olduğunu ve bir süre sonra bunların birleştiğini her-kes bilir. Burda, Kominternin bu birleşme-ye karşı çıkan kariyerist vb. unsurlar üye-rindeki çok önemli baskısını ve caydırıcı ya da birleştirici rolünü bir yana bırakıyo-ruz. Ama asıl gerçek şudur ki, Vietnam'da bu dönemde «Komünist» olma esas olarak «ben komünistim» demekle sağlanabiliyor-du; sınıf mücadelesinin gelişmemişliği şart-larında böyle bir durum mümkün olabili-yordu.

«PDB»ci revizyonistler ise, ancak Tür-kiye'nin 1920 yıllarında belki yaşanabil-mesi mümkün olan bu gelişmeyi, 1976'lar-da uygulamaya kalkışmışlardır. Üstelik bu, «ben Marksist-Leninistim» diyenleri değil, sadece «proleter devrimci» olarak ilan ettik-

leri kendilerini kapsamıştır. Bu anlamda «Sosyalist Kurultay»ın kendi içindeki man-tığı, bir anlamda «PDB»den daha «tutarlı»-dır. Hiç değilse o, «ben sosyalistim» diyen herkesi kapsayan bir formülasyondur...

«PDB»ci revizyonistler Arnavutluk'ta-ki komünistler açısından 1940'larda müm-kün ve gerekli olan birlik sorununun çözü-münü ve bunun faşist saldırı tehdidinde ve saldırıya karşı mücadele içinde gerçekleş-mesi yolunu, kendileri gibi tescilli küçük burjuva grupların bir bölümünü de dışta-layarak Türkiye'ye uygulamaya kalkışmış-lardır.

«İstilacılarla ve onların işbirlikçileriyle göğüs göğüse çarpışma ve savaş içinde tek bir amaç uğ-runu, ülkenin istilacılardan kurtarılması uğruna birleşen çeşitli grupların tabanındaki sağlam ko-münistler, kan ve ateş içinde birbirleriyle güçlü bağlar kuruyor, aralarındaki uyumsuzlukları ve kan davalarını unutuyor, doğru bir komünist çizgiyi betraklaştırıyor ve kurtuluş savaşını örgütlenmenin ve ona rehberlik etmenin 'vazgeçilmez' şartı olarak tek bir partide birleşmeyi talep ediyorlardı.» (*)

«PDB»ci revizyonistler silahlı direniş içinde gerçekleşen bu birliği ülkemizde «ey-lem birliği»yle, «ittifak»la, «seçim blokla-rı»yla gerçekleştirme hayalindeydiler. Ama, sözde proletarya adına, 1976'ların Türkiye'-sinde ileriye sürülen bu safsata kesinlikle gerçekleşemezdi ve gerçekleşmedi de! Çün-kü 1976'lar Türkiye'sinde bir proletarya par-tisi ve onun bir güneş gibi parlayan ideolo-jik-siyasi-örgütsel platformu vardı. Bu öyle-sine zorlu bir engeldi ki, bu gerçeği reddet-me temelinde ortaya çıkan «PDB»ci HB re-vizyonistleri, bugün bu platforma sözümo-na «sahip çıkmak», onun «Marksist-Leninist bir temel» olduğunu söylemek zorunda kal-mışlardır. Ama ne Arnavutluk'ta ve ne de Vietnam'da; ülkenin sınıf mücadelesinden doğan ve onun zorlu mücadelesi içinde şe-kirlenip, çelikleşen böyle bir proletarya par-tisi vardı. Ve bu yüzden de oralarda «PDB» cilerimizin önerdiği «eylem birliği» yoluyla değil ama başka yollardan komünistlerin birliği sağlanabilmiştir.

(*) AEP Tarihi, C. 1, sf. 73-74

IV.—) «PDB»cilik, Varolan İdeolojik-Siyasi Ayrılıkları «Yok» Saymak ve İçinde Yaşanılan Gerçeklere Göz Kapamak Temelinde Ortaya Çıkmıştır!

Tarihi gelişmeyi; sanki o bir plakmış gibi başa almaya çalışan «PDB»ciler, ister istemez o günkü ideolojik-siyasi gerçeklerini ve bunun sonuçlarını görmezlikten gelmek zorunda kalıyorlardı. 1976'ların Türkiye'sinde «biz proleter devrimciyiz» demeyi «proleter devrimcilik» için yeterli görmeleri gerekiyordu. Nitekim onlar da böyle yaptılar :

«Proleter devrimci akım içinde bizim dışımızda iki gazete; Halkın Yolu ve Halkın Kurtuluşu'nu gördüğümüzü açıklamıştık.» (HB, s. 4) (abç)

«Biz temele ilişkin meselelerde henüz farklılık lar olduğu kanaatindeyiz.» (HB, s. 4) (abç)

Halkın Yolu'nun «ortaya koyduğu siyasi tezler berrak değildir... Bir örnek vermek gerekirse, Halkın Yolu hem ülkemizde emperyalizme bağımlı bir kapitalizmin hakim olduğunu, hem de ülkemizin yarı-feodal bir yapıya sahip olduğunu belirtiyor... Böyle temel meselelerde muğlaklık zararlıdır ve kafaları karıştırır.» (HB, s. 4) (abç)

«Halkın Kurtuluşu'nun bir çok temel meselede ne söylediği halen belli değildir.

«Halkın Kurtuluşu temel siyasetlerini ortaya koymalıdır.» (HB, s. 4) (abç)

Görüldüğü gibi HB revizyonistlerine göre HY ve HK'nun bir çok temel meselede görüşleri ya yok, ya da muğlaktır; ama yine de «proleter devrimci»dir! Devrimci mücadeleyle bir parça ilişkisi olan geri bilinçli bir devrimcinin bile kabul edemeyeceği bu «fikir» yöntemi, o dönemin durumunu ve «PDB»cilere yön veren anlayışı belgelemektedir. Bu küçük burjuva gruplar idealizmin kılavuzluğunda ve gerici bir birlikle proletarya hareketinin karşısına çıkabilmek için işte böyle pespaye tezlere; «birlik»çi pozlar takınarak sarıldılar.

HB revizyonistlerinin proletarya saflarındaki tahribatı ve tasfiyeciliğinin yolaçtığı durum, o dönemde «PDB»ciliğe karşı yeterince mücadele edilmesini önledi. Ve onlar bu durumdan da yararlanarak, bu «Sosyalist Kurultay» bozması, Troçki'nin «ağustos bloğu» örneği bir «hizipler konfederasyonu» oluşturma safsatalarıyla taban-

larındaki dürüst devrimcileri ve kitleleri, sözde «proletarya partisini inşa görevi» adına aldatma «başarısı»nı gösterdiler.

Bu girişim, bugün hala «PDB»ciliğin mimarı siyasetlerin saflarında mücadele veren, onların anti-Marksist-Leninist yüzlerini göremeyen dürüst devrimcileri, yurtseverleri uyarmalıdır. Çünkü «PDB»cilerin amaçları bugün için sadece bazı tadilatlarla uğramıştır, ama özünde devam etmektedir. Şimdi aynı şey daha değişik «devrimci grupların birleşimi» ile, «proletarya partisini kurma», «halk cephesini oluşturma» vb. gibi tezlerde yaşamaktadır.

D) SONUÇ :

Gerek «Dev-Güç» ve «Sosyalist Kurultay» ve gerekse bunların bozuntusu olarak 1976'larda piyasaya sürülen «PDB» şiarları, proletaryanın ve emekçi yığınların «birliği» sorununun çarpıtılması temelinde ortaya çıkmıştır. Bunların amacı, komünistlerin proletarya partisi içinde örgütlenmelerini önlemek; işçi-köylü temel ittifakı üzerine yükselen HDBC'nin oluşmasını engellemektir. Bunların yerine küçük burjuva hayallerle devrim güçlerini çarçur etmek; proletarya partisinin inşasını derinleştirmesi, gelişip güçlenmesi önüne gerici birlikleriyle barikatlar örmektir. Ama nafi! Sosyal pratik küçük burjuva revizyonistlerinin kafalarındaki gerici hayal şatolarını yıka yıka yükselmeye devam ediyor ve edecektir!

B Ö L Ü M : 3

A) Devrimci Yol Revizyonistlerinin Görüşleri Eylem Birliğinin Önünde Engeldir.

D. Yol başından beri, halk saflarında yer alan çeşitli siyasi hareketlerle eylem birliğine girmekten titizlikle kaçınmış; esas olarak Rus sosyal emperyalizminin uzantılarıyla «eylem birliği»ne girişmiştir. Devrimci Sol'un ayrılığı sırasında ortaya çıktığı gibi; D. Yol «Rus sosyal emperyalizmi» tespitini yapanlarla «eylem birliğine girişme kararı» almış ve yakın zamana ka-

dar bunu uygulamaya çalışmıştır. Gerçi onlar bu kararlarını, zaman zaman devrimci güçlerin mücadelesi sonucunda «bozmak» zorunda kalmışlardı ama, kararları hala «yürürlükte» idi. Son dönemlerde Kurtuluş'la girdiği polemiklerde «Rus sosyal emperyalizmi» tespitini yapanlarla eylem birliğine girilmez diye bir kural olmayacağını, kendisinin böyle bir kural tanımadığını açıklamıştır. Kuşkusuz bu anlamlı bir şeydir. Ne var ki onun eylem birliği konusundaki anlayışı, eylem birliğinin proletarya ve halkın menfaatlerine uygun bir taktik olduğu şeklinde değildir. Onun için eylem birliğinin sınırı, tabanındaki devrimcilerin diğer siyasetlere kayma ihtimalinin olduğu yerde bitmekte; onun yerini eylem birliği düşmanlığı almaktadır. Eylem birliği taktiğini kendi küçük burjuva grubunun çıkarları belirlemektedir. Bu o denli açık bir gerçektir ki, dergimizin savunduğu Marksizm-Leninizmin, D. Yol tabanını etkilemeye başlaması ile birlikte o, dergimizin, solumsuzluğunun en pıskın yeni bir örneğini daha göstererek, bir çırpıda «adi bir cinayet örgütü» olarak ilan etmiş; hiç bir zaman uygulanmayacak olan ve uygulanmayan bu kararı «resmi» bir «karar» olarak gösterip eylem birliği imkanını ortadan kaldırmaya kalkmıştır.

Küçük burjuva grubunun içine Marksizm-Leninizmin sesinin girmesini önlemek, D. Yol'un eylem birliğindeki taktiğini belirleyen temel etkendir. Geçen sayımızda bunu belirtmiş ve onun bu sesleri kesebilmek için «eylemde birlik ajitasyon-propaganda da serbestlik ilkesi saçmadır», «böyle bir ilke olamaz» dediğini belirtmiştik.

D. Yol, bu «teori» ile halk siyasetleri arasındaki eylem birliği -hareket birliği- ilkesini kasıtlı olarak karıştırmaktadır. Buradan kalkarak ortak eylem sözkonusu ise ortak ajitasyon-propaganda gereklidir mantığıyla, bir parti kuralını çeşitli halk sınıflarına ait siyasetler arasına uygulamaya çalışmaktadır. Hem de bu kuralı kendi içinde bile işletmediği; grubunun her bir yanında ayrı bir bam telinin çaldığı herkes tarafından bilindiği halde...

Geçen sayımızda bunu da belirtmiş ve bu yüzden «saçma» olanın bu ilke değil, D.

Yol'un, ideolojik-siyasi mücadelenin, sürekli «kış uykusu»nda tutmak istediği kendi tabanına sirayet etmesini önlemek için ileri sürdüğü bir «saçma»lık olduğunu ortaya koymuştuk.

Bu konu üzerinde uzun uzadıya durmak gereksiz. Sadece Lenin ve Stalin'den bir kaç alıntı aktarmak bile; bu halk demokrasisini, proletaryanın ancak, «proletarya» adına hareket eden diğer gruplara karşı verdiği kesintisiz mücadelesiyle gelişip güçleneceğini, sadece proletaryaya hizmet edeceğini kavramayan D. Yol'un görüşlerini açığa çıkarmaya yeterlidir.

Mesela Lenin «Sol» Komünizm adlı eserinde, İngiliz «sol»larını eleştirirken, onların «İşçi Partisi» ile «bir seçim anlaşması», «bir uzlaşma» yapmalarını önerirken şöyle demektedir :

«... Komünist Partisi, Henderson ile Snowden'e, bir «uzlaşma», bir seçim anlaşması önerir : Lloyd George ve muhafazakarlar koalisyonuna karşı birlikte yürütürüz; parlamentodaki milletvekillerini, işçilerin, İşçi Partisine olsun, komünistlere olsun verdikleri oylarla orantılı olarak paylaşıyoruz. (Genel seçimlerdeki oy değil, özel bir oylamada) biz, tam çimlerdeki oy değil, özel bir oylamada) biz, tam (aç-L) bir propaganda, ajitasyon ve siyasal eylem özgürlüğünü (aç-L) koruruz. Bu sonuncu koşul olmadan, beşbelliki, blok da kurulamaz, çünkü siyasal eylem özgürlüğünü elde etmeden uzlaşmaya varmak ihanet olur; İngiliz komünistleri, tıpkı (1903'ten 1917'ye kadar onbeş yıl boyunca) (aç-L) Rus bolşeviklerinin, Rus Henderson ve Snowden'lerine karşı, yani menşeviklere karşı eleştiri hakkını korudukları gibi, İngiliz komünistleri de, kendi Henderson ve Snowden'lerini suçlayabilme yolunda tam özgürlüğe mutlak olarak sahip bulunmalıdır.» (*) (abç)

Stalin yoldaş da Lenin'in bu sözlerinin pratikte uygulanışından örnekler verirken şöyle demektedir :

«Yoldaşlar, 10 Haziran'da gösteri yapma girişimimizle, Sovyetler'in Yürütme Komitesi ve Kongresi'ne gösterilere duyulan ihtiyacı kabul ettirdik. Kuşkusuz biliyorsunuz ki, Sovyetler Kongresi 18 Haziran için genel bir gösteri kararlaştırdı ve sloganlarda özgürlük olacağını önceden açıkladı.» (**)

(*) V. İ. Lenin-«Sol» Komünizm Bir Çocukluk Hastalığı, sf. 96/Sol Ynl.

(**) J. V. Stalin-Büyük Ekim Devrimine Doğru, sf. 82/Ülke Ynck.

Stalin yine aynı eserinde, 18 Haziran 1917'de sosyalist devrimin arifesinde, düzenlenen bir gösteride bolşeviklerin dışında, menşeviklerin, sosyalist-devrimcilerin vs. yer aldığını anlatıyor ve ajitasyon propaganda da serbestlik ilkesinin uygulandığını gösteren şu sözleri söylüyor;

«Göze çarpan gerçek şudur ki, tek bir fabrika ve tek bir alay, «Geçici Hükümete Güven!» sloganını atmadı. Menşevikler ve Sosyalist-Devrimciler bile bunu atmaya unuttular (aç-S) (ya da daha doğrusu atmaya cesaret edemediler!) Aklınıza gelen her şeyi yaptılar — «Bölmeyin!» «Birlik için!» «Sovyeti destekle!» «Evrensel eğitim!» (ister inan, ister inanma!) — ama esas şey unutulmuştu: Geçici Hükümet'e güven (aç-S) için bir çağrı, hatıta, «... olduğu sürece» şeklinde kayıt bile yoktu. Yalnızca üç grup güven sloganını atmaya cüret etti, fakat onlar bile yaptıklarına pişman edildiler.» (***)

Görüldüğü gibi sorun açıktır. Proletarya adına hareket edenler, bırakalım geçici ve kısmi bir anlaşma olan eylem birliği taktiği uğruna bu ilkedan vazgeçmeyi; stratejik bir sorun olan devrimin silahlarından halk cephesi gibi kalıcı bir ittifak içinde bile bu ilkeyi kayıtsız koşulsuz savunur ve uygularlar. D. Yol bu gerçeklere «saçma» vs. demesine rağmen, aslında pratikte bunu kabullenmek zorundadır ve olaylar da böyle olduğunu doğrulamaktadır. Sadece olaylar değil yazıları da...

Mesela D. Yol-HK ile yaptığı «ortak eylem»i değerlendiren yazısında, bu ilkeyi «saçma» ilan ederken, aynı yazıda şöyle saçmalıkları ileri sürüyor;

«Aslında HK grubu temsilcileri bu slogan tartışmasında olumlu bir tavır takınıyor, mitinglerde sıkıyönetimin baskı ve terörüne karşı güncel siyasi sloganların öne çıkarılması fikrini benimsiyor, «sosyal emperyalizm» sloganının şamatasını yapmayacağını söylüyor, ama kendisine yasak konulmamasını, kendisinin bu konuda sorumlu davranacağını belirtiyordu». (D. Yol, s. 28)

Görüldüğü gibi, bir yandan D. Yol-HK «ortak eylemleri», «eylemde birlik, ajitasyon-propaganda da serbestlik» temelinde olmamıştır diye Kurtuluş'a teminat veren D. Yol; diğer yandan yukardaki sözlerle bu ilkeyi sessizce kabullenmektedir.

D. Yol, başta incelerken ortaya koyduğumuz gibi, küçük burjuva yapıya sahip olan her grup gibi eylem birliğinden; proletarya ve emekçi yığınların menfaatine olan ve proletarya adına hareket eden bir grubun bizzat savunması ve pratikte uygulamaya çalışması gereken eylem birliği taktiklerinden kaçmak için her türlü yalan ve sahtekarlığa başvurmaktan çekinmemektedir. Sayfalarını açtığımızda karşımıza çıkan «birlik» üzerine yazılmış sayısız sözlerdir. Mesela o, 28. sayısında «halk güçlerinin birliği»nden dem vururken, yine aynı sayıda dergimizi «adi bir cinayet örgütü» ilan etmiştir. Yine 29. sayısında «birlikçi» pozlarda «faşist güçlere karşı yürütülecek her türden direniş eyleminde özellikle doğru bir mücadele çizgisi izlemeye büyük bir özen gösterilmelidir» diye yazdığı sıralarda, Adana'da D. Kurtuluş'la D. Yol taraftarları tuzaklar kurarak birbirlerini öldürüyor; yaralıyor, devrimci kanı akıtıyorlardı. Ancak bu tür oyunların geçerliliği kesinlikle uzun süreli olamaz; olamayacaktır. Biz bunları tek tek açığa çıkaracak, bir yandan D. Yol'la da eylem birliği oluşturmak için çaba sarfederken, bunun oluşmasının temel güvencesi kabul ettiğimiz devrimci yığınlara ve emekçi kitlelere yapılan tüm bu sahtekarlıkları ve gerici çabaları tek tek açıklayacağız. Nitekim daha şimdiden D. Yol'un proletarya hareketiyle «eylem birliği» (ya da D. Yol'un deyimiyle «ittifak») oluşturamama merkezi kararı, mahalli planda bir çok yerde geçersiz kılınmıştır. D. Yol tabanıyla proletarya hareketi arasında eylem birlikleri gerçekleştirilmektedir. Bu yoldaki mücadelemizi D. Yol'un «merkezi kararı»nı geri aldırıncaya kadar ve eylem birliğinin önünde engel gördüğümüz sürece, ondan sonra da tek tek davranışlarını ve ideolojik-siyasi çizgisini eleştirip teşhir etmeye devam edeceğiz. Çünkü bunun eylem birliği oluşturma yönündeki faaliyetlerimizin önünde bir engel olmadığı ve olamayacağı görüşündeyiz.

Eylem birliği çağrılarımıza D. Yol'un ileri gelenleri kulak vermese de; devrimci tabanının sesimizi işiteceğine ve çağrımızı memnurlukla karşılayacağına inanıyoruz.

(***) J. V. Stalin-age, sf. 93-94

B-1 Halkın Kurtuluşu-Parti Bayrağı Revizyonistleri :

«PDB» şiarının nyaskosundan sonra «r DB»ciiler, artık «proletarya partisi»ni ve «halk cephesi»ni kurmak «görevine» (!) tek başlarına aday olduklarını açıklamışlardır. HK revizyonistleri 26 Aralık sıkıyönetiminin gen sonra «halk cephesi»nin «kuruluşu»-nin «önemi» üzerinde durduktan sonra «ilerde halk cephesinin temelini meydana getirecek kitle örgütlerinin yaratılması» (tabç) (Bkz: PB, s. 11) görevini tespit ediyordu. Aynı yazısında çeşitli halk siyasetlerinin sayı gücüne bağlı olan bir değeriendirmesini yaptıktan sonra, «proletarya temsilcisi» olan kendisini (!) ve özellikle şehir küçük burjuvazisinin önemli bir kesimini temsil ettiğini söylediği D. Yol'a «ittifak» kurmak için çalışılması gerektiğini; diğerleriyle böyle bir meseleleri olmadığını anlatıyordu. Rus sosyal emperyalizmine doğru çark ettikçe, ortayolcu küçük burjuvaziye daha çok yaklaşan bu revizyonist mihrakın yayınlarında, daha sonraları «Kurtuluş»a düzülen övgüler de yer aldı. Ne de olsa Kurtuluş da şehir küçük burjuvazisinin geriye kalan bölümünü kapsıyordu ve HK'nun şefleri, kurulursa yeni bir «üçlü blok» olacak olan «ittifak»ı gerçekleştirebilirlerse, «proletarya-küçük burjuvazi ittifakını» önemli ölçüde sağlamış olacaktı! Artık geriye «UDHD»yi gerçekleştirmek için fırsat kollamak gerekiyordu!!! Biraz basitleştirildiğinde, HK şeflerinin sevdiği bir deyimle, işte böyle bir cephe «güldürüsü» halini alan anlayışları, geçirdikleri son değişikliklere paralel olarak, modern revizyonizmin içine iyice batan çizgilerinden kaynaklanmaktadır.

Bu revizyonist safsataya göre, «halk cephesi» silahlı mücadele içinde, işçi-köylü sınıfsal ittifakı üzerinde değil; «kitle örgütleri» üzerinden yükselecektir! Bu konuda acımasız pratiğin yüzünü açığa çıkarmasını önlemek için «ileride» diye kayıt koymayı unutmuyor; «cephe»yi kurmak (!) için 20-30 yıl boyunca didinmiş olan Ş. Hüsnülerin acı pratiğinden «ders çıkarma» yolunu tutuyor.

HK-HB revizyonistlerinin «eylem birliği» konusundaki tutumları, diğer küçük burjuva gruplarla aynı temel anlayış üzerinden yükselmesine rağmen, onlar bu konuda çok daha sinsi ve «teorici»dirler. Onlar yayınlarında «eylem birliği»nden, «tüm halk güçlerinin birleştirilmesi»nden utanmadan sayfalar dolusu söz ederlerken; diğer yandan D. Yol ve Kurtuluş dışındaki siyasetlerin, ya tabanlarının olmadığı, ya da mevcut tabanlarının giderek dağıldığı gerekçesiyle bunlarla eylem birliği yapmamak gerektiğini ileri sürüyorlar. Eylem birliğinin onları güçlendireceğini, bunun ise «proletarya davasına zararının ortada olduğu»nu iddia ediyorlar!

Bu revizyonist teorisyenler işte böyle safsatalarla, sözümona proletaryanın menfaati gereği (!) olan böyle bir «eylem birliği taktiği» ile devrimci eylem birliğini sabote ediyor, halk düşmanlığıyla tabanlarını eğitiyorlar!

Böyle bir safsatanın saçmalığını teorik olarak ispatlamak gereksiz. Sadece pratikten bir örnek vermek yeterli. Daha önce de belirttiğimiz gibi bugün HY dar bir çevre içerisinde sıkışıp kalmış olsa da, belirli bir devrimci taraftar kitlesine sahip bulunuyor. O tabanını elden kaçırma korkusuyla diğer siyasetlerin savunucusu olan devrimcilerle bir araya getirmekten; böyle bir yakınlaşma düşüncesini doğuracak olan tek bir kelimelik sözden bile kaçınıyor. Sayfalarını palavra edebiyatıyla, oportünizmin «uzlaşmaz» düşmanı pozlarda kendisinden başka kimsenin iştmeceği kadar «yüksek sesle» bağırp duruyor. Sözümona oportünizme karşı düşmanlığı da, «oportünist» olarak değerlendirdiği gruplar dışındaki tüm gruplara karşı düşmanlık olarak şekillendiriyor.

HY şeflerinin HK'nun ince «teorisi»ne karşı çıkması için bir tek sebep var mı? Tersine bu «teori» tümüyle HY'nu sevince boğan ve onun bu tutumunu meşrulaştıran bir tavidir. Ve kesinlikle HY'nun dağılmasına vs. değil, halk güçlerine karşı düşmanlıkla eğitilmiş bir grup olarak varlığını sürdürmesine, dahası, geri bilinçli yığınlar

içinde gelişmesine doğrudan hizmet etmek tedir.

Kuşkusuz HK'nun revizyonist elebaşları, bu «teori»yi HY gibilerini kurtarmak için ileri sürmüyorlar. Tersine kendi gruplarını kurtarmak için ileri sürdükleri bu «teori»yle, aynı küçük burjuva sınıf temeline sahip olan diğer grupları dağılmaktan kurtaran bir rol oynuyorlar.

HK revizyonistleri, bu tür düşüncelerle, küçük burjuva grubunun menfaatlerine dokunmadığı ve dokunmayacağı ölçüde bir «eylem birliği»ni savunmaktadırlar. R.S. Emperyalizme doğru çarkettikleri için de, geçmişteki HB'nin yerini Kurtuluş'a; H. Y.'nin yerini de D. Yol'a bırakan bir «ittifak» politikası yürürlüğe sokuyorlar. Ve elbette 3 yıl arayla piyasaya sürülen bu iki «ittifak» politikasının da kapsamadığı tek güç proletarya hareketi oluyor. PB revizyonistleri, proletarya hareketiyle eylem birliği yapmaktan kaçındığı gibi, ideolojik-siyasi mücadeleye de «paydos» borusunu çalarak son vermek istiyor. Ve aslında birinciyi belirleyen ikinci gerçektir.

HK revizyonistlerinin gittikçe gericileşmesi ve 1972 PDA'sının boşalan yerine adım adım ilerlemesi, ister istemez onu halk güçlerine karşı, özellikle de proletarya hareketine karşı düşmanlık noktasına da vardiıyor. «PDB»ci revizyonist bir grup olduğu için, bu «Sosyalist Kurultay» bozması tezin revizyonist grupları ilkesizce birleştirmek gibi gerici bir amacı temsil ettiğini kabul lenmediği için; geçmişteki «PDB» bloku, tasfiyeci bir grupla birlikte proletarya partisine karşı oluşturulduğu için, Dev-Deb gibi, yanlış bir temelde de olsa halk siyasetlerinin yanyana gelmesini temsil eden bir girişimin dağılmasını sevinçle karşılayacak kadar alçalıyor. Dev-Deb'in olduğu siyasi temelin yanlışlığından ötürü değil, hangi şartla olursa olsun halk güçlerinin birliğinin dağılması karşısında sevinç duyuyor.

HK şeflerinin «eylem birliği», «ittifak» vs. konusunda bir görüşleri yoktur. Savundukları görüşler küçük burjuva gruplarının çıkarına nerede ne uygun geliyorsa ona uygun bir «eylem birliği», ya da «ittifak» (!) siyasetidir. Halk cephesi vs. devrimci kitle-

leri aldatmak için ve onları devrimin görevlerini yerine getirmekten uzaklaştırmak için ileri sürülmüş safsatalardır.

C—) Halkın Yolu, Kurtuluş, Halkın Birliği ve Diğer Revizyonistler :

Aslında buraya kadar ortaya koyduğu muz Marksist—Leninist tezler, revizyonist safsataların savunucusu olarak, siyasal arenanın küçüklü—büyüklü değişik derecelerindeki tüm revizyonist guruplara cevap teşkil ediyor. Ama belli bazı gurupların üzerinde durmalıyız.

Önceki şefleri, «üç dünyacı» modern revizyonizmin Türkiye'deki şubesine yolcu olan H.yolu'nun bugünkü şefleri de, Mao Zedung düşmanlığının bayrak taşıyıcıları olarak adım adım Marksizm Leninizme açık düşmanlığın mevzilerine doğru yol almaktadırlar. Az önce de anlattığımız gibi, bu gurubun eylem birliği konusundaki düşmanlığı; bu konu hakkındaki sessizlik şeklinde sürmektedir. Amaçları etki altında bulundurdıkları devrimcilerin dağılmaması çevrelerinden uzaklaşmamasıdır. Bunlarla eylem birliği oluşturmayı, etki altında bulundurdıkları kitleyi diğer güçlerle birleştirme amacının dışında, daha çok ilişki kurabilmek, Marksizm—Leninizm düşmanı ve giderek devrim düşmanı olmalarını önlemek için zorlamalıyız.

Kurtuluş gazetesi, HK'nun revizyonist teorisyenlerinin halk cephesinin bir bölümünü oluşturacak unsurlar olarak gördükleri devrimcilerin görüşlerini yansıtmaktadır. Aşırı sağcı oportünist —teslimiyetçi bir siyasi hattı savunmaktadır. Militan bir devrimci kesimi hakim sınıflara; özellikle de onların CHP tarafından temsil edilen kesimlerine karşı uşaklık ruhuyla eğilmekte; öte yandan R. sosyal emperyalizmine toz kondurmamaya çalışmaktadır. Vatan Partisi, TEP, Emegın Birliği gibi Rus sosyal emperyalizmiyle değişik derecelerde uzlaşan parti ve guruplarla «eylem birliği» yapıyordu; şimdi bu noktadan daha ileriye gitme eğilimleri gösteriyor ve T'K'P'den hiç olmazsa pratikte —onun gelişmesinin ilk önce kendine ideolojik yakınlıkta olanları

yutarak olacağını bildiği için— daha da uzak tavır alıyor.

Burada daha çok HB revizyonistleri (şimdiki dHB)'nin görüşleri üzerinde kısaca duracağız.

dHB, Dev-Deb içinde yer alan küçük burjuva devrimcisi bir gruptur. Şimdi o, Dev-Deb'in dağılmasının ardından bir seri yazı yayınlamakta ve bu yazının yazıldığı sırada elimize geçen en son 2 Temmuz 1979 tarihli 58. sayısında, dergimizin görüşlerinin eleştirisine devam etmektedir. Biz bu yazımızdaki görüşlerle onlara da cevap verdiğimiz inancındayız. Ne var ki ileri sürdükleri revizyonist safsatalar için somut cevap verilmesi zorunludur. Bu yüzden yayınladıkları eleştiri yazısının bitiminden sonra, onlara toplu bir cevap vermeyi daha doğru görüyoruz.

Şimdilik HK'nun eylem birliği anlayışına yönelttiğimiz eleştiriyle ilgili olan bazı noktalar üzerinde durmakla yetineceğiz.

HB'nin dergimize yönelttiği eleştirinin özünü oluşturan şey şu: Partizan «ittifak» ile «eylem birliği» meselelerine mekanik bir şekilde yaklaşarak onları ayırıyor. Sürekliliği sağlanmış bir «eylem birliğini» kabul etmeyerek daha geri bir noktada durmaktadır. Ya da iddiasına göre; başlangıçta bu kavrayışı belirsizken, «tabanımızı» HB ile yüz yüze getirmekten çekindiğimiz için, geri bir noktada durmayı uygun bulmuşuz.

Bizim bu kavramları, ya da belirli bir anlayışın isimlendirilmesi zorunluluğunu duymamızın ve oportünistlerin herşeyi işlerine geldiği gibi alıp kullanabilmelerini önlemek için içeriği doldurulmuş olan bu kavramları savunmamızın «mekaniklik yaratma» olup olmadığı zaten tartışma konusudur. Başlangıçtaki kavrayışımızın muğlak olup olmadığı da tartışılabilir bir konudur. Ancak bu «muğlaklığı» tabanımızı HB ile yanyana getirmekten korktuğumuz için daha geri bir düzeyde «düzelttiğimiz» iddiası tartışılmıyacak kadar saçma bir konudur.

Biz, dergimizin savunduğu Marksizm-Leninizm'in sempatanlarından olan çeşitli kişilerin asla başka görüşleri savunamayacağı şeklinde bir iddiada değiliz. Sınıf mü-

cadelesi içersinde saflaşma derinleştikçe bu tür şeyler olabilir ve bu doğaldır. HB'nin meseleyi siyasi yönden eleştireceğine, bu tür bir gerekçeye bağlaması sadece koca bir yalanın gerçek yerine geçirilmeye çalışılması anlamına gelmektedir.

1976 yılından bu yana olan gelişmeleri tüm devrimciler izliyor. Peki bu süre zarfında HB'nin sayfalarında bize karşı yazılmış olan «bölücü», «bin parçaya bölünmüş küçük bir grupçuk» gibi ifadeler şimdi nerededir? «Orta yolcuların safına atmayalım» diye ahkâm kestiğiniz Marksist-Leninist'lere karşı şimdi söylenen «bu düzene karşı kararlı bir mücadele verenlerin» başında size Partizan'ı yazdırmak zorunda bırakan gerçek nedir? HB saflarında yıllarca uyuttuğunuz yüzlerce devrimcinin Partizan'ın savunduğu Marksizm-Leninizm saflarında toplandığını ve hala toplanmaya devam ettiğini bilmiyormusunuz? Buna karşılık aynı zaman zarfında Partizan'ın görüşlerini savunan belki bilmediğimiz olabilir ama, bir tek kişi HB'nin saflarına geçmişmidir?

HB bu tür şeylerle ve ancak bizleri kendilerine karşı acıyla tebessüm ettiren sözleri söyleyerek tabanını pohpohlamaktan ve yalanlarla ayakta tutmaya çalışmaktan hala medet umabiliyor. Gerçekten «acı».

Bugün yaşanan sürec öncelikle HB'den olmak üzere, oportünist cephenin yıllardır aldattığı devrimci kitlelerin Marksizm-Leninizm etrafında toplanması ve adım adım Türkiye devriminin ilerletilmesi sürecidir. Üstelik biz başta da belirttiğimiz gibi, eylem birliği taktiğini bu süreci hızlandıran; sözde «proletarya» adına konuşan grupları çökretecek olan bir taktik olarak kavırıyoruz. Eylem birliği taktiğinin zorlayıcı unsuru biziz. Meydanlardaki gösterilere girmek için her şeyi göze alarak gidenler Partizan savunucularıdır. Bizle eylem birliğine girmeyi her yolla engellemeye çalışan ise şu ya da bu büyüklükteki oportünist cephenin elamanlarıdır. Bunlar tüm Türkiye'li devrimcilerin içinde yaşadığı, gördüğü gerçeklerdir. Bu gerçekleri ters yüz ederek tartışma noktasının başka yere kaydırılmasına müsaade etmeyeceğiz. Tartışma konumuz eylem birli-

ğinin, halk cephesinin ittifakın, vb. ne olduğu sorundur. Ve ta Şefik Hüsnü'lere uzanan revizyonist mirası yaşatmaya çalışan HB'nin de içinde yer aldığı revizyonist cephenin görüşlerinin her noktada yerle bir edilmesidir. Çünkü bugün hızla bir gelişme süreci içinde bulunan proletarya hareketinin gelişmesine hız katıcı bir faktör olan eylem birliğinin gerçekleşmesi, ya engellenmekte ya da kendi küçük buruva gruplarına zarar getirmeyen bir «birlik» haline dönüştürülmek istenmektedir. Hepsinden önemlisi ise «cephe kuruyoruz» vb. palavralarla devrimimizin halk savaşı stratejisinin görevlerinin yerine getirilmesini kösteklemektedirler.

«İttifak» nedir? «Geçici ve kısmi anlaşma»lar kapsamında ele alınması gereken ve proletaryanın birlik sorununun bir yönünün doğrudan taktik aracı olan «eylem birliği» nedir? Halkın birleşik cephesinin devrimin stratejik bir meselesi olarak işçi-köylü temel ittifakı üzerine yükselen ve silahlı mücadele temelinde toprak devrimi üzerinde yükselen sınıflar arası bir ittifak olması ne anlama gelmektedir?

HB bu ayrımları yapmamızı «mekanik»lik olduğunu ileri sürüyor. Halbuki kendisiyle birlikte diğer tüm oportunistler, bu ayrımların karartılması temelinde revizyonist görüşlerine hayat alanı bulmaya çalışıyorlar. Mesala HB revizyonistleri «ittifak», «birleşmek», «halk cephesi», «eylem birliği» vs.'ni karartılması temelinde «baş düşmanlara karşı halk cephesi» kurma(!) çalışması yaptığını söyleyebiliyordu ve bu «cephe» için «liberal» nitelediği dönemde, komprador burjuvazi ve toprak ağalarının partisi olan CHP'yi «ittifak» yapılacak güçler arasında sıralayabiliyordu. (Hatta «ara akım» diyordu.)

Mesala HK revizyonistleri, halk cephesi kurma safsatasını ileri sürerek, sınıf kardeşiyle oturduğu «eylem birliği»ni halk cephesinin aracı olarak gösterip, diğer halk siyasetleriyle eylem birliği yapmama şeklindeki kararını mesrulaştırabilmektedir. Ve sınıfsız devrimciye karşı böyle saçma görüşleri savunabilmektedir.

Bu tür safsataları ortaya çıkarmanın

yolu, herşeyi yerli yerine oturtmaktan ve oportunist unsurlara manevra alanı bırakmamaktan geçer. Bu yüzdende bizim yaptığımız «mekanik» ayırım değil, yıllardır üstü örtülmeye çalışılan ve belli temel anlayışları yansıtan tanımları yeniden gün ışığına çıkarmaktır. İşte HB'de tıpkı diğerleri gibi kendisine de manevra alanı bırakmayacak olan bu girişimimizden çekinmekte, bunu da «mekaniklik» çamuru ile gizlemeye çalışmaktadır.

HB revizyonistleri, proletarya partisi bugünden ittifak politikası izler şeklindeki görüşümüzü alıp, kendi işbirlikçi revizyonist görüşleriyle arasında akrabalık kurduktan sonra; «Partizan'dan arkadaşlar» doğru olarak söyledikleri şeyin özünü kavramamışlar yollu açıklamalarda bulunuyorlar. Madem proletarya partisi bugünden ittifak politikasını izliyor, eylem birliği neden tek tek eylemlerle sınırlansın diyorlar. Evet cephe sınıflararası ittifak sorundur diyerek, bu konudaki Marksist-Leninist tezleri savunmuş gibi davranıyorlar. Daha sonra bu «sınıflararası ittifaktan» neyi anladıklarını birer birer (ilk sayısından itibaren) ele alıp göstereceğiz. Şu kadarını belirtmekle yetinelim ki, HB bu konuda, görüşlerimizle kendi görüşleri arasında «akrabalık» kurmaya çalışırken, bizim sınıflararası ittifakın silahlı mücadele temelinde ortaya çıkacağı şeklindeki temel anlayışımızdaki bu «küçük farklılığı» (!) unutuveriyor!

B Ö L Ü M : 4

DEV—DEB MESELESİ ÜZERİNE

Şimdi bütün bu söylediklerimizin ışığında DEV—DEB meselesini inceleyebiliriz.

Dev-Deb yaşadığı süre içinde, taraflarca kabul edilmiş bildirimler dışında bir de ortaya «protokol» ve «platform» çıkarmıştı. Bunlarda ortaya konulan görüşler ise, derгимizin konu hakkında ileri sürdüğü genel çerçeveden bazı görüşlerle esas olarak HB'nin geçmişten bu yana savunduğu «cephecilik» anlayışının bir bileşimi idi. Ama bizim görüşlerimiz sekli olarak yer almasına rağmen

men, bu «birlik»e yön veren öz adı geçen cepheciliğin savunduğu özdü.

Bu «birlik»ten dergimiz ve Kava çekildi. Diğerlerinin ise (Güney ve dHB) bu platform ve protokola bir itirazları olmadığı anlaşılıyor. Biz kendi adımıza Dev-Deb'e yön veren bu cephecilik anlayışının özünü görememek şeklinde bir hata işlediğimizi açık yüreklilikle devrimci kitlelere belirtmekten çekinmiyoruz. Hatamızın kaynağını, bu yazıda etraflıca yeniden incelemeye çalıştığımız görüşleri yeterince kavrayamamak; yeterli Marksist-Leninist uyanıklıktan yoksun olmak oluşturuyor. Başta da belirttiğimiz gibi kesinlikle «eylem birliğinden kaçma» gibi bir düşünceye sahip değiliz; bugüne kadar olduğu gibi bundan sonrada doğru gördüğümüz ya da devrimci-demokratik bir platforma çekilebileceğine inandığımız her eyleme katılacağız; katılmak için bize engel olanları zorlayacağız. Bu yüzden dHB'nin hakkımızda yürüttüğü ve sözümona «taban»ımızın dHB ile eylem birliği istemediği şeklindeki iddialar basit oyunlar anlamına gelmektedir. Ve gerçekleri az çok gören her hangi birisi için bile en küçük bir inandırıcılıktan yoksundur.

Kava'nın bu «birlik»ten çekilmesine gelince...

Bu konuda dHB'nin tesbitine katılıyoruz.. Gerçekten de Dev-Deb'e siyasi bir temelde karşı çıkmayan Kava'nın ayrılma nedenini küçük burjuvazinin Kürt milliyetçiliğinin savunucuları şeklinde beliren kesimlerinin önünde «prestij kaybetme» korkusudur. O, diğer devrimci siyasetlerle yanlış bir temelde de olsa yaptığı «eylem birliği»ni savunma cesaretinden yoksun olduğunu; demokratik bir platformda kararlılıkla duramayacağını göstermiştir. Sanki önemli olan Türkiye proletaryasının ve emekçi halkının isteklerini karşılamak değil, burjuva milliyetçiliğinin oyuncuğu durumundaki grupların teveccühüdür. Böylece o küçük burjuva milliyetçisi grup olduğunu da belgelemiş oldu.

Güney dergisinin ise bu konuda sağlam bir görüşten hareketle Dev-Deb protokol ve platformunu savunduğu inancında

değiliz. «Birlik» düşmanlığını ve «birlik» savunuculuğunu politika dışında, hatta üstünde arayan Güney'in yapması gereken şey, idealistçe «birlik» istemenin ve bu konuda samimi olduğuna inandığımız tutumunun buna yetmeyeceğini kavramasıdır. Bu temelde getirdiğimiz görüşleri incelemesi; «birlik» isteğini nasıl gerçekleştirmeyi düşündüğünü ortaya koymasındır. Biz konudaki düşüncelerimizi tam bir açıklıkla ortaya koyduk; bunlar üzerinde tartışılmalıdır.

Eleştirmize geçmeden önce, kısaca Dev-Deb'in taraflarca kabul edilmiş olan «protokol» ve «platform»u üzerinde durmakta yarar vardır.

Platform, günümüzün dünya ve ülkemizdeki görünümünü ele alarak açıklıyor. Bu konuda genel bir çerçeve çizdikten sonra «emperyalizme, sosyal emperyalizme, faşizme, sosyal faşizme, ilhakçılık, şövenizm, milli zulme ve her türden gericiliğe karşı», «ortak hedefler doğrultusunda», «çesitli seviyelerdeki eylemlerde birleştirmeye» çalışılacağı belirtiliyordu. «Ortak hedefler» diye belirtilen şeylerin içine nelerin girebileceği de açıklanıyordu. «Eylem birliği» anlayışının pratik ilkeleri, hedefleri, mücadele yöntemleri ve örgütlenmesi hakkında görüşler belirtiliyordu.

«Protokol» ise Dev-Deb'in örgütlenme ve işleyiş ilkelerini ortaya koyuyordu. Buna göre; «Dev-Deb'in faaliyetleri, ilişkiler, çelişkiler vb. işleyişi grup temsilcilerinin oluşturduğu EBMKY (Eylem Birliği Merkez Yürütme Kurulu-P'n.) tarafından belirlenir ve denetlenir.» Alt tarafa doğru da çesitli seviyelerde komiteler kurulacak; «eylem birliği yürütme organları» oluşturulacaktır. vb.

Tüm bu ve benzeri «kurallar» ve «maddeler»de basitleştirilmiş bir «cephecilik» oyununu şekilleniyordu ister istemez. «Grupların üzerinde», «bağlayıcı», «çelişkileri çözücü», «ihraç edebilen» bir EBMKY; özel görev örgütlenmeleri, kalıcı ya da belli süreli komiteler vb. platform ve protokol sanki bir eylem birliği değil de «Kurtuluş Cephesi» örgütüyor.

Simdi «platform» ve «protokol»u tek

tek inceleyebiliriz.

I — Eylem Birliği Eylem İçin «Birlik»tir.

Baştan beri incelediğimiz gibi, eylem birliği, herhangi bir eylem için belirli bir asgari anlayış temelinde kurulur ve eylemin bitmesiyle ortadan kalkar. Dev-Deb'e göre ise —bu konuda bir çok muğlaklık olmasına rağmen esas olarak— çeşitli siyasi konular üzerinde «birlik» olmak «eylem birliği»dir:

«Emperyalizme, sosyal emperyalizme, faşizme, sosyal faşizme, şövenizme, milli zulme ve her türden gericiliğe karşı mücadelede güçlerimizi ortak hedefler doğrultusunda, çeşitli seviyelerdeki eylemlerde birleştirmeye çalışacağız.»

«İşkence ve işkencecilere karşı mücadele», «hakim ulus şövenizmine karşı mücadele» gibi noktalar sıralanarak «ortak hedefler» daha da somutlaştırılıyor. Ve sonra şu söyleniyor:

«Bütün bu saydığımız düşman ve hedeflere karşı bunlarla çeşitli biçimlerle ve mücadeleye en geniş halk yığınlarını katabilmek için mücadele edilecektir.»

Görüldüğü gibi mesele, burada somut olarak sıralanan tek tek konular üzerinde eylem birliği yapma görüşmelerinden uzaklaşarak, sanki DHD'nin hedeflerini programımıza almış olan bir cephenin siyasi belgesi imiş gibi, böyle geniş bir hale getirilmiştir. DHD hedefleri sayılarak, bizler bu konularda eylem birliği yapacağız şeklinde karar alınmıştır. Dolayısıyla da eylem birliği, eylem birliği olmaktan çıkarılmıştır.

Gerçi, en öncede belirttiğimiz gibi aynı platformda altı çizilerek «bizler... ortak siyasi tespitlerimiz ve hedeflerimiz doğrultusunda; ve çeşitli seviyelerde güçlerimizi eylemde birleştirmeye çalışacağız», «... ortak yanlarımızı eylemde birleştirmeye çalışacağız» gibi ifadelerde yer almaktadır.. Ancak bu, meselenin yer yer doğru konulduğunu değil; sorunun nasıl bir kafa karışıklığı temelinde, ekletik bir tarzda ele alındığını gösterir.

Yapılması gereken bu platformun «amaç» bölümünün reddedilmesi idi. Bu plat-

form, tarafların dünya ve ülke gerçeklerini asgari seviyede, belgede olduğu gibi değerlendirdiklerini; bu durumun belirtilen tek tek somut konularda eylem birliğinin oluşturulmasının acil bir görev olduğunu gösterdiğini belirtilerek yayınlanmalıydı. Herhangi bir bildirinin yayınlanmasında oluşturulabilen eylem birliği gibi bu siyasi belgenin amaç bölümünün değiştirilerek yayınlanmasında bir eylem birliği oluşturulabilirdi. Böylece sıralanan tek tek her konuda en geniş halk siyasetlerinin eylem birliğini sağlamak için çalışılabilirdi.

II — Dev-Dev En Geniş Halk Siyasetlerinin Birliğinin Önünde Engel Çıkarıyor.

Eylem birliği, halk siyasetlerinin mümkün olduğu kadar çoğunluğunu harekete geçirerek bir eylemde, onların etki alanı içinde bulundurdukları işçi ve emekçi yığınları yanyana getirmek, onların hareket birliğini sağlamanın taktik aracıdır. Oysa Dev-Deb meseleye böyle bakmıyordu. Düşüncesi bu olsa bile, getirdiği «hükümlerle» böyle bir birliğin önüne engel dikiyordu:

«Dev-Deb halk sınıfları içinde gördüğü grupları Dev-Deb'ne katılmaya çağırır ve bu uğurda çaba gösterir. Dev-Deb'e katılacak gruplar, EB platformunu ve bu protokolü kabul etmelidirler.» (Protokol)

Görüldüğü gibi, Dev-Deb içindeki siyasetlerin «birlik» olarak yürüttükleri bir eyleme, diğer siyasetleri katma meselesinde böyle bir koşulu ileri sürerek engel çıkarılmaktadır. Gelebilecek bir muhtemel eleştiriyi şimdiden hesaba katarak diyelim ki, bu hüküm tek tek eylemlere ilişkin bir kısıtlama getirmemektedir. Bu hüküm Dev-Deb içindeki «kalıcı birlik»e girmek isteyenler için geçerlidir. Bu bir gerçek bile olsa, sorunun özü değişmez. Böyle bir yapının kendisi, proletarya hareketi açısından, onun bağımsız insiyatifiyle en geniş halk siyasetlerini birleştirebilme özelliğini kullanabilmesi açısından bir engeldir. Sınıf bilinçli proletaryanın bağımsız hareketini zorlama teorilerle sınırlanmaktadır. Biz kendi adımıza, içinde yer aldığımız böyle bir «birlik»in içindeki diğer siyasetlerle

doğru bulduğumuz veya bizim önerdiğimiz her eylemde yanyana gelmeye hazırız. Çünkü, zaten sorunun derinliğine inilmeksizin yüzey kısmında anlaşabilmekteyiz ve bu seviyedeki yaklaşık bir benzerlik eylem birlikleri için yeterli bir temeldir.

Bu bakımdan böyle bir «birlik» gereksiz ve faydasız yere, proletarya hareketini sınırlayıcı bir yapıya sahipti. Bu ister istemez sınıf bilinçli proletaryanın karakterinden gelen öncü rolünü oynayabilmesine, böylece en geniş halk siyasetlerini eylemde birleştirebilmesine engeller çıkarıyordu.

III — Dev-Dev Bir «Örgüt» mü?

Daha önceki bölümlerde D. Yol'u eleştirirken ve başka yerlerde ajitasyon-propaganda ile eylem birliği arasındaki bağıntıya değinmiştik. Dev-Deb'in platformunda belirtilen:

«Eylem birliğinin içerisinde yer alan gruplar, birliği oluşturan platforma sadık kalacak, platformda tespit edilen ve kitlelere verilmek istenen mesajların en iyi bir şekilde kitlelere mal olması için çalışmak. Muhtevanın önemini yitirilmesine, gözden kaçmasına neden olabilecek anlayış ve davranışlardan uzak durmak. Sonuç olarak eylem birliğinin oluşmasına temel teşkil eden konularda birlik yönüne ağırlık vermek; ortak şiarlara, ortak noktalara ağırlık tanımak.

«Ajitasyon-propaganda da serbestlik yönünü sınırsız olarak görmemek; ilkenin ajitasyon ve propaganda da serbestlik yönünü, eylemler içerisinde, eylemin birlik yönüyle sınırlandırılmaya çalışılacaktır. İlkenin serbestlik yönünden yararlanılarak, ajitasyon-propaganda yapıyoruz gerekçesiyle eylemin özünü karartacak çabalardan uzak durmak.» (Platform) şeklindeki anlayışa katılıyoruz. Zaten bu, bizim daha önce konuyla ilgili yayında söylediklerimizin (belli bölümleri çıkarılmış olan) benzer bir tekrardır. Oradan çıkarılan ve daha sonra tersi formüle edilerek kabul edilen görüş ise protokolda şöyle belirtiliyor:

«Dev-Deb'in ilkelerine uygun olduğun-

da yürütme komitesinin çoğunluğunun kararı eylemin gerçekleştirilmesinde belirleyici olur. Karara katılmayan gruplar eyleme katılmaya zorlanamazlar. Ancak bu gruplar kitleler içinde eylem öncesi ve sırasında, sonrasında eylem aleyhinde propaganda yapamazlar. Eylem sonrasında eleştiri hakları vardır.» (Protokol)

Bu tam bir saçmalaktır. Üç siyaset bir eylem yapma kararı alacak, biz buna katılmayacağız ve eleştirilerimizi ancak eylemden sonra kitlelere götüreceğiz. Sanki yaptığımız bir «eylem birliği» değil de «cunta» hazırlığı. Ya da aramızda «örgüt»sel bir işleyiş var.

Biz eleştirinin eylem sonrasına ertelenmesini öngören böyle bir anlayışı kesinlikle reddederiz, reddediyoruz. Daha önce Lenin'den bir alıntı aktarmış, geçici ve kısmi anlaşma koşulunun en başta geleninin ajitasyon ve siyasal eylem serbestliği olduğunu göstermiştik. Protokol'daki bu yaklaşımın, D. Yol'un incelediğimiz anlayışıyla tek bir farkı yoktur. Ondan farklı olarak «eylem sonrasında eleştiri hakları vardır» deniyor; sanki bu «hak» «var» denildiğinde kullanılamayacakmış gibi. D. Yol böyle «özel» bir hüküm belirtmiyor ama, mesela 1 Mayıs'ta HK ile yaptığı «ortak eylem» sonrasında bu «hak»kını hem kendisi kullanıyor ve hem de HK'nun kullanmasına ses çıkarmıyor. O zaman fark nerede?

Aslında Dev-Deb içinde yer alanların ajitasyon-propaganda da serbestlik ilkesinin yorumunda böyle çocukca hatalar yapmayacağını düşünmek en doğru tahmin olur. Ajitasyon-propaganda serbestliğini ortadan kaldırmaya iten asıl sebep, Dev-Deb'in bir örgüt olarak düşünülmesinden ve ister istemez sonuçta eleştiri ya da propaganda serbestliğini «örgütsel işleyiş» içerisinde ele almak gibi bir zorunluluktan; eylem birliği konusundaki bu sakat «cephe»cilikten kaynaklanmaktadır. Yukarıdaki «yasak»ın «Dev-Deb işleyiş kuralları» içinde ele alındığı düşünülürse, bu anlayışın «doğallığı» yadrganmaz.

S O N U Ç

Dev-Deb girişimi, sadece böyle bir birliğin içinde yer alan siyasetlerin, geniş kesimlerin özlemi olan «birlik» isteğini yansıtmaması bakımından olumlu idi, ileri idi. Ancak onu oluşturan temel, revizyonist «cephe» anlayışıyla, doğru devrimci görüşlerin ekletik bir bileşimi idi. «Çeşitli düzeylerde» örgütlenmelerden vs. bahsetmesine rağmen, ele alındığı anlayış açısından, ölü doğmuş bir çocuk olduğu çok kısa zamanda ortaya çıktı. Gerçeklere uymayan, yanlış görüşlerin sosyal pratiğin okyanusunda boğulması, yok olması kaçınılmazdır. «Cephe»cilik konusunda kendinden önceki tüm örnekler gibi, Dev-Deb girişimi de yaşayamazdı ve yaşamamıştır.

Bu olay, proletarya hareketi açısından öğretici bir olaydır. Savunduğumuz doğru görüşlere rağmen, Dev-Deb girişimi, bu görüşleri yeterince kavrayamadığımızı somut olarak ortaya sermiştir. Proletarya hareke-

ti açısından da «hata yapmamak» diye bir sorun yoktur. Her insan, grup ya da siyaset gibi o da hatalar yapabilir. Ancak o, diğerlerinden farklı olarak en az hata yapmaya çalışsan, tespit edildiği an hatanın üzerine giden, açık yüreklilikle halka, işçi sınıfına ve onların temsilcilerine karşı özeleştiri yapan bir siyasi hattın savunucusudur.

Hatamızdan öğrenelim; onu, halk kitlesinin politik bilinç düzeylerinin yükseltilmesinin bir aracı haline getirerek, yığınlara aktaralım. Devrimci mücadeleyi ilerletmek için ortaya koyduğumuz «eylem birliği» temeli üzerinde eylem birlikleri oluşturmak için çalışalım. Küçük burjuva şeflerin eylem birliklerinden neden kaçtıklarını, devrimci bir eylem birliği neden küçük burjuva gruplarının menfaat sınırları içine hapsedilmeye çalıştıklarını, bu yazıda incelediğimiz şekilde halk yığınlarına aktaralım ve «birlik»çi maskelerini düşürelim.

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN
HALKLARINA ÖNEMLİ BİR DUYURU

YENİ BİR İDEOLOJİK SAFLAŞMANIN
TEMELİNİ OLUŞTURAN AEP

BELGELER

TKP/ML MK'NİN AEP MK'NE MEKTUBU

PARTİZAN YAYINLARI - 8

Fiati : 25 TL.

ÇIKTI!

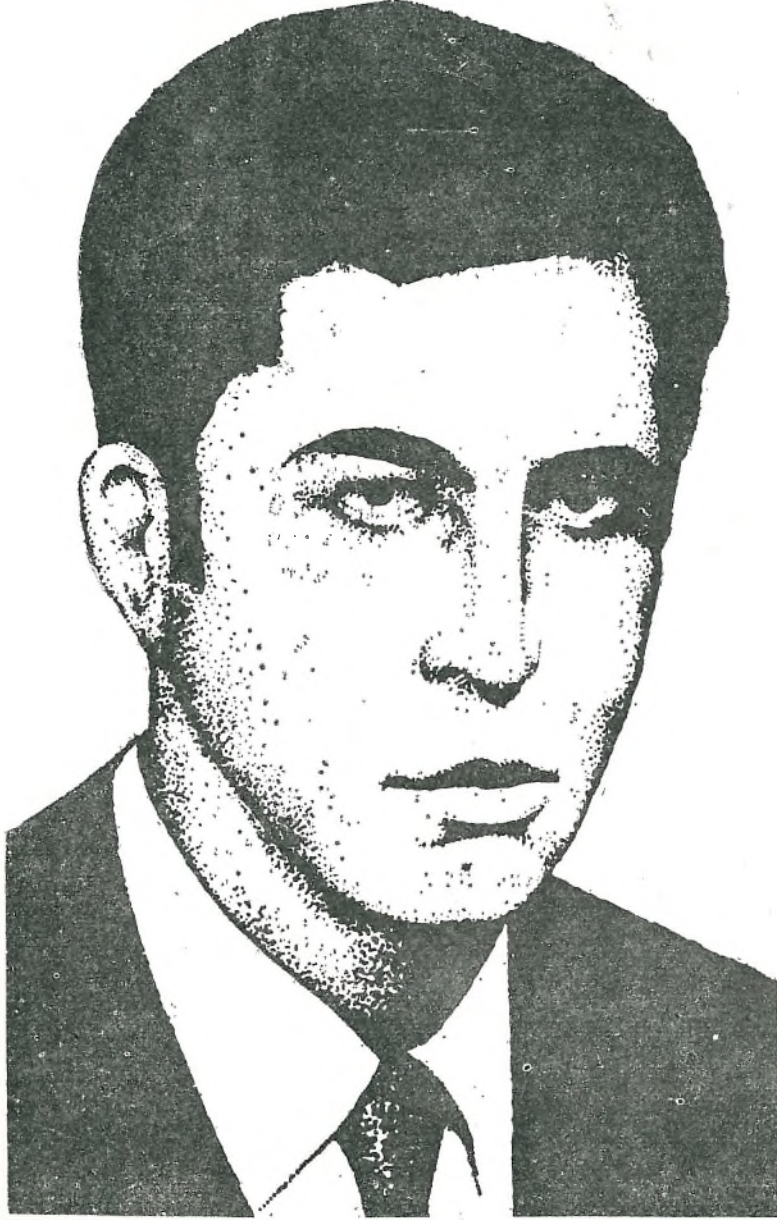
PARTİZAN Özel Sayı:8

ÇIKTI!

Fiati : 10 TL.

(Toplattırıldı)

YIĞIT HALK SAVAŐÇISI
A.MUHARREM ÇİÇEK
ÖLÜMSÜZDÜR!

... 19 MART 1973
KANIYERDE KALMAYACAK
HALKIMIZ HESAP SORACAK!

www.partizanarsiv.net